

יהא ספר זה לעילוי נשמתה של אחי חורתי
שמסעה האמיץ אל מלכות האמת
היווה השראה לכתיבתו

המלך / מ. ספרא
לתגובות: tashpa.safra@gmail.com

עימוד: תמי הירשוביץ עיצוב עטיפה: אביעד בן סימון

הוועדה הרוחנית לביקורת ספרי קריאת
ענייני לארה
גייס והרבנות לאומי ואינטרנטי גייס

בגשימות וזמנן ר' ישראל גנס שליטא
ירושלים ע"ה"ק 050-4122756

אישור

הננו לאשר שנציג הוועדה עבר על הספר "המלך" מאת
מל ספרא ומצאה אותו ראוי וממלץ מאד לנוער ולמבוגר ולכל
הדורש את ה'. אין דבר יותר מתאים בימים האלה מהספר הזה.
תפילת "עלינו לשבח" מטרתה להכיר את בורא עולם ועל
כך לשבחנו ועיקר התפילה לצפיה "יכירו וידעו" יכירו בשכל וידעו
בראיה חושית "כל יושבי תבל" כל שאר הארצות שבעולם. כי
לך תקרע כל ברך. כאשר יכירו כל הגוים כי הוא יתברך יצרם וכן
יכירו את האהבה שאהבתה אותנו יכירו כריעה של כניעה
וקבלת מרות.

זהו מטרת הספר החשוב "המלך" שלא נס לחו של הרב
המחבר להחדיר בעם ישראל אמונה בה' יתברך, דווקא בתקופתנו
שהחומר שולט בעולם להכיר מלכותו, ועל ידי כך "ויקבלו קלם את
על מלכותך". ויגיעו לשלמות של קבלת עול מלכותו ובזכות זה
מכה "ותמלך עליהם מהרה" ללא עיכובים "לעולם ועד".

אלול תשפ"ה

והנה באשר האות הכתובה משמשת אמצעי חינוכי רב
השפעה, על כן יש חשיבות לוועדה החשובה הזאת שהיא צורך
השעה בדור אשר כל מושך בקולמוס יכול בנקל - עקב שכלולי
הטכנולוגיה - להו"ל כל אשר יעלה על לבו.

ישראל
1/2

© כל הזכויות שמורות

אין להעתיק, לצלם, להמחזיז, לתרגם, לשדר או לאחסן במאגר
מידע. אין לעשות כל שימוש מסחרי בחומר שבספר בשום דרך
ובשום אמצעי ללא אישור המחבר.

יפה נוף'

yefe.co.il 1599-581-581
נדפס בישראל, אלול תשפ"ה

הפניכד

מסע מטלטל

אל סודותיה הכמוסים של מלכות האמת

מ.ספרא

תוכן העניינים

9	..... הקדמה
11	..... בסך הכול תפוז?
27	..... ספות עור ונברשת בדולח
43	..... הזדמנות
51	..... מחט בערמה של שחת
64	..... אבדן חושים
80	..... שעת תרבות
91	..... אספנות רוחנית
103	..... מקדש המוזיקה
113	..... קטיף המלך
121	..... לופט געשעפט
137	..... הלחם וההבטחה
150	..... הצליל הפראי מהכפר
160	..... מפגש בכורה
169	..... הפתיל הדק
177	..... החדר מאחורי התנור
189	..... הדגם החדש
197	..... המכולת של יחזקאל
206	..... תמצית וניל
214	..... חומר גלם
222	..... טעם התהילה
231	..... מסירת המשא

240.....	המראה
252.....	המוצג האחרון
268.....	סמטת התנור
279.....	הרהורים
289.....	המעיון שיבש
298.....	ניצחון
307.....	אולם הכתר
314.....	ניגון הזריחה
322.....	לחם חם
328.....	קרוב רחוק
337.....	הדרך הביתה
349.....	תחילתו של תיקון
357.....	דין וחשבון
366.....	ניגון של שיבה
378.....	מעגל שנסגר
392.....	אפילוג

הקדמה

אנו חיים בעולם רועש וסוער. שגרת היום-יום, מאורעות החיים, הרדיפה הבלתי פוסקת אחרי הצלחה והישגיות, כל אלה - משכיחים מאתנו לא פעם את קיומו של מה שמעבר. קולו של המלך נדמה לעיתים רחוק ועמום. אנו נמצאים בתוך 'הסתר' מתוחכם, עטופים בשפע חומרי ובאשליות של חופש, אך בלב רבים מקננת תחושת ריקנות וגעגוע שקט למשהו אמיתי יותר, שלם ושליו.

מתוך המציאות הזו, נולד סיפורם של שני אחים בכפר קטן, סמוך לארמונו הנטוש של המלך. עזריאל, הבכור, חי את חייו מתוך אמונה פשוטה וחיבור עמוק לאדמה ולמלך, שאת חתימתו הוא רואה בכל תפוז ובכל כיכר לחם. שאלתיאל, אחיו הצעיר בעל נפש אמן, חש חנוק בתוך השגרה, וכמה אל 'העיר' הגדולה והנוצצת, המבטיחה חופש, ביטוי עצמי והגשמה. הקרע ביניהם מוביל אותם, את שניהם, למסע מטלטל: מסעו של שאלתיאל אל לב הפיתוי, ומסעו של עזריאל בעקבותיו, אל עולם זר ומאיים, ממנו יצא כאדם אחר.

"המלך" הוא משל מודרני. 'הכפר' - נקודת הזינוק של הדמויות השונות, אינו רק מקום, אלא מצב תודעה של אמונה וחיבור. 'העיר' לעומתו, אינה רק מטרופולין סואן, אלא התגלמותה של התרבות החומרנית המודרנית, על הבטחותיה למימוש עצמי ועל ריקנותה הנסתרת. ואילו 'המלך' - מלך מלכי המלכים, חבוי מאחורי חומות של הסתר, עד שישוב ברחמים.

מטרתו של ספר זה היא בראש ובראשונה, להנכיח את 'המלך' בחיינו, ולחדש את הכמיהה וההשתוקקות למימוש ההבטחה הנצחית לשובו במהרה. אולם מעבר לכך, מטרתו היא לעורר

את תשומת הלב לאופן שבו מאבקיהם החיצוניים של הגיבורים - בין אמונה לכפירה, בין אמת לזיוף, בין עבודת המלך למרד - הם למעשה השתקפות של מאבקים פנימיים המתרחשים בנפשו של כל אחד מאיתנו.

הדמויות שתפגשו כאן מוחלטות, כל אחת מהן מייצגת קצה של רעיון. הזירות, 'הכפר' ו'העיר', מוצגות גם הן בספר כמרחבים נפרדים וטהורים. אך במציאות חיינו, הגבולות כבר היטשטשו; 'העיר' ו'הכפר' אינם עוד מקומות גאוגרפיים, אלא שני קולות המשמשים בערבוביה בנפשו של כל אחד מאיתנו. לכן, אנו כמעט תמיד רב-ממדיים: לא מזוהים רק עם דמות פלונית או אלמונית, אלא מכילים שילוב מורכב של כמה דמויות וכוחות גם יחד.

"המלך" - נועד אפוא לשמש כמראה. לסחוף את הקורא להתבונן, לזהות את הכוחות הפועלים בתוכו, ובסופו של דבר לשאול את עצמו את השאלה הנצחית: היכן, **בתוך סיפור חיי שלי**, נמצא המלך?

ואם לשאלה הזו תימצא התשובה, והיה זה שכרי.

מ. ספרא.

בסך הכול תפוז?

שמש של בין ערביים צבעה את פרדס התפוזים בגוון זהוב עמוק. האוויר היה נקי וצלול, נושא עמו ניחוח הדרים, מתוק ובשל, משולב בריח של אדמה לחה. העצים עמדו כבדים, עמוסי פרי כתום וזוהר, ממתנים לידיים שיבואו ויאספו אותם. עונת הקטיפי עמדה בפתח, וניתן היה לחוש את הציפייה באוויר - ציפייה לעבודה הקשה, וציפייה לשפע שיבוא בעקבותיה.

שתי דמויות נעו בין שורות העצים, משלימות את ההכנות האחרונות לקראת הקטיפי.

המבוגר שבהם, עזריאל בן ה-20, היה בעל החושים החדים כתער. הוא נע באיטיות מעץ לעץ, עיניו הבוחנות סוקרות ענף אחרי ענף, ידי הרגישות ממששות פה ושם, ואפו משלים את קשת החושים בזיהוי ריח המתיקות האופייני המעיד על בשלות מושלמת. הוא פעל בשלווה, בנינוחות, ועל פניו נסוכה היתה הבעה של אדם העוסק במעשה בעל ערך.

אחיו הצעיר ממנו רק בשנתיים, שאלתיאל, צעד בעקבותיו באדישות, אוחז בידו פנקס קטן ושארית של עפרון פשוט. הוא היה קצר רוח, ותנועותיו העידו על כך: מפעם בפעם היה מקיש

בקצה העיפרון על הפנקס, מנסה, בלי מילים, להאיץ באחיו שהתנהל כאילו הזמן כולו עומד לרשותו.

אך היה זה חסר תועלת. עזריאל המשיך במלאכתו בנחת, זורק מדי פעם הוראות קצרות לעבר אחיו הצעיר, שהופקד על מלאכת הרישום. תחושת השליחות שמילאה אותו ניכרה בכל תנועה; הוא לא דילג על אף עץ, ועיניו לא החמיצו אף פרי.

שאלתיאל, לעומתו, היה מעדיף כלל לא להיות כאן. אלמלא חזקה עליו מצוותו של אביו, היה מבלה את שעות היום בבית, פורט על הקלידים בפסנתר הצד הגדול שבסלון, או סתם כך יושב ובוהה בשמים הכחולים. כל תעסוקה באשר היא, עדיפה היתה בעיניו על העבודה הסיזיפית, המייגעת, שנפשו, נפש אמן השואפת לחופש, לשחרור - מאסה בה. עיניו שלו, צפו אל מעבר לשורות עצי הפרי, אל השביל המוביל בחזרה אל הכפר. בכל ליבו ומאודו הוא חיכה לרגע בו יעשה את דרכו בשביל הזה, הביתה.

ההבעה שעל פניו של שאלתיאל, לא נעלמה מעיניו של אחיו הבכור. הוא הפסיק את עבודתו, וידו נעצרה על פרי שנראה לו מושלם. הוא קטף אותו בזהירות, כמעט ביראת כבוד. לאחר מכן, שלף מכיס אפודת הפשתן שלו אולר קטן, פשוט, ובתנועה מהירה חצה את הפרי לשניים, מחזיק את שני החצאים זה לצד זה, תוכם העסיסי בוהק, המיץ נוטף על אצבעותיו.

"תרצה לטעום?" שאל את אחיו, מושיט לעברו מחצית התפוז, אך שאלתיאל הניד בראשו לשלילה. "לא צריך", אמר, נועץ את מבטו באופק.

עזריאל הביט באחיו, וצל של כאב חלף על פניו. מאז ומעולם ידע, ששאלתיאל אינו מחובר אל האדמה בנשמתו, כמוהו; אך בכל פעם מחדש הופתע לגלות עד כמה הוא מנותק.

מבלי משים, הושיט עזריאל את אחד החצאים אל פיו, ובלוטות הטעם שלו כבר התרגשו לקראת החמיצות המתקתקה,

המעודנת. לפני שטעם, עצם את עיניו לרגע ולחש: "תודה לך, המלך!". לאחר מכן, מצץ את העסיס, והבעת עונג צרוף פשטה על פניו. היה זה טעם של שמש, של אדמה טובה, טעם של ברכה.

"נו?" האיץ בו שאלתיאל, "אפשר להמשיך?" בירר בטון ענייני, חסר רגש, אולי אף חסר חיות.

עזריאל פקח את עיניו. "נמשיך!" הכריז, אך הוסיף, נרגש, בעודו נועץ את מבטו בתפוז החצוי שאחז עדיין בידו: "תראה את זה, שאלתיאל... תראה את הסדר המופתי! כל פלח משורטט, כל בקבוקון מושלם כשלעצמו... כשמביטים בפרי הזה, אי אפשר שלא לראות את החתימה של המלך! איזו זכות זו, לאסוף את פרי אדמתו!".

שאלתיאל זקף גבה, ועיווה את זווית פיו במורת רוח. לאחר מכן, הרים את מבטו אל אחיו הבכור, ובקול אדיש ועייף אמר: "זה תפוז, עזריאל. בסך הכול תפוז, תפוז בשל. אני לא יודע איפה אתה רואה כאן את המלך, אבל אני רואה משהו אחר... אני רואה את עבודת הקטיף המייגעת, שעומדת להתחיל בעוד ימים ספורים!".

שתיקה רועמת, מתוחה, השתררה בין שני האחים. עזריאל הביט שוב בפלחי התפוז שבידו, שהשיחה העיבה על זהרם, והחליק אותם מבלי משים אל תיק הבד הקטן שתלוי היה ברישול על כתפו. הוא לא אמר דבר. לא היה בכך טעם. לאחרונה, כך הרגיש, תהום נפערה בינו ובין אחיו הצעיר, והתהום הזו הפחידה אותו. הוא העדיף לעצום עיניים, ולשכוח, לפחות לנסות לשכוח, מקיומה.

עזריאל נאנח אנחה חרישית, מנסה להדוף את הכאב, והחזיר את מבטו אל העצים. העבודה עוד לא הסתיימה. "בוא נמשיך," אמר בקול ענייני, יותר לעצמו מאשר לשאלתיאל, והם חזרו לעבוד בדממה. הקצב שבו נעו מעץ לעץ נותר זהה, אך כעת, האוויר שביניהם היה כבד, טעון במילים שלא נאמרו.

השמש המשיכה במסעה מערבה, צובעת את קצות הענפים בזהב עמוק יותר ויותר. רק כשסיימו לבדוק את השורה האחרונה, והשמש כבר הלכה והתקרבה לקו האופק, עזריאל נעצר. "סיימנו," הכריז בשקט.

בצעדים איטיים פסע עזריאל אל עבר הטרקטור, טיפס אל מושב הנהג והמתין. רגע לאחר מכן, הצטרף אליו שאלתיאל והתיישב לצידו, עדיין שותק. עזריאל התניע, והמנוע התעורר לחיים בנקישה מוכרת. הטרקטור הקבוע והיציב - ערב לאזניו. זה היה קול של עבודה, קול של פשטות. הוא שילב הילוך, והכלי החל לנוע לאט אל עבר הכפר.

הדרך התעקלה, והם התקרבו אל גשר האבן העתיק שנמתח מעל הנהר. מתחתיו, זרמו המים בשטף איתן, צלולים וקריים, נושאים עמם את כוחו של המעיין שממנו נבעו, הרחק במעלה ההר. עזריאל לא יכול היה להתאפק. לאחר שהוריד הילוך, וטרקטור המנוע נחלש, הוא הצביע בידו אל עבר הנהר.

"תראה את הנהר הזה, שאלתיאל," אמר, קולו רך יותר. "זה נראה כמו סתם מים. אבל תחשוב על כך, שבאמצעות המים הללו, המלך דואג לנו לכל כך הרבה... האנרגיה שהכפר כולו ניזון ממנה, מכוחה של תחנת הכוח ההידראולית שבמעלה הנהר; המים שזורמים בברזים, באמצעות תחנת השאיבה ששולחת אותם בעורקים לכל בית ובית; והיופי... הו, היופי! תודה לך המלך!" בקעה הקריאה הנרגשת מעומק ליבו.

"אתה לא מבין, שאלתיאל..." המשיך עזריאל. "בעיר, הם לוקחים את המים המתים של הים, המים המלוחים, ונלחמים כדי להפוך אותם לראויים לשתייה. ואילו אנו? אנו התברכנו! המלך האיר לנו פנים, שאלתיאל! הוא פיזר אבק מלכות מזהב סביבנו, בשפע כה רב... איך ניתן שלא להודות לו?"

שאלתיאל משך בכתפיו. "אני לא יודע על מה אתה מדבר, עזריאל," אמר, מבטו נעוץ בכביש שלפניהם. "אז יש לנו נהר

שהיה כאן תמיד, ויש לנו תחנת שאיבה, וחשמל הידראולי, ואתה יודע מה? יכול להיות שהמלך אפילו תכנן את כל זה מראש... אבל כעת, המלך כבר לא כאן. הוא עזב, מזמן, ואתה יודע את זה.”

”עזב? ממש לא... הוא אולי לא בארמון, אבל עדיין נמצא, תמיד, בכל מקום! וחוץ מזה, הוא הבטיח שיחזור!” קרא עזריאל, והתשוקה שבה נאמרה המילה ‘הבטיח’ גרמה לקולו להיסדק קלות.

לראשונה, שאלתיאל הפנה את ראשו והביט בו. מבטו לא היה ציני, אלא עייף, כמעט רחום. “הבטיח... עזריאל, תסתכל לשם, הוא הניד בראשו אל עבר הגבעה המרוחקת, שעליה, צלילת כהה על רקע השמיים הכתומים, עמד ארמון נטוש. “הארמון שם על הגבעה, נעול כבר מאות שנים. אפילו סבא של סבא לא זכה לראות את השערים הללו פתוחים. מאז, אנחנו רק מחכים, למשהו שאף אחד לא יודע מתי יקרה, אם בכלל.”

”ואתה חושב, שאלתיאל, שאתה יותר חכם מסבא, ומסבא של סבא?” התריס עזריאל בכאב. “הם העבירו את ההבטחה הזו מדור לדור, הם חיכו, והם האמינו, אבל אתה, שאלתיאל בן אלישיב, חכם מהם... נכון?”

”אני לא חכם, עזריאל, וגם לא מנסה להיות,” נאנח שאלתיאל. “אני פשוט כבר עייפת. עייפתי מלחכות. ההבטחה העתיקה הזו, לא תעזור לי בעוד ימים ספורים, כשהקטיף יתחיל, ואתה יודע היטב איזו עבודה זו תהיה... מהזריחה ועד אחרי השקיעה, יום אחרי יום, בלי מנוחה! ושוב אבא ידבר על הזכות לעבוד את אדמותיו של המלך, ואתה תחרה-תחזיק אחריו, ותגלגל את עיניך לשמים... אין לי כוח לכל זה, עזריאל! אין לי כוח!” סיים, וקולו נשבר.

עזריאל שתק. מול העייפות הזו, הפנימית, העמוקה; מול הכאב הפשוט והאנושי שזעק מבין המילים של אחיו הצעיר; לא עלה

בידו למצוא את המילים הנכונות. הוא העביר הילוך, וטרטור המנוע התגבר שוב כשחצו את הגשר והמשיכו בדרכם בשבילי העפר, בחזרה אל הכפר.

לפתע, שאלתיאל התרומם מעט במושביו. הוא הצביע אל עבר הכביש הראשי, הרחוק, שם חלפה במהירות נקודה שחורה ונוצצת, נעה בשקט ובביטחון על רקע הגבעות הירוקות. "ראית את זה?" שאל, וקולו היה מלא התרגשות שקטה.

עזריאל העיף מבט חטוף, ופניו התכסו בהבעה של מורת רוח ודאגה. הוא ראה את הניצוץ המסוכן בעיניו של אחיו, וידע שעליו לפעול מיד. "כן", אמר בקרירות. "זה האוטובוס של העיר. אומרים שאף פעם אין בו אנשים. הוא לא מיועד לאסוף נוסעים, אלא לחפש את אלו שנמאס להם לחכות".

קולו היה כבד, ונשמע כמו אזהרה חד משמעית. הוא היה משוכנע שהמילים הללו, האיום שהתגלם בדמותו של האוטובוס הזר הלוקח את אלו שנמאס להם לחכות, אל העיר הטורפת - יזעזעו את אחיו, ויגרמו לו לחשוב מחדש על דרכו.

אך הטעות לא יכלה להיות גדולה יותר.

עבור שאלתיאל, האזהרה לא נשמעה כאיום, אלא כהזמנה אישית. היא אישרה לו שיש בעולם מקום שמבין אותו, שמחפש בדיוק נשמות עייפות כמוהו. מבטו נותר נעוץ בנקודה שבה נעלם האוטובוס, והבעה חולמנית עלתה על פניו.

עזריאל, שהבחין כי דבריו השיגו את התוצאה ההפוכה, חש צביטה של חוסר אונים בליבו, והאיץ את מהירות הטרקטור, כאילו מבקש להתרחק מהר ככל האפשר מהפיתוי ומהמראה שסימל בבהירות מצמיתה כל כך את התהום שנפערה בינו לבין אחיו.

רגעים לאחר מכן, כבר התגלה לעיניהם הכפר. בתי האבן הנמוכים, המיוחדים בפשטותם, שהתפרסו משני צידי הכביש הראשי, הסלול; גגות הרעפים האדומים שזהרו באור אחרון של שקיעה; החצרות המטופחות ביד אמן; ועצי האקליפטוס שיצרו שדרה מסוככת במרכז הכפר - יצרו שלושה פסטורלית, שהרחיבה את ליבו של עזריאל בכל יום מחדש.

כשהגלגלים הגדולים של הטרקטור עלו על כביש האספלט, הנסיעה הפכה חלקה ושקטה יותר. הם חלפו על פני המוסך הקטן של יקותיאל המכונאי, שסיים זה עתה לנעול את דלתות המתכת הכבדות עם תום יום העבודה. מולם, הגיחה מכונית פשוטה, כחולה, צבעה דהוי מעט. עזריאל זיהה מיד: זה היה אליפלט הנגר, ששב אל ביתו שבקצה הרחוק של הכפר. כשחלף על פניהם, נופף בידו לשלום, ועזריאל השיב לו בנפנוף נמרץ.

עזריאל הביט בשמריהו הזקן, שישב על ספסל העץ מחוץ לביתו, עיניו עצומות למחצה, פניו פונות אל השמש השוקעת. הכפר הזה, היה בעבורו בית. הוא הכיר בו כל שעל, כל צליל. התחושה המתוקה שבלהיות חלק ממשוה גדול כל כך, עתיק כל כך, משמעותי כל כך, ובה בעת חי ותוסס כל כך - העניקה לו בטחון ורוגע, ומילאה את נפשו.

אך פניו של שאלתיאל נותרו חתומות, אדישות. עיניו ראו משהו אחר לגמרי. הוא אמנם ראה את אותם בתים, את אותם גגות, את אותם פרצופים מוכרים, אך ראה בכך רק שגרה אפורה, משמימה, שחוזרת על עצמה יום אחר יום, והרגיש איך השגרה הזו סוגרת עליו, לופתת את גרונו באצבעות חיוורות של אבן.

הוא ראה את הדרך הסלולה שעברה במרכז הכפר, אך עיניו נישאו מאליהן אל הנקודה הרחוקה, באופק, שבה היא פגשה את הכביש הראשי, זה שמוביל החוצה, הרחק, אל העיר שמעולם לא ראה - אך שמע אודותיה כה הרבה.

מבטו נעצר בנקודה נעלמת, כאילו מנסה לצפות מבעד למרחק אל עולם אחר, שבו אולי, רק אולי, משהו יכול להיות שונה.

הם התקרבו למרכז הכפר. כשעברו ליד המכולת של יחזקאל, האט עזריאל ועצר בצד הדרך. "רגע", אמר, "אמא ביקשה שאקנה ביצים בדרך חזרה מהפרדס, לפני שהמכולת תיסגר. כמעט שכחתי". שאלתיאל נאנח בקוצר רוח. הוא נשען לאחור במושב, משלב את ידיו מאחורי ראשו ובוהה בשמיים, מחפש סבלנות שלא הצליח למצוא בתוכו.

עזריאל קפץ ממושב הנהג והתכוון להיכנס לחנות, אך נעצר בפתח. ליד הכניסה, חנתה משאית גדולה ונוצצת, שנראתה זרה כל-כך בנוף הכפרי. ברק הכרום שלה החזיר את אור הדמדומים. לצידה של המשאית עמד בעליה: דני, איש גוף עם חיוך נצחי ועיניים ממולחות, שעזריאל הכיר היטב. הוא היה מגיע מדי שנה, כדי לרכוש מתנובת הפרדס שלהם.

ברגע זה, דני עמד מול יחזקאל, מציג בפניו שלט לד מלבני שהבהב באורות כחולים ואדומים, צורמים באור הדמדומים הרך של הכפר. "אתה לא מתאר לעצמך כמה לקוחות זה יביא לך, יחזקאל!" הסביר דני בהתלהבות ובסבלנות, כמו מי שמסביר את המובן מאליו לילד קטן. "שלט כזה, אף אחד לא יוכל לפספס! אתה תוכל לפרסם את המבצעים שלך, את המוצרים החדשים... זה מושך את העין!".

יחזקאל הביט בשלט המרצד, ואז בדני, ולאחר מכן חייך חיוך סבלני, מעט משועשע. "דני... אתה שוכח, אבל אנחנו לא בעיר..." אמר בשקט.

"נו, באמת, יחזקאל..." התריס דני, "אתה הרי יודע: את מה שאתם צריכים - אתם מזמינים מהעיר!".

"בדיוק כמו שאמרת", השיב יחזקאל בנחת, וקולו השקט נשמע היטב. "את מה שצריך - אנחנו מביאים מהעיר! אבל החנות שלי

לא צריכה שלט לד מהבהב... ממש לא... בשביל מה זה נחוץ? מי שצריך לקנות משהו - מגיע ממילא, ומי שלא? אני לא רוצה שיגיע סתם כך, רק בגלל שראה שלט מנצנץ בכניסה... אתה לא מבין, דני... מה שעובד אצלכם בעיר, לא עובד כאן אצלנו, בכפר, ישתבח המלך!".

דני גלגל עיניים, הכניס את השלט בחזרה למשאית, והמשיך לפרוק סחורה אל המכולת. עזריאל, שעמד בצד ושמע כל מילה, נכנס לחנות כשעל פניו חיוך רחב. ואילו שאלתיאל, ממושבו על הטרקטור, שמע גם הוא את השיחה, ועיווה את פניו בתסכול. "העיר הזאת", חשב לעצמו, "שיחזקאל כל כך מתאמץ למנוע ממנה להיכנס אל הכפר, חייבת להיות מופלאה. העובדה שיחזקאל כל כך חושש ממנה, היא ההוכחה הטובה ביותר לכוחה ולפיתוי הבלתי נמנע שלה!".

רגע לאחר מכן, עזריאל יצא מהמכולת, ובידו שקית ניילון פשוטה ובה תבנית ביצים. הוא טיפס אל הטרקטור, והמשיך בנסיעה עד לכיכר המרכזית. שם, החנה את הטרקטור בשולי הכביש, וכיבה את המנוע. דממה מוחשית השתררה לפתע.

עזריאל קפץ מהטרקטור בדילוג קל, מתח את גופו, והידק כבדרך אגב את 'פתיל הנאמנות' הארוג מעשה אמן, שחגר למתניו דרך קבע. "בוא, שאלתיאל!" קרא אל אחיו, שהצטרף אליו באנחה כבדה, גורר את רגליו כאילו היו עשויות עופרת, פתיל הנאמנות שלו נותר תלוי למתניו ברישול.

עזריאל הביט בשמש, שכבר כמעט ונשקה לקו השמים. צללים ארוכים נמתחו מהעצים שסביב הכיכר, שבמרכזה באר האבן העתיקה, דוממת ובעלת נוכחות עוצמתית. בימים עברו, הבאר הזו היתה אבן היסוד של הכפר: ממנה שאבו את מי השתייה - נוזל החיים, סביבה התאספו השואבות לפנות ערב, ולקול פכפוך המים והדליים המתמלאים הוחלפו חדשות היום, נרקמו חלומות ונפרשו דאגות לב.

כיום, איש כבר לא שאב מהבאר. תחנת השאיבה המתקדמת, שהוקמה הרחק משם במעלה הנהר, הזרימה מים חיים וזכים לכל בית בכפר. אך הבאר נותרה במקומה, לא כאמצעי, אלא כתכלית. סמל איתן למקור שממנו הכול התחיל, למסורת שלא נשכחה. המקום שבו התכנסו הכול, לא כדי לשאוב מים לגוף - אלא כדי להתחבר למקור הנשמה פעמיים ביום, ב'שעת המלך'.

בטבעיות שקטה, תושבי הכפר החלו להתאסף בכיכר. חקלאים שחזרו מהשדות, בעלי מלאכה שסגרו זה עתה את סדנאותיהם, וכמובן, שומרי המגילות שבלטו בתוך ההמון בגלימותיהם הצבעוניות, המלכותיות וההדורות.

איש לא דיבר. הכול הביטו זה בזה, ותפסו בדממה את מקומותיהם במעגל הגדול שנוצר סביב הכיכר. 'שעת המלך' של בין הערביים עמדה להתחיל.

עזריאל ושאלתיאל תפסו את מקומותיהם, ומעט לאחר מכן הצטרף אליהם אביהם, אלישיב, שהגיע רגלית מהבית. האור האחרון של היום הלך ונסוג, צובע את שולי השמיים בסגול עמוק. הצללים התארכו והתמזגו זה בזה עד שהפכו למקשה אחת. קולות היום דעכו, ציוץ הציפורים נדם, ואפילו הרוח כאילו עצרה את נשימתה. דממה מוחלטת ירדה על הכיכר.

ואז, מבין הקהל, יצא זקן שומרי המגילות, איש נשוא פנים, זקנו הלבן יורד על פי מידותיו.

הוא נעמד סמוך לשפת הבאר, סקר את הקהל הדומם, ולבסוף נשא את קולו שהיה צלול וחזק למרות גילו המופלג: "בני! הבה נודה למלך כולנו יחד, ונשפוך לפניו את שיח הלב".

לאחר ההכרזה, השתררה דממה. הזקן נסוג צעד לאחור, וכל אחד מהנוכחים התכנס בתוך עצמו. פניהם פנו מעט מעלה, עיניהם נעצמו מאליהן. מתוך הדממה, החל לעלות מלמול חרישי, קול עמום, כמו המיית יונים. היה זה קולן של עשרות

נשמות, שכל אחת מהן ניהלה את שיחתה האישית והכמוסה עם מלכה.

עזריאל נשאב מיד אל המעמד העוצמתי. מיד כשעצם את עיניו הרגיש איך רעש היום הולך ומתפוגג, ואיך הלב מתרחב וממלא את כל כולו. הוא הודה על הפרי המושלם, שטח את דאגתו לאחיו, ושפך את ליבו בגעגועיו למלך, בתחינה שישוב, כמו שהבטיח. היה לו ברור שהמלך שומע, כל מילה. שלוה חמימה פשטה באיבריו.

שאלתיאל, לעומתו, הרגיש רק את כובד הטקס, מנסה למלמל משהו, אך המילים נתקעות בגרונו, ריקות וזרות. המלמול סביבו נשמע באזניו כרחש מעיק. הוא עמד שם כמי שכפאו שד, עיניו עצומות למחצה, רוחו משוטטת הרחק משם, באותה נקודה באופק שבה נגמר הכפר ומתחיל עולם אחר.

כעבור כמה רגעים, המלמול פסק, והדממה חזרה לשלוט בכיכר. שומר המגילות הזקן שב וצעד קדימה. "זכינו, בני!" הכריז. "זכינו לעוד יום של ברכה מאת המלך! זכינו לעוד יום בו אנו יכולים להודות לו, לעמוד לפניו ולשרת אותו! מי יתן, ונזכה גם מחר ובימים הבאים..." סיים.

הטקס הסתיים. האנשים החלו להתפזר לבתיהם, מהנהנים זה לזה לשלום. עזריאל חש רגוע ומחוזק, ופניו קרנו. אך שאלתיאל, חש חנוק ומנוכר מתמיד.

"נלך?" שאל אביהם בקול רך, ועזריאל השיב מיד: "נלך, אבא!". ושאלתיאל? הוא רק הנהן קלות, מבטו המהורהר נעוץ ברצפת האבן של הכיכר.

השלושה פנו אל עבר הטרקטור שחנה בסמוך. אלישיב התיישב לצד שאלתיאל, ועזריאל התניע שוב את המנוע. הם החלו בנסיעה איטית הביתה. שלוש דמויות תחת שמי הלילה זרועי הכוכבים, אבא, ושני אחים שמנסים לגשר על פני תהום

שנפערה ביניהם, תהום שכבר לא ניתן היה להתעלם מנוכחותה המעיקה.

כשהגיעו הביתה, קידם את פניהם ריחו של נזיד עדשים. אימם, בשמת, אישה שקטה ולבבית, קיבלה את פניהם בחיוך חם. היא לא נהגה לצאת אל הכיכר ל'שעת המלך'. עבודת המלך שלה, כך הרגישה תמיד, נושאת אופי שונה. היא ראתה זכות גדולה בהכנת הבית והארוחה החמה, בקבלת הפנים שתאפשר לבעלה ולבניה לשוב מעמל יומם אל בית מבורך. את 'שעת המלך' - היתה מקיימת לבדה, בין הסירים.

"הריח נפלא, אמא!" החמיא עזריאל מיד כשנכנס, ומיהר להתיישב ליד השולחן. "ממש מרגישים שהמלך בירך את מעשה ידיך היום!". "תודה, עזריאל", ענתה בשמת, ומבטה שב ונדד אל שאלתיהל, שרק משך בכתפיו והתיישב בשתיקה.

אלישיב נטל לידיה את כיכר הלחם הגדולה. עיניו נצצו כשהגביה אותה בשתי ידיה והכריז בקול נרגש ומלא שמחה: "הבה ונודה למלך, על הלחם שנתן לנו, לחם שאין דומה לו! לחם אמיתי, מבורך, לא כמו הלחם של העיר - שאומרים עליו שהוא יפה, אך אין בו ברכה!". באותו רגע, עזריאל הבחין בצל שחולף על פניו של שאלתיהל - עיוות קל של הפה, גלגול עיניים כמעט בלתי נראה.

אלישיב בצע את הלחם וחילק לכולם. "הטעם הזה", אמר, מתענג על כל פירור, "הוא טעם של ברכה, ברכת המלך!". "נכון, אבא", הסכים עזריאל. "וכשהלחם מגיע עם הנזיד של אמא... שפע שכזה, ישתבח המלך!".

השיחה התגלגלה לענייני היום. אלישיב ועזריאל דיברו על הפירות המשובחים כעדות לנוכחותו של המלך בעולמם, ועל השכנים החולקים איתם את הנאמנות והציפייה לשובו, אך

שאלתיאל לא השתתף בשיחה. רק אכל במהירות, בראש מורכן, שקוע בעולם משלו, עולם שבו למלך לא היתה כל נוכחות. הוא לא התווכח. השתיקה שלו היתה רועמת יותר מכל ויכוח.

עם תום הארוחה, כשהצלחות התרוקנו, הניח אלישיב את ידיו על השולחן, והרים את עיניו מעלה. "המלך השביענו ועתה נודה לו!" קרא בקול רם, וכל הנוכחים עצמו את עיניהם ושקעו בשיח חרישי עם מלכם. כולם, מלבד שאלתיאל... עיניו נותרו פקוחות, והוא חיכה בקוצר רוח עד שהוריו ואחיו יסיימו למלמל. מיד כשסיימו, קם מכיסאו. "תודה, אמא," אמר קצרות, ופנה במהירות אל חדרו, סוגר אחריו את הדלת.

לרגע, השתררה דממה סביב השולחן. השיחה הטבעית נקטעה. אלישיב ועזריאל החליפו מבט ארוך, מלא דאגה. במבט הזה נאמר כל מה שלא נאמר במילים, ועזריאל ידע שכבר לא ימצא מנוחה הלילה.

לאחר שעזר לאמו לפנות את השולחן, יצא עזריאל אל אוויר הלילה הקריר, מניח לרגליו לשאת אותו לאשר תחפוצנה, אך בליבו ידע לאן הן תובלנה אותו. הדאגה לאחיו כרסמה בו, והמילים הכואבות שנאמרו ביניהם עוד הדהדו בראשו. ברגעים כאלה, של בלבול וחוסר אונים, היה רק מקום אחד בכפר שבו, ידע, אולי ימצא תשובה.

עזריאל מצא את עצמו צועד ברחוב הראשי של הכפר, ופונה לכיוון בית ההתאספות של שומרי המגילות.

הוא דחף את דלת העץ הכבדה שנפתחה בחריקה עמומה, ונכנס פנימה.

את פניו קידם קול המיה נמוך, זמזום בלתי פוסק, כמו רחש מים זורמים בנהר. מאז שזכר את עצמו, אהב תמיד את הצליל

הזה, שהשרה עליו רוגע ושלווה. מבטו נישא אל נברשת הבדולח המפוארת שהשתלשלה מהתקרה, ואל פמוטות הברזל המחושלים שקבועים היו בקירות ובהם נורות שהפיצו אור רך, צהבהב. האור החם בו הוצף החדר, מחק באחת את צללי הלילה ומילא את כל כולו.

מבטו נדד לעבר זקני הכפר ונכבדיו, שומרי המגילות, שישבו רכונים מעל מגילות הקלף העתיקות שפרושות היו על שולחנות עץ כבדים. הוא חש בליבו גל של יראת כבוד.

אלה היו האנשים שהקדישו את חייהם למשימה אחת: לגלות את רצונו של המלך מתוך המגילות העתיקות, ולהורות אותו לכל מי שליבו חפץ בקרבנו. הם היו העוגן השקט של הכפר, הכתובת לכל שאלה והסלע האיתן שאליו פנו תמיד ברגעי משבר.

הוא הסב את עיניו אל פינת החדר, שם נחו סלים מלאים בפרי טרי וכיכרות לחם מדיפות ניחוח. זו היתה מנחתם היומית של תושבי הכפר, תזכורת שקטה לכך שכולם שותפים בעבודת המלך הזו. גם אביו ואמו, היו משגרים לא פעם מלחמם ומפרי אדמתם, מנחה עבור שומרי המגילות, עובדי המלך הנאמנים.

עזריאל השתהה בפתח, סופג את הנינוח, את הקול המתוק, את האור. הוא לא רצה להפריע. רק עמד שם, מחכה שמישהו יבחין בנוכחותו.

ואכן, דמותו של הנער המוטרד שבפתח, צדה את עינו של צוריאל, אחד מהצעירים שבין שומרי המגילות.

הוא היה בשנות הארבעים לחייו, זקנו האדמוני מסודר, תנועותיו חדות ונמרצות, וחיוך תלוי תמיד בזוויות פיו. בניגוד לשומרי המגילות המבוגרים יותר, שהיו שקועים לחלוטין במגילותיהם, צוריאל נותר תמיד ערני לסביבה. כעת, הרים את מבטו מהקלף העתיק, וסימן לעזריאל להתקרב.

"שלום עזריאל!" פתח בלי גינונים מיותרים. "אתה נראה כאילו משא כבד רובץ על ליבך!" הוסיף, ותלה עיניים חמות בנער שמולו.

עזריאל נאנח, והכאב זעק מקולו כשהשיב: "כן, אדוני. אני אכן מוטרד. המדובר באחי, שאלתיאל," סיפר, והמילים יצאו מפיו במאמץ. "אני... אני לא יודע איך להגיע אל הנשמה שלו. הוא מדבר על המלך כאילו... כאילו מדובר בסיפור ישן. אל הארמון הוא מתייחס כמשהו שנגמר, שעבר זמנו. הוא אומר שהתעייף מלחכות, ואני דואג לו. אני חושש שילך לאיבוד..."

עזריאל הניח למילים לשקוע, לא ממנה להשיב. לבסוף, הניח יד על כתפו של עזריאל, ומבטו היה מלא הבנה וחמלה. "עזריאל," אמר לבסוף, שוקל את מילותיו, "עליך להתאזר בסבלנות. אני מכיר את שאלתיאל רק מעט, אך לא ניתן להחמיץ שניחן בנפש סוערת. הוא בגיל קשה, עזריאל, גיל של שאלות. הרבה מהצעירים הטובים שלנו מתבלבלים כשהם מרגישים את הריחוק מהמלך. הם מחפשים תשובות מהירות."

הוא עצר שוב, חשב לרגע, ואז הוסיף במבט מרגיע: "הדאגה שלך, היא הדבר היקר והחשוב ביותר בעבורו. אבל בהחלט ייתכן, שדווקא משום שאתה כל כך קרוב, קשה לו לשמוע. לפעמים, נער כזה צריך משהו מבחוץ, משהו שיעשה לו קצת סדר במחשבות."

עזריאל חייך חיוך אבהי. "אל תישא את המשא הזה לבד, עזריאל. הנח לי לעזור לך! אני אשוחח עם שאלתיאל. אמצא שעת כושר, נשב יחד, ונדבר. לפעמים כל מה שנער כמוהו צריך, זה רק לראות שיש דרכים נוספות לראות את הדברים!"

עזריאל חש בהקלה עצומה מציפה אותו. הוא שמע את החכמה העמוקה שמאחורי המילים המרגיעות. באותו הרגע, הרגיש כאילו העביר את המשא הכבד מכתפיו אל כתפיים רחבות

וחזקות יותר. הוא סמך על צוריאל, על חוכמתו, על מעמדו.
 "תודה!" אמר ברגש עמוק. "באמת, תודה!".

הוא יצא מבית ההתאספות ופסע לאיטו בחזרה אל ביתו.
 לראשונה מאז הוויכוח בפרדס, הרגיש תקווה. הוא נכנס לחדר
 שחלק עם שאלתיאל, שמע את נשימותיו השקטות של אחיו
 הצעיר - שכבר נרדם, לבש את בגדי השינה ועלה על יצועו,
 סמוך ובטוח שהעזרה בדרך.

כששקע בשינה עמוקה ושלווה, של מי שבטוח שהסדר שב על
 כנו, לא העלה בדעתו כי לילות רבים וארוכים יחלפו עד שיזכה
 שוב למצוא מנוחה שכזו.

ספות עור ונברשת בדולח

אור ראשון של בוקר חדר דרך החלון, צובע את קירות חדרם של עזריאל ושאלתיאל בגוון אפרפר-ורוד. עזריאל היה הראשון להתעורר, וכעת שכב על מיטתו בעיניים פקוחות. לנגד עיניו חלפו מאורעות יום האתמול, והוא הפנה את מבטו אל עברו השני של החדר - שם עדיין היה שאלתיאל שקוע בשינה עמוקה. כשנזכר במילותיו המרגיעות של צוריאל, הדאגה שחש אמש התחלפה בתחושה של תקווה זהירה.

עזריאל קם בשקט, התלבש ויצא מהחדר. בסלון הסמוך כבר ישב אביו, אלישיב, ראשו רכון מעל מגילה עתיקה. הוא נראה שקוע בקריאה, אך עזריאל הבחין בעייפות שחרשה תלמים בפניו. הוא ניגש למטבח, שם כבר עמדה אמו והכינה את דייסת הבוקר. "בוקר טוב, אמא," אמר בשקט. היא חייכה אליו חיוך קטן, דואג.

בלי להחליף מילה נוספת, ניגש עזריאל אל ארון הצידוד, הוציא את שתי מימיות המים, שלו ושל שאלתיאל, ומילא אותן מהברז. הוא בדק את תיק כלי העבודה הקטן, מוודא ששום דבר לא חסר. תנועותיו היו שקטות, מחושבות. התקווה שצוריאל נטע

בו התבטאה בנחישות דוממת להתחיל את היום, להמשיך בשגרה, להחזיק את העולם יציב עד שהעזרה תגיע.

כשסיים את ההכנות השגרתיות, הכין לעצמו ספל קפה, התיישב ליד שולחן המטבח ושתה לאט, מאזין לדממה המתוחה של הבית. הוא שב והרהר בדבריו של צוריאל, תוהה מתי תהיה שעת הכושר המתאימה לשיחה המובטחת.

לבסוף, קול חריקת דלת החדר שנפתחה, הקיץ אותו משרעפיו. שאלתיאל יצא ממנה בעצלתיים, והצטרף אליו במטבח, עדיין שקוע בעצמו, מבטו נעוץ ברצפה.

בכל זאת, עזריאל החליט לנסות. הוא חיך חיוך קטן. "בוקר טוב, שאלתיאל!" אמר, וקולו היה רך וחם. "בוקר אור", ענה שאלתיאל באדישות, אך עזריאל לא הניח לקרירות הזו לייאש אותו. "עלי להיות סבלני", הרהר לעצמו. "צוריאל אמר שצריך סבלנות!".

אלישיב הרים את ראשו מהמגילה, וכשראה שהבנים כבר ערים ומוכנים - קם ממקומו. "צריך ללכת ל'שעת המלך'", אמר, והשלושה יצאו יחד מהבית אל תוך דממת הבוקר. האוויר הקריר נגע בפניהם, אך לא הצליח לפזר את הכבדות שליוותה אותם כמו צל.

בדרך, ניסה עזריאל שוב לקשור שיחה עם אחיו. "נראה שמצפה לנו יום יפה היום!" אמר, אך שאלתיאל רק משך בכתפיו.

הם הגיעו לכיכר והצטרפו אל המעגל השקט שכבר התאסף שם. עזריאל העיף מבט נוסף לעבר אחיו. הריחוק עדיין היה שם, הניכור בעיניים. אך עזריאל כבר לא ראה זאת כסוף פסוק, אלא כמצב זמני, כמחלה שצוריאל החכם בוודאי יידע לרפא.

הוא עצם את עיניו, וכשהמלמול החרישי החל - שיחתו עם המלך היתה שונה. זו לא היתה עוד תחינה נואשת, אלא הודיה חרישית למלך על ששלח לו שליח נאמן בדמותו של שומר

המגילות הצעיר, ותפילה שישים בפיו את המילים הנכונות כדי להשיב את ליבו של אחיו.

כשחזרו מהכיכר, ריח הדייסה המתוקה עם הקינמון כבר עלה מהמטבח. בשמת הניחה במרכז השולחן את קערת הדייסה הגדולה, והם התיישבו לאכול בדממה. זו היתה ארוחת הבוקר האהובה עליהם, אך היום, איש לא דיבר. השתיקה היתה כבדה.

לאחר הארוחה, יצאו שני האחים אל הפרדס. הם החלו במלאכתם בשתיקה - לא שתיקה שלווה של בוקר, אלא שתיקה חדה, שבה נקישות הפטיש על יתדות העץ נשמעו כמו דפיקות לב נרגזות. המשימה היום היתה טכנית וסיזיפית: חיזוק התמוכות תחת הענפים הכבדים, כדי למנוע מהם לקרוס תחת משקל השפע.

עזריאל עבד במרץ, רואה בכל תמיכה שהציב מעשה של שימור הברכה. שאלתיאל, לעומתו, נע בכבדות, כאילו משקל הענפים רובץ גם על כתפיו שלו.

אט אט, טיפסה השמש אל מרכז השמיים, והחום הכביד על האוויר. הם המשיכו לעבוד. עזריאל - פעל במרץ, מונע מכוחה של התקווה החדשה, חדוות עשייה שפוכה על פניו. הוא ראה בעבודתו זכות, טיפוח אדמתו של המלך.

לעומתו, על שאלתיאל ניכר היטב כי הוא פועל מכוחו של האין-ברירה. ידיו התנועעו, אך היו אלו תנועות חסרות חיות. מכניות לחלוטין. הוא היה מהורהר, שקוע במחשבות, מרוחק.

כשהחם הפך כבד מנשוא, עצר עזריאל את עבודתו. "בוא, נאכל משהו", קרא לאחיו. הוא התיישב בצל אחד מעצי התפוז הגדולים, פרש מפה קטנה על האדמה, ופתח את צרור האוכל שאימם ארזה בעבורם בבוקר. ריח של לחם טרי וזיתים עלה באוויר.

"אמא ארזה לשנינו", אמר שוב, כשהבחין שאחיו עדיין עומד ומבטו תלוי באופק. "לא תרצה לאכול?" שאל, ושאלתיאל הפנה אליו מבט ריק ומלמל: "אני לא רעב". אחרי רגע, התעשת והוסיף: "אני הולך לחפש את המזמרה הישנה שלי במחסן כלי העבודה. אני חושש ששכחתי אותה שם".

עזריאל הביט בו מתרחק, ולא היה לו צל של ספק: זה היה תירוץ. בכל זאת, נאמן להוראתו של צוריאל, החליט להתאזר בסבלנות. הוא נאנח חרש, בצע לעצמו חתיכה מהלחם, נתן תודה בליבו למלך, והחל לאכול - לבדו.

עזריאל צדק. זה היה תירוץ.

שאלתיאל צעד בצעדים מהירים ושקטים אל מחסן הכלים הישן שבקצה הפרדס, נכנס פנימה, והגיף אחריו את דלת הברזל הכבדה, שחרקה קלות. "בהזדמנות, כדאי לשמן אותה!" ציין בליבו. הוא מצא את עצמו באפלולית החדר הקטן, שרק חרך זעיר קרוב לגגו החדיר אליו מעט קרני אור. ריח של מתכת חלודה אפף אותו. הוא חמק אל פינה חשוכה, מאחורי ערימה של שקים ישנים, והתיישב על שרפרף בעל שלוש רגלים.

"רק לרגע!" הבטיח לעצמו. "רק טעימה קטנה!".

ידיו רעדו קלות כששלב מכיסו את 'אורג החלומות'. חפץ מוזר, עשוי חומר דמוי זכוכית שחורה, מלוטשת, חלק וקר למגע, בצורת חלוק נחל שטוח. נורית זעירה וכחולה הבהבה פעם אחת, כמו קריצה של שומר סוד, כשאצבעו של שאלתיאל ליטפה שקע בלתי נראה על פני המכשיר.

הוא הצמיד את המשטח החלק אל רקתו, ועצם את עיניו. פרץ של צבעים וצלילים הציף את תודעתו: מהירות מסחררת, מתיקות מסנוורת, קצב של מוזיקה שגרמה לליבו להלום בחוזקה. לא היו

שם מחשבה, זיכרון, או אחריות. רק ריגוש טהור. פניו המתוחות רפו, שפתיו נפשקו בחיוך קל ומזוגג. אולם אז, לפתע...

"שאלתיאל!"

קולו של עזריאל גדע את האשליה בפתאומיות, והשיב אותו אל קרקע המציאות. האושר המלאכותי נעלם, והותיר אחריו כאב ראש קל ותחושת בחילה מעורפלת. מבטו של שאלתיאל נשלח אוטומטית אל שעון היד שלו, וליבו צנח. הוא התכוון להיות שם דקה, אולי שתיים. השעון הראה שחלפה כבר רבע שעה.

"שוב איבדתי את עצמי!" הרהר בבעתה. "עזריאל עלול להיכנס בכל רגע!"

הוא ידע היטב מה יקרה אם מישוהו יראה את 'אורג החלומות'. זה היה אחד האיסורים החמורים ביותר בכפר. החזקת חפץ עירוני מובהק שכזה, שכל ייעודו ליצור נתק מהמציאות ומהמלך, נחשבה לבגידה. מי שנתפס עם הדבר הזה, הוכרז כמוקצה. מנודה.

הבהלה אחזה בו. הוא לחץ בחוזקה על השקע במכשיר, עד שהנורית הכחולה כבתה, ודחף אותו עמוק לכיסו. לאחר מכן נשם עמוקות, מנסה להסדיר את פעימות ליבו ולהעלים מפניו כל זכר לחוויה שעבר. לאחר שהמתין עוד רגע, קם, ניער את בגדיו בניסיון למחות את סימני האבק ועמם את שאריות האשמה, פתח את הדלת ויצא אל אור השמש המסנוור.

"אני פה!" קרא, מנסה לשוות לקולו נימה רגילה, ואישונו התכווצו מול האור. "לא מצאתי כלום, אולי שכחתי את המזמרה בבית!" אמר לעזריאל, שהופיע מולו. "בוא נמשיך לעבוד, כדי שנסיים מתישהו!" אמר במהירות, מציג חזות נמרצת שמזמן כבר לא היתה לו.

הם חזרו אל הפרדס, ושעה קלה לאחר מכן הבחינו בדמות צועדת לעברם בדרך העפר, מכיוון הכפר. עזריאל כיוץ את

עיניו, וזיהה את אביו. עד מהרה, כבר הגיע אלישיב לפרדס וחייך אל בניו, שהפסיקו מעבודתם ומיהרו לקדם את פניו.

"מה אתה עושה כאן, אבא?" שאל עזריאל, ונראה מופתע מהביקור הלא שגורתי. אלישיב מחה את הזיעה ממצחו והשיב: "הכול בסדר, עזריאל ושאלתיאל! פשוט... דני, הסוחר מהעיר, אמור להגיע בכל רגע. הוא רוצה לראות את הפרי בעיניים לפני שנסכם על הכמויות המדויקות שיקנה".

ואכן, עוד בטרם סיים אלישיב את דבריו, נשמעה נהמה מוכרת מרחוק, ומיד אחריה נראה ענן אבק מתרומם בקצה דרך העפר. רגע לאחר מכן הגיעה המשאית הנוצצת, ודני ירד בקפיצה מתא הנהג. "אלישיב!" קרא, "באתי לראות את הפלא ולסגור את המספרים!".

"יברך אותך המלך, דני!" השיב אלישיב ולחץ את ידו. "היבול משובח השנה, תוכל לראות זאת במו עיניך. המלך האיר לנו פנים!" הוסיף.

"יבול משובח זה נהדר. אנשים אוהבים פירות יפים, ואני... אני אוהב למכור אותם!" צחקק דני, "אבל לפני שניגש לעבודה, אני רוצה להראות לך משהו, אמר לאלישיב. הוא ניגש אל תא הנהג והוציא משם קופסה מהודרת.

"זו המילה האחרונה מהעיר, ישר מהממציאים הגדולים... תראה את זה!" הכריז דני בדרמטיות, ומיד פתח את הקופסה וחשף זוג כפפות עבודה שחורות, שבגב כל אחתן שלהן שובצה נורת לד זעירה. "כפפות עם תאורה מובנית", קרא בגאווה. "נגמרו הימים שבהם צריך היה להחזיק פנס בפה כדי לתקן משהו בטרקטור בחשיכה... הכול מובנה בכף היד! יעילות, אלישיב, יעילות!" סיים בפאתוס.

אלישיב לקח את הכפפות לידי, בחן אותן בסקרנות משועשעת, ואז הרים את מבטו אל דני. "רעיון יפה", אמר בחיוך, "אבל תגיד

לי, למה שלא תציע ליחזקאל למכור את זה במכולת? זה יכול להיות להיט!".

החיוך שעל פניו של דני קפא. "האמת היא... שניסיתי," גמגם במבוכה. "אבל יחזקאל... הוא לא רצה. לדעתו, זה סתם צעצוע מיותר וחסר תועלת" אמר, ומיהר להוסיף בביטול: "מה הוא מבין? יחזקאל הוא איש של מדפים יציבים במכולת מוארת... לא איש של שטח!".

אלישיב הניח את הכפפות בחזרה בקופסה, וטפח על כתפו של דני טפיחה ידידותית. "תאמין לי, דני," אמר, "אין מישהו שמבין יותר מיחזקאל. יש לו עיניים שרואות הכול! הוא יודע לזהות בדיוק מה מועיל באמת, ומה נועד רק ליצור ריגוש חלול. ואם הוא אומר, הוא יודע בדיוק מה הוא אומר!".

דני משך בכתפיו, לא משוכנע אך גם לא מתווכח. הוא סגר את הקופסה והניח אותה בצד, חוזר לענייני העבודה שלשמש הגיע. "אם כך, בוא ונראה את התפוזים שלך," אמר קצרות, ואלישיב פנה אל שאלתיאל וביקש: "קח את דני לסיור. תראה לו את השורות המזרחיות, שיתרשם בעצמו מברכת המלך".

"בשמחה," אמר שאלתיאל, והבעה של עניין, שלא נראתה על פניו כל הבורק, ניצתה בעיניו. הוא הוביל את דני הסוחר בין שורות העצים, בעוד אלישיב ועזריאל נותרים מאחור. כשהתרחקו מעט, הניח דני את ידו על שכמו של שאלתיאל, ושאל בנימה משועשעת: "ובכן, איך החיים בגן עדן? עדיין מחכים למלך?".

שאלתיאל משך בכתפיו במבוכה. "עובדים קשה," מלמל.

"עבודה קשה זה לחמורים!" צחק דני בעודו בוחן מקרוב את אחד העצים, ולחש: "נו, ילד? ניסית את זה? מה אתה אומר?".

שאלתיאל הבין בדיוק על מה דני מדבר. הוא מישש את הבליטה שבכיסו, הביט סביבו, כאילו העצים יכולים להאזין, ולאחר מכן לחש בחזרה, עיניו נוצצות בהתרגשות שלא ניתן היה לטעות

בה. "כן... זה מדהים, דני. זו היתה חוויה... חוויה שלא הרגשתי כמותה מעולם!".

הסוחר חיך, שבע רצון.

"זה? זה כלום. טיפה בים," אמר. "אתה חי פה בבועה, ילד. בחוץ יש עולם אמיתי! קניונים נוצצים יותר מהשמש שמעל ראשך, פארקי שעשועים ענקיים שגורמים לך להרגיש שאתה מרחף. כל מה שאתה מרגיש באמצעות אורג החלומות, זה רק קצה הקרחון. מה שעליך לעשות, הוא רק לאזור די אומץ כדי לצאת ולטעום מהחיים האמיתיים!".

רגעים לאחר מכן, חזרו אל אלישיב ועזריאל שהמתינו להם. שום מילה נוספת לא נאמרה אודות הנושא הסודי. השיחה נסובה אודות כמויות ותאריכים, והסתיימה בלחיצת ידיים בין אלישיב לדני.

לפני שדני הסוחר חזר למשאתו, הספיק לדחוף לידו של שאלתיאל פיסת נייר קטנה. "זו הכתובת, אם תחפש אותי. האוטובוס לעיר עובר ליד הכניסה לכפר, כל שעתיים, ביום ובלילה. תשאל את הנהג, הוא כבר יסביר לך איך למצוא את הכתובת," לחש, וטיפס אל מושב הנהג. רגע לאחר מכן הפליג לדרכו, מותיר מאחוריו ענן אבק ושאלתיאל אחד, שנשאר לעמוד שם דקות ארוכות, הבעתו חולמנית.

עם תום יום העבודה, כשחזרו האחים הביתה, לאחר 'שעת המלך' של בין הערביים שלא היתה שונה במאומה מזו של אמש, הם נשאו עמם דממה כבדה. בעוד אלישיב ועזריאל פונים אל המטבח לשטוף את פניהם וידיהם, שאלתיאל מיהר אל פסנתר הצד הגדול שעמד בסלון, התיישב לצדו, הרים את מכסה הקלידים הכבד, והניח את אצבעותיו על השנהב הקריר.

לרגע ישב דומם, עיניו עצומות, כאילו מאזין למשהו שרק הוא יכול לשמוע. ואז, החל לנגן.

צלילים רכים, מלאי געגוע וכאב, החלו למלא את החדר. המנגינה היתה מורכבת ועדינה, נעה בין הרמוניות פשוטות של ניגוני הכפר לבין מהלכים מורכבים יותר, כאלה שסיפרו סיפור של חיפוש ובלבול. תחת אצבעותיו, הפסנתר בכה, ייחל, ושאל שאלות.

שם, מול הקלידים, במקום שבו לא היה טקס ולא היו כללים, שאלתיאל היה מחובר לפתע. לראשונה באותו היום פניו התרככו, המתח נעלם, והוא היה שקוע כל כולו בתוך עולם הצלילים שבקע מהפסנתר.

עזריאל, שעמד בפתח הסלון, הביט באחיו ולא יכול היה שלא להבחין בהבדל. בכיכר, במהלך 'שעת המלך', פניו של שאלתיאל היו ריקות מהבעה, מנותקות. כעת, בעיניים עצומות, הוא נראה חי ונוכח יותר מאי פעם. עזריאל הרגיש שאחיו, בדרכו שלו, מנהל כעת שיחה עמוקה וכנה.

אלישיב נכנס אל הסלון, והצטרף אל עזריאל. הוא לא אמר מילה, רק האזין, ראשו מוטה מעט, כולו קשב. הנגינה הגיעה לשיאה, צליל גבוה וטהור שנשאר תלוי באוויר לרגע, ולבסוף דעך אל תוך הדממה.

שאלתיאל נשאר רכון מעל הקלידים, נושם עמוקות.

"אני שומע את המלך בצלילים שלך, בני!" אמר אלישיב לבסוף, קולו מלא בהתפעלות כנה, כמעט יראת כבוד.

המשפט הזה, ניפץ את הרגע. שאלתיאל הזדקף. הוא הסתובב על השרפרף, ובעיניו בערה אש. "אלה הצלילים שלי, אבא!" אמר, קולו רועד. "הם באו ממני. מתוך הנשמה שלי. מהכאב שלי, מהבלבול שלי. אני יצרתי אותם!"

"אין לי ספק בכך," ענה אלישיב ברכות, "אבל אינך מבין, בני? זוהי הזכות הגדולה ביותר: להיות צינור לקולו של המלך. לאפשר לאבק המלכות לעבור דרכך, ולהפוך לצלילים שניתן לשמוע באוזן בשר!".

אך שאלתיאל, שראה זאת כשלילה מוחלטת של ה'אני' שלו, קם ממקומו שליד הפסנתר, פניו חתומות. "אני לא צינור של אף אחד!" אמר בשקט, ונימת מרדנות זעקה מקולו.

באותו הרגע, נשמע קולה של בשמת, מהמטבח. "אלישיב, בנים, האוכל מוכן!" קראה, והכרזתה קטעה את המתח הכבד שהחל מצטבר באוויר.

אלישיב נאנח קלות. "בואו, נלך לאכול," אמר, ופנה לצאת מהסלון. שאלתיאל השתהה לרגע נוסף, מבטו נעוץ בקלידים הדוממים, ואז פסע בעקבותיו, נושא עמו את תחושת העלבון אל שולחן ארוחת הערב.

האווירה במטבח היתה טעונה. בשמת הגישה את התבשיל אל השולחן, ועזריאל החמיא לה בחום, כרגיל, מנסה לפזר את העננים שהתקשרו בחלל הבית. אך שאלתיאל נותר שקט, דומם. הוא התיישב במקומו בשתיקה, במחאה חרישית.

אלישיב ניסה להחזיר את הסדר על כנו. הוא נטל לידיו את כיכר הלחם הגדולה, ובדיוק כמו בכל ערב הכריז בקול נרגש ובעיניים בורקות: "הבה ונודה למלך, בני! נודה לו על הלחם הזה, שאין כמוהו בכל העולם!".

שאלתיאל הניח את המזלג שלו ברעש קל. "זה בסך הכול לחם, אבא!" אמר בקול שקט וחד. "לחם רגיל שנאפה במאפייה של אהרון, בדיוק כמו שהתפוז אתמול היה בסך הכול תפוז!" הוסיף והפנה את מבטו לעברו של עזריאל, שלא שכח לרגע את הוויכוח הכאוב ההוא.

אלישיב עצר, ידו באוויר. "מה אמרת, שאלתיאל? איך אתה מעז?" הגיב בחומרה, "הלא זוהי הכיכר שבה בירך אותנו המלך!".

"זו העבודה הקשה שלנו", התעקש שאלתיאל, מדגיש את המילה האחרונה, וקולו החל לטפס. "זזה הכול. נמאס לי מכל הסיפורים האלה, שלכם!" אמר.

"איזה סיפורים?" שאל עזריאל בכאב.

"כל הסיפורים!" קרא שאלתיאל, קם מכיסאו, והחל מונה בסערת רגשות. "נמאס לי לחכות למלך שאף אחד לא יודע אם יבוא; נמאס לי לעבוד קשה מהבוקר עד הלילה ולקרוא לזה 'זכות'; ונמאס לי לראות את החתימה של המלך בכל תפוז ובכל כיכר לחם! ואחרי כל זה," קולו נשבר, "אחרי כל זה, אפילו אין לי הזכות להיות 'אני' - להרגיש שהצלילים שבקעו מהלב שלי שייכים לי! אז מה נשאר לי?!"

הוא הביט בהם, עיניו בורקות, נושם בכבדות. "נמאס לי! אני לא יכול יותר! אני פשוט... לא יכול!" חתם.

השתיקה שנפלה סביב השולחן היתה מוחלטת. אלישיב, עזריאל ובשמת, ישבו המומים, מבינים לראשונה שהם אינם מתמודדים מול כעס - אלא מול כאב עמוק כל כך. הם לא ידעו מה לענות, ונראה היה ששאלתיאל אינו ממתין לתשובה. הוא הסתובב בשקט, יצא מהמטבח, ורגע לאחר מכן נשמעה טריקת דלת הכניסה של הבית.

שאלתיאל יצא אל הלילה הקריר, אך פניו בערו. הוא לא הלך לכיוון מסוים, אלא הניח לרגליו לשאת אותו הרחק מהבית החונק. במשך שעה ארוכה הסתובב בשבילי הכפר השקטים, דמעות של תסכול וכאב עולות בעיניו. הוא הרגיש כלוא, חסר מוצא, נשמה שעורגת למקום אחר, למנגינה אחרת, אך כבולה לעולם של כללים נוקשים, שגרה חונקת, והבטחות רחוקות. ולפתע - - -

"שאלתיאל?"

קול שקט וסמכותי קטע את מחשבותיו. הוא הרים את ראשו. מולו, באור הרך של פנס הרחוב, זיהה את צוריאל, אחד משומרי המגילות המכובדים.

“ערב טוב,” אמר צוריאל, ובחן את פניו של הנער הנסער. לאחר מכן, הוסיף בקול רך: “אתה נראה כאילו כל משא הכפר על כתפך!”.

שאלתיאל משך בכתפיו, מנסה להסתיר את סערת רוחו. “סתם... עייף!” אמר לבסוף.

צוריאל חיך, מתעלם מהתשובה המתחמקת. “אני רואה כאב עמוק על פניך, שאלתיאל. אתה לא מוכרח, אבל אם תרצה, אשמח לשמוע. ומי יודע... אולי גם אוכל לעזור?”.

המילים האחרונות, סדקו מעט את החומה שסביב ליבו של שאלתיאל. הוא נעצר, והרים את מבטו אל עבר שומר המגילות. צוריאל הצביע על ספסל עץ סמוך. “בוא, נשב לרגע!” אמר לבסוף, ומשך קלות בזרועו של הנער.

הם התיישבו. צוריאל לא לחץ. רק ישב, בשקט, והמתין. לבסוף, בקול שבור, שאלתיאל החל לדבר, עיניו מושפלות. הוא רוקן את כל מה שהיה על ליבו: התסכול מהעבודה, הוויכוח על המוזיקה, תחושת המחנק מהציפייה חסרת התוחלת, הכמיהה לעיר, והדחף העז שחש לפעמים, לקום ולעזוב הכול.

צוריאל לא אמר דבר, רק האזין בשתיקה. שאלתיאל הרגיש שלראשונה מזה זמן רב, משהו **באמת** מקשיב לו, משהו **באמת** רואה אותו.

כשסיים לדבר, צוריאל הביט בו, במבט עמוק ומהורהר. לבסוף, הציע: “הדיבורים האלה,” אמר, “לא נועדו לקור הלילה. בוא אלי הביתה, נשתה כוס קפה חם ונשוחח!”.

“קפה של המלך?” שאל שאלתיאל בציניות מרירה.

צוריאל חייך חיוך סלחני. "הקפה הוא מהפולים, שאלתיאל. ואילו הברכה שבשתייה? זו כבר החלטה שלך!".

התשובה הזו הפתיעה את שאלתיאל. הוא ציפה לוויכוח, להטפה, לניסיון 'לתקן' אותו. במקום זאת, קיבל תשובה חכמה, מכבדת, כזו שהעניקה לו את הבחירה, את החופש שכל כך כמה אליו. הוא הרגיש מפורק מנשקו. לראשונה, מישו לא ניסה לכפות עליו את דעתו. "בסדר", אמר לבסוף, בשקט.

הוא קם ממקומו וצעד בעקבות צוריאל אל ביתו.

כשנכנסו אל הבית, שאלתיאל מצא את עצמו פעור פה. זה לא היה בית כפרי פשוט כמו ביתו שלו. ספות עור רחבות ומרווחות ניצבו בסלון, לפניו שולחן זכוכית נמוך. על הקירות היו תלויות תמונות נוף מרהיבות במסגרות מוזהבות, ותאורה לבנה וזוהרת בקעה מנברשת קריסטל, צמודת תקרה, שהטילה אור בוהק על כל החדר. הכול היה מושלם, נקי, כמעט סטרילי.

שאלתיאל הביט בפאר המלוטש, ובראשו חלפה המחשבה, שכל זה, בוודאות, לא הגיע מהמכולת של יחזקאל. יחזקאל היה מוכן להזמין מהעיר כל 'כלי' יעיל שישרת את אנשי הכפר, אך היה מסרב בנימוס למכור 'פיתויים'. רהיטים שכאלו, נברשת כזו, לעולם לא היו עומדים במבחן השקט שלו.

ההבנה הזו היתה מטרידה.

יחזקאל אמנם לא היה שער הכניסה היחיד של חפצים אל הכפר. איש לא מנע מכל המעוניין להביא מהעיר כל מה שרצה. אולם כמות כזו של פאר העידה, בלי צל של ספק, על ערוץ ישיר שקיים בעל הבית עם העיר, כזה שעקף במודע את יחזקאל - שומר הסף הנאמן של הכפר.

קיומו של ערוץ שכזה, ציין לעצמו שאלתיאל, לא בדיוק התאים למי שהציג את עצמו, לפחות כלפי חוץ כשומר מגילות מכובד.

"שב, שב", אמר צוריאל בנועם, מצביע על אחת הספות. שאלתיאל התיישב בהיסוס, מרגיש את מגע העור הרך, תחושה זרה כל כך.

כעבור רגע חזר צוריאל עם מגש ועליו שני ספלי חרסина מהודרים, מהם עלה ריח עשיר של קפה. שכבה עשירה של קצף חלב סמיך עיטרה את חלקם העליון. "קפה הפוך", אמר בחיוך, "טעימה קטנה מהעולם הגדול".

שאלתיאל הושיט יד מהססת אל אחד הספלים. מעולם לא שתה קפה כזה. בכפר שתו קפה נמס פשוט. כזה שנועד לתת כוח, לא להרשים. הוא לגם. המתיקות המעודנות, הקצף הקטיפתי - זה היה טעם של מקום אחר. למשך מספר רגעים שתק, מנסה לעכל את בליל התחושות: את ההלם ממראה הבית, את הטעם החדש, ואת דמותו של שומר המגילות המכובד, שנראתה פתאום כל כך שונה ובלתי מובנת.

"אתה רואה, שאלתיאל?" פתח צוריאל, מצביע בידו על החדר. "אבא שלך, איש יקר וטהור, רואה רק שתי דרכים. הכפר - או העיר. אמת - או שקר. אבל האמת היא, שהחיים מורכבים יותר".

שומר המגילות קם, לקח לידו אלבום תמונות מהודר שהיה מונח על שולחן הזכוכית, והושיט אותו לנער.

שאלתיאל פתח את האלבום. הדפים היו עשויים נייר כרומו עבה וחלק, מסוג שלא נגע בו מעולם, והתמונות שהיו דבוקות עליהם היו חדות וצבעוניות באופן כמעט מסנוור.

הוא הביט בתמונה הראשונה, ולא הבין. נשקפה בה דמות מוכרת-למחצה עומדת על רקע רחוב רחב, מואר באלפי אורות מרצדים. בתמונה אחרת, אותה דמות יושבה בנחת על ספסל בפארק עצום, מוקפת בגורדי שחקים. ההבעה על פניה היתה נינוחה, משועשעת, הבעה של אדם שנהנה מהחיים. הדמות היתה לבושה אחרת - בבגדים מעוצבים בצבעים עזים, כאלה שלא היו שונים בהרבה מבגדיו של דני הסוחר.

ובכל זאת, לשאלתיאל לא היה כל ספק: הדמות שבתמונה, היתה דמותו של **צוריאל**, שומר המגילות המכובד. הפנים, העיניים החכמות והערניות, החיוך התלוי בזוויות הפה...

שאלתיאל הרים את מבטו מהדמות הזרה והזהרת שבתמונה, אל צוריאל האמיתי שישב מולו בסלון המפואר, לבוש בבגדי שומר המגילות ההדורים, ולא מצא את המילים. לבסוף, היה זה צוריאל שהמשיך ואמר:

"לחיות בעיר באופן קבוע, זה מוות לנשמה. אבל זו טעות לחשוב שצריך להתנזר ממנה לחלוטין. המלך נתן לנו עולם שלם, שאלתיאל. החוכמה היא לא לברוח ממנו, אלא לדעת לקחת ממנו את הטוב!".

צוריאל רכן קדימה, וקולו הפך ללחישה: "הנגינה שלך, שאלתיאל, היא שלך. יש לה קול ייחודי שבא ממך, לא מאף אחד אחר. אביך והאחרים, מתארים זאת כ'צינור'. הם חושבים שזו מחמאה, אבל אני מבין היטב את תחושתך. אתה מרגיש שהם מוחקים את האמן שבך, והתחושה הזו... שהיצירה שלך נלקחת ממך... היא בלתי נסבלת. זה מובן לגמרי. בעיר לעומת זאת, האמנות שלך - היא שלך. הקרדיט הוא שלך. 'לאני' מותר להתקיים".

"אילו שאלת אותי, הייתי מציע לך לא לעזוב. לברוח - זו בחירה של ילדים, ואילו אני מציע לך דרך של מבוגרים: תישאר בכפר, תכבד את אביך, תנגן את המוזיקה שלך מבלי לצפות להכרה, ובשקט, בלי שאף אחד יידע - אני אלמד אותך איך לחיות בשני העולמות. מדי פעם, ניסע יחד אל העיר. תראה, תטעם, תחווה. תמלא את הנפש שלך בריגוש, תהנה מהכרה. ואז, תחזור לכאן - אל השורשים ואל הבית. לא צריך לבחור, שאלתיאל. צריך לדעת להסתדר!" סיים.

שאלתיאל הביט שוב בצוריאל, אחר כך בתמונות, ואז בסלון המפואר. הוא הרגיש מוצף. במילים שנאמרו היה היגיון רב,

והפתרון נשמע פשוט להפליא, נכון כל כך. האם ייתכן שזה באמת כל כך פשוט? הוא בעצמו לא ידע. בינתיים, הרגיש רק בלבול עצום.

הוא קם ממקומו. "אני... אני לא יודע," אמר בקול חלש. "אני צריך לחשוב על זה. תודה, צוריאל. תודה על הקפה!" אמר, ולאחר מכן פנה ויצא מהבית, משאיר את צוריאל עם חיוך קטן על פניו. "אני מחכה לשמוע ממך!" השיגו אותו המילים בעודו עומד בפתח.

שאלתיאל צעד לבדו באוויר הלילה הקריר, אל עבר ביתו, ובליבו הרגיש מבולבל יותר מאי פעם. ההצעה המפתה של צוריאל הדהדה בראשו, מתערבלת בקולות הכפר השקט, והוא לא ידע עוד למי או למה להאמין.

הזדמנויות

שאלתיאל צעד לבדו באוויר הלילה הקריר. הוא הרגיש אבוד. ההצעה המפתה של צוריאל הדהדה בראשו, הגיונית בדרכה שלה, אולי אפילו קוסמת. ובכל זאת, משהו בהצעה הזו, צרם לו.

המחשבה לא היתה במונחים של אמת ושקר. המוזיקאי שבו פשוט שמע **צרימה**. שתי מנגינות שונות לחלוטין, המנוגנות יחד בכוח: מנגינת הכפר אותה ייצגה דמותו החיצונית של צוריאל, דמות שומר המגילות הנכבד, ומנגינת הריגוש שהתאימה לסיפוריו של דני הסוחר מהעיר, אותה הדהדו הסלון המפואר והתמונות שבאלבום.

השילוב הזה, לא הצליח להיות הרמוני. הוא יצר זיוף צורם, שקרע את האוזן.

אבל מתחת לצרימה, החלה להתעורר בו תחושה אחרת, חדשה ומטלטלת.

שאלתיאל עצר והביט בבתי הכפר השקטים. כל חייו, הרגיש אשם. חשב שהוא הפגום, החריג. כשהסתכל על אביו, על עזריאל, על שומרי המגילות - ראה אנשים שלמים, המחוברים

לאמת אחת, ברורה. והוא? הוא היה היחיד שנפשו כמהה לחופש, היחיד שהשתוקק להכרה, היחיד שנמשך לצבעים ולצלילים של עולם אחר, וראה בכמיהה הזו חטא, חולשה שיש להדחיק ולהתבייש בה, גם אם לא תמיד הצליח בכך.

אבל הנה, מתברר שאפילו שומר מגילות נכבד כמו צוריאל, חש, בדיוק כמוהו, את אותה השתוקקות לחיים אחרים. ולא זו בלבד, אלא שאפילו מממש אותה בדרכו שלו, ומוצא דרך לחיות איתה בשלום.

ההבנה הזו הכתה בו בעוצמה. אולי הכמיהה שחש כל ימיו לחופש, אינה פסולה כל כך? אולי ההשתוקקות שלו להכרה אינה חטא? אולי היא פשוט... טבעית?

היה לו ברור: הוא לא יבחר באידיאולוגיה של צוריאל. הוא דחה אותה בבוז, כי היא היתה מזויפת, צורמת. אבל הוא לקח ממנה משהו אחר, מסוכן הרבה יותר: את ה**הצדקה**. את ההיתר **להרגיש** את מה שהרגיש תמיד, הפעם - בלי תחושת אשמה מעיקה.

וברגע שהוסר מחסום האשמה, הכמיהה שהדחיק כל חייו פרצה בעוצמה בלתי נשלטת. זה כבר לא היה געגוע עמום, זו היתה דרישה בוערת של הלב. הרצון לראות, לחוות, לטעום את העולם האחר - הפך לצורך מייד, דחוף.

המאבק הפנימי הסתיים. במקום שבו עמדו פעם זה מול זה רגש האשמה והכמיהה לחופש ולהכרה, נותרה כעת רק הכמיהה, משוחררת וחזקה מאי פעם. הוא הניח את כלי המלחמה ונכנע - מתוך בחירה מודעת.

תחושה של הקלה מסחררת הציפה אותו. זה לא היה אושר, זו היתה תחושת שחרור. הוא ידע מה ברצונו לעשות, והתכוון לעשות זאת.

עכשיו.

כשהמשיך ללכת לכיוון ביתו, צעדיו כבר לא היו מבולבלים. הם היו שקטים, אך נחושים. צעדים של מישוהו שהפסיק להתבייש ברצונותיו, והתכוון להיות מי שהוא. בדיוק.

שאלתיאל פתח חרש את דלת חדרו, ונכנס בדממה, על קצות אצבעותיו. החדר היה שקט, מוצף באור ירח כסוף שחדר מבעד לחלון. עזריאל ישן שינה עמוקה, נשימותיו סדורות, על פניו הבעה שלוהה של מי שבטוח שהעולם מתנהל כסדרו. לרגע, שאלתיאל נעצר והביט באחיו. צביטה של משהו - אולי קנאה, אולי עצב - חלפה בליבו, אך נעלמה מיד.

הוא פנה אל מיטתו שלו, ובתנועות שקטות ומדויקות החל בטקס הפרידה הפרטי שלו.

תחילה, ידיו נעו אל מותניו, אל 'פתיל הנאמנות'. הוא התיר את הקשר המהודק, וחש את הלחץ המוכר סביב מותניו מתרופף ומתפוגג. הוא גלגל את האבנט בקפידה, עד שהפך לגליל בד קטן ומסודר, והניח אותו במרכז הכרית שעליה לא יישן עוד הלילה.

לאחר מכן, ידו טיפסה אל צווארו, ומשכה מעל לראשו את רצועת העור הדקה. ה'קמע' הקטן נח בכף ידו, מוכר וחמים. הוא הביט בו, והבין היטב את משמעות המעשה שעמד לעשות.

מאז שהיה לאיש, מעולם לא הסיר את הקמע הזה מעל צווארו. הוא ידע היטב שכל בני הכפר נוהגים כך; הקמע היווה בעבורם אות, סמל לקשר הבלתי ניתן לניתוק בינם ובין המלך. הסרתו של הקמע היתה בעלת משמעות כבירה: היא היתה הכרזה שקטה, סופית: הקשר נותק.

שאלתיאל החזיק בקמע לרגע אחד, אחרון, ואז הניח גם אותו על הכרית, לצד פתיל הנאמנות המגולגל. שני הסמלים שסימנו את

זהותו, את שייכותו, היו מונחים כעת על מיטתו הריקה. עדות דוממת לחיים שבחר להשאיר מאחור.

הוא ניגש אל ארון העץ הישן שעמד בפינת החדר, פתח אותו בחריקה קלה, ושלף מתוכו תיק בד פשוט. הוא הניח את התיק הריק על הרצפה, ניגש לארון הבגדים והחל לארוז, במהירות, משתדל לא לחשוב יותר מדי. אל התרמיל הושלכו שני זוגות מכנסי עבודה, כמה חולצות פשתן, ו... זה הכול. שום חפץ אישי לא נלקח, שום מזכרת.

לאחר מכן ניגש שאלתיאל אל השידה שליד מיטתו. ממגירת העץ הקטנה שלף קופסת פח חלודה. בתוכה היה צרור קטן של שטרות מקומטים, קשורים בגומייה - חסכונות של חודשים ארוכים. הוא לקח את הצרור, והכניס אותו עמוק לכיס מכנסיו.

כשידו דחפה את צרור השטרות פנימה, אצבעותיו נגעו במשטח החלק והקר של 'אורג החלומות'. המגע הזה, הניגוד החד בין השטרות המקומטים לבין החומר הזר והמושלם, שלח בו זרם קל. זו היתה תזכורת חדה לסיבה שבגללה הוא עושה את כל זה. הכסף היה האמצעי; החפץ הזה היה הסמל המוחשי ביותר לכל מה שהעיר הבטיחה לו: חופש, ריגוש, והכרה.

לבסוף, ניגש אל השולחן. לקח דף נייר ועט, ולאור הירח שחדר מבעד לחלון החל לכתוב במהירות, ללא מחיקות, את המילים שכבר התנגנו בראשו בבירור:

"עזריאל אחי היקר!

כשתקרא את המילים האלה, אני כבר אהיה רחוק.
אני מפציר בך: אל תחפש אותי.

תאמר לאבא ולאמא שאני אוהב אותם, אבל לא יכולתי יותר לחיות ככה. כבר לא יכולתי להמשיך לצפות, ולהרגיש שאני לא אני. אני חייב לבדוק אם יש דרך אחרת.

אנא, סלח לי.

שאלתיאל“.

הוא קיפל את הפתק, והחזיק אותו בידו, משתהה מעט. לאחר מכן, ניגש אל שולחן העץ הפשוט והניח אותו עליו, במקום בו עזריאל בוודאי יבחין בו.

זהו. הכול היה מוכן. התיק היה ארוז, המכתב נכתב, ועל מיטתו שלו, כעדות דוממת, נחו הפתיל והקמע. הוא נשא מבט אחרון אל החדר בו גדל, ואז, בלי להביט לאחור, פנה אל הדלת.

שאלתיאל החליק החוצה, אל המסדרון החשוך. כל צליל נשמע רועם בדממת הלילה - חריקת רצפת העץ תחת רגליו, ואפילו נשימתו הנרגשת. בדרכו, חלף על פני דלת חדרם הסגורה של הוריו, ועצר לרגע. צל של כאב חלף בו, אך הוא הדף אותו. מאוחר מדי לסגת.

הוא פתח את דלת הבית בזהירות, ויצא אל אוויר הלילה הקריר. הרוח הקלה ליטפה את פניו, והרגישה כמו לטיפה של חופש. הדלת נטרקה מאחוריו ברכות, ונקישתו העמומה של הבריה הדהדה קלות בדממת הכפר הנם את שנתו.

זהו. הוא עשה את זה.

בצעדים נמרצים שאלתיאל החל ללכת.

הכפר היה שקט. אור הירח האיר את גגות הרעפים, ופנסי הרחוב הבודדים שלחו אור צהבהב אל השבילים הריקים. שאלתיאל חלף על פני ביתו של יקותיאל המכונאי, על פני הנגרייה הדוממת של אליפלט, על פני המכולת של יחזקאל. מקומות שהכיר כל חייו, נראו לו פתאום כמו תפאורה בעולם שכבר אינו שייך לו.

הוא הגיע אל הכיכר המרכזית. הבאר העתיקה עמדה במרכזה, צללית אבן גדולה ואילמת. המקום שבו רק שעות ספורות קודם לכן התכנסה הקהילה ל'שעת המלך', היה כעת ריק ושומם. הוא לא התעכב. במהירות חצה את הכיכר, כאילו חושש שהאבנים עצמן יזהו אותו ויקראו בשמו.

בקצה הכפר, עצר. מבטו נישא אל הגבעה המרוחקת, אל צלליתו הכהה והמוכרת של הארמון הנטוש. הוא לא חש געגוע, לא כאב, רק ריקנות גדולה. זוכר היטב את ההבטחה, אך גם את האכזבה שליוותה אותו תמיד כמו צל. לרגע משך בכתפיו בהשלמה, ואז הסתובב והחל לצעוד בכביש הסלול המוביל אל הצומת, ואל העולם שמעבר.

ההליכה על שפת הכביש הצר והחשוך הרגישה כמו נצח. צרצרים צרצרו בעשב הגבוה שבשולי הדרך, ויללת תן בודדת נשמעה מרחוק, אך מלבד זאת, שרר שקט מוחלט.

שאלתיאל הגיע לבסוף אל צומת הדרכים, המקום שבו הכביש הכפרי פגש את הכביש הראשי, רצועה רחבה יותר של אספלט כהה וחלק. כאן, תחת כיפת השמיים זרועי הכוכבים, עמד והמתין לבדו, תיק הבד על כתפו.

הזמן חלף. רוח קרירה החלה לנשוב, והוא הצטנף. לרגע, עלתה בו מחשבה לחזור אל מיטתו החמה, אל השגרה המוכרת, לבטל את הכול. בדמיונו יכול היה ממש לראות אותם, את כולם. את אמו, את אביו, את עזריאל. את הכאב הפשוט, החותך, שיופיע על פניהם כשיגלו בבוקר שאיננו. את מבטו המאוכזב של אביו, את דמעותיה השקטות של אמו, ויותר מכל - את השבר בעיניו של עזריאל, אחיו, שכל כך האמין בו. ליבו נחמץ.

אבל אז, עלתה בו שוב אותה תחושת מחנק איומה. תחושה של מי שמרגיש זר בעולמו שלו, צליל צורם בהרמוניה הכללית. הוא

הבין שאינו יכול לחזור. לחזור - פירושו לחזור אל הוויכוחים, אל האכזבות, אל המאבק הבלתי פוסק להיות משהו שהוא לא. זה יהיה כלא.

לא. הוא לא יכול לחזור.

ואז, ראה אותם. שני פנסי אור חזקים הופיעו בעיקול הדרך הרחוק, קרניים יציבות וחדות שחתכו את החשכה בביטחון. האוטובוס התקרב במהירות, וצליל מנועו היה שונה מכל מה שהכיר: המיה נמוכה, עוצמתית ואחידה, קול של כוח מאופק.

הוא עצר בדיוק מולו, לא דומה לשום דבר מהכפר - לא למכוניות הפשוטות ולא לטרקטורים המאובקים. האוטובוס השחור היה נוצץ ומודרני, נקי כאילו יצא זה עתה משטיפה. חלונותיו הפנורמיים והכהים יצרו קיר חלק של זכוכית אטומה, ושיוו לו ארשת של מסתורין. דלתותיו נפתחו בלחישה הידראולית שקטה, חושפות את תוכו המואר באור לבן בוהק.

שאלתיאל הביט פנימה. הוא ראה את צללית הנהג היושב מאחורי ההגה, פניו מוארות קלות באורו הכחלחל של לוח המכוונים. הנהג לא הביט בו, רק ישב שם מרוכז בכביש שמולו, חלק מהמכונה.

שאלתיאל עמד על שפת הכביש, מהסס, היסוס אחרון. הוא הביט אל תוך האוטובוס הריק והמואר, ואז סובב את ראשו לאחור, אל הכביש הצר והחשוך שהוביל אל הכפר, אל החיים שהשאיר מאחור. זו היתה ההזדמנות האחרונה לחזור בו.

הוא נשם עמוקות את אוויר הלילה הקריר, ובנחישות קרה טיפס במדרגות, ניגש אל הנהג, וידו נשלחה אל הכיס שבו היו חסכוניותיו. "לעיר, בבקשה", אמר, קולו רועד מעט, והושיט שטר אחד.

הנהג הרים אליו את מבטו ובחן אותו. לאחר מכן, הניד בראשו לשלילה. "לא צריך, בחור. מהכפר לעיר, הנסיעה בחינם".

שאלתיאל הביט בו, המום. "בחינם? למה?" התפלא.

הנהג חיך חיוך קטן, חיוך של מי שחוזר על משפט שאמר כבר אינספור פעמים. "בעיר, בחור צעיר, אנחנו מאמינים בשיטת הדלת הפתוחה. לכל אחד מגיעה הזדמנות להתחיל מחדש... ראה בזה את ההזדמנות שלך!".

המילים היכו בשאלתיאל בעוצמה. "הזדמנות". בכפר, הוא הרגיש כלוא במחויבות תמידית, ואילו כאן, ברגע הראשון בו הציב את רגלו על האוטובוס המוביל אל העיר - כבר מציעים לו **הזדמנות**. גל של חום, של תקווה, שטף אותו. אולי באמת יש מקום שבו יוכל להיות הוא.

הוא החזיר את השטר אל כיסו, וניגש אל אחד המושבים הרכים והנוחים.

הדלתות נסגרו מאחוריו בנקישה חדה ושקטה. מבעד לחלון, ראה את צומת הכפר הולכת ומתרחקת. בעוד האוטובוס המואר נושא אותו אל עתידו החדש, על כרית אחת בכפר נותרו, דוממים, פתיל נאמנות מגולגל, קמיע קטן, ומכתב פרידה.

מחמ בערמה של שחת

עזריאל התעורר משנתו בבהלה קלה, נשימותיו מהירות. שרידיו של חלום טורדני, מלא צללים וקולות עמומים, עוד ריחפו בתודעתו. הוויכוח מאמש, הכאב בקולו של שאלתיאל, מבטו המיואש של אביו - כל אלה נמהלו יחד לסיוט חסר פשר, שהותיר בליבו תחושה קשה של חרדה.

הוא שכב דומם, מנסה להסדיר את נשימתו, ואז - הרגיש בזה.

השקט.

זה לא היה השקט הרגיל שלפני עלות השחר. זה היה שקט עמוק יותר, ריק. הוא הקשיב, מנסה לזהות את הצלילים המוכרים, ופתאום הבין מה חסר: קול הנשימות השקטות והסדורות של שאלתיאל, שהיה פס הקול של כל בוקר בחייו, מאז שזכר את עצמו.

ליבו החסיר פעימה. מבטו פנה באיטיות אל עבר המיטה הסמוכה, מיטתו של שאלתיאל.

היא היתה ריקה.

תחושה קרה של אי-נוחות החלה לפעפעע בו, מתפשטת מהבטן אל הגפיים. זה היה מוזר. שאלתיאל מעולם לא קם לפניו. הוא התרומם ממיטתו בתנועה מהוססת, חושש ממה שיגלה. ליבו ניבא לו רעות. מבטו נישא שנית אל מיטתו של אחיו: היא היתה מסודרת באופן מושלם, כאילו איש לא ישן בה הלילה.

ואז ראה אותם.

על הכרית, מונחים זה לצד זה, נחו 'פתיל הנאמנות' המגולגל בקפידה, ו'קמע המלך'. נשימתו של עזריאל נעתקה. הקור שחש בליבו לפני רגע, הפך באחת לקרח שהתפשט בחזהו. הוא עמד שם, בוהה בשני החפצים, והעולם כולו הצטמצם לאותה פיסת בד מקופלת ולאותו קמע דומם.

"לא..." לחש לעצמו, "לא... רק לא זה!".

מבטו סרק בטירוף את החדר, מחפש הסבר, עד שעצר על שולחן הכתיבה. דף נייר פשוט היה מונח שם, מקופל.

הוא חצה את החדר בשני צעדים וחטף את הדף. ידיו רעדו כשפתח אותו וקרא כל מילה ומילה, עד לשורת הסיום הצורבת: "אנא, סלח לי".

היד שאחזה בפתק נקמצה לאגרוף וקימטה את הנייר הדק. הוא עמד דומם במרכז החדר, שהרגיש פתאום גדול וריק עד אימה, מביט במיטה הריקה, בסמלים הנטושים, ובראשו מהדהדת טריקת הדלת מאמש. הצליל הזה, שאתמול היה רק ביטוי של כעס, קיבל לפתע משמעות חדשה, סופית ומצמיתה. זה כבר לא היה קול של ויכוח. זה היה קול של פרידה.

עזריאל יצא מהחדר, צעדיו איטיים וכבדים, כאילו רגליו עשויות עופרת. המכתב המקופל היה אחוז בחוזקה בידו האחת, ואילו בשנייה לפת את פתיל הנאמנות המגולגל ואת הקמע הקר. הוא נכנס אל המטבח.

אמו, בשמת, עמדה ליד הכיריים, גבה מופנה אליו, בוחשת בסיר הדייסה של הבוקר. נקישות כף העץ בסיר היו הצליל היחיד שהפך את הדממה. אביו, אלישיב, ישב ליד השולחן ולגם מהקפה שלו, רכון מעל מגילה עתיקה.

הכול נראה כל כך רגיל, כל כך שליו. הניגוד החד בין השלווה הזו לבין הסערה שהתחוללה בליבו של עזריאל - היה בלתי נסבל. הוא ידע היטב שהשקט הזה עומד להתנפץ לרסיסים.

"אמא, אמר, וקולו נשמע חלש וסדוק.

בשמת הסתובבה, חיוך על פניה, אך החיוך קפא ברגע שראתה אותו. "עזריאל? מה קרה? פניך לבנות כמו סיד!". אלישיב הרים את ראשו מהמגילה, הבחין בחיוורון שכיסה את פניו של בנו הבכור, ומבטו המודאג חיפש את הסיבה. כשזיהה את החפצים שעזריאל אחז בידו, כבר לא היה צריך לשאול מאומה. הוא הבין מיד. עזריאל ניגש אליו, והושיט לו את המכתב.

אלישיב לקח לידו את הדף המקופל בידיים רועדות, ופרש אותו מול עיניו. בשמת התקרבה ועמדה מאחוריו, ועיניהם התרוצצו יחד על המילים הקצרות והחותכות. השקט שנפל במטבח היה כבד מכל צעקה.

בשמת לא השמיעה קול. היא רק עצמה את עיניה, וכתפיה החלו רועדות בבכי חרישי. לבסוף, נסוגה לאחור והתיישבה בכבדות על הכיסא הקרוב, פניה חבויות בכפות ידיה.

אלישיב, לעומתה, קפא. ידו, שאחזה במכתב, נותרה תלויה באוויר. לרגע נדמה היה שאינו נושם. מבטו היה נעוץ בנקודה נעלמת על הקיר, כאילו מנסה לעכל את גודל האסון.

ואז, כאילו נפרץ סכר פנימי, הניח את המכתב על השולחן, דחף את כיסאו לאחור בפתאומיות, נעמד על רגליו והחל לפסוע הלך ושוב במטבח הקטן, אנה ואנה, כמו חיה שלכודה בכלוב.

הביטחון השקט, הסמכות האבהית הבלתי מעורערת, שאפיינו אותו בוויכוח אמש - נעלמו כלא היו. במקומם, נותרה רק פגיעות חשופה, רוטטת. הוא העביר יד על פניו, מבטו נעוץ עדיין בקיר הריק שמולו, כאילו מחפש תשובה.

"העיר לקחה אותו!" לחש לבסוף, קולו נשבר, והלחישה היתה נוראה יותר מכל צעקה.

אגרופיו נקמצו, ורעד עבר בגופו. הוא הרים את פניו וזעקה בקעה ממנו: זעקת שבר וייאוש עמוק, קול שנולד במעמקי נשמה מיוסרת: "אבוד! הוא אבוד לנו, בשמת! גם הוא, כמו כל האחרים שהלכו - ואיש מהם לא חזר!".

הזעקה טלטלה את גופו של אלישיב והותירה אותו רועד, מתנשם בכבדות. אולם מיד לאחריה, השתתק. האנרגיה כאילו אזלה ממנו באחת, והוא צנח בחזרה אל כיסאו, כבד וחסר כוח. הדממה ששבה לשרור היתה כבדה מנשוא.

אף אחד לא זע. עזריאל עמד קפוא, המום מהכאב החשוף של אביו. אלישיב ישב, ראשו שמוט בין ידיו, כתפיו רועדות. לבסוף, היתה זו בשמת, בעוצמתה השקטה, שהתעוררה ראשונה מההלם. היא פנתה אל בעלה ובנה, וקולה היה חרישי אך יציב. "הגיע הזמן שתצאו", אמרה. "שעת המלך" הולכת ומתקרבת.

הם קמו ממקומם ויצאו אל אור הבוקר, אך הליכתם אל הכיכר הפעם לא היתה כבימים כתיקונם: לא עוד צעדים קלילים של בוקר חדש, אלא הליכה כבדה, שפופת כתפיים, של אב ואח שסדק נפער בליבם. השכנים שברכו אותם לשלום, קיבלו בתגובה הנהון קל ופגשו עיניים כבויות. הם הבינו מיד שמשהו קרה, אך לא שאלו דבר.

בכיכר, סביב באר האבן העתיקה, כשהקהל כולו עצם את עיניו והתייחד לשיחה עם מלכו, שיחתו של עזריאל לא היתה עוד שיחת הודיה. זו היתה זעקה אילמת. "איפה הוא?" שאל בליבו.

"שמור עליו! אל תיתן לו ללכת לאיבוד! תן לי סימן! תראה לי מה עלי לעשות!".

הוא לא ביקש מהמלך נחמה, הוא רצה **משימה**.

כשחזרו מ'שעת המלך', הדממה הכבדה חזרה עמם והשתלטה על הבית כולו. עזריאל היה הראשון שהפר אותה. הוא פנה אל אביו בקול נחוש: "אבא, אני אצא בעקבותיו! אסע אל העיר, אחפש את שאלתיאל ואחזיר אותו הביתה!".

אלישיב הרים את מבטו. מאז שחזר מ'שעת המלך', ניכר היה שהכוחות ששאב ייצבו את רוחו. הכאב אמנם לא נעלם, אך לצידו ניתן היה לזהות זיק של אמונה שקטה, כזו שכבר עמדה בעבר בכור ההיתוך, ויצאה איתנה ומחושלת.

"עזריאל", פתח בקול רך. "גם אני הייתי רוצה לרוץ לעיר, למצוא את שאלתיאל ולהחזיר אותו. אבל אתה לא מבין... העיר היא מפלצת! לחפש שם נער אחד, שאף אחד לא מכיר, זה... כמו לחפש מחט בערמה של שחת! זו משימה חסרת סיכוי, חסרת תכלית!".

"אבל הוא מבולבל, אבא! הוא לא יודע מה הוא עושה! הוא צריך עזרה!" התעקש עזריאל.

אלישיב קם מכיסאו וניגש אל השולחן, אל המקום שבו היו מונחים החפצים ששאלתיאל השאיר. הוא הרים בעדינות את 'פתיל הנאמנות' המגולגל, ואחז בו בכף ידו, כאילו שוקל את משקלו. "אני כבר איבדתי בן אחד הלילה, עזריאל", אמר, קולו נחרץ. "אני לא מוכן לאבד גם את השני לטובת מסע חיפושים חסר תוחלת!".

"אז מה נעשה?" שאל עזריאל בייאוש. "פשוט... נוותר עליו?".

"לעולם לא," ענה אלישיב, ובעיניו הופיע זיק של נחישות. "אנחנו לא נוותר אף פעם. אבל אנחנו נעשה רק את מה שיש בכוחנו לעשות: נמשיך בעבודת המלך, נשמור על הפרדס, ונבקש. נבקש מהמלך שישלח את שליחיו הטובים, שיאירו את דרכו של שאלתיאל בחזרה הביתה!".

עזריאל שתק. הוא לא יכול היה להתווכח.

ההיגיון הקר שבדברי אביו חדר אל ליבו ושיתק אותו. הוא צדק. לחפש את שאלתיאל בעיר, הרגיש באמת כמו משימה חסרת סיכוי. גרוע מכך, עזריאל ידע, שאין להתעלם מהסכנה שהוא עצמו ילך לאיבוד בעיר, כמו רבים וטובים לפניו. החשש היה ממשי.

אבל לצד ההיגיון, התקומם בליבו קול אחר, קול של כאב ואחוזה. "אבל... מה עם שאלתיאל? האם אמונה פירושה לשבת בחיבוק ידיים ולהמתין בחוסר מעש, בזמן שאחיך צועד אל תוך האפלה? האם זו אינה צורה של ייאוש?".

הוא לא ידע מה לענות. ליבו נקרע בין ההיגיון הקר של אביו לבין צו מצפוננו. מבלי להוסיף מילה קם, ויצא מהבית.

מפתח הטרקטור היה תלוי על המסמר הקבוע ליד הדלת, אך הוא התעלם ממנו. ברגע זה, לא רצה את המהירות, את הקיצור. הוא היה זקוק למרחק, לזמן, לקצב האחיד של צעדיו על האדמה. הפורקן שבהליכה, זמן ההתבוננות שהעניקה, היו נחוצים לו כדי למיין את מחשבותיו הסוערות.

הליכתו היתה מהירה ונחושה, ראשו מורכן. הוא לא ראה איש מימינו ומשמאלו, שקוע כולו בסערת נפשו.

כשהגיע לשער העץ של הפרדס, נעצר. המקום שרק אתמול היה מלא בחיים, בוויכוח, בתקווה - הרגיש כעת שקט וריק עד אימה. עזריאל הביט בשורות העצים הארוכות, והבדידות הכתה

בו בעוצמה. הוא ניגש אל ערמת הכלים, נטל את מה שצריך, והלך אל שורת העצים שבה עבד רק אתמול עם אחיו. כעת, החל במלאכה לבדו, מתרכז בה באופן מכני, מנסה למצוא נחמה בפעולה המוכרת של חיזוק התמוכות.

אך אם סבר שהעבודה תביא בכנפיה מרגוע, הרי שהתבדה. מילותיו של אביו הדהדו בראשו ללא הרף. "מחט בערמה של שחת". הוא הביט בשורות העצים האינסופיות, שנמתחו עד לאופק. אביו צודק. ההיגיון צודק. מה הסיכוי שלו, נער אחד, למצוא את אחיו בתוך מפלצת אדירה וזרה כמו העיר?

עזריאל עמד והשעין את מצחו על גזע עץ מחוספס. כשעצם את עיניו, צף ועלה בו זיכרון.

לעיני רוחו ראה את עצמו ואת שאלתיאל, קטנים יותר, אולי בני עשר ושתיים עשרה, יושבים בדיוק תחת העץ הזה. שאלתיאל החזיק בידו חליל עץ פשוט וניגן מנגינה חדשה שהמציא, מנגינה מלאת שמחה וסקרנות. "אתה שומע, עזריאל?" שאל אז, עיניו נוצצות, "אני חושב שזו המנגינה של הזריחה". עזריאל זכר את הצחוק שלהם, את התחושה המתוקה שהעולם כולו הוא שיר אחד גדול והרמוני.

הזיכרון הזה, חד וצורב, קרע את ליבו. ההחלטה הלכה והתגבשה בו: הוא לא יוותר על אחיו, על הנשמה הנקייה הזו, שידעה לנגן את מנגינת הזריחה. האמונה, כך הרגיש לפתע בבהירות ובעוצמה, אינה יכולה להישאר פסיבית. היא חייבת להוביל לפעולה.

עזריאל המשיך לעבוד עד שהשמש החלה לשקוע. העבודה הפיזית, סייעה לו למקד את מחשבתו. הוא עדיין לא ידע איך ימצא את אחיו, אבל היה ברור לו שהוא חייב לנסות. הוא לא יכול לשבת בכפר ולחכות ש'שליחים טובים' יעשו את העבודה במקומו. עליו להיות השליח, בעצמו.

כשהשמש נגעה באופק, עזריאל הניח את כליו. הוא חזר אל הכפר בדיוק ל"שעת המלך", אך משהסתיימה - לא פנה לעבר ביתו. היה לו ברור מה מחכה לו שם: אווירת נכאים, וארוחת ערב של שתיקה וכאב.

במקום זאת, הובילו אותו רגליו אל המקום שבו קיווה למצוא מרגוע. לא נחמה, אלא תכנית סדורה, דרך ברורה. בצעדים נחושים הוא פסע אל בית ההתאספות של שומרי המגילות.

את צוריאל, שומר המגילות הצעיר, עזריאל מצא בדיוק באותו מקום בו ראה אותו שלשום, רכון מעל מגילת קלף עתיקה. כשהתקרב אליו, צוריאל הרים את מבטו, והבעת הריכוז שעל פניו התחלפה בדאגה כנה. הוא קם ממקומו. "עזריאל", קרא בשקט, "מה קרה? פניך אומרות שאירע משהו נורא!".

"הוא הלך!" אמר עזריאל, קולו חנוק. "שאלתיאל. ברח הלילה. אל העיר".

צוריאל עצם את עיניו לרגע, והבעה של כאב עמוק חרצה קמטים במצחו. ידו הונחה על כתפו של עזריאל. "לא..." לחש, כאילו לעצמו. "קיוויתי שזה לא יגיע לכך. קיוויתי שהשיחה שלי איתו תספיק כדי לעצור אותו".

הוא פקח את עיניו והביט ישירות בנער שמולו. "אני כל כך מצטער, עזריאל. ליבי איתך, ועם אחיך האובד. זוהי בשורה מרה", אמר. הוא השתק, מניח למילים לשקוע, ולאחר מכן בירר: "ואביך, איך הוא מתמודד? מה בכוונתו לעשות?".

"אבא... אומר שזה אבוד", הודה עזריאל. "אני דווקא רציתי לצאת בעקבות שאלתיאל, אבל הוא טוען שזה כמו לחפש מחט בערמה של שחת. מלבד זאת, הוא חושש שיאבד גם אותי. לדעתו, תפקידנו רק לבקש מהמלך שישלח את השליחים הנכונים להחזיר את שאלתיאל".

"אביך הוא איש מאמין וטהור," אמר צוריאל, "והיפוש עיוור בעיר הוא אכן מעשה טירוף. אבל," הוסיף בעודו רוכן קדימה, וקולו הפך ללחישה נמרצת, "יש לי רעיון אחר. החיפוש שלנו לא יהיה עיוור".

עזריאל הרים את מבטו, ותקווה ניצתה בעיניו. "החיפוש שלנו?" שאל בפליאה, "למה אתה מתכוון?".

צוריאל הניח יד מרגיעה על כתפו. "לא חשבת שאפקיר אותך למסע כזה לבד, נכון? אני מסכים עם כל מילה של אביך. העיר מסוכנת, ואם תצא אליה לבדך - אתה עלול להיבלע בה! הדבר האחרון שחסר לנו, זה לאבד נער נוסף! לכן... אלוהה אותך!".

הוא עצר, עטה על פניו ארשת כאובה, והמשיך: "מלבד זאת, אני מרגיש אחריות מסוימת למה שקרה, עזריאל. אולי אם הייתי מדבר איתו קודם, מזהה בעצמי את המצוקה... אולי אם הייתי מתאמץ יותר... אולי... יכולתי למנוע את זה. אני אעשה כל מה שניתן כדי להחזיר אותו!" הכריז.

עזריאל חש גל של הקלה עצומה. לא זו בלבד שצוריאל הבין את הצורך שלו לצאת למסע, אלא שהוא אף הציע ללוות אותו! לרגע אחד, נדמה היה שהדרך סלולה.

אך לאחר שגל ההתלהבות הראשוני שכך, קולו ההגיוני והכואב של אביו חזר והדהד בראשו של עזריאל. הוא נזכר במבטו המיואש, והאופוריה התנפצה.

"אבל..." גמגם, וקולו כבר היה פחות נלהב. "איך נמצא את שאלתיאל? אמרת שהחיפוש לא יהיה עיוור... למה התכוונת?".

"אביך צודק," הסביר צוריאל, "לחפש את שאלתיאל סתם כך ברחבי העיר, זה לא מציאותי. אבל אנחנו לא נחפש סתם כך. ישנם מקומות ידועים, מוקדי משיכה, שבהם צעירים כמו אחיך, שנמצאים בעיר, נוטים להתרכז. אנחנו נתחיל שם, וכמה שיותר מוקדם - יותר טוב!".

לאחר מכן, הזדקף צוריאל ופרש את תוכניתו בביטחון שקט: "ניסע יחד אל העיר, למשך שלושה ימים. נסרוק את המקומות שבהם שאלתיאל עשוי להימצא. נשאל אנשים, ננסה להתחקות אחר עקבות. אם לא נמצא אותו, נחזור לכאן יחד ונחשוב על הצעד הבא. אבל אנחנו חייבים לנסות".

"אני מסכים!" קרא עזריאל, והתרגשות כנה נשמעה בקולו. לרגע אחד, לראשונה מאז שאחיו עזב, הוא הרגיש שוב ניצוץ של תקווה אמיתית, תחושה שיש מה לעשות, שיש דרך.

אך אז, כשהתוכנית החלה לקרום עור וגידים בראשו, החיוך על פניו דעך. בדמיונו ראה לא רק את הדרך אל העיר, אלא גם את פניו של אביו. הוא הרכין את ראשו. "אני חושש..." אמר, והתקווה בקולו התחלפה בדאגה, "שאבא לא יסכים... הוא היה נחוש מאד".

"הפחד של אביך נובע מאהבה, עזריאל," אמר צוריאל בחוכמה. "צריך לגשת אליו בכבוד, בהיגיון. תן לי לדבר איתו. לפעמים, קול מבוגר, יכול להישמע במקום שבו קול של נער אינו מקבל משקל מספיק. ואל תשכח, שאני מלווה אותך אל העיר... זה בוודאי יפיג במידת מה את חששותיו של אביך... בוא, נלך ונדבר איתו יחד!".

עזריאל וצוריאל צעדו יחד בדממה ברחובותיו השקטים של הכפר. כשהתקרבו אל הבית, ועזריאל הבחין באור החם שבקע מהחלון - ליבו התכווץ. הוא חשש מהשיחה הזו. בעיקר חשש, שהיא תיכשל. שהתקווה החדשה שניצתה בליבו, והתוכנית ההגיונית שצוריאל הציג בפניו - יתנפצו אל מול קיר החרדה של אביו.

כשהגיעו אל הדלת, עצר עזריאל לרגע, מהסס. צוריאל הניח יד מרגיעה על כתפו ושלח אליו מבט בטוח ומעודד.

עזריאל נשם עמוקות, ודפק קלות על הדלת לפני שפתח אותה לרווחה. "אמא?" קרא בשקט.

בשמת יצאה מהמטבח וניגשה אל הדלת. כשהבחינה בצוריאל, שומר המגילות המכובד, עומד מאחורי בנה - ארשת הפתעה פשטה על פניה. "צוריאל", קראה, מנגבת את ידיה בסינרה, "בבקשה, היכנסו!" אמרה, ופינתה את הדרך.

הם נכנסו אל הבית, ועזריאל הוביל את צוריאל אל הסלון, שם ישב אלישיב אביו, בוהה נכחו, הלום כאב. כשהבחין בבאים הרים את ראשו, וכשזיהה את שומר המגילות - קם ממקומו ומיהר לקדם את פניו בכבוד מהול בתמיהה. "צוריאל", אמר, וקולו היה צרוד מעט, "במה זכית? שבו נא!" הוסיף, והחוזה תנועה קלה אל עבר הספה הפשוטה שניצבה בצד החדר.

צוריאל התיישב, אך עזריאל נותר עומד, ידיו שלובות בעצבנות. שקט מתוח השתרר. אלישיב הביט בבנו, ואז בצוריאל, ממתין שהאורח המכובד יפתח ראשון, ויסביר את פשר הביקור.

"באנו בעניין שאלתיאל, אלישיב", פתח צוריאל לבסוף, בקול רך אך סמכותי. "עזריאל סיפר לי על כאבכם הגדול, ועל כאבו שלו. ליבו יוצא אל אחיו, והוא מרגיש שעליו לעשות מעשה".

הוא עצר, מניח למילים לסלול דרך, ואז המשיך: "שמעתי ממנו גם את הטיעונים שלך, אלישיב, ואין מה לומר: דברי חכמה דיברת. ללא ספק, אתה צודק. חיפוש עיוור בעיר יהיה חסר תוחלת. אולם דווקא משום כך, אני נמצא כאן. יש לי תוכנית".

צוריאל רכן קדימה, וקולו, שהיה עד כה רך ומנחם, הפך מעשי ובטוח. הוא פרש בפני אלישיב המופתע את ההיגיון שמאחורי תוכניתו: לא חיפוש עיוור, אלא מסע ממוקד אל מוקדי המשיכה של העיר. הוא דיבר על מסע קצר, מוגבל לשלושה ימים, תחת השגחתו האישית והמלאה. פעולה הגיונית, מוגבלת בזמן, ובעיקר - אחראית.

ההיגיון השקט והביטחון שבהם נאמרו הדברים, החלו לסדוק את חומת הייאוש סביב ליבו של אלישיב. עזריאל, מצידו, הקשיב בנשימה עצורה, חש כיצד התקווה שבה ומציפה את ליבו.

אלישיב הקשיב בפנים חתומות. הוא שתק במשך דקות ארוכות, זמן שנראה לעזריאל כמו נצח. הוא הביט בבנו העומד מולו, וראה את התקווה הנואשת שבעיניו. ואז, מבעד לדמותו, צפו ועלו פניו של בנו האחר, האובד. ליבו נאבק בין ההיגיון הקר שזעק שהכול אבוד, לבין הכמיהה הבוערת לתת לו, לשאלתואל, את הסיכוי האחרון הזה. ובתווך, היה צוריאל. שומר מגילות. איש מכובד, שקול, שהציג תוכנית הגיונית והתחייב לקחת אחריות.

לבסוף, נאנח אלישיב אנחה עמוקה, אנחה של אב שבור-לב שבוחר בתקווה על פני הייאוש. הוא פנה אל צוריאל, ומבטו היה רציני ונוקב. "אני מפקיד אותו בידיך, צוריאל. שמור עליו, כאילו היה בנך!".

"אתה יכול לסמוך עלי, אלישיב," השיב צוריאל בכובד ראש.

ההקלה ששטפה את עזריאל היתה עצומה. הוא רצה לקפוץ ולחבק את אביו, אך נותר במקומו, עדיין מתקשה להאמין למשמע אוזניו.

בינתיים, צוריאל העביר את השיחה לפסים מעשיים. "אם כך, ניפגש מחר בבוקר, מיד לאחר 'שעת המלך', בכיכר הבאר. תהיה מוכן, עזריאל!" אמר, נפרד מאלישיב ועזריאל, והלך לדרכו.

מאוחר יותר באותו הלילה, עזריאל ארז את תיק הבד הקטן שלו. הוא לא לקח הרבה. רק מה שצריך. דפיקה קלה נשמעה בדלת, ואמו, בשמת, נכנסה ובידה קופסה קטנה של עוגיות ביתיות שאפתה באותו היום. עיניה היו לחות, אך היא חייכה חיוך קטן, אמיץ. הוא חיך אליה בחזרה, והכניס את קופסת העוגיות אל תיקו, מרגיש את אהבתה של אמו מלווה אותו.

שעה קלה לאחר מכן, עלה עזריאל על יצועו, למרות שהיה לו ברור: הלילה - לא יצליח להירדם. הוא היה נרגש מדי, דרוך מדי. התקווה שבערה בליבו היתה חזקה מכדי שיוכל להתמסר לחבלי השינה.

עזריאל שכב במיטתו, עיניו פקוחות אל החושך, והקשיב לדממת הלילה של הכפר. אך כל מה שראה לנגד עיניו היתה דמותו של אחיו, צועדת לבדה בחושך, הולכת ומתרחקת ממנו עם כל רגע שעובר. הוא לא עצם עין. רק חיכה לבוקר, אפוף כל כולו בתחושה מתוקה של שליחות.

אבדן חושים

עם אור ראשון של שחר, עזריאל כבר היה על רגליו, מתלבש בזריזות. למרות שמאחוריו היה לילה נטול שינה, גופו היה דרוך. כשיצא מחדרו, מצא את הוריו כבר ערים.

במטבח, עמדה בשמת, ובחשה בסיר. ריח הדייסה המתוקה שהוא כל כך אהב מילא את הבית. עזריאל שיער שאמו קמה מוקדם במיוחד כדי להכין את הדייסה הזו, כך שיספיק לאכול ארוחה חמה ומזינה לפני שיצא לדרכו. בסלון הסמוך ישב אביו, אלישיב, ספל קפה שחור ומהביל מונח לפניו על השולחן. ראשו היה רכון מעל מגילה עתיקה, מנסה למצוא בה נחמה.

איש מהם לא דיבר על המסע הממשמש ובא. כלפי חוץ הם ניסו להיאחז בשגרה המוכרת, ומשהגיעה העת - צעדו יחד אל כיכר הבאר ל'שעת המלך' של הבוקר. כשחזרו, התיישבו לארוחת בוקר חפוזה, שהתבססה על הדייסה האהובה של בשמת ועל הלחם שקנו במאפייה של אהרן. לאחר הארוחה - יצאו שלושתם שוב אל הכיכר, ששימשה, הפעם, כנקודת המפגש שנקבעה עם צוראל אמש.

הם עמדו שם והמתינו, שלוש דמויות דוממות, ליד הבאר העתיקה. השמש החלה לטפס מעל גגות הרעפים, מאירה את

החצרות המטופחות של הכפר באור בהיר. עזריאל ניסה לשדר ביטחון, אך ליבו הלם בחוזקה. הוא הביט באמו, שקפצה את שפתותיה, וידיה מצאו מפלט בקפלי סינרה, מקמטות את הבד בעצבנות שקטה. אביו, אלישיב, עמד לצידו, זקוף כתמיד, עיניו סורקות את הדרך שממנה צוריאל היה אמור להגיע.

כעבור מספר דקות של המתנה מתוחה, הופיעה במעלה הרחוב מכונית לבנה. היא לא היתה חדשה או מפוארת, אך בהקה בניקיונה. עזריאל זיהה אותה מיד כאחת מהמכוניות הפשוטות שנמצאו תחת השגחתו של יקותיאל המכונאי, אלו ששימשו את מי שנזקק לנסיעה ולא החזיק רכב משלו. זה היה אך טבעי; לצוריאל, שהקדיש את חייו למגילות - לא היה צורך ברכב פרטי, ובכפר איש לא החזיק ברכוש מיותר.

המכונית האטה ונעצרה לידם. הדלת נפתחה, וצוריאל יצא לקראתם, לבוש בבגדי שומר המגילות ההדורים. נוכחותו היתה שקטה, סמכותית, והוא הקרין ביטחון עצמי רב. הופעתו בישרה כי הגיע הרגע להיפרד.

אלישיב הביט בבנו, ובעיניו נשקפה גאווה מהולה בכאב. "אני סומך עליך, עזריאל", אמר, והניח יד מוצקה על עורפו. לאחר מכן, פנה אל צוריאל, ודמעה בודדה זלגה במורד לחיו. "צוריאל", אמר בקול שבור, "דע לך, שאני מפקיד בידיך כעת את הדבר היקר לי מכל! הוא היחיד שנשאר לי!".

צוריאל הביט בו ברצינות, מודע היטב לכובד האחריות. "אתה יכול לסמוך עלי, אלישיב!" אמר קצרות.

בשמת התקרבה אל עזריאל, והניחה יד על זרועו. "תשמור על עצמך, בני", לחשה, וקולה נשבר. "אני מבטיח, אמא, ענה עזריאל, מנסה לחייך.

"ו... עוד משהו, עזריאל", הוסיפה בשמת, וקולה היה דחוף ושקט. "אתה... אתה מכיר את אח שלך. כשאתה מוצא אותו, אל תדבר איתו מיד על המלך".

עזריאל הביט בה, מופתע, והיא המשיכה: "דבר איתו קודם על הלב שלו. תשאל אותו מה כואב לו. לפעמים, נשמה צריכה ניגון, לפני שהיא יכולה לשמוע את קולו של המלך".

המילים היו בלתי צפויות, והן נחתו על ליבו של עזריאל בהפתעה גמורה. הוא היה מוכן לצאת לקרב, חמוש באמת, בטוח בצדקת דרכו. את המסע הזה ראה כמלחמה על עקרונות, ויכוח אידיאולוגי. אך אמו, בחוכמתה השקטה, הזכירה לו את מה שכמעט שכח: במרכז המלחמה הזו, עמד לב שבור של נער. לבו של אחיו.

הוא הביט בה, וההפתעה בעיניו פינתה את מקומה להבנה עמוקה. היא צדקה. "אני אזכור, אמא," אמר, וקולו היה כעת מלא חום. "אני מבטיח. קודם הלב. קודם הניגון".

במבט אחרון נפרד עזריאל מהוריו, ונכנס אל המכונית. המושב היה רך ונוח, ובפנים שרר ריח עדין של ניקיון. צוריאל התיישב במושב הנהג, התניע את המנוע השקט, והמכונית החלה לגלוש אל עבר היציאה מהכפר.

עזריאל סובב את ראשו לאחור, מביט בדמויותיהם של הוריו, עומדות יחד בכיכר, הולכות וקטנות ככל שהתרחקו. כשהמכונית פנתה בעיקול הדרך שליד ביתו של שמריהו הזקן, הם נעלמו מעיניו. הוא החזיר את מבטו לפנים. המכונית בדיוק השתלבה בכביש הראשי, שנפרש כעת לנגד עיניו, מתפתל בין נופי ילדותו.

המסע החל.

המכונית חלפה על פני הנוף המוכר, הגבעות והמטעים, במהירות שעזריאל לא הכיר. הוא היה רגיל לקצב של טרקטור, שבו כל עץ וכל סלע הם ישויות מוכרות. כעת, מבעד לחלון

המכונית, העולם נמרח לפס ירוק-חום, ועד מהרה נעלמו הכפר ונופיו באופק.

צוריאל נהג ביד בטוחה, עיניו נעוצות בכביש שלפניו. הוא הניח לדקות לחלוף, מאפשר לעזריאל את הזמן לעכל את הפרידה. רק כשהרגיש שהשקט הפך למעיק, דיבר. קולו היה רך. כזה שאינו מפר את השלווה, אלא משתלב בה.

"זה אף פעם לא קל", אמר, מבלי להסיר את מבטו מהכביש. "הצעד הראשון מחוץ לבית הוא תמיד הקשה ביותר".

עזריאל לא ענה, רק השעין את ראשו על זגוגית החלון הקרה. הוא העריך את העובדה שצוריאל לא ניסה למלא את השקט בפטפוטים חסרי טעם. ו... כן. הוא הסכים איתו. זו היתה הפעם הראשונה שיצא מהכפר, מתרחק מסינרה החם של אמא ומעיניו הפקוחות של אבא.

"אביך הוא איש חזק", המשיך צוריאל. "והוא העניק לך כוח רב. אבל הכוח שמניע אותך כעת, עזריאל, נובע ממקום אחר".

הוא השתהה מעט, מעיף מבט חטוף לעברו של עזריאל. "הכוח שלך נובע מהאהבה שלך לשאלתיאל! זה המצפן שלך, וכל עוד תלך אחרי - לא תאבד את הדרך".

המילים פגעו במטרה. אלו לא היו תנחומים ריקים, אלא הכרה במקור הכאב והתקווה שלו. עזריאל הרגיש שהגוש בגרונו מתחיל להתרכך.

"אני רק רוצה למצוא אותו", אמר עזריאל לבסוף, בקול חרישי.

"אנחנו נמצא אותו!" השיב צוריאל בביטחון שקט. "אנחנו לא יוצאים למסע של ייאוש. אנחנו יוצאים למסע של תקווה. אנחנו נהפוך כל אבן, נדבר עם כל מי שצריך. המטרה שלנו אמיתית, ואנחנו נחושים להשיג אותה". הוא חיך קלות, חיוך מעודד, והוסיף: "יהיה בסדר, עזריאל. אנחנו צוות עכשיו - אתה ואני!".

עזריאל נשם עמוקות. משהו בטון הדיבור של צוריאל, בשלווה שהקריין, נסך בו תחושת ביטחון מחודשת. הוא עדיין חשש, אך כבר לא הרגיש לבד. מבטו נישא קדימה, אל הכביש המתפתל, ובאופק הרחוק החל להבחין בקו מתאר חד וזר, צלילת של בניינים שנראו כמגדלים מלאכותיים. העיר חיכתה להם.

ככל שהתקרבו, השדות הירוקים פינו את מקומם לבתי פרברים צפופים, וגם אלה נבלעו במהירות בצילם של גורדי שחקים אדירים, מפלצות של זכוכית ופלדה, שקצותיהם נראו כאילו נוגעים בשמיים.

עזריאל הביט מהחלון, פיו פעור לרווחה, ליבו הולם. הוא ראה תמונות של העיר, שמע סיפורים לא פעם, אך שום דבר לא הכין אותו לעוצמה הדורסנית והאדישה שלה.

צוריאל נהג בביטחון, משתלב בנהר המתכת שנע בכבישים הרחבים. "זה קצת מלחיץ בפעם הראשונה, אני יודע," אמר בחיוך קל, מבחין במבטו ההמום של עזריאל, "אך מתרגלים לזה," הבטיח.

באחד הרחובות המרכזיים, פנה צוריאל בחדות אל מורד תלול, והמכונית נבלעה בבטנו של חניון תת-קרקעי ענק. אור השמש הוחלף בתאורת ניאון צהבהבה, והדממה היחסית ששררה ברכב הופרה ברעש מהדהד של צופרים, מנועים וקולות שהדהדו בחלל הבטון העצום.

צוריאל מצא חניה, וכשיצאו מהרכב - הכה בעזריאל גל אוויר חם וסמיך, ספוג בריח חריף של אבק ודלק מהול בריח מתקתק ומלאכותי של מאפים, שבקע מפתחי האווור.

מהחניון, הם עלו אל מפלס הרחוב במדרגות נעות, פלא טכנולוגי שעזריאל הביט בו בסקרנות אך בחשש. כשיצאו החוצה - אור השמש היכה בפניהם, אך היה זה כאין וכאפס לעומת התחושה שהשרה הרחוב עצמו. עבור עזריאל, היתה זו מכת מחץ ישירה.

זו לא היתה רק הנהמה הבלתי פוסקת של המכוניות, או המוזיקה האלקטרונית הרועשת שבקעה מהחנויות. זה היה הכאוס החזותי.

המון אדם גלש על המדרכות הרחבות, זרם אינסופי של פנים אנונימיות. איש לא הביט ברעהו; כולם מיהרו, אטומים לסביבתם. לא היו כאן הנהוני ראש של אנושיות טבעית, או חיוכים חמים של מכרים.

מעליהם, על קירות הבניינים, ריצדו מסכי ענק בפרסומות צבעוניות ומהירות, אורות ניאון שהחליפו צבעים בקצב מסחרר, מכתיבים לעולם מקצב אגרסיבי שגרם לעיניים לכאוב.

עזריאל נעצר במקומו, קפוא. הוא הרגיש קטן, חסר חשיבות, גרגר אבק בתוך סערה אדירה וחסרת היגיון. סחרחורת אפפה אותו, כאילו האדמה תחת רגליו אינה יציבה. במרחק שני צעדים ממנו הבחין בצוריאל, צועד בביטחון של מי שמרגיש לגמרי בבית, משתלב בזרם האנושי כדג השוחה בנהר הטבעי שלו.

"בוא, עזריאל!" קרא צוריאל מעבר לכתפו, קולו כמעט נבלע בהמולה. "האכסניה שלנו לא רחוקה!".

עזריאל בלע את רוקו, מנסה להרטיב את גרונו היבש. הוא נשם נשימה עמוקה, מכריח את רגליו לנוע, והחל צועד בעקבות צוריאל.

הם פנו אל אחד הרחובות הצדדיים, שהיה שקט יותר, אך זר לא פחות. צוריאל הוביל בביטחון, ועזריאל הלך בעקבותיו כמו צל, מוחו עדיין אחוז הלם, מנסה לעבד את מטר הרשמים שניתך עליו.

לבסוף, עצר צוריאל מול בניין אבן גדול ומטופח, שנראה נקי ומכובד. דלת עץ כבדה היתה קבועה בחזיתו, ומעליה, היו קבועות אותיות מתכת, פשוטות אך אלגנטיות, שנשאו את השם: 'אכסניית המלך'.

עזריאל קפא על מקומו. המילים לא התחברו לו בראש. הוא הביט בשלט, ואז בצוריאל, ושוב בשלט. "אבל... איך?" גמגם, והצביע על המילים. "שמו של המלך... כאן? בעיר?". בליבו, המילה 'עיר' - היתה מילה נרדפת לשקר, לגלות, למקום שבו המלך נשכח; אך הנה מולו, בטבורה של העיר הסואנת, מתנוסס שמו של המלך בגאון! משהו לא הסתדר לו...

צוריאל הביט בו בחיוך סבלני, כמו מורה שמביט בתלמיד נבוך. "החיים אינם שחור ולבן, עזריאל", אמר בטון רך. "אתה חושב שכל מי שחי בעיר שכח את המלך? שיש רק אותנו, אלו שבכפר, ושאר העולם אבוד?".

הוא הניח יד על כתפו של עזריאל והוביל אותו פנימה. "יש טוב בכל מקום, צריך רק לדעת לחפש אותו. גם בעיר יש אנשים טובים, נאמנים למלך. 'הכפריים העירוניים' הם קוראים לעצמם. אלו אנשים שמצאו דרך משלהם. דרך שבה אפשר להיות חלק מהעיר, לא לוותר על הטוב, על הנוחות ועל הקידמה שהיא מציעה, ועדיין - לשמור על האמונה, **בלב**".

עזריאל מצא את עצמו בפתחו של לובי רחב ידיים. האוויר היה קריר וממוזג, והיה בו ריח עדין של עץ ופרחים. קירות האבן החשופים והריהוט הכבד מעץ מלא הזכירו במעט את אולם ההתכנסויות בכפר, אך שם נגמר הדמיון. על הרצפה היה פרוש שטיח רך ועבה שבלע את צעדיהם, מוזיקה שקטה וחסרת מילים בקעה מרמקולים נסתרים, ועל הקיר המרכזי, במקום חלון, היה תלוי מסך ענק שהציג באיכות חדה להפליא נוף מתנועע של יער ירוק וערפילי. זה היה יפהפה, ועם זאת, מלאכותי עד כאב.

"המקום הזה", המשיך צוריאל בקול שקט, "הוקם על ידי קהילת 'הכפריים העירוניים'. הוא משמש בית חם לכל מי שמגיע מהכפר אל העיר, כתחליף לבתי המלון הזרים והמנוכרים".

פקיד קבלה חייכני קידם את פניהם, וכעבור רגע קצר הם כבר צעדו במסדרון ארוך ושקט לעבר חדרם. עזריאל הרגיש מבולבל

יותר מאי פעם. הוא בא להילחם בעיר שגזלה ממנו את אחיו, אך מצא את עצמו במקום שנראה כמו חיקוי מפתה של הבית, ובעצמו כבר לא ידע מה לחשוב.

החדר היה מרווח ונעים. היו בו שתי מיטות גדולות ורכות, ועליהן כיסוי לבן בוהק, רך למגע. מבעד לדלת עץ מהודרת, שהיתה פתוחה למחצה, הבחין עזריאל בחדר רחצה שהבריק בניקיונו. החלון הענק שהיה פעור בקיר המרכזי של החדר, השקיף אל חצר פנימית מעוצבת שבה פכפכה מזרקה קטנה. על השולחן עמד מכשיר שהוא לא פגש מעולם, ועל המסך הגדול שבמרכזו - הופיעו תמונות של מה שנראה כמו מנות מוכנות של אוכל.

הכול היה שקט, נוח, וזר לחלוטין.

צוריאל הניח את תיקו על המיטה, פתח אותו באיטיות, והוציא שני סטים של בגדים מקופלים. אלו היו בגדים פשוטים, מכנסי בד כהים וחולצות מכופתרות בצבע תכלת, אך שונים לחלוטין מבגדי הפשתן של הכפר.

הוא החל לפשוט את בגדיו העליונים, ואז, בתנועה רגילה, כמעט אגבית, התיר את 'פתיל הנאמנות' שהיה כרוך סביב מותניו, גלגל אותו, והניח בתוך התיק.

עזריאל הביט בו, ועיניו נפערו בבעתה. נשימתו נעתקה, ואז - הכול החל להסתחרר. הקירות, הרצפה, הדמות שמולו - הכול היטשטש, כאילו ערפל סמיך זחל מן הקירות לתוך מוחו. הוא הרגיש כאילו חזה לנגד עיניו בחילול של אחד מערכי היסוד המקודשים ביותר.

מבעד לערפל ראה את צוריאל מושיט לו את מערכת הבגדים השנייה, ושמע את קולו, עמום, מרוחק, כמו הד קלוש מבעד לקיר: "קח! זה בשבילך!".

הוא מצמץ, ניסה ללכוד את המילים. השאלה פרצה מתוכו, מבוהלת, בקושי נשמעת: "להחליף?... אתה מתכוון ש... שאני אסיר את הפתיל?".

צוריאל חייך את חיוכו הסבלני. "בעיר, עזריאל, צריך לדעת לזרום עם הנהר, לא לשחות נגדו. אין טעם להכריז על עצמנו כשונים. הפתיל, הבגדים שלנו... הם מושכים תשומת לב, הם צועקים 'זרות', וזה מיותר. פשוט... מיותר!".

ליבו של עזריאל התקומם. הוא הביט בבגדי הכפר שלו, בפתיל שאזר למתניו מאז שזכר את עצמו. אלו לא היו סתם פיסות של בד... הם היו מי שהוא. להסיר אותם, הרגיש לו כמו... בגידה.

"אני לא יכול", אמר לבסוף נחרצות, קולו נבון. "אני... אף פעם לא לבשתי בגדים כאלו! ופתיל הנאמנות... הוא זה שמזכיר לי תמיד את המלך! להסיר אותו, זה... זה לא מרגיש לי נכון!".

עזריאל הבין עד כמה זה מגוחך. הוא, נער צעיר, חולק על דעתו של שומר מגילות מכובד, שאמור להיות הדמות הסמכותית והמודעת ביותר לרצונו של המלך. ובכל זאת, ליבו נותר נחוש, ולא היה ביכולתו להתנגד לו.

לרגע קצר השתררה דממה. עזריאל ציפה שצוריאל ילחץ, יתווכח, אולי אפילו ינזוף. אך הוא רק הביט בו, ובחיוכו היתה כעת סלחנות של מבוגר מבין שמביט בילד קטן ועקשן. "אני מבין", אמר לבסוף בפשטות, וסיים להחליף את בגדיו שלו לבגדים העירוניים. השינוי היה מדהים. לפתע שומר המגילות נראה איש אחר, זר.

כדי לשבור את המתח, פנה צוריאל אל המכשיר שעל השולחן. "בוא נזמין משהו לאכול לארוחת צהריים", אמר. "אנחנו נצטרך כוח להמשך היום!". הוא סקר את התמונות שעל המסך, ולבסוף הקיש על אחת מהן, פעמיים.

כעבור זמן קצר, הגיעה לחדרם עגלה שקטה, ועליה מגשים מכוסים. כשצוריאל הסיר את המכסים, נגלה לעיניו של עזריאל אוכל כמותו לא ראה מימיו. הוא היה מסודר בצורה מושלמת, צבעוני, מהודר. יצירת אמנות קטנה על כל צלחת.

עזריאל נעץ את המזלג בנתח של משהו שנראה כמו בשר צלוי, מעוטר בפתיתי ירק מאודים. הוא עצם את עיניו, מתכוון להודות למלך, כפי שעשה מאז ומעולם בטרם נהנה מברכתו. אך הפעם, נעצר לפתע, ובליבו חלפה מחשבה: "האם, אכן, זו ברכת המלך?".

הוא פקח את עיניו והביט שוב בצלחת. המנה שהיתה ערוכה עליה נראתה מרשימה, והריח שהדיפה היה נפלא. אך התחושה, לא היתה תחושה של ברכה, כמו זו שהרגיש בלחם הפשוט שבכפר, או בתפוז שטעם מתחת לעץ. זו היתה תחושה של יד זרה, שהחליפה את הברכה במשהו אחר, מלאכותי, שהוא עצמו לא ידע לקרוא לו שם.

בליבו חש עזריאל דחף לדחות את הצלחת מלפניו. הוא היה זקוק כעת לברכתו של המלך, ולא לתחליף מלאכותי תפל. אך לבסוף, הרעב הכניע אותו. כשהגיש את המזלג אל פיו, לא הצליח לעצור בעצמו מלהרהר: "תודה לך, המלך, על הברכה ששלחת לי, גם אם מישהו השחית אותה בדרך!".

לאחר מכן, הכניס את החתיכה הראשונה לפיו, וטעם. האוכל היה טעים, במובן הרדוד של המילה. היתה בו תערובת מדויקת של טעמים וניחוחות, והוא היה עשוי במידה. ובכל זאת, כפי ששיער מראש, את הטעם המיוחד של ברכת המלך - קשה היה למצוא בו.

בזווית עינו הבחין בצוריאל מתענג על כל טעימה, ולא הצליח להימנע מלשאול את עצמו כיצד אינו חש בחסרון הטעם המיוחד שרק ברכת המלך יכולה להעניק.

כשסיים לאכול, עזריאל הרגיש שבע, אך לא מסופק. הבטן קיבלה את שלה, אך הלב נותר חסר, רעב כפי שהיה. הוא מצא את עצמו מתגעגע בעוצמה כואבת לטעמו הפשוט והמזין של הלחם שבכפר, מהמאפייה של אהרן, ולארוחה הפשוטה סביב שולחן העץ בביתו.

הוא הביט במראה הגדולה שהיתה קבועה על הקיר מולו, ובה נשקפה דמותו שלו, לבוש בבגדיו המוכרים שנראו כה תלושים על רקע החדר המפואר, יושב מול איש זר שלבש את פניו של צוריאל.

באותו הרגע, עזריאל חש בודד מאי פעם.

”כדאי שנתחיל לזוז”, אמר צוריאל לבסוף, כשצלחתו של עזריאל התרוקנה. רגעים לאחר מכן, הם יצאו מהאכסנייה, בחזרה אל הרחוב הסואן.

”ישנם בעיר מקומות ידועים, מוקדי משיכה בהם צעירים בעיר נוטים להתרכז”, הסביר צוריאל תוך כדי הליכה, קולו בטוח וסמכותי. ”שם נתחיל. נסתכל, נקשיב, ננסה להתחקות אחר עקבות. אני כמעט משוכנע, ששאלתיאל מצא את דרכו לאחד מהם. עם קצת מזל, נמצא מישהו שראה אותו.”

הם צעדו ברחוב סואן, ועזריאל ניסה להתרכז בדבריו של צוריאל, למרות ההמון הדוחק ושלטי הניאון המהבהבים שברקע. לפתע, כשהתקרבו לבניין מפואר, עשוי שיש לבן וזכוכית כהה, האט צוריאל את צעדיו. מחלונותיו של המבנה בקעה תערוכת של צלילים. נגינת כינור מהירה וטכנית התערבבה בקול חד של חצוצרה.

”תשמע את זה!” קרא צוריאל בהתפעלות כנה וזקר את אוזניו. ”המיומנות, הכישרון! אין מה לומר... גם בעיר הזאת יש ניצוצות

של יופי!". עזריאל הקשיב, אך לא הזדהה. הקול נשמע לו כמו תחרות רועשת של צלילים ריקים.

אולם אז, מבעד לרעש, הוא שמע צליל נוסף. נפרד. צליל של פסנתר.

הנגינה לא היתה מקצועית כמו זו של הכינור, ואף לא חדה כמו החצוצרה. היא היתה פשוטה יותר, אולי אפילו מהוססת. ובכל זאת, היה בה משהו שהיה חסר בכל יתר הצלילים. היה בה קול אנושי, אמיתי. היא לא ניסתה להרשים, היא רק... היתה. זה לא הרגיש כמו הגעגוע קורע הלב שבנגינתו של שאלתיאל אחיו, אך לא היה ספק: זה נשמע קול של אדם, לא של מכונה.

בלי לשים לב, עזריאל היטה את ראשו והקשיב, מרותק. בתוך המקהלה התעשייתית של העיר, הוא מצא תו אחד של אמת, צליל שנגע לא רק באוזן, אלא גם בנשמה.

הוא היה ממשיך לעמוד כך עוד זמן מה, אלמלא האיץ בו צוריאל שכבר התקדם בינתיים. "אין לנו זמן להתעכב יותר מדי, עזריאל!" העיר בעדינות, ומשך קלות בזרועו.

עזריאל התנער, כאילו התעורר מחלום. הוא האיץ כדי להדביק את צעדיו צוריאל, משאיר מאחוריו את הבניין הגדול ואת צליל הפסנתר הבודד, שנבלע שוב ברעש הכללי של העיר.

לאחר כעשרים דקות של הליכה מהירה, צוריאל הצביע אל עבר רחבה ענקית, שבמרכזה ניצב מבנה עגול ופתוח לשמיים, שנראה כמו פטריית ענק עשויה מתכת וזכוכית צבעונית.

מהמבנה, בקעו אורות מהבהבים ומוזיקה קצבית, והאוויר היה ספוג בריח מתוק של פירות מסוכרים ופופקורן. הרעש לא דמה למהומת הרחוב; היה זה רעש מזמין, מכוון, כמו פסטיבל שקורא לכולם להצטרף.

"זו התחנה הראשונה שלנו!" אמר צוריאל, וקולו נבלע במוזיקה. "אין כמעט צעיר בעיר שלא מגיע לכאן, בוודאי מי שמבקר כאן לראשונה!".

הם נכנסו פנימה, אל תוך מה שנראה כמו חגיגה בלתי פוסקת. מאות צעירים, לבושים בגדי עיר נוצצים, הסתובבו בין דוכנים שהציעו אוכל ושתייה צבעונית בחינם. במרכז הרחבה, להטוטן ירק אש מפיו לקול תשואות הקהל, ובפינה אחרת ניגנה להקה מוזיקה אלקטרונית סוחפת. האווירה כולה היתה של קרנבל, של פורקן חושים מוחלט.

הנערים מילאו את הרחבה, כתמי צבע בתוך ים של אור מלאכותי מרצד. הם לעסו בקול, לגמו מכוסות קצף, פרצו בצחוק פרוע מול הלהטוטן, או עמדו צפופים סביב הלהקה, גופם מתנועע בקצב המוזיקה.

עזריאל הביט סביבו, המום. כל זה ניתן בחינם, ללא תמורה? בעיניו של מי שגדל על הידיעה שלכל דבר יש מחיר, שכל פרי דורש עמל וכל כיכר לחם כרוכה בזיעה - המראה הזה היה בלתי נתפס. הוא ניסה להבין את ההיגיון, את המניע, אך לא הצליח. הוא הרגיש מבולבל, כאילו הגיע לעולם הפוך, בו כל מה שידע על ערך ועל תמורה - חדל מלהתקיים.

לפתע, הרגיש את ידו של צוריאל אוחזת בידו שלו בחזקה. "תסתכל אלי, עזריאל!" אמר שומר המגילות ונעמד מולו, מישיר מבט לעיניו.

"בעיר," אמר בטון חמור, כאילו קרא את מחשבותיו של הנער שמולו, "אין שום דבר בחינם. שום דבר! אתה שומע? כלום! אם אתה רואה משהו בחינם, זה אומר שאתה צריך להיות זהיר שבעתיים. הוא לא נועד לשרת אותך, אלא ללכוד אותך. להציע לך טעימה, כדי לאלץ אותך להמשיך לצרוך עוד ועוד. תזכור: אנחנו ממוקדים בחיפוש, לא מנסים כלום! האם זה ברור?" שאל בקול חד, ועזריאל הנהן בראשו.

"אם כך, סיכמנו: אתה מסתכל רק על הפנים, עזריאל!" הורה צוריאל. "אל תיתן להמולה להסיח את דעתך. אנחנו מחפשים את שאלתיאל!".

הם החלו לנוע באיטיות בתוך ההמון. עזריאל ניסה לסרוק את פניהם של הצעירים, אך מבטו נמשך שוב ושוב אל עבר אזור שקט יותר בשולי הרחבה. שם, תחת אור כחלחל ורך, ניצבו כמה דמויות דוממות, כמעט פסלים אנושיים.

במרכז כל קבוצה כזו ניצב מתקן מוזר, עשוי חומר דמוי זכוכית שחורה, מלוטשת. סביבו, מחוברים אליו באמצעות חוטים דקיקים שנצמדו לרקותיהם, הוא זיהה כעת צעירים שעמדו ללא תנועה. הם היו שם, אבל לא באמת. עיניהם היו פקוחות, אך מזוגגות, חסרות מיקוד. על פניהם היה נסוך חיוך קל, של עונג פרטי ומוחלט. הם היו מנותקים לחלוטין מהסביבה, ונראו כשבויים בתוך הזיה משלהם.

צמרמורת קרה עברה בגופו של עזריאל. לנגד עיניו הוא ראה את ההיפך המוחלט מ'שעת המלך'. גם שם, בכיכר הכפר, האנשים עצמו עיניים והתחברו למשהו שמעבר, אבל החיבור ההוא היה מלא חיים ושיח פנימי, והסתיים תמיד בחזרה למציאות עם תחושת כוח מחודשת. החיבור הזה, לעומתו, נראה כמו חיבור אל הכלום. התרוקנות, בריחה, מוות קטן של הנשמה.

צוריאל עקב אחרי מבטו, והבעת פניו הפכה קודרת. "אלו אורגי החלומות, עזריאל," אמר בקול שאימה נשזרה בו. "זו האשליה המסוכנת ביותר בעיר. אל תנסה להבין איך זה עובד, אבל זה הרסני. צעירים רבים כל כך נפלו חללים מול האשליה ההזויה הזו! אם תנסה זאת רק פעם אחת, אתה... אולי עדיף שלא אומר דבר!".

עזריאל ראה את אחיו בדמיונו, עומד סביב אחד המתקנים הללו, מחובר אליו באמצעות החוטים הדקיקים, וחיוך מזוגג על פניו.

צמרמורת חלפה בו. גל של בחילה טיפס בגרונו. לרגע אחד, לא ידע מה היה רוצה יותר: לזהות כעת את אחיו בין החוגגים, או לקוות שרגליו לא דרכו כאן. מבלי שצוריאל יאמר דבר, הוא כבר הבין. מי שחווה את האשליה הזו, יתקשה מאוד למצוא את דרכו החוצה.

"אנחנו צריכים להמשיך!" קטע קולו של צוריאל את הרהוריו. "יש לנו מטרה, ועלינו להיצמד אליה. תנסה להתעלם מאורגי החלומות, עזריאל! שאלתיאל יכול להיות כאן, בכל פינה!"

עזריאל התיק את עיניו בכוח מהמחזה המחריד, והלך אחרי צוריאל. הם הסתובבו במתחם עוד כשעתיים, חולפים על פני מאות פרצופים צוחקים, רוקדים, וריקים - אך פניו של שאלתיאל לא היו ביניהם. כשהאורות המלאכותיים כבר נראו בוהקים יותר על רקע השמיים המתכהים, וההמון החל להתדלדל, היה ברור שאין עוד מה לחפש שם היום.

הם יצאו מהמתחם חזרה אל הרחוב, ועזריאל הרגיש תחושה כבדה של אכזבה. "הוא לא פה," אמר, וקולו היה עייף.

"נכון," ענה צוריאל, אך עדיין נשמע בטוח בעצמו. "אל תשכח: זו היתה רק התחנה הראשונה. יש עוד מקומות. עדיין מוקדם מדי לאבד תקווה!". הוא הניח יד על כתפו של עזריאל, והוסיף: "ננוח, נתחזק, ומחר נמשיך. אבל עכשיו, אם נמהר, עוד נספיק להגיע בזמן!".

"להגיע לאן?" שאל עזריאל, מבולבל.

צוריאל חייך חיוך צופן סוד, ולחש: "ל'שעת המלך' של בין הערביים, כמובן".

עזריאל קפא על מקומו. "שעת המלך"? כאן? בעיר? "גמגם, לא מצליח להבין.

"בוא," אמר צוריאל, והחל לצעוד בנחישות. "תראה בעצמך".

עזריאל לא היסס. הוא צעד אחרי צוראל במהירות ברחובות הזרים, מוחו סוער. כל מה שידע, התערער היום. העיר, שתמיד דמיין כמקום של שקר פשוט וברור, התגלתה כמבוך מבלבל: מצד אחד - ריקנות מזוקקת ומחרידה, ומאידך - המלך שמופיע במקומות הכי לא צפויים.

הוא לא הבין. רק ידע שהוא צועד בעקבות האדם היחיד שהציע לו דרך בתוך הכאוס, ולרגע לא היה לו ברור האם הדרך הזו מובילה אל האור, או אל חושך עמוק יותר.

פרק ו':

שעת תרבות

צוריאל הוביל את עזריאל אל בניין משרדים גבוה, והם עלו במעלית שקופה אל הקומה העליונה. לבסוף, הגיעו לאולם רחב ידיים, שחלונותיו הפנורמיים השקיפו על אורות העיר המנצנצים. המקום השרה אווירה מודרנית קרה, והיה מעוצב בקווים נקיים. אנשים רבים כבר היו שם, לבושים רובם ככולם בבגדים עירוניים ססגוניים, והאזינו לנאום שנשא צעיר כריזמטי, שנראה בשנות הארבעים המאוחרות לחיו.

הם הגיעו בדיוק כשהנאום סיים את דבריו.

"...זו הנקודה, חברים," אמר בהתלהבות. "המלך השאיר לנו מגילות, דרך, מסורת. תפקידנו לכבד את כל אלו, לתת להן מקום בחיינו. לזכור את המלך! החיים ארוכים מספיק, כדי שנוכל למלא את כל חובותינו למלך, ועוד יישאר לנו די זמן לממש את עצמנו, את היכולות שלנו, להצליח, ולכבוש את העולם!" הוא סיים לקול מחיאות כפיים, והכריז: "ועכשיו, הבה וניתן למלך את הכבוד: הבה נתכנס ל'שעת המלך'!".

המילים צרמו לעזריאל. הוא הבין שהאנשים הללו, תופסים את המלך כמו מישהו שצריך לשלם לו מס של כבוד, רק כדי

שבשאר הזמן יוכלו להתרכז בעצמם. המלך, מבחינתם, לא היה המרכז שסביבו החיים נסובים, אלא חובה תרבותית.

הם החלו להסתדר במעגל. צוריאלי, בבגדיו העירוניים, נטמע בקהל באופן טבעי, אך עזריאל משך מבטים חטופים. עיניים סקרניות בחנו את בגדי הכפר הפשוטים שלו, ואת פתיל הנאמנות הקבוע, השזור והדהוי מעט, שחגר למותניו כחלק בלתי נפרד ממנו. הוא חש כמו שריד מתקופה אחרת.

כשהביט סביבו, ליבו החסיר פעימה. אף אחד מהנוכחים לא חגר את 'פתיל הנאמנות'. עזריאל תהה לעצמו כיצד יוכלו לעמוד כך ל'שעת המלך', אולם אז, כמו תשובה לשאלתו, הבחין באחד המארגנים עובר בין הנוכחים עם סלסלת קש. הסלסלה היתה מלאה בפתילי נאמנות מגולגלים, בצבעים וסגנונות שונים - חלקם פשוטים, חלקם צעקניים ובולטים. כל אחד לקח פתיל אחד, כמו אביזר טכני, וכך עשה גם צוריאלי, שבחר בפתיל פשוט וחגר אותו למותניו בתנועה מוכרת ונחושה.

עזריאל הבין מיד. בכפר, הפתיל היה חלק מהגוף; כאן, הוא היה אביזר נלווה. כל אחד מהמשתתפים בהצגה הזו, בתורו, בחר לו פתיל וחגר למתניו, כמו שחקן שמשלים את התלבושת לפני העלייה לבמה.

הטקס החל. "שעת המלך" מתחילה! הבה נודה למלך!" הכריז המנחה, והקהל עצם את עיניו והחל במלמול חרישי. עזריאל ניסה להצטרף, להיות חלק, אך לא הצליח. הוא הרגיש כמו זר בהצגה. התמונה של סלסילת פתילי הנאמנות, של הסמל שהפך לאביזר בהצגה, לא הרפתה ממנו.

המלמול הקולקטיבי דעך באותה מהירות שבה החל, וכעבור דקות ספורות הטקס הסתיים. באנחת רווחה, כמי שהשלימו את חובתם, החלו הנוכחים להתפזר, משילים מעליהם את פתילי הנאמנות השאולים ומשליכים אותם לסלסלות שהוצבו ביציאה.

גם צוריאל השליך את פתיל הנאמנות שלו אל הסלסלה, רגע לפני שהוא ועזריאל נכנסו אל המעלית השקופה.

כשיצאו בחזרה אל אוויר הלילה החנוק של העיר, עזריאל שתק.

“מה דעתך?” שאל צוריאל לבסוף.

“אני... אני לא יודע,” גמגם עזריאל. “זה הרגיש... ריק.”

צוריאל הרכין את ראשו קלות, כאילו שוקל את הכאב שבדבריו של עזריאל. “אני מבין בדיוק על מה אתה מדבר,” אמר. “המפגש של ‘הכפריים העירוניים’ אכן רחוק מלהיות מושלם כמו בכפר, אבל עליך להבין, עזריאל: בסך הכול אלו אנשים טובים, שלא שוכחים את המלך. בעיר, זה הכי טוב שיש. צריך ללמוד להסתכל על חצי הכוס המלאה.”

עזריאל לא השיב, משום שלא ידע מה לענות. הוא היה מבולבל. מצד אחד, היה צדק בהיגיון שהציג צוריאל. ייתכן שזה באמת עדיף מכלום. אבל מצד שני, ליבו זעק שגם החצי המלא של הכוס - ריק ממשמעות. הוא לא יכול היה שלא לשאול את עצמו: איזה ערך יש ל‘שעת המלך’, כשהלב נעדר ממנה? והאם, בכלל, המלך עצמו נכח שם?

לבסוף, משך קלות בכתפיו, והמשיך לצעוד בשתיקה לצד צוריאל, שקוע בתוך הבלבול העמוק של עצמו.

הם חזרו לאכסנייה, עדיין בשתיקה. עזריאל ניסה לעכל את מה שראה. תמונות היום הסתחררו בראשו ללא הרף: פניו של הנואם הכריזמטי המבטיח שאפשר לכבוש את העולם וגם ‘לזכור את המלך’; והטקס, שהרגיש כמו חיקוי מושלם, שנעדרה ממנו הנשמה.

אך יותר מכל, העיקה עליו תמונתה של סלסלת פתילי הנאמנות. בכפר, הפתיל היה סמל קבוע ובלתי משתנה של זהות, שחוק

ודהוי מעמל היום-יום, עדות אילמת לשייכות. כאן, לעומת זאת, הפתיל הפך לפריט בתחפושת. אביזר צבעוני שלוקחים לרגע, כדי לשחק את תפקיד 'הנאמן למלך' לשעה קלה, וזורקים בחזרה לסלסלה כשההצגה נגמרת.

"אתה בוודאי רעב," אמר צוריאל, שובר את השקט כשהגיעו לחדרם. הוא ניגש אל המכשיר בעל מסך המגע שעמד על השולחן, והפעיל אותו. תמונות צבעוניות של מנות מפוארות הופיעו על המסך.

"מה תרצה לאכול?" שאל את עזריאל, שהתמונות הללו רק הגבירו את תחושת הזרות שלו. געגוע עז הציף אותו - געגוע הביתה, לטעם המוכר. "יש... יש להם פשוט... לחם וזיתים?" שאל בהיסוס. "אולי קצת גבינה?"

צוריאל חייך חיוך סלחני, של מבוגר מבין. "ודאי שיש," אמר, והקיש כמה הקשות על המסך, מזמין עבור עזריאל את מבוקשו. לאחר מכן, גלל במהירות בין התפריטים, עיניו בוחנות את האפשרויות, ולבסוף בחר מנה בעלת שם ארוך ומורכב שעזריאל כלל לא הבין.

כשהאוכל הגיע, הונחו לפניהם שני מגשים שונים לחלוטין. על המגש של עזריאל היתה צלחת פשוטה עם פרוסות לחם כפרי עבה, קערת זיתים וגבינה לבנה. על המגש של צוריאל, לעומת זאת, היתה מונחת יצירת אמנות קטנה: נתחי דג מעוצבים, רוטב צבעוני שנמשח על הצלחת במכחול, ועלים ירוקים זעירים שפוזרו מסביב.

עזריאל היה רעב. הוא מיהר לבצוע לעצמו חתיכה מהלחם העבה שהוגש לו, זה שנראה בדיוק כמו הלחם של אמו, הודה למלך בליבו, הכניס את פיסת הלחם לפיו, ואז עצר.

הלחם היה טעים, אבל... שונה. הוא ציפה לטעם הפשוט, המוכר, טעם של קמח, מים ומלח. במקום זאת, הרגיש רמז למתיקות זרה, אולי דבש, וניחוח קל של תבלין בלתי מוכר. מישהו ניסה

‘לשדרג’ את הלחם הזה. להוסיף ‘נגיעה אנושית’ לברכה של המלך.

והנגיעה הזו, כך הרגיש עזריאל, הרסה הכול. הוא סיים לאכול, אך מצא את עצמו מתגעגע בעוצמה כואבת לטעמו האמיתי, הבלתי מתחכם, של הלחם שבכפר.

עזריאל הביט בצוריאל, שנהנה מהמנה המפוארת שלו. הוא לא יכול היה להניח את האצבע על משהו ‘פסול’ במנה הזו. צוריאל נהנה מאוכל טוב. ובכל זאת, באותו הרגע, הפער ביניהם הרגיש גדול מתמיד.

לאחר שסיימו, קם צוריאל ממקומו. “ובכן, עזריאל”, אמר בטון ענייני, “עלי לצאת לכמה... סידורים. אני אחזור מאוחר יותר, אבל אתה לא צריך לחכות לי. אתה יכול לשכב לישון, ואל תשכח: מצפה לנו מחר יום ארוך של חיפושים, ואנו נזדקק למלוא הכוחות שלנו!”.

צוריאל ניגש אל הארון הקטן שבכניסה, שלף מעיל עירוני דק ולבש מעל לבגדיו, הסתובב אל עזריאל, מלמל ‘לילה טוב’ חפוז, ויצא מהחדר. עזריאל שמע את קול צעדיו המתרחקים במסדרון. הוא נשאר לבדו.

ברגע זה, עזריאל הרגיש מותש. היום הארוך הזה - הנסיעה, ההלם מהעיר, הבלבול שהשרתה עליו קהילת הכפרים העירוניים - כל אלו התישו את גופו ואת נפשו. הוא היה אסיר תודה על השקט, על ההזדמנות להיות לבד עם מחשבותיו. לאחר שנעל את דלת החדר - נשכב על המיטה הרכה ועצם את עיניו, מניח לעייפות הכבדה למשוך אותו מטה.

עזריאל התעורר לתחושת זרות. המזרן היה רך מדי, השקט היה מלאכותי מדי. לרגע, בדמדומים שבין שינה לערות, לא הצליח

לזהות היכן הוא נמצא. אולם אז, הכה בו זיכרון יום האתמול: העיר, האכסניה, הכפריים העירוניים.

הוא הביט סביבו: צוריאל כבר היה ער ולבוש, ונראה רענן לגמרי. "בוקר טוב, עזריאל!" בירך במאור פנים, ומיד הוסיף: "כדאי שתתארגן מהר, שלא נפספס את 'שעת המלך'!".

הם יצאו שוב אל הרחוב. ההמולה של הבוקר כבר לא הכתה בעזריאל באותה עוצמה כמו אתמול. היא עדיין היתה זרה ומנוכרת, אך היתה בה כעת גם ראשיתה של היכרות עגומה. הוא זיהה את הדפוס: זרם בלתי פוסק של אנשים ממהרים, פניהם חתומות, כל אחד שקוע בעולמו.

כשהגיעו למקום ההתכנסות, מצאו אותו ריק כמעט לגמרי. מלבדם, נכחו שם רק קומץ אנשים, רובם מבוגרים. האווירה היתה שונה לחלוטין מזו של אמש. לא היתה תחושה של 'אירוע', אלא של 'מטלה'.

כשהמנחה הכריז על תחילת 'שעת המלך', סלסלת הקש מאתמול עברה מיד ליד בין הנוכחים. כל אחד מהם נטל ממנה פתיל בחוסר עניין, כמעט במחווה אוטומטית, וחגר למותניו. הטקס עצמו היה חפוז, טכני. המלמול היה קצר ודליל, ונבלע בדממה המביכה של החדר הגדול והריק.

מיד בסיום, אחד המארגנים הניח על שולחן צדדי מגש עם כיבוד קל. קפה ארומטי בספלי נייר, וערמה של חטיפי אנרגיה עטופים בניירות מרשרשים.

האנשים המעטים שנכחו לקחו חטיף וקפה, והתפזרו במהירות לדרכם. מה שהרגיש בערב כמו אירוע תרבות; הפך בבוקר לרישום נוכחות ותו לא.

"צריך לאכול משהו", אמר צוריאל, "כדי שיהיה לנו כוח להמשך היום". הוא לקח לעצמו חטיף מהמגש, והושיט אחד נוסף לעזריאל.

עזריאל הביט בחטיף. זה לא נראה לו כמו אוכל. הוא היה רגיל ללחם טרי של בוקר, או לפחות לפרי מהעץ. בלית ברירה נגס. טעם מתוק ומלאכותי הציף את פיו. הוא בלע, אך הרגיש לא רק את טעמו הזר של החטיף, אלא גם את טעמו המר של הניכור.

"אנחנו בדרך ל'מוקד ההזדמנויות', אחד המקומות המתעתעים ביותר בעיר," אמר צוריאל מספר רגעים לאחר מכן, כשצעדו ברחוב רחב ידיים. "זה המקום שבו העיר מציעה, כביכול, הזדמנויות לכל מי שרוצה". הוא השתהה מעט, ומבטו הפך רציני. "אבל מי שמכיר את העיר באמת, יודע שאין בה הזדמנויות אמיתיות. העיר לא דואגת לאף אחד, עזריאל, מלבד לעצמה".

הם המשיכו ללכת בשתיקה, בעוד עזריאל מהרהר בדברים ששמע.

כעבור דקות ספורות, הגיעו. זה היה מתחם ענק ופתוח, ללא קירות או גג. מדשאות ירוקות ומטופחות השתרעו על פני שטח רחב, ושבילים סלולים חצו אותן. על המדשאות היו פזורים דוכנים בגדלים שונים, עשויים מתכת מבריקה וזכוכית צבעונית, ומכל עבר נראו צעירים ממהרים, כאחוזי תזזית, מדוכן לדוכן.

האווירה כאן היתה שונה לחלוטין מזו של הקרנבל אתמול. היתה כאן תחושה של דחיפות, של המולה תכליתית, של אלפי אנשים שממהרים כדי לא לפספס את ההזדמנות הגדולה של חייהם.

עזריאל הביט סביבו, מסוחרר. מכל עבר הקיפו אותו כרזות ענק ושלטים מרצדים שהבטיחו הבטחות גדולות. "חולם להיות עשיר? זו ההזדמנות שלך! ההרשמה ל'בית הספר לעושר' נפתחה!" זעק שלט אחד. "מה תעשה עם עשרים מיליון? קנה כרטיס ותגלה!" הציע שלט אחר מעל דוכן מפואר של 'הגרלת ההזדמנות'.

צוריאל הוביל את עזריאל לעבר אזור רחב ידיים. 'מתחם הכישרונות' הכריז שלט מהבהב, מעל השער שהוביל אליו. המתחם עצמו היה מחולק למתחמי משנה. בכל אחד מהם, נבחן כישרון אחר.

עזריאל ראה צעירים משלשלים מטבעות כדי להיכנס לתאים אטומים לרעש, שם אחזו בכלי נגינה וניסו להרשים בכישוריהם המוסיקליים; אחרים העבירו כרטיס תשלום כדי להפעיל כן ציור דיגיטלי, עליו ציירו בקדחתנות במרוץ נגד השעון; ובמתחם היכולות הפיזיות, לאחר תשלום מראש, צעירים התמודדו מול מתקני כושר משוכללים שבדקו את כוחם וזריזותם. הוא הבין שבמקום הזה, בניגוד לקרנבל מאתמול, אפילו התקווה עלתה כסף.

הם התקרבו למתחם מבדקי החשיבה. מאות צעירים ישבו שם מול צגים אישיים זוהרים, שקועים במבחנים. האוויר היה טעון בריכוז ובמתח.

עזריאל התבונן באחד הצעירים, שנראה כבן גילו, אך פניו היו חיוורות ומתוחות. עיניו התרוצצו על פני המסך שהציג בפניו שאלות וחידות בקצב מסחרר, ואצבעותיו הקישו במהירות על המקלדת. זיעה קרה נצצה על מצחו. הוא לא נראה כמו מישהו שמגלה את עצמו, אלא כמו חייל בקרב נואש, מנסה נואשות להרשים אויב בלתי נראה.

לפתע, המבדק שלו הסתיים. מילה אחת, קרה ואדומה, הופיעה במרכז המסך: 'לא מתאים'. הצעיר בהה בה לרגע, ואז, קם ממקומו במהירות, כתפיו שמוטות ופניו ריקות מהבעה, כמו מי שכל האוויר יצא מריאותיו. הוא נדחף ונעלם בתוך ההמון.

באותו הרגע, מהמתחם הסמוך, נשמעה קריאת צהלה. בחור צעיר שסיים זה עתה את המבדק הפיזי, זינק באוויר כשהצג שמולו הבהב באור ירוק. איש בחליפה מחויטת ניגש אליו, לחץ את ידו, והגיש לו כרטיס מזהב. הוא אחז בו כאילו היה הדבר

היקר בעולם, ומיד הובל אל מעבר למחיצת קטיפה, אל אזור ה'מצטיינים', שם יוצגו בפניו האפשרויות לעתיד.

המראה המנוגד הזה - הייאוש של האחד מול האופוריה של השני - טלטל את עזריאל. הוא מצא את עצמו פוסע צעד קדימה, בלי כיוון מסוים, מנסה לחשוב, מה הן נקודות החוזק שלו? מה היה ביכולתו להציע במקום כזה? כל מה שידע לעשות - לעבד את האדמה, להבין את צורכיהם של העצים, להרגיש את ברכת המלך בפרי - נראה פתאום חסר משמעות. תחושה קשה של חוסר ערך הציפה אותו.

בראשו חלפה מחשבה, שחייב להיות בו משהו. לא יכול להיות שאין לו שום כישרון שהעיר תכיר בו.

"אל תחשוב על זה אפילו," אמר קולו השקט של צוריאל מאחוריו, קוטע את הרהוריו. "אין טעם. אתה ממילא לא מתכוון להישאר כאן." צוריאל השתהה מעט, מביט בפניו המיוסרות של עזריאל, והוסיף בחיוך מריר: "חוץ מזה, עזריאל, הכישרון הגדול ביותר שלך הוא הלב הטהור שלך. ולמרבה הצער, בעיר, לא מכירים בכישרון הזה."

הם הסתובבו במתחם במשך שעות ארוכות, מחפשים את פניו של שאלתיאל בין מאות הצעירים הדרוכים, אך הוא לא היה שם. כשיצאו, עזריאל הרגיש תחושה שונה מזו שחש אתמול. לא היתה זו בחילה מהריקנות, אלא תחושה מעיקה של לחץ, של מתח, שהשרה מקום בו כולם נמדדים, כולם נשפטים, וכמעט כולם נמצאים לא מתאימים.

הם יצאו מ'מוקד ההזדמנויות' בשעת צהריים, משאירים מאחוריהם את ההמולה התכליתית. עזריאל היה שקט, מהורהר, מעבד את מה שראה. הם חזרו לאכסנייה ואכלו ארוחת צהריים דוממת.

לאחר הארוחה, פרשו למנוחה קצרה. עזריאל נשכב על מיטתו, אך מחשבותיו סערו. הוא ראה לעיני רוחו את הצעירים הדרוכים מול המסכים, חשב על ההבטחות הריקות, והמילים הכואבות שאמר צוריאל על כישורי הלב שאינם זוכים להכרה בעיר - הדהדו בראשו.

ואז, באבחה חדה וכואבת, נחתה עליו המחשבה על אחיו. אם הוא, עם חיבורו הפשוט לאדמה, הרגיש כאן חסר ערך, מה הרגיש שאלתיאל, עם נפש האמן שלו, עם הלב הרגיש שידע לנגן את מנגינת הזריחה? כמה זמן יוכל לב רגיש כל כך לשרוד בעיר שאינה יודעת להעריך את מה שיש בו? הדאגה לאחיו הפכה לפתע מגעגוע עמום, לחרדה דוקרת.

מאוחר יותר, כשהשמש החלה לנטות מערבה, קם צוריאל. "בוא," אמר, "שעת המלך" מתקרבת, והיום ננסה להגיע מוקדם יותר. אולי נשמע משהו מעניין, שם, אצל הכפריים העירוניים!".

שעה קלה לאחר מכן, הם חזרו שוב לאותו אולם מפואר.

כשהגיעו, האולם עדיין היה ריק למחצה, אך הוא הלך והתמלא בהדרגה באנשים שתפסו את מקומותיהם בשקט, כמו ממתנינים לתחילתו של אירוע. עזריאל זיהה כמה מהפרצופים מהערב הקודם. גם היום, איש מהנוכחים לא חגר 'פתיל נאמנות'.

כשהאולם התמלא, עלה לבמה הנואם הכריזמטי מאמש. הוא החל בהרצאה סוחפת, מלאת השראה, על "מימוש עצמי בעולם המודרני". הוא דיבר על "חיפוש נקודת הכוח העצמית", על "שבירת תקרת הזכוכית האישית", ועל כך ש"ההצלחה היא ביטוי להרמוניה פנימית".

עזריאל הקשיב, מנסה למצוא את החיבור. המילים היו יפות, מעוררות תקווה, אך הן היו ממוקדות כולן באדם. באגו. בהצלחה. הוא הביט בצוריאל, שישב לצידו ועל פניו הבעה של עניין, מהנהן קלות מדי פעם, כמי שמאזין לדברי טעם.

אחרי ההרצאה, שהסתיימה במחאות כפיים סוערות, עלה המנחה לבמה. "לפני שניפרד," אמר בחיוך, "הבה וניתן כבוד למסורת שלנו, למקור שממנו כולנו באנו. נתכנס אפוא לרגע קצר של 'שעת המלך'!" הכריז.

ברגע הזה, עזריאל הרגיש שהכול מתבהר.

הוא הביט באנשים הקמים ממקומותיהם, מתארגנים במעגל; ראה את סלסלת פתילי הנאמנות עוברת ביניהם; והבחין בצוריאל, שכרך סביב מותניו, כמו כולם, את האביזר הסקסי.

אם אמש, המעמד הרגיש לו כמו הצגה מזויפת, הרי שהערב, אחרי ההרצאה ששמע, כבר הצליח להבין את ההיגיון המתוחכם שמאחוריה.

'שעת המלך' הזו לא היתה רק צבועה. היא היתה הרבה יותר מכך. האנשים הללו לקחו את המלך, וצמצמו אותו לכדי 'מסורת', 'מקור', מישהו שראוי ל'כבוד'. המלך לא היה עוד ישות שחיים למענה, אלא רעיון יפה שמוסיפים לחיים המרוכזים כל כולם ב'אני'. ההרצאה על 'מימוש עצמי' היתה המנה העיקרית; 'שעת המלך' היתה התבלין שהעניק לה ניחוח ערכי.

עזריאל הצטרף למעגל, אך ליבו היה רחוק. המלמול החרישי שעלה מהקהל נשמע לו כעת לא רק ריק, אלא צבוע. הוא כבר לא הרגיש בלבול, אלא בעיקר צריבה קרה של אכזבה. לפתע הבין שהסכנה בעיר, מתוחכמת הרבה יותר מכפי שהעלה בדעתו, ומכפי שראה אמש בקרנבל.

שם, לפחות, השקר היה גלוי; ואילו כאן - הוא התיימר להתחזות לאמת...

אספנות רוחנית

הם חזרו לאכסנייה בשתיקה. זו היתה שתיקה שונה מזו של אמש; לא שתיקה של בלבול, אלא של אכזבה קרה.

"זה לא אמיתי!" אמר עזריאל לבסוף, כשנכנסו לחדר. "שעת המלך" שלהם, היא רק תוספת בסוף הערב, כמו קינוח... המלך הוא לא המרכז, רק חלק מהתרבות!".

עזריאל נאנח קלות. "אני מבין למה אתה מרגיש כך, אבל כבר אמרתי לך אתמול: תסתכל על חצי הכוס המלאה, עזריאל. בעיר, גם זה הרבה".

הערב המשיך בתבנית המוכרת. במהלך ארוחת הערב, עזריאל אכל את הלחם הפשוט שהזמין - כמעט בלי לחוש בטעמו, מודע מדי לצלילי הסכו"ם של עזריאל, שנהנה ממנתו המפוארת.

מיד אחרי הארוחה, קם עזריאל ממקומו. "עלי לצאת לכמה סידורים", הודיע שוב באותו טון ענייני מאמש. "אל תחכה לי, עזריאל! אחזור מאוחר!".

כשהדלת נסגרה מאחוריו ועזריאל נשאר לבדו, הוא שקע בהרהורים, לא מצליח להתעלם מהצרימה. 'סידורים'. איזו מילה

ריקה. מהם הסידורים הדחופים שיש לשומר מגילות באמצע הלילה, בעיר זרה? ולמה פעמיים ברציפות?

המחשבות הציפו אותו, אך הוא הדף אותן בכוח. על מי עוד היה לו לסמוך כאן? צוריאל היה התקווה היחידה שלו, המדריך היחיד שלו במבוכן הזה. הוא היה חייב להאמין בו. בלית ברירה הכריח את עצמו להאמין, לעלות על יצועו, לעצום את עיניו, ולקוות שהשינה תרחיק את הספקות המכרסמים.

למחרת בבוקר, אחרי 'שעת המלך' החפוזת והדלילה בקהילת הכפריים העירוניים, יצאו צוריאל ועזריאל לדרךם. "היום נבקר במוקד המשיכה השלישי של העיר," אמר צוריאל. "אני מתכוון ל'מוקד הרוח', המקום שבו העיר מנסה להתחבר לצדדים העמוקים יותר של החיים".

ליבו של עזריאל החסיר פעימה. "מוקד הרוח?" שאל ותקווה נשזרה בקולו, "יש מקום כזה בעיר?". אחרי שתי התחנות הראשונות, שהיו מלאות בריקנות רועשת, הרעיון שקיים בעיר מקום שמחפש עומק ומשמעות - נשמע לו כמו נס קטן.

צוריאל חיך חיוך סלחני, של מבוגר שמכיר את אכזבות החיים. "יש מקום כזה," אמר, "אבל אל תצפה למצוא שם את מה שיש בכפר. הרוחניות של העיר, עזריאל, היא... מוצר מסוג אחר לגמרי".

הם הגיעו למתחם ענק, בנוי כסדרה של אולמות זכוכית מודרניים המחוברים ביניהם בגשרים. האווירה היתה שקטה ורוחנית. המוני צעירים סקרנים הסתובבו בין האולמות, שבכל אחד מהם התקיימה הרצאה אחרת בתשלום: "לגלות את האני הפנימי", "סודות החשיבה החיובית", "הדרך אל העושר הרוחני", ועוד. מבטו של עזריאל סקר את הצעירים שסביבו, מחפש לשווא תווי פנים מוכרים, לב רגיש אחד בתוך ים הסקרנות האופנתית.

במרכז המתחם ניצב בניין מרשים במיוחד, ושלט גדול התנוסס מעליו: 'מוזיאון המלך'. עזריאל נעצר, והוא חש איך ליבו פועם בחוזקה. צוריאל הניח יד על כתפו. "אין לנו זמן להיכנס לשם, זה סיור של יום שלם... אבל בוא, תראה משהו!" אמר, ומשך את עזריאל קלות בידו, מוביל אותו אל חזית המוזיאון.

לרגע, נשימתו של עזריאל נעצרה. מאחורי קיר זכוכית משוריינת, מואר באור רך ומלאכותי, עמד דגם מרהיב, מוקטן אך מדויק, של ארמון המלך - כפי שנראה בימי זוהרו.

הוא זיהה כל צריח, כל חלון וכל שער. "הארמון!" חלפה מחשבה נרגשת בליבו, וגל של געגוע חם הציף אותו. זו היתה ההיסטוריה שלו, של אביו, של סבו, שקמה לתחייה מול עיניו במלוא הדרה.

אבל אז, נעשה מודע לזכוכית המשוריינת שהפרידה בינו ובין המיצג, ולאנשים הזרים שעמדו לצידו והביטו בדגם בסקרנות מרוחקת, כאילו היה פריט ארכיאולוגי נדיר. הוא שמע מישהו לוחש לחברו: "מדהים איך זה נראה פעם..."

ואז, ההבנה צרבה את ליבו.

מבחינתם, זה לא היה 'הארמון'. זו לא היתה היסטוריה חיה. זה היה מיצג, סך הכול מיצג.

מי שתכנן את המיצג הזה, בקור רוח שטני, הצליח לקחת מהארמון את הלב שלו, את נשמתו, ולהפוך את ביתו של המלך לחפץ דומם בכלוב של זכוכית, מנותק מהחיים.

כשעזריאל הבין זאת, איבד ענין. הוא סימן בראשו לצוריאל, והם המשיכו ללכת. משני צידי השביל בו צעדו - ניצבו דוכנים מהודרים, בהם נמכרו מגילות עתיקות. "אל תטעה", אמר צוריאל בשקט. "רוב האנשים שקונים את המגילות הללו, לא עושים זאת כדי לקרוא בהן. הם עושים זאת כדי לאסוף. המגילה היא סמל, פריט שיוצר אווירה, כמו רכב אספנות."

עזריאל הבין. הוא הבין את מהות המקום הזה. כל מה שהיה נשגב בכפר; המגילות, הגעגוע, ואפילו המלך עצמו - הפך כאן ל'מוצר'. לאינטליגנציה רוחנית שמנותקת מחיי המעשה.

צמרמורת קרה חלפה במורד גבו.

כשיצאו מ'מוקד הרוח' אחרי מספר שעות, ליוותה את עזריאל תחושה כבדה של אכזבה. גם כאן, לא היה זכר לשאלתיאל. הוא החל להבין את מה שאביו ניסה להסביר לו בהיגיון כה רב: העיר באמת היתה אוקיינוס, והם חיפשו בו טיפה אחת. זה היה חסר סיכוי.

עזריאל הביט בשמש שכבר נטתה לשקוע. "בוא, ננסה להגיע ל'שעת המלך', משם נוכל לשאוב עידוד!" אמר לו צוריאל, והוא ניסה להאמין.

בליבו גמלה ההחלטה: היום, ינסה את דרכו של צוריאל. יסתכל רק על חצי הכוס המלאה. יתעלם מההרצאה, מהאווירה, מכל מה שהפריע לו אמש, ויתרכז רק בדבר אחד - עצם קיומה של 'שעת המלך' בלב העיר.

הוא באמת ניסה. כשהגיעו לאולם ההתכנסות של הכפריים העירוניים, וההרצאה החלה - לא הקשיב. רק עצם את עיניו, וניסה להתחבר לתחושת הציפייה לקראת 'שעת המלך', מתעלם מהסביבה ומתרכז רק בנקודה הפנימית.

אך כשהגיע הרגע, והוא עמד במעגל, מוקף באנשים חגורים בפתיל נאמנות שאול - שוב צפה ועלתה בו תחושת הריקנות. ככל שהתאמץ, לא הצליח להתעלם מכך שהיה זה חיקוי, רחוק לאין שיעור מהדבר האמיתי.

כשחזרו לאכסנייה לבסוף, עזריאל הרגיש מותש, ובעיקר מיואש. הדממה בחדר היתה כבדה, עדות לכישלון המשימה.

שלושה ימים של חיפושים הסתיימו בלא כלום. עזריאל ישב על קצה מיטתו, מביט בצוריאל, שהחל לארגן את חפציו בתיק.

"אז זהו," אמר עזריאל, יותר לעצמו מאשר לצוריאל. "זה נגמר."

"עשינו כל מה שיכולנו, עזריאל," אמר צוריאל בקול רך, מבלי להפסיק את מלאכתו. "החלטנו שננסה, וניסינו. לפעמים, צריך לדעת מתי להרפות ולהשאיר את הדברים בידיו של המלך!" אמר, בדיוק כשסיים לארוז.

לאחר ארוחת ערב, שהרגישה תפלה אפילו ביחס לימים הקודמים, שוב הודיע צוריאל כי עליו לצאת לסידורים אחרונים. "אל תחכה לי... אחזור מאוחר. מחר בבוקר, אחרי 'שעת המלך', נצא בחזרה אל הכפר!" אמר.

הפעם, כשצוריאל עמד לצאת בפעם השלישית, עם אותו תירוץ מעורפל - הספקות והחשדות של עזריאל התגבשו להחלטה אחת, חדה וברורה. הוא לא יכול היה לחזור לכפר עם תחושת חוסר הוודאות ביחס למעשיו של שומר המגילות בעיר.

ברגע בו נסגרה הדלת מאחורי צוריאל, עזריאל זינק על רגליו. הוא המתין מספר שניות שהרגישו כמו נצח, ואז פתח את הדלת מעט והחליק החוצה, אל המסדרון השקט.

כשיצא מהאכסנייה אל הרחוב, הביט ימינה ושמאלה, וזיהה מיד את דמותו של צוריאל נעלמת בקצה הרחוב. ליבו הלם. הוא החל לצעוד בעקבותיו, שומר על מרחק בטוח, נצמד לצללים.

עזריאל הרגיש כמו פושע, כשעקב אחרי צוריאל, שומר המגילות המכובד, האיש שהיטיב עמו והציע לו עזרה ותקווה. רגשות האשם כרסמו בו. אך תחושה חזקה יותר, תחושה של צרימה, שלא יכול היה להתעלם ממנה, דחפה אותו קדימה.

הוא התרכז במשימה, מנסה לזכור את הדרך, שם לעצמו סימנים: "פנייה ימינה ליד החנות עם השלט הכחול המהבהב..."

ישר עד לכיכר עם המזרקה... שם לפנות שמאלה...". היה לו ברור שיצטרך למצוא את דרכו חזרה לבדו.

צוריאל פסע בביטחון, לא מביט לאחור. הוא נראה כמו מי שיודע בדיוק לאן פניו מועדות. לאחר כעשר דקות של הליכה, פנה צוריאל לרחוב צדדי, רועש וצבעוני יותר. מוזיקה קצבית בקעה מפתחים אפלים שנקרעו בחזיתות הבניינים. לפתע, נבלע צוריאל בתוך אחד הפתחים, שמעליו ריצד שלט ניאון אדום.

עזריאל התקרב בזהירות והציץ פנימה מבעד לחלון זכוכית כהה.

המחזה שנגלה לעיניו היכה אותו בתדהמה.

הוא השקיף אל חלל אפלולי, מואר באורות מהבהבים ובמוזיקה רועמת ונטולת מלודיה. שם ראה את צוריאל, יושב בראש שולחן עמוס במשקאות צבעוניים ובמנות אוכל קטנות ומעוצבות, מוקף בחבורה של זרים לבושים היטב, ותשומת הלב מרוכזת סביבו. הוא סיפר סיפור כלשהו, ידיו נעות בתנועות רחבות ותיאטרליות, וצחק צחוק רם ומתגלגל - כזה שעזריאל מעולם לא שמע מפיו.

לפתע, המוזיקה התגברה. צוריאל קם ממקומו, ובעיניים בורקות מהתרגשות, החל לנוע לקצב המוזיקה - לא ריקוד של שמחה, אלא תנועות משוחררות, חסרות רסן, של אדם שאיבד שליטה והניח ליצריו לסחוף אותו.

עזריאל נסוג לאחור מהחלון, כאילו נכווה. הוא נשען על הקיר הקר, מנסה להסדיר את נשימתו. זה לא היה אותו אדם. זה לא היה האיש החכם והשקול מבית ההתאספות של שומרי המגילות. זה היה איש זר, שבוי בקסמה הזול של העיר.

הוא הבין. הבין הכול. את טיבם של ה'סידורים', את החיים הכפולים, את עומק הזיוף.

כמו מתוך סיוט הוא הסתובב, והחל עושה את דרכו בחזרה, מתעלם מדמעות האכזבה והעלבון שזלגו על לחייו. בליבו הרגיש מרומה, נבגד. כשהגיע לחדר הריק באכסנייה, לא בכה עוד. הוא התיישב על מיטתו, והכאב התחלף בהחלטה קרה ונוקבת. הוא יחכה לו. הוא יתעמת איתו. הוא לא יכול לשתוק.

השעה היתה מאוחרת כשצוריאל חזר לחדר. הוא פתח את הדלת בשקט, כדי שלא להעיר את עזריאל. אך להפתעתו, האור בחדר דלק. עזריאל לא ישן. הוא ישב על קצה מיטתו, ראשו חפון בין שתי ידיו.

צוריאל נרתע קלות, מופתע. "עזריאל? מה קרה? למה אתה ער?" שאל, וקולו היה טעון בדאגה כנה.

עזריאל הרים את ראשו לאט. פניו היו חתומות, ועיניו כבויות. "חיכיתי לך", אמר בקול שקט וריק.

המתח בחדר הפך סמיך. צוריאל ניסה להסוות את אי-הנוחות שלו. "קרה משהו? אתה נראה נסער", אמר.

עזריאל היישיר אליו מבט נוקב. "ראיתי אותך", אמר, והמילים פילחו את השקט. "אין טעם להסתיר", הוסיף.

צוריאל קפא לרגע. הוא לא ניסה להכחיש, רק התיישב בכבדות על מיטתו, ונאנח. "אני מבין", מלמל, ושפשף את פניו בעייפות. שתיקה רועמת השתררה.

"תשמע, עזריאל..." פתח צוריאל לבסוף, וקולו היה שקט, כמעט מתחנן. "אני מתאר לעצמי איך זה נראה, אבל..." הוא עצר, ואז, כאילו מצא עוגן, וקולו התייצב. "האמן לי, עזריאל, כמי שמכיר את המגילות ומקדיש את כל חייו לחקור אותן, כי לא עברתי אפילו על אחד האיסורים הכתובים בהן! במגילות לא מופיע כל

איסור לשבת עם חברים ולהשתעשע לצלילי מוזיקה, או לרקוד קצת... במגילות לא כתוב שאסור ליהנות מאוכל טוב... אז איזה רע בדיוק עשיתי?”.

עזריאל הביט בו, והכאב שבעיניו פינה את מקומו לעצב עמוק. “זה לא קשור למגילות, צוראל. זה קשור ללב. איפה הלב שלך נמצא? עם המלך - או עם העיר?”.

פניו של צוראל התקשחו. הבעת המבוכה נעלמה, ובמקומה הופיע מבט מתנשא, של מורה המאוכזב מתלמידו האטום.

“זו בדיוק הבעיה שלכם, בכפר,” אמר לבסוף, וקולו היה קר. “אתם חושבים בשחור ולבן. המלך או העיר. קודש או חול. אתה שואל איפה הלב שלי? הלב שלי לגמרי עם המלך... אבל בניגוד אליך, ואל מרבית האנשים מהכפר, אני לא מפחד מהעיר.”

צוראל קם על רגליו, והחל לפסוע בחדר בתנועות חדות. “אתה חושב שעבודת המלך היא להתחבא בפרדס ולהתנזר מהחיים? זו אמונה של ילדים, עזריאל. אמונה של פחד. האמונה הבוגרת, האמיתית, היא לדעת ללכת בתוך העולם, לקחת ממנו את הטוב, להשתמש בו, ולא ליפול. מה שראית הערב, זו לא היתה ‘חולשה’. זו היתה ‘שליטה’. זו היכולת להיות חלק מהעיר, בלי שהיא תשתלט עליך. זו חוכמה שאתה עדיין צעיר מדי להבין”.

“על מה אתה מדבר, צוראל?” קטע אותו עזריאל, וקולו נסדק מכאב, “הרי אתה בעצמך לימדת אותי שהעיר היא מלכודת. אתה בעצמך הזהרת אותי מפניה. איך אתה יכול לפתע לספר לעצמך סיפור, שאתה חלק מהעיר - אבל שומר על שליטה? אם כבר נלכדת במלכודת של העיר, אתה כבר שלה, צוראל. לא של המלך. תסתכל על עצמך. תראה לאיפה העיר לקחה אותך!”.

החיוך הסלחני נעלם מפניו של צוראל, והתחלף ברוגז קר. “האזהרה שלי היתה נכונה ומדויקת,” אמר, וכל מילה היתה חדה כזכוכית, “אך היא היתה מדויקת **עבורך**, לא עבורי”.

הוא עצר, מניח למילים המעליבות לחלחל, והמשיך: "כשאני מביט בך, עזריאל, ורואה את האמונה התמימה שלך, ברור לי לחלוטין שהעיר היתה בולעת אותך ברגע אחד. אין לך את הכלים להתמודד איתה. אתה פשוט לא מסוגל להבין את המורכבות, עזריאל. אתה עדיין ילד".

עזריאל הביט בו בשקט, והאכזבה שנשקפה בעיניו היתה עמוקה וסופית. "נראה לי," אמר בשקט, "שאני דווקא מבין. אני מבין אולי טוב מדי, וזו בדיוק הבעיה".

הוא נשכב במיטתו, הסתובב אל הקיר - מפנה את גבו אל עזריאל, ועצם את עיניו. השיחה הסתיימה. האמון נשבר.

באותו הלילה, עזריאל לא באמת הצליח להירדם.

למחרת בבוקר, השכימו עזריאל ועזריאל ל'שעת המלך' החפוזת של הכפריים העירוניים, ולאחריה, חזרו לאכסנייה בדממה. את המתח ששרר ביניהם, ניתן היה לחתוך בסכין. הם לא החליפו אפילו מבט ביניהם.

עזריאל ניגש לתיקו, ושלף מתוכו את בגדי שומר המגילות ההדורים שלו, ואת פתיל הנאמנות שגלגל אל תוכו כשהגיעו אל העיר. הוא פשט בזריזות את בגדיו העליונים, העירוניים, לבש את בגדי הכפר, וחגר למותניו את 'פתיל הנאמנות', מהדק אותו בתנועה מוכרת. התהליך כולו היה טבעי ומהיר, כמו שחקן ותיק שמחליף תלבושת מאחורי הקלעים.

עזריאל הביט בו, וחש גל אדיר של גועל ושאת נפש. הוא ראה מולו, באופן הברור והמוחשי ביותר, את חייו הכפולים של האיש הזה. הקלות הבלתי נסבלת שבה פשט ולבש זהויות, כאילו היו בסך הכול בגדים, קיבלה כעת משמעות מצמררת.

"נו, עזריאל," אמר צוריאל בטון ענייני, לאחר שחזר לדמותו המוכרת - דמות שומר המגילות המכובד, "גם אתה צריך לסיים לארוז. הגיע הזמן לצאת לדרך חזרה".

אך עזריאל, שישב על קצה מיטתו, לא נע. הוא הרים את מבטו, וקולו היה שקט וקר כשאמר: "אתה כנראה מיצית את החופשה שלך בעיר, צוריאל, אבל שאלתיאל עדיין לא כאן. זה לא באמת מעניין אותך, נכון? העובדה שהתרחק מהמלך, זה לא באמת משנה לך כלום!".

צוריאל הסתובב אליו, עוטה על פניו הבעה של עלבון. "אני לא מבין על מה אתה מדבר, עזריאל! עשינו כל מה שיכולנו!" אמר.

"אתה יודע מה?" התריס עזריאל, "אני כבר לא בטוח. עד אתמול, סמכתי עליך. על המניעים שלך, על ההחלטות שלך. אבל זה נגמר. אני לא חושב שאכפת לך, אני לא חושב שאי-פעם היה אכפת לך. מבחינתך זו היתה חופשה קטנה בעיר, ו... זהו!".

צוריאל נאנח. "עזריאל, אתה לא מבין כלום. אתה בכלל יודע כמה עלתה לנו השהות הזו, בעיר? האוכל, הלינה באכסנייה הזו?" הוא הצביע על החדר המפואר. "אני שילמתי על הכול, עלי - ועליך! אם לא היה אכפת לי, לא הייתי משקיע את כל זה! לא הייתי מתאמץ כל כך! אז נכון... גם נהנית... אז מה קרה?".

"לא ידעתי שזה היה בתשלום," גמגם עזריאל, מופתע.

"מה חשבת?" הגיב צוריאל בקוצר רוח, "הרי חזרנו על הכלל הזה מאה פעמים: אין שום דבר בחינם בעיר! זה היה בתשלום, וזה לא היה זול, והכול היה שווה לי כדי לנסות למצוא את אחיך!".

עזריאל שתק. הגילוי אודות המחיר היקר ששילם צוריאל כדי לאפשר את שהותם בעיר, הפתיע אותו, אך לא שינה מהותית את האופן בו התייחס אליו. האכזבה נותרה בעינה, ועמה חוסר האמון. הוא כבר לא סמך על האיש הזה, וגם לא על החלטותיו. הוא היה נחוש להמשיך את החיפוש, לבדו.

"בכל מקרה, אם תחליט להישאר כאן, יהיה עליך למצוא לך מקום אחר לשהות בו... אני לא חושב שתוכל לשלם את מחיר השהות באכסניה הזו!" הבהיר צוריאל, וקולו הפך קר ואדיש, לא מותיר מקום לספק: הוא הסיר מעצמו כל אחריות.

עזריאל קם ממקומו, לקח את תיק הבד הקטן שלו, וניגש אל הדלת. "אין בעיה, צוריאל. אני אדאג לעצמי!" אמר, ופנה לצאת מהחדר.

"מה אני אגיד לאבא שלך?!" קרא אחריו צוריאל, קולו מלא תסכול.

עזריאל עצר בפתח, ומבלי להסתובב לאחור אמר: "תגיד לו, שנשאיתי צמוד לאמת. ושאני אחזור. עם שאלתיאל. כמה זמן שזה ייקח".

לאחר מכן יצא מהחדר, והדלת נטרקה אחריו.

הוא ירד במעלית השקטה, חצה את הלובי המפואר, ויצא אל הרחוב הסואן. את פניו קידם אוויר הבוקר של העיר; אוויר דליל, מהול בריח מתכתי של מכוניות. היעדרותו של צוריאל כבר לא היתה זיכרון מהלילה הקודם, אלא עובדה נוכחת, חלל ריק לצידו על המדרכה. אמת פשוטה שלחשה לו ללא הרף: 'אתה לבד'.

לבד בעיר המאיימת, ללא תוכנית, ללא מדריך, ועם מעט מאוד כסף שלקח איתו כשיצא מהבית. תחושת הבדידות היתה מוחצת, כמעט משתקת. עזריאל הרגיש כמו עלה נידף ברוח סערה אדירה.

ואז, מתוך הרגל, ידו טיפסה אל חזהו, ממששת דרך הבד את קווי המתאר המוכרים של 'קמע המלך'. הוא אחז בו בחזקה, והמתכת הקרה החלה להתחמם למגע ידו.

עיניו נעצמו, כמו מאליהן, ובתוך כל ההמולה הסואנת, לפתע, עלתה בו תחושה מוזרה של שקט פנימי, של וודאות.

אולי, בעצם, הוא לא ממש לבד.

עזריאל פקח את עיניו, והביט ברחוב הסואן. לא עוד בפחד, אלא
בנחישות שקטה. הוא לא ידע לאן ללכת, אבל הוא ידע שהוא לא
לבד במשימה.

המלך איתו.

מקדש המזיקה

לעזריאל, לא היה אפילו קצה חוט. הוא רק ידע שבשלושת מוקדי המשיכה של העיר, עמם ערך לו צוריאל היכרות קצרה, לא נמצא זכר לאחיו. אבל היכן הוא יכול להיות? איפה להתחיל לחפש? לשאלות אלו, לא היתה לו תשובה.

הוא לא העלה בדעתו, שבעוד שמסעו שלו הגיע למבוי סתום, מסעו של שאלתיאל - התנהל בדיוק על פי התוכניות, בנתיב שמישהו אחר כבר סלל בעבורו. המסע הזה החל ארבעה ימים קודם לכן, ברגע הגורלי שבו נסגרו מאחורי שאלתיאל דלתות האוטובוס, והוא פנה אל הלא נודע.

האוטובוס גלש אל תוך החשכה, וכל מטר שעבר הרחיק את שאלתיאל מהעולם היחיד שהכיר. הוא הצמיד את מצחו אל החלון הקר, מביט אל הנוף השחור שחלף מול פניו, לא רואה כמעט דבר מלבד השתקפות פניו בזכוכית הכהה: נער עם עיניים בורקות בחשש ובתקווה.

כשנכנסו אל העיר, הנסיעה הפכה איטית יותר. שאלתיאל הצמיד את פניו לחלון, מביט ברחובות המוארים שהיו שונים כל כך מכפי שדמיין. בלילה, העיר לא היתה רועשת, אלא ריקה

באופן מאיים. פנסי רחוב גבוהים הציפו את האספלט באור כתום מלאכותי, והבניינים האדירים ניצבו משני צידי הרחוב כמו זקיפים דוממים. מדי פעם, האוטובוס עצר בתחנה מוארת, והדלתות נפתחו בלחישה אל רחוב ריק.

ליבו של שאלתיאל הלם. הוא אזר אומץ, קם ממקומו, וניגש אל הנהג.

"סליחה," אמר בהיסוס. "אתה... אתה יכול לעזור לי? אני צריך להגיע אל הכתובת הזו." הוא הגיש לנהג את פיסת הנייר המקופלת שמסר לו דני הסוחר.

הנהג, איש מבוגר בעל פנים עייפות, לקח את הפתק והעיף בו מבט חטוף. "כן," אמר בקול ענייני. "זה בעוד כמה תחנות. אני אגיד לך מתי לרדת."

"תודה," מלמל שאלתיאל וחזר למקומו. האדישות המקצועית של הנהג הרגיעה והפחידה אותו בו-זמנית. מצד אחד, הוא היה רק עוד נוסע אנונימי, לא נער שברח מהבית. מצד שני, הוא היה רק עוד נוסע אנונימי; איש לא יבחין בו אם ילך לאיבוד.

כעבור מספר רגעים, קרא הנהג: "התחנה הבאה, ילד". שאלתיאל התקדם אל עבר הדלת הקדמית, והגיע אליה בדיוק כשהאוטובוס עצר. הדלתות נפתחו אל רחוב שקט וחשוך. "תצטרך ללכת מכאן שתי דקות ברגל, לבניין הגבוה שם, בהמשך," אמר הנהג, והצביע קדימה.

שאלתיאל ירד אל המדרכה, צופה באוטובוס המתרחק ונעלם בעיקול.

הדממה שנפלה אחרי שהאוטובוס נעלם, היתה מוחלטת. כבדה. שאלתיאל נותר לבד בעיר הזרה, וגודלה איים לבלוע אותו.

צעדיו הדהדו בדממה כשהחל ללכת, עושה את דרכו אל הבניין עליו הצביע הנהג. כשהגיע, מצא את עצמו בפתחו של בניין

מגורים מודרני. הוא נכנס בזהירות אל הלובי המפואר, שם ישב שוער במדים. הלה הביט בו במבט בוחן, ושאלתיאל הראה לו את הפתק. "קומה 17, דירה 62", אמר השוער, והצביע אל עבר המעליות.

שאלתיאל עלה במעלית השקטה, ומצא את הדלת. דלת עץ כבדה ומהודרת. על שלט נחושת קטן ומבריק היה כתוב שם המשפחה: כרמי. הוא נזכר ששמע את השם הזה מדני בעבר.

מול הדלת, שאלתיאל עצר לרגע, מהסס, ליבו פועם בחוזקה. זהו זה. הוא הגיע לקצה המסלול. ואולי, בעצם, זו רק תחילתו? לרגע חשב על הכפר, על המיטה החמה שלו, על פניו של עזריאל. צל של חרטה חלף בו, אך נהדף מיד על ידי התקווה המסעירה. הוא לא ידע מה מחכה לו מאחורי הדלת הזו, אך ידע בבירור ששום דבר כבר לא יהיה כפי שהיה. הוא נשם עמוקות... ודפק.

כעבור רגע נשמעו צעדים, והדלת נפתחה. דני הסוחר עמד שם, לבוש בבגדי בית נוחים. פניו נראו עייפות, אך ברגע שזיהה את שאלתיאל - חיוך רחב התפשט עליהן.

"שאלתיאל!" קרא בשמחה. "ידעתי שתגיע! ידעתי! בוא, תיכנס!"

הוא אחז בכתפו, ומשך אותו בעדינות פנימה. הדירה רחבת הידיים, היתה מוצפת באור וחום. דלת העץ הכבדה נסגרה מאחוריהם בנקישה רכה, משאירה את העולם בחוץ.

שאלתיאל עמד לרגע, המום. הבית הזה לא דמה לשום דבר שהכיר. הרצפה היתה מכוסה בשטיח רך ובהיר, שבלע את צעדיו. הרהיטים היו מינימליסטיים, עשויים מתכת כסופה וזכוכית, אך הקיר המרכזי כולו היה חלון עצום, שנמתח מהרצפה ועד התקרה. ומעבר לו נפרשה העיר.

הוא ניגש אל החלון, מהופנט. מגובה הקומה ה-17, העיר לא נראתה מאיימת, אלא יפהפייה. ים של אורות מנצנצים, צהובים, לבנים ואדומים, שנמתחו עד לאופק, כמו שמיים הפוכים. הוא

ראה את נצנוצי המכוניות הבודדות שנעו בדממה ברחובות הריקים, את הבניינים האדירים שנראו כגבישי קוורץ זוהרים. בעיניו, זו היתה יצירת אמנות.

"יפה, הא?" אמר דני מאחוריו בחיוך. "כשמסתכלים על העיר מלמעלה, אפשר להבין את העוצמה של המקום הזה!".

הוא הניח יד על כתפו של שאלתיאל. "אתה בטח מותש. בוא, תתקלח, תרגיש כמו בן אדם. הכנתי בשבילך בגדים נקיים, על המיטה בחדר האורחים". הוא הצביע על דלת צדדית. "בינתיים, אכין לנו משהו לאכול!" אמר.

שאלתיאל עשה כדבריו.

המקלחת החמה, היטיבה איתו. המים שזרמו על גופו, שטפו עמם את החששות ואת רגשות האשמה. הוא ידע, כמובן, שזה לא באמת אפשרי; שהתחושות עדיין שם, חבויות במעמקי הזיכרון.

הוא שיער שעוד יצופו, לא פעם ולא פעמיים. אבל לרגע אחד מנחם, הרשה לעצמו להאמין בכוחם המטהר של המים.

על המיטה בחדר האורחים היו מונחים בגדים רכים וכהים, שונים כל כך מבגדי הפשתן שלבש. כשדחף את בגדי הכפר הישנים אל תיקו, ולבש במקומם את הבגדים החדשים - הרגיש כאילו הוא פושט מעליו את כל זהותו הישנה, ולובש זהות חדשה, לה השתוקק זה מכבר.

כשיצא מהחדר, דני כבר ישב ליד שולחן זכוכית קטן, עליו מונחות היו שתי צלחות. האוכל היה פשוט, תעשייתי, אך טעים בדרכו שלו, מתובל באופן שלא הכיר. הם אכלו בשתיקה נינוחה.

"אתה יודע מה אני רואה כשאני מסתכל עליך, שאלתיאל?" פתח דני לבסוף, כשסיימו.

שאלתיאל הרים את מבטו.

"אני רואה אומץ," אמר דני, ומבטו היה רציני. "צריך המון אומץ כדי לעשות את מה שעשית. לקום, לבחור **בעצמך**, להשאיר מאחור את כל המטענים הישנים!".

שאלתיאל שתק, ודני המשיך: "בעיר, יודעים להעריך אנשים כמוך, אנשים שלא מפחדים להתחיל מחדש! אתה עוד תראה!" הבטיח.

המילים האלה, יותר מהדירה המפוארת או מהאוכל הטעים, הן שנגעו בליבו של שאלתיאל. הוא הרגיש גל חם של הכרה, של אישור, של הערכה. לפתע, הוא לא היה 'בורח'. הוא היה 'אמיץ'. הוא לא היה חלש-אופי, בדיוק להיפך: הוא **בחר בעצמו**.

והכי חשוב: הוא כבר לא היה לבד. מישו סוף סוף הבין אותו.

למחרת בבוקר, אחרי שינה עמוקה ונטולת חלומות במיטה הרכה שבחדר האורחים, שאלתיאל התעורר לתחושה חדשה. הפחד והבדידות הראשוניים נעלמו, ואת מקומם תפסה תחושה של התרגשות דרוכה. הוא הצטרף לדני לארוחת בוקר במטבח המודרני, מביט מבעד לחלון הגדול על העיר שכבר שקקה חיים.

"נו, הצלחת לנוח קצת?" שאל דני בחיוך, מגיש לו כוס מיץ תפוזים סחוט. שאלתיאל חייך. "אני לא יודע איך להודות לך," אמר.

"אל תדבר שטויות," אמר דני. "אני ידעתי מהרגע הראשון שיש בך משהו מיוחד". הוא לגם מהקפה שלו. "מאז אותו יום, לפני כמה חודשים, כשעברתי ליד הבית שלכם ושמעתי אותך מנגן... מאז כבר ידעתי שאתה כישרון מבוזבז. אמרתי לעצמי: נער כזה, עם כישרון כזה, לא יכול להישאר בכפר. הוא יתייבש שם. הוא חייב להגיע למקום שבו באמת יבינו אותו, מקום שבו הכישרון שלו יוכל להבריק".

הוא רכן קדימה, ועיניו נצצו. "העיר הזו, שאלתיאל, היא המקום המושלם בשבילך. בכפר, מה כבר יכולת לעשות? לנגן לעצמך, בבית? פה, אתה תוכל לכבוש את העולם!"

דני הצביע עם ספל הקפה שלו לכיוון החלון, והמשיך: "יש כאן מקום, הקונסרבטוריון העירוני. זה לא סתם בית ספר, זה המקדש של המוזיקה בעיר הזו. המוכשרים ביותר מגיעים לשם. הם לא ילמדו אותך **מה** לנגן. הם יתנו לך את הכלים כדי שהקול הייחודי **שלך** ישמע הכי חזק, הכי ברור, הכי יפה שאפשר."

שאלתיאל הקשיב, מרותק. הגוף שלו רעד מהתרגשות. זה היה יותר מכפי שאי פעם העז לחלום.

הוא הרגיש גל אדיר של הכרת תודה. העיר הזו, כך הרגיש, היא מקום טוב. מקום מופלא. היא לא רק מקבלת אותו, היא חיכתה לו. היא זיהתה אותו, היא רוצה בו, היא דואגת לו. היא מציעה לו, על מגש של כסף, את הגשמת כל חלומותיו.

הוא חש בטוח ומוגן. ובאותו הרגע ידע, בוודאות מוחלטת, שעשה את הבחירה הנכונה.

הרהוריו של שאלתיאל נקטעו כשדני קם ממקומו לפתע. "אני חייב לצאת לעבודה, אבל הבית כולו לרשותך!" אמר, ופתח את דלת המקרר הענק, חושף בפני שאלתיאל עולם שלם של צבעים.

"יש כאן הכול מהכול," הדגיש דני, מצביע על בקבוקי שתייה צבעוניים, מעדנים ארוזים ופירות אקזוטיים ששאלתיאל מעולם לא פגש.

"תיקח מה שאתה רוצה. המיקרוגל שם, אם תרצה לחמם משהו," הצביע בחיוך אל עבר מכשיר כסוף שעמד על משטח הנירוסטה המבריק.

הוא יצא, והותיר את שאלתיאל לבדו עם השפע. אולם היה משהו אחר ששאלתיאל רצה באותו הרגע: לחוות את העיר בעצמו.

הוא מצא את עצמו יוצא מהבניין, צולל אל תוך סערת העיר. החוויה עלתה על כל דמיון. ההמון ברחובות לא הרתיע אותו; בדיוק להיפך: הוא הרגיש כמו נהר של אנרגיה מסעירה, שסחף אותו עימו. האנונימיות קסמה לו, התחושה שביכולתו להיות מי שירצה, מבלי שאיש יכיר או ישפוט אותו. שאלתיאל הרים את מבטו אל שלטי הפרסומת הענקיים; האורות המהבהבים לא סנוורו אותו; הם נראו לו כיצירות אמנות מודרניות, הבטחות צבעוניות לעולמות חדשים, בהם הרגיש חופשי ומשוחרר.

בשעת בין ערביים, כשהשמש החלה לשקוע בין גורדי השחקים, שאלתיאל מצא את עצמו יושב על ספסל בפארק קטן. הוא חשב על הכפר וידע שבדיוק ברגע זה כולם מתאספים בכיכר, עומדים במעגל הדומם, וממלמלים את אותן מילים. הוא, לעומתם, ישב כאן, חופשי. גל אדיר של שחרור הציף אותו. שחרור מהמחויבות, מהתקס, מהנוכחות הבלתי פוסקת של המלך שהעיקה עליו כל חייו. כאן, המלך לא היה נוכח. כאן, הוא סוף סוף יכול היה להיות פשוט... הוא.

שאלתיאל חזר לדירתו של דני, נרגש ומלא חיים, שעה קלה לפני שבעל הבית חזר מעבודתו, מביא עמו את הבשורה הגדולה. מיד כשנכנס הביתה, פנה אליו בחיוך צופן סוד: "דיברתי עם כמה אנשים," סיפר, "והם מחכים לך. מחר, בעשר בבוקר, יש לך מבחן קבלה בקונסרבטוריון!".

ליבו של שאלתיאל החסיר פעימה. "מחר? כבר? כל כך מהר?".

"בעיר, כישרונות אינם מחכים בתור," חייך דני. "זו ההזדמנות שלך, שאלתיאל. אל תפספס אותה!".

המילה 'הזדמנות', הדהדה בראשו של שאלתיאל. הוא נזכר בקולו של נהג האוטובוס, שאמר לו בדיוק את אותה המילה

ברגע הראשון שבו הניח את כף רגלו בעולם החדש. אז, זו היתה רק הבטחה עמומה באוויר; כעת, היא לבשה צורה ממשית ומרגשת.

הוא הרגיש שדלת נפתחת בפניו, דלת אמיתית.

למחרת, בדיוק בזמן, הם צעדו לעבר הבניין. שאלתיהל הרים את מבטו, ונשימתו נעתקה.

חזית שיש לבנה ובוהקת טיפסה אל על, קרה ומושלמת, ובמרכזה דלתות זכוכית כהות ועצומות, שנראו כמו שער מסתורי לעולם אחר, עולם ההזדמנויות שתמיד חלם עליו. הוא הביט בדלתות האטומות, וידע שמאחוריהן נמצא כל מה שנפשו כמהה אליו: ההכרה, הביטוי, החופש.

שאלתיהל היה שקט, מנסה לגייס את כל הריכוז שלו. הוא נלקח לאולם קטן, שבמרכזו עמד פסנתר כנף שחור ומבריק. שלושה בוחנים ישבו ליד שולחן קטן מולו, פניהם רציניות.

הוא התיישב מול הקלידים, מנסה להתחבר לתחושת הגעגוע, לאמת הפנימית שלו, כפי שעשה תמיד בכפר, כשחיפש השראה. אבל הרצון העז להרשים, להוכיח שהוא שייך - היה חזק יותר, והאפיל על כל רגש אחר. לבסוף, החל לנגן.

הצלילים שמילאו את החדר היו מבריקים. זו היתה מנגינה שהיה בה הד ברור למנגינות הכפר, משהו מהעצב והכמיהה שלהן. אך היא היתה מהירה יותר, טכנית יותר, מלאת אש ראוותנית. הוא בעצמו הרגיש שמשהו חסר, שמקומה של הנשמה נפקד. לרגע חשש, שהבוחנים יבחינו בזיוף, יזהו שהמנגינה מנסה להיות משהו שהיא לא. ליבו התכווץ מפחד שלא יתקבל.

אך הבוחנים, אנשי העיר, לא שמעו את מה שהוא שמע. הם לא חיפשו נשמה, הם חיפשו כישרון, פוטנציאל, 'חומר גלם'.

כשסיים לנגן, השתררה דממה קלה, ואז פרץ הבוחן הראשי במחיאות כפיים סוערות.

“מדהים!” קרא, ועיניו נצצו בהתלהבות. “הטכניקה שלך גולמית, אבל הכוח! הרגש! הקול הייחודי שלך... זה יהלום לא מלוטש!”.

הוא קם ממקומו וניגש אל שאלתיאל, מניח יד על כתפו. “שמע, נער. אנחנו מקבלים אותך. כמובן שמקבלים אותך. אנחנו נעזור לך ללטש את היהלום שלך!” אמר, וסקר את הנער שמולו, מכף רגל ועד ראש. “יש לך פוטנציאל לכבוש את הפסגות הגבוהות ביותר. למלא אולמות, להיות מפורסם. אתה תנגן עם ההרכבים הכי נחשבים בעולם כולו! אנחנו נהפוך אותך לשם דבר!” הבטיח בהתרגשות.

שאלתיאל הביט בו, המום. ההבטחה הדהדה באזניו. הפחד והספק שהרגיש בזמן שניגן, נשטפו בגל אדיר של אופוריה. הוא לא נכשל. הם לא זיהו את הזיוף. להיפך: הם זיהו את הגדולה שלו. ברגע אחד, קיבל את מה שמעולם לא קיבל בכפר: אישור למה שיש בו. לייחודיות **שלו**. לא לקולו של המלך, שעובר דרכו רק כצינור.

הבוחן הראשי, שעדיין אחז בכתפו של שאלתיאל, סימן לאיש מנהלה בחליפה, והוא ניגש אליהם. “מצאנו את היהלום הבא שלנו,” אמר הבוחן, והאיש חיך במקצועיות ופנה אל שאלתיאל: “בשם הנהלת הקונסרבטוריון,” אמר בטון רשמי, “אנו שמחים להציע לך מלגת אמן מלאה. המלגה כוללת מגורים במעונות האמנים שלנו, החל מהיום, וכן מלגת קיום חודשית נדיבה שתענה על כל צרכיך. מה שנשאר לך, שאלתיאל, הוסיף בחיוך, “זה רק להתמקד בכישרון שלך!”.

שאלתיאל היה המום מכדי להגיב. מגורים. כסף. כל הדאגות המעשיות והמפחידות שליוו אותו מאז שעזב את הכפר, נמחקו ברגע אחד. הוא לא יכול היה לצפות ליותר מכך. ליתר דיוק: הוא לא יכול היה אפילו **לדמיין** יותר מזה.

דני טפח על שכמו. "מה אמרתי לך, ילד? העיר יודעת להשקיע בכישרונות שלה!".

שעה לאחר מכן, אחרי שהביא את תיק הבד הישן שלו מביתו של דני, שאלתיאל כבר מצא את עצמו בחדרו החדש. זה היה חדר קטן, אך נעים ומזמין, עם חלון גדול שהשקיף על ים אורות העיר. בפינת החדר עמד פסנתר חשמלי קטן ומבריק.

הוא ניגש אל החלון, הביט החוצה, והרגיש על גג העולם. תחושה מסחררת של אופוריה הציפה אותו. זהו. הוא הצליח. כל הכאב, כל המאבקים בכפר, כל תחושת הזרות - הכול היה שווה את הרגע הזה. הוא כבר לא הרגיש בודד. סוף סוף מצא את מקומו. המסע שלו הסתיים; הוא הגיע הביתה.

שאלתיאל הסתובב מהחלון וניגש אל הפסנתר הקטן, מניח את אצבעותיו על הקלידים הקרירים, וחיוך בטוח התפשט על פניו. חיוך של ניצחון.

קמ"ף המלך

בעוד שאלתיאל חוגג את כניסתו לעולמה החדש של העיר, בכפר - הזמן עמד מלכת. הבוקר הרביעי מאז עזבו עזריאל וצוריאל עלה בדממה כבדה.

שלושת הימים שקצב צוריאל למסע החיפוש המשותף, חלפו. אלישיב ובשמת ניסו להתנהל כמו בכל יום שגרתו, אך המתח והדריכות היו מוחשיים. כל צליל של מכונת חולפת הקפיץ את ליבם. כל רשרוש עלים ברוח הצית תקווה. אולי זה הם, סוף סוף.

אחרי כל תקווה שכזו, הגיעה האכזבה, והיא היתה מטלטלת. השעות חלפו באיטיות מרגיזה, ולעזריאל אין זכר, שלא לומר לשאלתיאל.

כשהשמש קרבה לשקוע, והגיע הזמן ל'שעת המלך', היתה זו בשמת שהסבה את תשומת ליבו של אלישיב. עד כה, כמעט תמיד, קיימה את 'שעת המלך' שלה בבית, בין קירות המטבח. היא עבדה את המלך בשקט, בין הסירים, מוצאת את החיבור שלה באמצעות הבצק התופח והתבשילים מדיפי הניחוח שעל להבת הכיריים. הכיכר, מבחינתה, היתה עולמם של הגברים.

אך כעת, כשהבית התרוקן לפתע, הוא חדל להיות בעבורה מקום של שלוה. השקט שבין הקירות היה רווי בגעגוע ובדאגה. למציאות החיים שהיתה ואיננה, זו שהעניקה לה תחושת תכלית וחיבור אל המלך - כבר לא נותר זכר. היא הבינה שהכאב גדול מכדי שתוכל להכיל אותו לבדה.

"הגיע הזמן," היא אמרה בעודה מביטה מהחלון, וקולה היה יציב. הפעם, היה ברור לה, היא תצא עם אלישיב אל הכיכר. יש להם הרבה על מה לשוחח עם המלך: לפרוק את הדאגה, ולבקש על שני ילדיהם - זה שידעו שאבד מתוך בחירה, וזה שלא היה להם מושג היכן הוא.

כך, מספר רגעים לאחר מכן, הם הצטרפו אל המעגל השקט, חלק מהקהילה, אף שליבם היה במקום אחר. אך כשהמלמול החרשי החל, בשמת הבחינה בו לפתע. היא קפאה, ומבטה ננעל. לאחר רגע, הצביעה באלם. אלישיב עקב אחרי אצבעה המושטת, והבחין גם הוא.

זה היה **צוריאל**.

הוא עמד בצד השני של הכיכר, עם שאר שומרי המגילות, ממש כמו תמיד. כאילו דבר לא קרה.

והגרוע מכל: הוא היה **לבדו**. עזריאל לא היה איתו.

אלישיב ובשמת הרגישו אבן כבדה צונחת על ליבם. האוויר נשאב מריאותיהם באחת. המשמעות היתה ברורה: צוריאל חזר, ועזריאל לא. אך הרקע, נותר לוט בערפל: מה קרה לו? היכן הוא? ומדוע צוריאל לא טרח להגיע אל ביתם ולהסביר? הם התקשו להבין.

הם עמדו שם, קפואים לאורך כל הטקס. ליבם בל איתם. הם רק חיכו שהמעמד יסתיים, ואז, מיד כשהקהל החל להתפזר - חצו את הכיכר במהירות, וחסמו את דרכו של צוריאל, שניסה להיבלע בין העוזבים ולחמוק.

כשהבחין בהם, השפיל את מבטו.

"צוריאל", אמר אלישיב, וקולו היה שקט אך נוקב. "אני רוצה לדעת: איפה הבן שלי?!"

על פניו של צוריאל פשטה הבעה של מבוכה, מהולה בכאב. "עשינו כל שביכולתנו, אלישיב. האמן לי. חיפשנו בכל מקום אפשרי. שאלתיאל... הוא נעלם בעיר!"

בשמת פלטה אנקה חרישית, וכיסתה את פיה בידה. אך אלישיב, נעץ את מבטו בצוריאל, ומבלי למצמץ אמר ישירות: "אני שאלתי על עזריאל, צוריאל. אתם הלכתם ביחד. אתה חזרת, והוא לא. היכן הוא?"

צוריאל נראה נבוך, אך מיד התעשת. הוא נאנח קלות, הניח יד מרגיעה על כתפו של אלישיב, ואמר: "תקשיב לי. אני ראיתי את עזריאל בימים האחרונים. ראיתי אותו בלב העיר, מול כל הפיתויים. ואני אומר לך בביטחון מלא: **העיר לא תוכל לו**. יש בו אמונה שלמה, נחישות בלתי מתפשרת. הוא חזק כמו סלע."

הוא הניח למילים המרגיעות לשקוע, ורק אז המשיך: "כשהגיעה העת לחזור, עזריאל סירב. הרגיש שלא עשה די. שהשליחות שלו לא הסתיימה. ואילו אני, אחרי שנוכחתי לראות את העוצמות שמפעמות בנער הזה, הבנתי שזו תהיה טעות לנסות לעצור בעדו. עזריאל נשאר בעיר, אלישיב, ממשיך את המסע שלו, נחוש לחזור רק אחרי שימצא את שאלתיאל. אני, במקומך, הייתי סומך עליו".

צוריאל היישיר מבט לעיניו של אלישיב, והוסיף: "אתה יכול להיות גאה בבן שגידלת!"

המילים הותירו את אלישיב ובשמת דוממים. הן היו מחושבות, מתוחכמות. הן לא סיפרו על מרד, אלא על שליחות. הן לא הציגו נטישה, אלא נחישות. בליבם של ההורים השבורים, לצד הכאב הצורב, לצד הדאגה הפועמת, החל לנבוט דבר-מה נוסף:

ניצוץ קטן של תקווה עמומה, שאולי, רק אולי, הנחישות הזו של עזריאל - אכן תצליח להשיב את שאלתיאל.

העובדה שצוריאל, שומר המגילות המכובד, סמך על עזריאל - חיזקה את התחושה הזו.

למחרת בבוקר, אחרי שחזר מ'שעת המלך', ישב אלישיב בסלון כמו בכל יום, בידו כוס הקפה השחור הנצחית. דממה שררה בבית. זו כבר לא היתה הדממה הדרוכה של ההמתנה, אלא רעותה, הכבדה, זו שליוותה את הוודאות.

המשמעות החלה לחלחל לליבו. שאלתיאל איננו. עזריאל גם הוא לא יחזור היום, ומי יודע מתי כן, אם בכלל. כשנגוזה התקווה, הדאגה הפכה מרגש חד וצורב - לרעש סטטי, קבוע, שעתיד ללוות מעתה את חיו.

במקביל, מחשבות מעשיות החלו תובעות את שלהן. הוא נזכר בפרדס, בקטיף שממתין מעבר לפינה. היתה שם עבודה שחייבת להיעשות, והוא נשאר לבד. לא רק לבד בבית השקט, אלא לבד מול המשימה העצומה הזו.

אלישיב קם ממקומו, לא מתוך כוח אלא מתוך הכרח, לקח את מפתחות הטרקטור ויצא אל הפרדס.

כשהגיע לשער העץ, נעצר, הביט בשורות העצים הארוכות, הכורעות תחת משקל הפרי הכתום הבשל, ולא הצליח להעלות בדעתו איך, בדיוק, יתמודד עם כל זה. זו היתה עבודה שנועדה לשלושה גברים, לא לאדם אחד, בודד, שליבו שבור וכתפיו שחוחות.

באין רעיון טוב יותר, ירד מהטרקטור לאיטו, ניגש אל העץ הראשון והחל במלאכה, תנועותיו איטיות, כמעט חסרות תוחלת.

באותה שעה, חלף צוריאל ליד ביתם של אלישיב ובשמת, והבחין כי הטרקטור אינו חונה במקומו הקבוע. לפתע, ברגע אחד, הכתה בו ההבנה, והמשמעות המעשית, הפשוטה, של מה שקרה חלחלה לליבו: אלישיב יצא לבדו, על הטרקטור, כדי להתחיל את הקטיף העצום.

המחשבה הזו, על האיש שכבר אינו צעיר, ועתה נותר לשאת לבדו במשא כה כבד - עוררה בו תחושת אי-נוחות. הוא חש צביטה של אחריות, אולי אפילו של אשמה, וידע שלא ימצא מנוח אם לא יעשה משהו.

הוא נעצר במקומו, שקע בהרהורים, אך מיד ננער כמו מי שגמלה בליבו החלטה. רגליו הובילו אותו אל המוסך של יקותיאל, לא הרחק משם.

את יקותיאל, צוריאל מצא כשהוא רכון מעל מנוע פתוח של טרקטור, ידי שחורות משמן מכונות, וחיוך רחב על פניו, כמו תמיד.

"יקותיאל, פתח צוריאל בשקט. המכונאי הרים את ראשו.

"צוריאל! מה שלומך, איש יקר?" שאל, והמשיך לחייך.

"שלומי טוב, ענה צוריאל, "אבל... אני דואג לאלישיב...".

החיוך שעל פניו של יקותיאל נמחק באחת. "כן", אמר בדאגה. "שמתי לב בימים האחרונים שהבנים שלו, הם... אינם!".

"בדיוק", אישר צוריאל בעדינות. "בלי להרחיב יותר מדי, אני יכול רק לומר ששאלתיאל עזב לעיר, ועזריאל יצא לחפש אותו. אין לדעת מתי הם יחזרו, אם בכלל. ובינתיים, אלישיב נשאר לבד עם כל הקטיף, ו... אתה יודע, הוא כבר לא בשיא כוחותיו!".

"הלב נשבר", אמר יקותיאל. "צריך לעזור לו. אני מוכן להתגייס לכך... האם תצטרף אלי?" שאל, וצוריאל נאנח, עוטה על פניו הבעה של כאב.

"הייתי עושה זאת בשמחה, יקותיאל, אתה יודע שאני הראשון שנרתם למשימות כאלו. אבל... יש כאן משהו מורכב...". הוא השתהה מעט, והמשיך: "אני לא יכול להרחיב, אבל אני חושש שנוכחותי כעת... אההמ... לא תיטיב עם אלישיב, סיכם קצרות, ויקותיאל לא לחץ.

"אל תדאג, צוריאל. אני אהיה שם. לא נשאר את אלישיב לבד!"
הבטיח המכונאי בעל לב הזהב והחיוך הנצחי.

מהמוסך, המשיך צוריאל אל הנגרייה של אליפלט. השיחה חזרה על עצמה, פחות או יותר, ובסופה יצא צוריאל עם הבטחה נוספת לעזרה. הוא ידע: אחרי ששתל את הרעיון, הזרעים כבר ינבטו. ליבם הטוב של תושבי הכפר, היה אדמה משובחת לנטיעות מהסוג הזה.

ואכן, למחרת בבוקר, כשהגיע אלישיב לפרדס, מצפה לעוד יום של בדידות ועבודה מפרכת, הוא נעצר, המום. יקותיאל כבר היה שם, עם שני בניו הגדולים. גם אליפלט הנגר הגיע, וחקלאים נוספים מהכפר, כליהם בידיהם, עמדו והמתינו לו. איש לא אמר מילה על הבנים האובדים. הם רק בירכו אותו לשלום, כרגיל.

"באנו לעבוד, אלישיב," אמר יקותיאל בפשטות. "זה היבול של המלך, ומישהו צריך לקטוף אותו!"

דמעות של התרגשות עלו בעיניו של אלישיב וחנקו את גרונו. הוא לא היה מסוגל להוציא מילה מפיו. מבלי אומר ודברים ניגש אל יקותיאל, וחיבק אותו בחיבוק אמיץ של הכרת תודה, מעביר את מבטו על פניהם של כל הנוכחים.

"לעבודה, חברים!" הכריז יקותיאל בחיוך אחרי שהשתחרר מהחיבוק הלופת, ואלישיב הצטרף אליהם - מדריך ומכוון, כמו בימים הטובים של פעם, כשהבנים עוד היו שם.

הקטיפה נמשך בקצב טוב. הפרדס, שרק אתמול נראה כמשימה בלתי אפשרית, התמלא בקולות של עבודה ושל אחווה שקטה. ארגזים מלאים בפרי כתום בוהק נערמו זה על גבי זה.

בשעת אחר הצהריים, נשמעה נהמה מוכרת, והמשאית הנוצצת של דני, הסוחר מהעיר, הלכה והתקרבה בדרך העפר המובילה אל הפרדס. כשהגיעה, דני קפץ מתא הנהג, חיוך רחב על פניו. "אלישיב!" קרא בעליזות, "איזה יופי! כל הכבוד! אני רואה שהקטיפה מתקדם..." אמר, וסקר את העובדים הרבים.

"רגע... איפה הנערים?" שאל לפתע, "אני צריך את שאלתיאל שיעזור לי עם הרישומים!" הוסיף, מתעלם מהבעת הכאב שחלפה על פניו של אלישיב, שניגב את הזיעה ממצחו, התקרב אל דני ואמר בשקט: "שאלתיאל איננו, דני. הוא עזב. העיר לקחה אותו!".

דני העמיד פני מופתע. "העיר? איך? מתי?" שאל בהשתוממות מעושה, מיתמם. אנחה פרצה מליבו של אלישיב. השאלה הפשוטה הזו, החזירה באחת את הכאב לקדמת הבמה, והוא פילח את ליבו. שתיקה נפלה עליו לרגע, ולאחר מכן אמר בקול סדוק: "לפני ארבעה ימים. פשוט נעלם. עזריאל יצא לחפש אותו, ומאז, גם הוא איננו".

לרגע קט, חלף בעינו של דני ניצוץ של שעשוע ציני, כמעט בלתי נראה. חיוך קטן עלה בזווית פיו ונמחק מיד, מתחלף בהבעה מלאכותית של דאגה. אך אלישיב, השקוע בכאבו, לא הבחין במאומה.

"אני מצטער כל כך לשמוע, אלישיב!" אמר דני לבסוף. "איזו טרגדיה. אני מקווה בכל ליבי ששניהם יחזרו במהרה!" הוסיף, וניגש לפקח על העמסת הארגזים. לאחר מכן שילם, ונפרד מאלישיב בלחיצת יד חמה. כשהמשאית התרחקה והותירה אחריה ענן אבק, אלישיב נותר עומד לבדו, בוהה בה. הוא ידע

שהיא עושה את דרכה אל המקום שבו נמצאים שני בניו, ואילו רק יכל, היה שולח באמצעותה את ליבו אליהם.

השמש החלה לשקוע. אחרון הפועלים המתנדבים עזב, והדממה שבה ואפפה את הפרדס. העבודה היתה עוד רבה, אך הם הבטיחו שישובו מחר, לא ישאירו אותו לבד. אלישיב הביט סביבו - בארגזים המלאים, בעצים שעדיין כרעו תחת משא הפרי.

ואז, מבטו נישא אל הגבעה המרוחקת, אל צלליתו הכהה והמוכרת של הארמון הנטוש. ברגע הזה, אל תוך הכאב והבדידות, חלחלה ההכרה: כל מה שקורה סביבו, אינו מקרה. הכאב שלו, המאבק בו נותר לבדו, הדאגה המייסרת - כל אלו הינם חלק מהתוכנית של המלך. זה המסלול שייועד לו, והוא, כמי שנותר תמיד נאמן, גם עכשיו השפיל את עיניו, כופף את ראשו, וקיבל על עצמו את רצונו של המלך - בלי להבין. אפילו בלי לנסות.

אלישיב עצם את עיניו, ובליבו, פנה אל המלך בבקשה פשוטה של אב דואג: "שמור עליהם, לחש אל הדממה, "שמור על הילדים שלי, על שניהם!".

לופט געשעפט

עזריאל פקח את עיניו והביט ברחוב הסואן, לא עוד בפחד, אלא
בנחישות שקטה. הוא עדיין לא ידע לאן ללכת, אבל ידע שאינו
לבד במשימה. המלך איתו.

עם המחשבה הזו, צעד עזריאל אל תוך ההמון. היעדרותו
של צוריאל עדיין היתה חלל ריק לצידו, וצרור השטרות הדל
שבכיסו היה תזכורת כואבת למצבו. הדאגה הקיומית - היכן
ימצא אוכל, היכן יניח את ראשו הלילה - עדיין הזדחלה במעלה
גבו. אך כעת, היה לו במה להיאחז.

הנחישות החדשה, לא העניקה לו תוכנית פלאים. תחילה, הלך
בלי מטרה, מניח לעצמו להיסחף עם הזרם. אך לבסוף, נשאו
אותו רגליו אל המתחם הענק בו ביקר אך לפני יומיים, 'מוקד
ההזדמנויות'. בפעם הקודמת עמד כאן כצופה סקרן, מסתתר
מאחורי דמותו של צוריאל. כעת חזר לבדו, כפליט, מבקש עבודה
נואש. הוא לא חיפש הזדמנות לעושר, אפילו לא להצלחה. רק
הזדמנות לשרוד.

האוויר ב'מוקד ההזדמנויות' היה דחוס, טעון במתח בלתי נראה.
לא היתה כאן המולה, אלא סוג אחר של רעש: זמזום מתוח

של פעילות חסרת מנוחה. על מסכי ענק ריצדו גרפים וטורי מספרים בקצב מסחרר, שעוני עצר דיגיטליים ספרו לאחר שניות יקרות. האווירה כולה שידרה תחושה של מרדף תמידי, של הזדמנות שעומדת לחמוק.

הוא הסתובב בין הדוכנים המבריקים, והבטחות שקטות אך תובעניות קראו אליו מכל עבר: "מנף את הזמן שלך", "תכנת את עצמך להצלחה", "העתיד לא מחכה". עיניו, שהיו רגילות למרחבי השדות הירוקים ולשלווה של האדמה, התכווצו בניסיון לעכל את קצב התנועה המהיר.

מבטו נישא אל פניהם המתוחות של האנשים, אל הרעב השקט שבעיניהם. הם לא צעקו, הם רצו. כל אחד היה אי בודד בתוך המרדף האישי שלו. עזריאל הרגיש כמו סלע דומם בתוך נהר שוצף.

ואז, מתוך הזרם האנושי, זוג עיניים אחד נעץ בו מבט. עיניים שלא ריצדו מהלחץ, אלא בחנו אותו בקור רוח מקצועי, כמו צייד שמזהה את מטרתו.

"מחפש משהו, ילד?" עזריאל שמע לפתע קול חלקלק מאחוריו. הוא הסתובב, וראה מולו איש מהודק בחליפה אפורה וצרה, שחיוך מקצועי היה מרוח על פניו. "אני... אני מחפש עבודה", גמגם עזריאל.

האיש סקר אותו מכף רגל ועד ראש, עיניו החדות מתעכבות לרגע על פתיל הנאמנות הכחול שלמתניו. "אני איתמר", אמר והושיט את ידו, "ואני מומחה בזיהוי כישרונות. ספר לי, נער, מה הכישרון המיוחד שלך?".

עזריאל משך בכתפיו במבוכה. "אין לי כישרון מיוחד. אני יודע לעבוד את האדמה, זה הכול".

איתמר צחקק. "אין דבר כזה 'אין כישרון'. לכל אחד יש את הכישרון שלו, כן... גם לך. אתה פשוט עדיין לא יודע מהו. אגלה

לך סוד? אני כבר מזהה את הכישרון שלך, והוא אחד הנדירים בעיר הזאת: יש לך אמת בעיניים. יש לך אמינות. זה הכישרון שלך, וזה שווה המון!"

"אמינות?" תמה עזריאל.

"בדיוק. זו החוזקה שלך, ואנחנו נשתמש בה כדי שתצליח, ובגדול!" קרא איתמר, וסימן לעזריאל לצעוד בעקבותיו אל דוכן סמוך.

עזריאל הלך אחרי האיש, מבולבל. הוא נעצר מול הדוכן, שהיה ריק לגמרי למעט כמה פריטים מעוצבים, ולא הצליח להבין. "להצליח במה?" שאל בתמימות. "אין פה כלום."

חיוך רחב התפשט על פניו של איתמר. "אה, כאן הטעות שלך, ילד," אמר. "יש פה הכול. תן לי להראות לך איך הופכים אמינות לכסף."

הוא הרים בקבוקון זכוכית קטן, שבתוכו התערבל נוזל תכול וזוהר. "אתה רואה את זה? אנחנו קוראים לזה 'אומץ בצנצנת'. נגיד שמישהו צריך ללכת לראיון עבודה, אבל הוא מפחד. הוא לוקח כמה טיפות מזה, והוא מרגיש אמיץ."

"באמת?" שאל עזריאל בסקרנות, לקח לידו את הבקבוקון, פתח אותו והריח. ניחוח נעים של הדרים וקינמון עלה באפו, אבל מעבר לכך - לא הרגיש דבר. שום שינוי. "זה... זה באמת עובד?" תהה בקול.

איתמר נשען על הדוכן, וחיך. "תראה, לפעמים, כשמישהו ממש צריך להאמין בעצמו, הדבר הקטן הזה נותן לו את הדחיפה שהוא צריך. זה עוזר לו להאמין. כמו... כמו פלצבו, אתה יודע מה זה?"

"אני... חושב שכן," גמגם עזריאל, ואיתמר עבר להציג את המוצר הבא.

"קח לדוגמה את זה," אמר, והצביע על ספר, שעל חזיתו המהודרת הוטבעו בזהב המילים: 'כל אחד יכול להיות אמן: המדריך לגילוי הגאונות הפנימית'. "הספר הזה מבטיח שכל אחד, ממש כל אחד, יכול להפוך לאמן דגול!" הסביר איתמר.

"להבטיח זה קל," ציין עזריאל, "אבל... להבטחה הזו יש כיסוי? אתה חושב שזה נכון?" שאל, מופתע מהרעיון.

החיוך על פניו של איתמר הלך ודעך. "האמת? זה עובד בעיקר על מי שבאמת יש בו איזה אמן קטן בפנים, והספר הזה נותן לו אישור. אבל אם תשאל אותי, מדובר במעטים מאוד," הודה.

עזריאל התכווץ. "אז... אתה בעצם מציע לי להשתמש באמינות שלי כדי... לרמות אנשים? למכור להם אשליות?" בירר בנימה עניינית, וחיוכו של איתמר נמחק לגמרי. הוא נאנח קלות, רכן קדימה, ונעץ בעזריאל מבט רציני.

"הבט סביבך, נער," אמר, "אתה לא מבין? אנשים כאן בעיר לא מחפשים את האמת. **הם מחפשים אשליות**, והם מוכנים לשלם עליהן, והרבה!"

הוא הצביע לעבר דוכן ההגרלות הרועש במרכז הכיכר. "אתה רואה את ההגרלה הזאת? הסיכוי לזכות אפסי, וכולם יודעים את זה. ובכל זאת, שווה לאנשים לשלם עוד ועוד, רק בשביל האשליה. בשביל האופוריה, שתלווה אותם מהרגע בו רכשו את הכרטיס ועד לרגע ההגרלה בו יתברר שלא זכו הפעם. מיד לאחר מכן, הם כבר יקנו את הכרטיס להגרלה הבאה, וימשיכו להנות מהאשליה המתוקה עד לרגע האמת, וחוזר חלילה".

"ומה עם בית הספר לעושר?" הוא הצביע על דוכן ההרשמה, שלפניו השתרך תור לא קצר, "מישהו מאמין שניתן באמת ללמוד איך להיות עשיר? לא. אף אחד לא מאמין בזה. אבל אנשים מוכנים לשלם הון, רק כדי שיוכלו להתענג במשך תקופת מה על האשליה שהצלחה נמצאת במרחק נגיעה!".

איתמר חזר והביט בעזריאל. "אנשים לא מחפשים אמת, עזריאל. הם מחפשים אשליות, וזה בדיוק מה שאנחנו מציעים להם. את מה שהם רוצים לקנות!".

עזריאל נסוג צעד לאחור. "סבא שלי, אמר, "הוא היה קורא לדבר הזה 'לופט געשעפט'. עסקי אוויר".

"בדיוק! סבא שלך היה איש חכם!" קרא איתמר בהתלהבות, כאילו שמע מחמאה. "זה העסק הכי רווחי בעיר. אנשים מחפשים את ה'אוויר' הזה, ואנחנו מספקים אותו. אז מה, אתה בפנים?" שאל.

עזריאל הניד בראשו. זו לא היתה רק תחושת אי-נוחות; זו היתה תחושה עמוקה של דחייה. הוא חשב על הכפר, על הברכה שהיתה טמונה בכל פרי שצמח מהאדמה, על העבודה הקשה שהעניקה טעם אמיתי ללחם. עולמו של המלך היה עולם של יצירה, של נתינה, של דבר שיש בו ממש. מה שאיתמר הציע לו, היה ההיפך הגמור: עולם של ריקנות, של לקיחה, של מכירת שום דבר.

הוא לא היה יכול להסביר זאת במילים, אך ידע בתוכו שזה לא העולם שלו. "אני מצטער, אבל אני לא חושב שזה מתאים לי!" אמר בנימוס, הסתובב והלך משם, משאיר את איתמר עם חיוך ציני קטן, כאילו ידע שזה מה שיקרה.

עזריאל לא עזב את המתחם. תחושת הגועל מ'עסקי האוויר' של איתמר, לא הכהתה את הנחישות הנואשת לשרוד. הוא לא יכול היה להרשות לעצמו לוותר. במשך שעות המשיך להסתובב בין הדוכנים, עיניו מחפשות משהו - כל דבר - שירגיש לו אמיתי.

בשלב מסוים, בטנו החלה מקרקרת ברעב. הוא לא אכל דבר מאז הבוקר, וידע שעליו להכניס משהו לפיו כדי שיהיה לו כוח

להמשיך. ארוחה של ממש הוא לא יכול היה להרשות לעצמו, אבל את עיניו צד דוכן קטן ומבריק שנראה שונה מהאחרים. על מדף שקוף ומואר עמדו בשורה פירות בודדים - כל פרי ארוז בקפידה בקופסת פלסטיק שקופה, כמו היה תכשיט יקר.

עזריאל ניגש בהיסוס. תפוח אדום ומושלם, מבריק באופן מלאכותי, קרץ אליו. המחיר היה מופקע, מחיר שבכפר היה יכול לקנות בו סל שלם של תפוחים מתוקים. אך הרעב הכריע. הוא שילם, קיבל את הקופסה הקרה לידו, פתח אותה ונגס בפרי. המראה היה מושלם, אך הטעם היה חלש, מימי, נטול חיים. זה היה הד עמום של הטעם האמיתי שהכיר.

הוא המשיך ללכת, נוגס מדי פעם בתפוח חסר הטעם, ובהדרגה, חלחלה לתוכו הבנה חדשה ומצמיתה. התפוח הזה, הארוז והמזויף, היה המשל המושלם לכל מה שראה סביבו. בדבר אחד איתמר צדק: ההצעה שלו, לא היתה חריגה, אלא הסטנדרט. כל המתחם הענק הזה היה בנוי על יסוד רקוב אחד, וכל דוכן בו מכר גרסה אחרת של אותו דבר: אשליות.

השעות חלפו. נחישותו של עזריאל החלה להיסדק. הייאוש שלו כעת היה עמוק יותר. זו לא היתה רק תחושה של כישלון במציאת עבודה, אלא ספק מצמית שהחל לחלחל ללב, האם עבודה אמיתית וישרה, כפי שהכיר, בכלל קיימת במקום הזה.

כשהשמש החלה לשקוע, צובעת את קצוות גורדי השחקים של העיר בכתום, גם המתח ב'מוקד ההזדמנויות' החל לדעוך, מתחלף בעייפות של סוף-יום. עזריאל הרגיש מרוקן. היום הזה לא קידם אותו לשום מקום, ולא היה לו מושג איך ממשיכים מכאן הלאה.

באין רעיון טוב יותר, מצא את עצמו עושה את הדרך אל המקום היחיד שהכיר בעיר: אולם ההתכנסות של הכפריים העירוניים. הוא קיווה, שב'שעת המלך', גם אם היא מתקיימת על רקע

תפאורה שונה לחלוטין מזו שהכיר, יצליח למצוא תשובות שיובילו אותו אל הצעד הבא.

כשהגיע אל האולם, מצא את הנוכחים כשהם כבר עומדים במעגל, והאחראי עובר ביניהם עם סלסלת הקש ובה פתילי הנאמנות. הוא הצטרף בשקט, מוצא את מקומו, מתעלם מהמבטים שננעצו בו כשהופיע, הפעם, לבדו.

רגע לאחר מכן, החל הטקס. אנשים הרכינו את ראשם, ממלמלים את המילים המוכרות של 'שעת המלך'. עזריאל עצם את עיניו והתנתק מהמקום ומהאוירה. הוא התרכז בשיחה האישית והשקטה שלו עם המלך.

כשהטקס הסתיים והקהל התפזר, עזריאל נותר לשבת על ספסל בפניה, ראשו בין ידי. זו לא היתה אסטרטגיה, או תוכנית סדורה. פשוט לא היה לו מקום ללכת אליו.

לפתע, דמות ניגשה אליו והתיישבה לידו בשקט. היה זה איש מבוגר, פניו הטובות חרושות קמטים. "נראה שעבר עליך יום קשה, בחור צעיר!" אמר בקול רך.

עזריאל הרים את עיניו. משהו בקולו השקט של האיש, פרץ את חומת הבדידות. הוא מצא את עצמו שופך את ליבו בפני האיש הזר, מספר הכול - על המסע לעיר כדי למצוא את אחיו, שאלתיאל, אמן שחיפש את דרכו ונבלע במקום הזה; על הכסף שאין לו ועל מפגשו המטלטל עם איתמר, סוכן עסקי-האוויר; ולבסוף, בהיסוס, בקול נמוך ומלא מבוכה, הוא הגיע לחלק הקשה ביותר: סיפור הבגידה של צוריאל.

"הוא... הוא אחד האנשים החשובים אצלנו בכפר... שומר מגילות מכובד!" גמגם עזריאל, עיניו מושפלות. "הוא אולי חשב שאפשר לקחת מהעיר את הטוב, ולהשאיר את הרע. אבל... אני ראיתי

אותו. ראיתי איך הוא השתנה כשהגיע לכאן; איך נהנה מהשקר, מהזיוף; איך הפך לאישיות מפוצלת. אני כבר הבנתי... הצביעות הזו, היא השקר הגדול מכולם!”.

כשסיים לדבר, השתררה שתיקה. עזריאל הרגיש שהאוויר נשאב מריאותיו. זה עתה תיאר, במדויק, את אורח חייהם של כל האנשים סביבו, ואולי גם של האיש הטוב שיושב לצידו. הוא סיכן את הסיכוי היחיד שלו לעזרה. זה לא היה מתוך בחירה. המילים פרצו ממנו, בלי לבקש רשות.

אבל האיש רק העביר יד על סנטרו, מבטו מהורהר. הוא לא נראה פגוע, אלא... מעריך. “אתה נער מיוחד,” אמר לבסוף. “יש לך יושרה נדירה. מה שמך?”.

עזריאל הביט ברצפה, נבוך מהמחמאה. “עזריאל,” השיב לבסוף בשקט.

“עזריאל,” חזר יאיר על השם, כאילו טעם אותו. ואז, עיניו נדלקו בניצוץ של רעיון. “שמי יאיר,” אמר לפתע. “ויש לי הצעה בשבילך, עזריאל.”

הוא רכן קדימה, קולו נמרץ. “יש לי חנות, לא רחוק מפה. ‘אסיף המלך’ קוראים לה. אנחנו מוכרים... ובכן, אנחנו מוכרים **את הכפר**. לאנשי העיר יש רעב. לא ללחם, לא לפרי, אלא **למשמעות**. הם רוצים להרגיש את האדמה, להריח את האמת, לטעום משהו עם נשמה. הם רוצים את ברכת המלך, אבל בלי המחויבות. אז אני מביא להם את זה: פירות מהמטעים, לחם שנאפה לפי מתכון עתיק, ריבות כמו שאמא שלך בוודאי מכינה. זו ‘אופנה’, אתה מבין?” שאל.

“אני מבין,” אמר עזריאל בשקט. זה נשמע לו משהו כמו ‘מוקד הרוח’, שניסה לשווק את המלך כמוצר בוטיק, כמו חוויה. ההבדל היחיד הוא בכך, שכאן מדובר היה באוכל. במוצרים מוחשיים שניתן להעביר בקופה.

"ובכן," המשיך האיש והיישיר מבט לעיניו של עזריאל, "אני צריך אותך. אני צריך מישהו כמוך, אותנטי, בחנות. מישהו עם פתיל נאמנות אמיתי, לא חיקוי. מישהו שהמבט שלו אומר 'אדמה'. התפקיד שלך לא יהיה רק לסדר סחורה. התפקיד שלך יהיה... להיות אתה. להיות הפנים של הכפר. לספר ללקוחות על הקטיף. אתה תהיה חלק מהתצוגה. חלק מהקונספט," אמר בחיוך. "זו עבודה ישרה, והיא תאפשר לך לשרוד כאן בזמן שאתה מחפש את אחיך".

ההצעה הכתה בעזריאל כמו ברק. מצד אחד, זו היתה עבודה אמיתית, עם פירות אמיתיים. מצד שני, הוא הבין מיד את הזיוף המתוחכם שביסודה. הוא לא יהיה פועל, הוא יהיה שחקן. מוצג במוזיאון החי של האיש הזה. בחשבון קר הגיע למסקנה, שזה הכי טוב שביכולתו למצוא. לפחות בינתיים.

"אני... אני מסכים," אמר לבסוף, קולו חלש.

פניו של יאיר אורו. "נפלא! אתה האיש הנכון במקום הנכון!" הוא קם וטפח על שכמו של עזריאל. "אל תדאג לגבי הלילה. בוא איתי. אדאג לך לחדר באכסניית המלך, על חשבוני, כולל ארוחת ערב ובוקר, ומחר תתחיל חיים חדשים".

"חיים חדשים?" הדהדה המחשבה בראשו של עזריאל כשהלך אחרי יאיר, "כל מה שאני רוצה, באמת רוצה, זה את החיים הישנים שלי בחזרה... את החיים בכפר, קרוב למלך!". אך בינתיים, לא היתה לו ברירה. הוא היה נחוש למצוא את שאלתיאל, בכל מחיר.

שעה קלה לאחר מכן, דלת החדר באכסניית המלך נסגרה מאחורי עזריאל בנקישה שקטה, ורעש העיר נדם. הוא עמד במרכז החדר המרווח. אותה מיטה נוחה, אותה כורסה רכה

בפינה, אותו חלון גדול שהשקיף אל אורות העיר. זה היה כמעט אותו החדר שממנו יצא בבוקר, מיזאש וחסר כל.

עזריאל התיישב בכבדות על קצה המיטה, והניח לגל ראשון של הקלה לשטוף אותו. המתח הנורא של היום התפוגג. יש לו עבודה. יש לו מקום לישון בו הלילה. הוא שרד.

אך מיד כשהמתח הקיומי נעלם, אל תוך הוואקום שנוצר, החלו להזדחל המחשבות. כל עוד היה עסוק בהישרדות, בחיפוש אחר קורת גג ומקור פרנסה, לא היה לו את הפנאי הנפשי להתמודד עם מה שבאמת העיק עליו. אבל עכשיו, בבטחה היחסית של החדר, האמת הכתה בו במלוא עוצמתה.

תמונת הוריו צפה ועלתה לנגד עיניו, לא מרפה. הוא ראה אותם בדמיונו יושבים זה מול זה ליד שולחן ארוחת הערב, שותקים. הוא ראה את שני הכיסאות הריקים - שלו ושל שאלתיאל. את הדאגה חרוטה על פניו של אביו, ואת הצער השקט בעיניה של אמו.

ומעבר לכאב, ידע, ישנו גם העול המעשי.

עזריאל חשב על אביו, שנשאר כעת לגמרי לבדו, מול תקופת הקטיפה התובענית, משימה שהיתה גדולה ומורכבת גם כשהיו שלושתם יחד. איך יסתדר, לבדו? איך יעמוד בעומס, כששני בניו נטשו אותו?

גל אשמה אדיר, חם ופתאומי, הציף את עזריאל. פתאום, בהבנה חדה וכואבת, חילחלה להכרתו משמעותם המלאה של מעשיו. הוא לא רק עזב; הוא הפקיר. בנחישותו למצוא אח אחד, הותיר אב ואם להתמודד לבדם עם נטל כפול - נטל העבודה ונטל הכאב.

איך יכול היה להיות כל כך אטום? כל כך שקוע במשימה 'הגדולה' שלו, שמחקה את הכאב הפשוט והאמיתי של האנשים החשובים לו בעולם? הוא הרחרר באהבתו לשאלתיאל, אך כעת

הבין, שאהבה לאח אחד - אינה יכולה להצדיק את שברון ליבם של שני הוריו.

עזריאל מצא את עצמו קרוע, ליבו נחצה לשניים. מצד אחד, רצון עז לעזוב הכול, לרוץ בחזרה אל אבא ואמא, לבקש את סליחתם ולהיות שם בשבילים. לשאת איתם בעול הקטיפה, ולנסות לזרות נוחם על ליבם השבור.

עזריאל ידע שגם אם ירצה לעשות זאת, לא יהיה זה כה פשוט לביצוע. ההזדמנות לחזור בנוחות, עם צוריאל, חלפה לבלי שוב. הדרך חזרה אל הכפר כבר היתה משימה הכרוכה במסע ארוך ומפרך, שלא היה לו מושג מהיכן הוא מתחיל וכיצד הוא מסתיים. אולם הוא שיער, שאם זה הדבר שנכון לעשות, גם הדרך תימצא.

אלא שמנגד, עלתה מול עיניו דמותו של שאלתיאל. לא האח המרדן שעזב, אלא ילד אבוד שהולך לאיבוד בלב העיר הטורפת. הוא ראה את נשמתו של אחיו כמו נר קטן, מהבהב, שהרוחות הקרות של העיר מאיימות לכבות בכל רגע. לעזוב עכשיו, הרגיש, זה כמו להפנות את הגב לאדם טובע. איך יוכל לחזור לכפר, ולחיות עם הידיעה שהפקיר את נשמתו של אחיו לאבדון נצחי?

זו היתה בחירה בלתי אפשרית. הבחירה בין ליבם השבור של הוריו, לבין נשמתו האבודה של אחיו. בין חובה אחת לחובה אחרת. בין שני סוגים של כישלון, שני סוגים של בגידה.

עזריאל עצם את עיניו, ומצא את עצמו משוחח עם המלך. "אנא, שלח לי סימן! אני חייב לדעת מה הדבר הנכון, מה עלי לעשות!" מלמל, משוכנע שמישהו שומע.

הוא נשם עמוקות, והמילים התגבשו בראשו לכדי החלטה. "אני אעשה כך," החליט. "אתן לעצמי שבוע. שבעה ימים. בשבוע הזה, אקבל את העבודה כדי לשרוד, ואחכה לסימן מהמלך. אחפש את הרמז שיורה לי את הדרך. אם בסוף השבוע הזה לא אקבל סימן ברור להישאר - אראה בכך סימן לעזוב."

ההחלטה הזו, גם אם היתה זמנית, השרתה עליו מעט שלווה. היה לו מסלול. היתה לו תוכנית. הוא הפקיד את גורלו בידי המלך.

ומתוך מחשבה על כך, לבסוף, נרדם.

למחרת בבוקר, קם עזריאל מוקדם. מתוך הרגל, ומתוך צורך להיאחז במשהו מוכר, הוא הצטרף באי-רצון ל'שעת המלך' של הכפריים העירוניים. לאחר מכן, צעד עם יאיר אל החנות - מתכונן ליום עבודתו הראשון ב'אסיף המלך'.

כשדלת החנות נפתחה, ריח מוכר של פירות טריים ואדמה קידם את פניו של עזריאל, אך הניחוח היה עטוף במשהו אחר - בשקט המלוטש של חנות בוטיק. יאיר הוביל אותו פנימה.

"ובכן, עזריאל", אמר בטון ענייני, "התפקיד שלך פשוט. אתה רואה את הפירות האלה?" הוא הצביע על ארגז תפוחים. "אני צריך שהם ייראו תמיד כאילו הרגע נקטפו. שהמדפים יהיו מסודרים, נקיים, מלאים. אתה יודע איך פרי אמיתי נראה ומרגיש, יותר טוב מכל אחד אחר פה. תעשה את מה שאתה יודע לעשות, והכי חשוב: תהיה אתה."

היום הראשון עבר על עזריאל בתחושה סוריאליסטית.

הוא עבד בשקט ובריכוז. סידר פירות מבריקים בסלסלות קש, שקל ירקות, וניקה עלים שנשרו. לא דיבר הרבה. פשוט עבד, כפי שעבד תמיד בכפר.

אבל הוא הרגיש את העיניים שפנו לעברו. ראה את הלקוחות המהודרים עוצרים לרגע, מביטים בו. שם לב שהם מסתכלים על ידיו הגדולות והחזקות שמטפלות בעדינות בפירות, קולטים את פתיל הנאמנות שלו, את בגדי הפשתן הפשוטים, את המבט

השקט. הוא ידע, שהם כבר מספרים לעצמם את הסיפור בראש, סיפור על שמש של כפר ומרחבים ירוקים.

כשלקוח מבוגר שאל אותו: "התפוחים האלה מתוקים?", הוא פשוט הנהן בראשו ואמר בשקט, "כן, אדוני. אלו תפוחים טובים". התשובה הפשוטה והישירה שלו, נשמעה כנראה אמינה יותר מאלף הבטחות של איש מכירות מבריק.

הוא היה אי של אמת בתוך ים של אמת-כאילו. לא שיקר, ובכל זאת, הרגיש שהוא חלק בלתי נפרד מהשקר הגדול שסביבו.

בסוף היום, ניגש אליו יאיר, מרוצה. "עשית עבודה מצוינת", אמר. "עכשיו בוא ואראה לך את החדר שסידרתי לך".

הוא ליווה את עזריאל לסמטה סמוכה, אל בניין ישן, ופתח דלת של חדר קטן ופשוט, אך נקי. עזריאל סקר את החדר במבטו. היתה בו מיטה צרה עם מזרן פשוט, שולחן עץ וכיסא. חלון קטן פנה אל קיר לבנים אפור.

זה היה כמעט העתק של חדרו בכפר, רק שבכפר, החלון פנה אל מרחבים אינסופיים ירוקים.

"אתמול בבוקר, לא ידעתי איפה אניח את הראש... החדר הזה הוא הרבה יותר מכפי שיכולתי לחלום לקבל!" הזכיר לעצמו, והבעה של שביעות רצון פשטה על פניו.

יאיר חיך למראה שביעות רצונו.

"אני שמח שאתה מרוצה", אמר, "כך שלא נותר לנו אלא לסכם את התנאים. העסקה שאני מציע פשוטה: אני אשלם על החדר הזה, ובנוסף, בסוף כל יום, תוכל לקחת מהחנות כל מה שאתה צריך לארוחת ערב ובוקר. מלבד כל זה, תקבל בסוף כל שבוע תשלום קבוע לדמי כיס, כדי שתוכל להסתדר ואפילו לחסוך קצת. מה דעתך?".

בלי לומר מילה, עזריאל הושיט את ידו ללחיצה. ההצעה נשמעה לו הוגנת, ואפילו יותר מכך. הוא הרגיש איך אבן גדולה נגולה מעל ליבו. הדאגה הקיומית המיידית הוסרה מעל כתפיו.

"וכעת," שאל יאיר בחיוך, "תרצה להצטרף אלי ל'שעת המלך'?"

"אצטרף!" אמר עזריאל, והם יצאו יחדיו אל מקום ההתכנסות. כשהגיעו, מצאו את הנוכחים עומדים במעגל. הטקס עמד להתחיל, והם מיהרו להצטרף. כשהטקס הסתיים והאנשים החלו להתפזר, נפרד יאיר מעזריאל בחיוך. "ניפגש בבוקר בחנות," אמר. "ניפגש," ענה עזריאל, ובעוד יאיר פונה לביתו - חזר לבדו אל חדרו הקטן.

כשהגיע, סגר אחיו את הדלת, והשקט איפשר למחשבותיו לצוף. הוא שיחזר בדמיונו את יום העבודה שחלף, רואה מול עיניו שוב ושוב את הלקוחות העשירים של 'אסיף המלך', את האופן שבו בחנו את הפירות הפשוטים מהכפר כאילו היו תכשיטים נדירים, ונזכר בתחושת הזיוף שליוותה אותו כשארז עבורם את הסחורה באריזות מהודרות, מוכר להם חוויה ארוזה של 'פשטות אותנטית'.

ומתוך המחשבה הזו, צפה ועלתה פתאום תמונת 'שעת המלך' מהערב, ולפתע, הבין. זה היה המשך ישיר של יום העבודה שלו. ב'אסיף המלך' הוא היה חלק ממערכת שמכרה ללקוחות אשליה של כפר; וב'שעת המלך', הכפריים העירוניים מכרו את אותה אשליה בדיוק, רק שהפעם - הם מכרו אותה לעצמם. זה היה אותו מנגנון. אותו שקר מלוטש.

ההבנה הזו הכתה בו בעוצמה של גל עכור, מאיימת להטביע אותו. הזיוף כבר היה בעבודה שלו, ואם גם 'שעת המלך' שלו תהפוך לחלק מאותה הצגה - מה יישאר לו? תחושת מחנק עלתה בגרונו, והוא ידע שהוא חייב, ממש חייב, להותיר בחייו לפחות מקום אחד אמיתי.

באותו רגע גמלה בליבו ההחלטה: מעתה, יקיים את 'שעת המלך' שלו לבדו, כאן, בחדרו הקטן והפשוט. הרחק מכל הזיוף. הוא קיווה שיאיר לא ייפגע, אבל ידע שזו כבר לא שאלה של בחירה. זו שאלה של הישרדות עבור הנשמה שלו.

עזריאל שלף מכיסו פנקס קטן ועט, תלש דף חלק ושרטט עליו שבע משבצות ריקות - שבעת הימים שהקציב לעצמו עד שיקבל החלטה אודות המשך דרכו. הוא הביט בלוח המאולתר, וסימן איקס ברור וכהה על המשבצת הראשונה. יום אחד עבר, וביתניים, אין כל סימן. הוא הניח את הדף על השולחן, כיבה את האור ונשכב על המיטה הפשוטה.

היממה הבאה נמתחה והרגישה כמו נצח. עזריאל נכנס למקצב חדגוני ודרוך:

ביום, עבד ב'אסיף המלך', ידיו נעות באופן אוטומטי. תחת אורות הניאון של החנות, הפירות הפכו למשהו אחר לגמרי מ'ברכת המלך' שהם היו בכפר. הם היו מוצר ראווה. הוא ראה את הלקוחות העירוניים ממששים אותם בסקרנות מרוחקת, והרגיש את הזיוף בחושיו הדקים.

הציפייה לסימן הפכה למתח דק, שמרט את עצביו. בכל פעם שפעמון הדלת צלצל, ואל החנות נכנס לקוח צעיר, נער כבן גילו של שאלתיאל - ליבו החסיר פעימה. הוא היה מרים את עיניו בתקווה עקרה, רק כדי לגלות שוב פנים זרות. היום חלף, אפרורי וחסר פנים, כמו קיר הלבנים שמול חלונו.

ואילו בלילה, כשדלת חדרו הקטן נסגרה מאחוריו, לאחר שסיים את 'שעת המלך' האישית שלו, רעש העיר נותר אמנם בחוץ - אך הבדידות הפכה מוחשית יותר. כאן, בין ארבעת הקירות, לא היו לקוחות זרים או תקוות שווא שיתנפצו. היה רק הוא - והשקט.

עזריאל ניגש שוב אל הדף, ובמשיכת קו אחת, חדה ושקטה,
סימן איקס נוסף.

נותרו חמישה ימים.

אולם למחרת, ביום השלישי, משהו סוף סוף קרה.

הלחם וההבטחה

זה קרה ביום השלישי, בשעת בוקר מאוחרת. בחזית החנות עצרה משאית גדולה, ועזריאל, שיצא לעזור בפריקת הסחורה, קפא על מקומו. ארגזים על גבי ארגזים של תפוזים נפרקו אל המדרכה, והריח... הו, הריח הזה.

זה לא היה סתם ריח הדירים. זה היה הריח המדויק של הפרדס שלהם לאחר הגשם הראשון. ניחוח מתוק-חמצמץ של בית.

גל אדיר של געגוע, חזק ופתאומי, שטף אותו והציף את עיניו בדמעות. הוא הרים תפוז אחד, עגלגל ומושלם, וליטף את קליפתו המוכרת. לרגע הרגיש, שאינו מסוגל יותר. זהו. הוא חוזר הביתה.

הוא יאמר ליאיר תודה, יאסוף את חפציו המעטים מהחדר הקטן, ויעזוב את העיר הארורה הזאת עוד היום, בחזרה הביתה, אל הכפר, אל ריח ההדרים, אל הקטיף.

עזריאל נאבק בעצמו. הגעגוע לריח הפרדס היה כמעט ילדותי, הוא ידע. לא ניתן להחליט החלטה כה גורלית רק בגלל ריח. אבל הריח הזה העלה מיד את תמונתו של אביו, לבדו, כורע

תחת נטל הקטיפה, ותחושת האשמה הכבדה חזרה להעיק עליו. לפתע הרגיש, שכבר אינו זקוק לסימן מהמלך. הוא יודע בדיוק מה עליו לעשות: מקומו בבית, לצידו של אביו, בפרדס!

אולם בדיוק באותו הרגע, נשמע קול מאחוריו: "טוב, טוב... את מי אני רואה פה?".

עזריאל הרים את מבטו, וליבו החסיר פעימה. הוא ראה מולו את דני, הסוחר, יורד מתא הנהג וחיוך רחב על פניו.

"מה אתה עושה פה, עזריאל?" שאל דני, עוטה על פניו הבעת הפתעה מעושה.

"דני", אמר עזריאל, עדיין המום מהמפגש. "אני... אני עובד פה! כלומר: חשבתי שאני עובד פה. יצאתי לעיר לחפש את שאלתיאל שעזב את הכפר, וניסיתי למצוא... טוב, לא משנה. בכל מקרה, אני חושב שאני עוזב היום. אני חייב לחזור לכפר. אבא שלי... הוא... הוא זקוק לי!".

דני הביט בפניו הסוערות של הצעיר שמולו, בעיניו הלחות, ושמע את הרעד בקולו. לרגע חלף בליבו רגש עוצמתי: רחמים. רחמים אמיתיים.

אלו לא היו רחמים חמים. אלו היו רחמים קרים, מתנשאים. רחמיו של איש העיר המפוכח על הכפרי התמים שעומד להרוס לעצמו את החיים. דני לא התעניין לרגע בסיבה שהביאה את עזריאל אל העיר. הוא התייחס אל התוצאה: הנער הכפרי סוף סוף הגיע אל העיר, ולא היה לו ספק שהיא תפקח את העיניים שלו. אם יישאר בה, כמובן.

הוא הביט בעזריאל וראה לנגד עיניו בזבז. בחור צעיר, חזק, עם פוטנציאל, שהחיים לפניו, וכל זה עומד לרדת לטמיון רק בגלל... רגשות אשמה? ערכים ישנים של אדמה ומשפחה?

דני לא ראה את הנאמנות והיושרה של עזריאל כערכים נעלים, אלא ככבלים כבדים, כעוגן שקושר אותו לעבר ומונע ממנו

להפליג אל עתיד גדול. כאב לו לראות את זה. בליבו התעורר דחף פתאומי, כמעט אבהי, 'לעזור' לעזריאל. לחנך אותו. לשחרר אותו מכבלי ה'כפריות' שלו. והוא ידע היטב שיש רק דרך אחת לעשות את זה: להשאיר אותו בעיר, בכל מחיר.

השקר שעלה על דל שפתיו לא הרגיש לו כמו שקר אלא כמו תרופה מרה, כמו ניתוח הכרחי שצריך לבצע כדי להציל את החולה, מעצמו. "אתה רציני?" קרא, מנסה לשוות לקולו נימה של דאגה כנה, "לעזוב, בלי למצוא את שאלתיאל?".

"אני בעצמי לא יודע, דני. תאמין לי. אני מבולבל! אין דבר בעולם שאני רוצה יותר מאשר להחזיר את שאלתיאל הביתה, אבל המחיר... אני מתחיל לחשוב שהוא יקר מדי... אני רואה את התפוזים הללו," אמר והצביע על הארגזים המוכרים עד כאב, "אני מזהה אותם, ואני חושב על אבא שהיה צריך לקטוף אותם לבדו... זה חסר אחריות מצידו!".

"הקסיף בסדר גמור!" קטע אותו דני, והניח יד מרגיעה על כתפו. "הייתי אצלכם בפרדס, אתמול, ואביך מסתדר מצוין. אנשי הכפר התגייסו לעזור לו, והוא מנהל את העניינים ביד רמה. הוא איש חזק, אבא שלך".

עזריאל הביט בו, ליבו עדיין סוער.

"למען האמת," הוסיף דני בקול שקט, "אביך סיפר לי על המסע שלך. לא ציפיתי לראותך כאן, ב'אסיף המלך', אבל ידעתי שאתה בעיר. אתה לא מתאר לעצמך עד כמה אביך גאה בך. הוא אמר לי: 'דני, אני יודע שעזריאל לא יחזור עד שימצא את שאלתיאל!'. הוא גאה בנחישות שלך, בנאמנות שלך, ויודע שאתה עושה את מה שאתה חייב לעשות".

המילים הללו, היו כמו מים קרים על נפשו העייפה של עזריאל. זה בדיוק מה שהוא היה צריך לשמוע. משא כבד הוסר מעל כתפיו באחת. אביו הסתדר, והוא גאה בו. הוא קיבל את ברכת הדרך.

ההבנה חלחלה לליבו: זה בדיוק הסימן שחיכה לו! לא יכול להיות ברור מכך... הוא נשא את עיניו מעלה, והודה בליבו למלך.

הבעה של הקלה פשטה על פניו של עזריאל, ולא נעלמה מעיניו של דני. הוא הרגיש סיפוק, כמו מורה שרואה את תלמידו מבין סוף סוף את השיעור. "זה לטובתו! הוא חייב לפרוש כנפיים!" הצדיק לעצמו את השקר שהציג בפני הנער מהכפר.

עזריאל החזיר את התפוז אל הארגז. הגעגוע עדיין שרף את ליבו, אך הוא ידע שאינו יכול להרשות לעצמו להיכנע בפניו. כעת, כשידע מה עליו לעשות, הוא יעשה זאת, גם אם ישלם על כך במחיר של געגוע צורב. אחרי שקיבל את ברכת הדרך, עליו להישאר כאן, ולהתמודד. עד שימצא את שאלתיאל.

"תודה, דני", אמר עזריאל, וקולו היה יציב עכשיו. "תודה שסיפרת לי את זה. אני נשאר, דני! אני אמצא את שאלתיאל, ואחזיר אותו הביתה!" הבטיח בקול, בעיקר לעצמו.

ואילו דני? הוא חיך לעצמו בשקט, חוגג בליבו את הצלחתו הקטנה.

הימים הפכו לשבוע, והשבוע לשבועיים. עזריאל נכנס לשגרה נוקשה, שהיתה עוגן ההישרדות שלו. יומו התחיל השכם בבוקר, ב'שעת מלך' אישית ועיקשת בחדרו הקטן, רגע של טוהר לפני הצלילה אל תוך שגרת יומו.

משם, המשיך ליום עבודה ארוך ב'אסיף המלך', עבודה שביצע במסירות מכנית. הוא היה הפועל המושלם, מסדר את הפירות המבריקים כאילו היו תכשיטים, שוקל ירקות בחיוך מנומס, מגלם את תפקיד 'הכפרי האותנטי' לשביעות רצונו המלאה של יאיר.

אך התכלית האמיתית של יומו, החלה תמיד בשעה חמש אחר הצהריים. עם סיום יום העבודה בחנות, היה מקדיש שעותיים קבועות לשיטוט חסר תכלית לכאורה ברחובות העיר. הוא לא ידע איפה לחפש. העיר היתה מפלצת אינסופית, וממדיה התבררו לו יותר ויותר עם כל יום שחלף. אך הוא האמין שאם יעשה את שלו, אם ימשיך לחפש, המלך יכוון את צעדיו ויחבר בינו לבין אחיו.

השעות הללו היו בעבורו קשות מנשוא. רעש המכוניות, המוני האנשים זעופי הפנים שנחפזו בלא הרף, האורות המלאכותיים, האוויר הדחוס - כל אלה היו סכינים קטנות שננעצו בנשמתו.

בכל יום, כשהשמש החלה לשקוע, הסתיים מסע החיפושים היומי. עזריאל היה חוזר לחדרו, ל'שעת המלך' של בין הערביים. הוא מעולם לא נשאר בחוץ בלילה. העיר של הלילה היתה מעל ומעבר לכוחותיו. האורות המרצדים שהבטיחו הכול ולא קיימו דבר, הריקנות הזועקת מבעד לחלונות הראווה המוארים, תחושת הסכנה והזיוף שהתעצמה בחשיכה - כל אלה היו מעבר למה שנפשו יכלה לשאת. הוא היה ננעל בחדרו, מקדים לעלות על יצועו כדי לאסוף כוח ליום נוסף של שגרה.

באחד הלילות הללו, לאחר שסיים את 'שעת המלך' הפרטית שלו, עזריאל התיישב על קצה המזרן הדק, ומחשבה מטרידה ניקרה בליבו. הוא היה כל כך עסוק בסדר היום החדגוני והתובעני - העבודה, החיפושים, ההישרדות - עד שמלבד שעות המלך הקבועות, כמעט ולא הספיק לחשוב על המלך.

"למה?" הוא שאל את עצמו, והתשובה הכתה בו בבהירות כואבת. בכפר, ראה את המלך כל הזמן, בלי מאמץ. ראה אותו בזריחה מעל הפרדס, הרגיש אותו במתיקות של תפוז שנקטף הרגע מהעץ, שמע אותו ברחש המים שעלה מהנהר. המלך היה האוויר שנשם. אבל כאן...

כאן האווירה היתה שונה. אווירה של עיר שהמלך ממנה והלאה. אווירה אטומה שחוסמת כל תחושה.

ההבנה הזו כאבה לו. כאב עמוק של געגוע, של צמא רוחני שלא בא על סיפוקו.

באחד הבקרים, משהו בשגרת החנות השתבש. מדף הלחם, שבדרך כלל התמלא כבר בשעת הפתיחה בכיכרות מדיפות ניחוח טרי, נותר מיותם. יאיר הביט בשעונו שוב ושוב, הולך ושב אל דלת החנות, מציץ החוצה אל הרחוב הריק. "הוא תמיד מגיע בזמן", מלמל לעצמו, וניכר היה שהוא מתחיל לדאוג.

לבסוף, פנה אל עזריאל. "נחום, הנהג הקבוע שאוסף את ההזמנה מהמאפיייה בכל בוקר, לא הגיע", הסביר. "הלחם מחכה לנו שם, והלקוחות ממתינים. אשמח אם תוכל לקפוץ עם הטנדר ולהביא את ההזמנה," ביקש, והושיט לעזריאל מפתח ופתק מקופל. "אני יודע שאתה לא רגיל לרחובות פה, אז רשמתי לך הוראות מדויקות. סע לאט ובזהירות!".

עזריאל לקח את הפתק מידיו של יאיר. ההוראות היו כתובות בכתב יד צפוף: "פנה ימינה ברחוב הראשי, סע ישר עד שתראה את מגדל השעון, שם פנה שמאלה לרחוב 'החרש', סע עד הסוף, פנה ימינה, והמשך ישר עד לסמטת 'התנור'...".

המסע עצמו היה משימה. הנהיגה בעיר, עם צפירות המכוניות והמולת האנשים, היתה זרה ומלחיצה, אך עזריאל התמקד בהוראות, נאחז בהן כמפת דרכים בארץ זרה.

לבסוף, מצא את עצמו בשכונת פועלים נידחת ומוזנחת, בסמטה צרה שבסופה מבנה ישן מלבנים אדומות. ריח אפייה עשיר, ריח של בית, בקע מבעד לדלת עץ כבדה שצבעה התקלף מזמן. מעל הדלת היה תלוי שלט קטן שעליו נכתב: "מאפיית ברכת המלך". הוא ירד מהטנדר, דומם את המנוע, ופסע פנימה בהיסוס.

התחושה הסתכמה במילה אחת: הלם.

הוא עמד בפתחו של מה שהיה לב המאפייה. אור חם וזהוב הציף חלל פשוט, מלטף את קירותיו המפויחים של תנור לבנים גדול שתפס מקום של כבוד בחדר. האוויר היה חמים וספוג בניחוח אפייה עשיר, ריח של בית, שגרם לכל נימי נפשו לשיר.

ליד שולחן עץ מקומח עמד איש זקן, לבוש בגדי פשתן בהירים, כאלה שלא פגש מאז עזב את הכפר. פניו היו חרושי קמטים של טוב לב, ופתיל נאמנות דהוי היה כרוך סביב מתניו.

לרגע, עזריאל הרגיש שחצה דלת סתרים וחזר הביתה, לכפר. הוא עמד שם, פעור פה, לא מסוגל לזוז.

הזקן, שהיה שקוע בלישת הבצק, הרגיש בנוכחותו והרים את מבטו לאט. עיניו התמקדו בעזריאל, למדו אותו, סקרו את בגדיו, את פתיל הנאמנות שלו, את הבעת התדהמה על פניו. לרגע נדמה היה שהוא רואה מולו רוח רפאים מהעבר. לבסוף, אחרי שתיקה ארוכה, האיר את פניו חיוך.

"אתה נראה כאילו ראית את הנהר זורם במעלה ההר," אמר בקול צרוד וחם.

עזריאל בקושי הצליח לגמגם: "אני... לא ציפיתי... פה...".

"אף אחד לא מצפה," אמר הזקן בחיוך, וחזר ללטף את הבצק. "זה סיפור ארוך. אולי עוד יגיע פעם הזמן לספר אותו," הטעים בנימה של מסתורין, ומיד המשיך: "אבל בוא נדבר עליך... ספר לי: מה מביא נער מהכפר עד למפתן דלתי, כאן בטבורה של העיר?".

"אני... מהחנות של יאיר," ענה עזריאל, שהרגיש איך קולו חוזר אליו אט-אט. 'אסיף המלך'. באתי לקחת את הלחם.

"אה, 'אסיף המלך'," אמר הזקן, וקצה חיוך אירוני עלה על שפתיו. "יאיר מוכר רעיון יפה, למרות שהוא לא ממש אמיתי..."

הוא הרים שוב את מבטו. "אבל אתה... אתה דווקא נראה אמיתי!
מה שמך, ילד?"

"עזריאל" נלחשה התשובה.

הזקן חזר על השם, "עזריאל...", מגלגל את המילה על לשונו.
"שם יפה. שם של עזרה מהמלך!"

הוא ניגב בסינרו את ידו המקומחת, והושיט אותה לנער שמולו.
"נעים להכיר, עזריאל. שמי אוריאל".

עזריאל לחץ את היד החמה והחזקה. האחיזה היתה יציבה,
אחיזה של אמת. לרגע קצר, נוצר ביניהם חיבור שקט, הבנה
ללא מילים.

החיבור הזה, עם הצמא הגדול של הימים האחרונים, הציתו
בעזריאל דחף עז לשאול.

הוא נלחם בעצמו. המילים בערו על שפתיו, אך המבוכה עצרה
בעדן. "איך אפשר לפרוץ כך לחייו של אדם זר?" הרהר בליבו,
אבל אז הביט שוב בפניו של אוריאל, בעיניו הטובות, וראה מולו
את ההזדמנות היחידה, אולי, לקבל תשובה מאיש הכפר היחיד
שמצא בעיר כולה. הוא היה חייב לשאול.

"אפשר... אפשר לשאול אותך משהו אישי?" גמגם לבסוף. "אני
שואל כי... כי נדמה לי שאתה אולי היחיד שיכול להבין".

חיוך רך ומעודד עלה על פניו של אוריאל, והוא תלה מבט מצפה
בעזריאל.

רק אז, הרשה לעצמו הנער לחשוף את כאבו. "קשה לי פה,
אוריאל", אמר, בלחישה. "אני מרגיש את המלך רק כשאני נועל
את הדלת בחדר שלי, ברגעים הקצרים של 'שעת המלך' הפרטית
שלי, וזה חסר לי. אני מרגיש רעב בלתי פוסק. איך... איך אתה
מסתדר? זה... זה לא קשה לך?"

החיוך שעל פניו של הזקן נמחק, ובמקומו הופיעה הבעה של חמלה עמוקה. הוא ראה את הצמא, את הכאב האמיתי. "אני מכיר את התחושה, עזריאל," אמר לבסוף. "שנים רבות הרגשתי בדיוק כמוך. חשבתי שהשארתי את המלך מאחור, שם, בכפר". הוא השתהה מעט, ולבסוף קם ממקומו ואמר: "בוא איתי, עזריאל. אני רוצה להראות לך משהו".

אוריאל הוביל את עזריאל דרך פתח המאפייה, בחזרה אל הסמטה הצרה. הוא הרים את ידו והצביע מעלה, אל קו הרקיע שנשקף בין הבניינים. "אתה רואה את המגדל ההוא, שראשו בעננים? את שלט הפרסומת הענק שזוהר גם ביום?" אמר.

לאחר מכן, הצביע אל קצה הסמטה, אל הרחוב הראשי הסואן שנשקף מרחוק. "אתה שומע את הרעש הזה? את ההמולה? את הדופק של העיר? זה המלך. כן. גם זה המלך".

עזריאל הביט בו, מבולבל לגמרי.

"המלך נמצא בכל מקום," המשיך אוריאל בשקט. "גם בפיתוי, גם בשקר, גם בהמולה. המגדלים, הרחובות הסואנים, האורות המהבהבים, כל אלה הם רק חלק מההסתר שהמלך בחר להקיף בו את עצמו. הוא בוחן אותנו. הוא רוצה שנמצא אותו לא רק בשדה הפתוח, אלא גם פה, בתוך הרעש. מי שיודע לראות, רואה את המלך בכל מקום".

עזריאל נותר לעמוד שם, ברחוב המוזנח, מביט אל העיר המנוכרת, ולפתע, לראשונה מאז הגיע אליה, הצליח לחוש שהיא אינה רק מקום של ריחוק. היא גם מקום של מבחן. של חיפוש. ובין הצללים, היה נדמה לו, שאפילו הצליח לזהות הד קלוש של המלך.

שעה קלה לאחר מכן חזר לחנות עם הלחם הטרי, ולא פחות חשוב מכך: עם תובנה חדשה שליבו עדיין התקשה להכיל.

במרחק קילומטרים מהמאפייה השקטה, במקום שבו ריח לחם טרי הוחלף בניחוח יוקרתי של עץ מלוטש ובשמים יוקרתיים, ישב שאלתיאל מול מאסטרו סילאס.

הם היו באולפן הפרטי של המאסטרו בקונסרבטוריון. חלונות ענק השקיפו אל נוף פנורמי של העיר, פסנתר כנף שחור הבריק תחת אור הזרקורים, וקירות האולפן היו מכוסים בתעודות הוקרה ממוסגרות בזהב.

זה לא היה סתם חדר. אם הקונסרבטוריון היה המקדש לאמנות המוסיקה בעיר, הרי שהחדר הזה היה קודש הקודשים שלה.

השבועות הראשונים בקונסרבטוריון, היו סחרחורת מסעירה. המשימה הראשונה שהטיל מאסטרו סילאס על שאלתיאל, היתה תרגום הכישרון הפראי שלו לשפה מסודרת של תווים. "הנשמה שלך כבר יודעת לדבר," אמר לו המאסטרו, "אבל צריך ללמד את האצבעות שלך לכתוב".

המאמץ הראשוני היה קשה, מייאש. שפת הסימנים נראתה לשאלתיאל זרה וקרה, והוא נאבק להתאים את סערת הנפש שלו למשבצות המדויקות שעל הדף. אך עד מהרה, קרה הפלא. התווים לא היו בעבורו שפה זרה; הוא גילה אותם כמו שפת אם שנשכחה, וההיגיון הפנימי שבהם החל לדבר אליו.

כך, תחילה בקושי ובהיסוס, ואז בביטחון גובר, החל להעלות על הנייר את המנגינות שעד כה התקיימו רק בנפשו.

מאסטרו סילאס הביט בתהליך מהצד, בקור רוח מקצועי. ראה את המאבק, את התסכול, ואת הפריצה שבאה בעקבותיהם. הוא לא התעניין בנפשו של הנער, אלא בחומר הגלם המשובח שהונח לפניו, וידע שהשלב הראשון וההכרחי בדרך להפוך את היהלום הפראי הזה לכוכב מלוטש - הושלם.

כעת, היו מונחים על הפסנתר דפי התווים, בהם נכתבה יצירת הביכורים של שאלתיאל.

התווים, שנכתבו בסערת הנפש של ימיו הראשונים בעיר, סיפרו את סיפורה של יצירה פראית, מלאת געגוע. היא נשמעה כמו הנשמה של הכפר - היה בה את רחש הנהר, את המיית הרוח בין העצים, ואת הבדידות הגדולה של שדות אינסופיים. היו בה רגעים של שקט מתוח, כמו בפרדס בשעת עלות השחר, ואז התפרצויות של כאב כמו סופה פתאומית. היא לא נשמעה כמו שום דבר שסילאס שמע מימיו.

עבודתם המשותפת לא עסקה עוד ביצירה ראשונית, אלא בליטוש. תפקידו של סילאס היה לקחת את הרגש הגולמי והמתפרץ של שאלתיאל, את מה שכינה בסתר ליבו: 'הנשמה של הכפר', ולזקק אותו. להפוך את הכאב לטכניקה, את הגעגוע להרמוניה מלוטשת. כל שיעור היה תרגיל בשליטה: כיצד לתעל את הסערה הפנימית אל תוך תבניות מדויקות.

"שוב", אמר סילאס, ואצבעותיו רפרפו באוויר. "מהתיבה העשירים ושתיים. תן לי להרגיש את הכאב, אבל תזכור את הטכניקה. אצבעות קמורות, שאלתיאל, קמורות!".

שאלתיאל ניגן. המוזיקה זרמה ממנו, אבל משהו כבר הרגיש שונה. הוא ניסה לשחזר את הרגש הגולמי שהרגיש כשכתב את התווים, אבל קולו של המאסטרו הדדה בראשו - "דיוק! ניקיון! שליטה!".

"עצור!" קרא סילאס. הוא קם מכיסאו וניגש לפסנתר. "זה יפהפה, שאלתיאל, פראי כל כך... אני מקנא בחוסר הגבולות שלך. אבל הקהל פה בעיר צריך סדר. הוא לא יכול להתמודד עם רגש חשוף. בוא נמתן את המעבר הזה," סילאס הצביע על קטע סוער במיוחד. "נוסיף כאן הרמוניה קלאסית יותר... נארגן את הכאוס הגאוני שלך למשהו שהאוזן העירונית יכולה לעכל, להעריץ".

שאלתיאל לא התנגד. זה הרגיש לו מעט זר, כאילו מגבילים את הנהר הטבעי שלו אל תוך מנהרות חצובות בסלע, אבל הוא סמך על המאסטרו הגדול. הוא הרי גאון, וזו דרכה של העיר.

לאחר שעה נוספת של עבודה, סילאס נשען לאחור בכיסאו, מרוצה. "היצירה הזו היא יהלום", אמר, "אבל יהלום צריך שיבוץ נכון". הוא הביט בשאלתיאל במבט בוחן, כאילו היה פסל הבוחן את יצירתו, והוסיף: "וגם שם נכון".

"שאלתיאל..." הוא גלגל את השם על לשונו כאילו היה בו טעם לוואי, "זה שם כבד. שורשי. שם של אדמה, של עבר. בעיר הזו, אתה צריך שם שמרחף, שמהדהד. שם שהוא מוזיקה בפני עצמו".

הוא התהלך בחדר, ידיו שלובות מאחורי גבו, ואז עצר והכריז בדרמטיות: "שאולי!". זה קליל, זה בינלאומי, זה נגיש. זה שם של כוכב!".

השם החדש נחת על שאלתיאל כמו אבן. לרגע, הרגיש דחף עז למחות, לצעוק ששמו הוא כל מה שנשאר לו מעצמו, מאביו, מביתו. אבל אז ראה את מבטו של המאסטרו, בטוח, מבטיח, וחש את הפיתוי האדיר להיות אותו 'שאולי', אותו כוכב שהמאסטרו מתאר.

הוא נכנע לפיתוי, והרכין את ראשו בהסכמה שקטה.

"מצוין!" קרא סילאס, מתעלם מנימת ההיסוס. "מספיק עבדנו להיום, שאולי. בוא, אני לוקח אותך לאכול. אתה צריך להכיר את העיר, לטעום אותה. אמן צריך לחיות, לא רק להתאמן".

באותו ערב, שאלתיאל מצא את עצמו יושב במסעדת יוקרה, לראשונה בחייו. הוא הרגיש כמו דמות מהאגדות, בנשף דמיוני.

המלצרים המעונבים נעו בשקט בין השולחנות, המנות שהוגשו היו קטנות ומתוחכמות, יצירות אמנות קטנטנות על צלחות ענק. שאלתיאל ניסה להתרכז בטעמים, אך חושיו היו מוצפים. הוא הרגיש כמו צופה מהצד, לא באמת שייך.

"אתה רואה, שאולי?" אמר סילאס, "זה העולם שמחכה לך. ליתר דיוק: זה קצה הקרחון. אנחנו לא מוכרים רק מוזיקה.

אנחנו מוכרים סיפור, והסיפור הוא אתה. 'הנער מהכפר שהפך לכוכב'. כבר דיברתי עם המעבד התזמורתי הטוב בעיר, שייקח את הסקיצות שלך ויהפוך אותן ליצירות פאר. אנחנו נדאג גם ליחסי ציבור, כך שאנשים ידברו עליך עוד לפני שישמעו אפילו תו אחד".

הוא המשיך לדבר על מופע הבכורה שנקבע לעוד שלושה חודשים, על האולם, על בחירת הנגנים, על הראיונות שיצטרך לתת. שאלתיאל הקשיב, מהופנט. החלום שלו הפך פתאום לתוכנית עבודה מסודרת.

מאוחר יותר בלילה, כשחזר לחדרו המשיקף על אורות העיר, ניגש אל החלון הגדול. נהר הכבישים השחור נצנץ מתחתיו, והעיר נראתה כמו גלקסיה של הבטחות. הוא הרגיש תערובת מסחררת של התרגשות, פחד, ותחושה קלה ומטרידה שהוא מתרחק מעצמו, משאיר את שאלתיאל מאחור. אבל אז הביט בהשתקפותו בחלון, וניסה לראות בה את 'שאולי', את הכוכב.

"זה המחיר", לחש לעצמו. "זה המחיר שצריך לשלם על הגשמת חלום".

הוא חיך.

הצליל הפראי מהכפר

חודשיים חלפו. בעיר, חודשיים היו נצח. הזמן לא נמדד בימי קטיף ובשעות שמש, אלא בפרויקטים, בהספקים, בקצב פעימות ליבה של מכונה שלעולם לא נחה. עבור שאלתיאל, או כפי שמאסטרו סילאס התעקש לכנותו כעת, 'שאולי' - היו אלה חודשיים של טבילה מוחלטת בעולם חדש.

הוא חי ונשם את הקונסרבטוריון. הימים, היו רצף בלתי פוסק של שיעורים פרטיים עם מאסטרו סילאס, ובהם כל תו מיצירתו המקורית פורק, לוטש והורכב מחדש; חזרות ארוכות עם נגנים מקצועיים שלמדו לכבד את הכישרון הגולמי שלו; וערבים שבהם ספג את תרבות העיר, מובל על ידי סילאס למסעדות יוקרה ולהופעות שפתחו את אוזניו ואת תאבונו לעולם שלא ידע על קיומו.

באחד הבקרים, נקרא שאלתיאל אל האולפן של מאסטרו סילאס. כשהגיע, מצא שם את המאסטרו ואדם נוסף, לבוש בחליפה אפורה ובעל מבט חד. הוא עמד ליד מסך הקיר הענק, שהיה כבוי כרגע.

"שאולי, בוקר טוב," אמר סילאס בחגיגות. "אני רוצה שתכיר את אלכס". הוא הצביע על האיש, ושאלתיאל חיך בנימוס.

סילאס המשיך: "אלכס הוא הטוב ביותר בעיר במה שהוא עושה". המאסטרו השתהה מעט, מבחין במבטו המבולבל של שאלתיאל. "תפקידו של אלכס", הסביר, "אינו ליצור מוזיקה. תפקידו ליצור את הסיפור. הוא זה שדואג שהעיר כולה תדע מי אתה, ותחשוב עליך את מה שאנחנו רוצים שהיא תחשוב, עוד לפני ששמעה את הנגינה שלך".

אלכס חייך במקצועיות. "החומר שלך מצוין, שאולי יש לנו נרטיב חזק מאוד לעבוד איתו", אמר. הוא לחץ על כפתור בשלט הרחוק, והמסך התעורר לחיים. מצגת קצרה עם תמונות של נופי הכפר, ריקות מאדם, הופיעה עליו.

"הסיפור", הסביר אלכס, "זה מה שמוכר כאן בעיר. והסיפור שלך הוא סיפור מנצח: נער תמים שגדל בעולם פראי וטהור, מגיע לעיר הגדולה עם כישרון גולמי, והופך לכוכב. אנשים אוהבים סיפורים כאלה".

"לצורך העניין", התערב סילאס, "בשבועות הקרובים אתה הולך להיות עסוק מאוד. נתחיל בסדרת צילומים עוד היום, כאן בקונסרבטוריון, כדי לבנות את תיק העיתונות שלך. לאחר מכן, אלכס יארגן לך ראיונות קצרים למגזינים הנכונים. אתה תצטרך ללמוד לספר את הסיפור הזה, שאולי לא רק לנגן אותו, אלא לחיות אותו". הוא הביט בשאלתיאל במבט נוקב. "העיר מצפה ממך להיות 'הצליל הפראי מהכפר', ותפקידך לספק לה בדיוק את מה שהיא רוצה!".

המבחן האמיתי הראשון, הגיע שבוע לאחר מכן, בראיון מצולם שאלכס אירגן. שאלתיאל ישב על כיסא לבן, מול מראיין חייכן, כשהאורות החמים של האולפן מכוונים אליו. מאסטרו סילאס עמד בצד, מחוץ לטווח המצלמה, ושלח אליו מבט מעודד.

"אז, שאולי", פתח המראיין, "ספר לנו, איך ההרגשה לעזוב את העולם השקט של הכפר ולהיזרק אל לב הסערה התרבותית של העיר?".

לרגע, המילה 'כפר' הכתה בו. הוא נזכר בריח האדמה אחרי הגשם, בדממה של הפרדס בלילה. הוא רצה לומר את האמת: שלעיתים, זה קשה; שזה קצת מבלבל; שלפעמים מתעורר געגוע. אבל אז פגש את מבטו של סילאס, ונזכר במילים שאמר כשהכין אותו לקראת הריאיון: "הם לא רוצים את האמת, שאולי. הם רוצים את הסיפור".

הוא כפה על פניו את החיוך המאופק שתרגל אינספור פעמים מול המראה. "זו הרגשה מדהימה!" אמר, וקולו נשמע בטוח וצלול. "העיר נתנה לי הזדמנות שהכפר מעולם לא יכול היה להציע. אני מרגיש שסוף סוף מצאתי את המקום שבו המוזיקה שלי יכולה באמת לפרוח!".

המראיין נראה מרוצה. שביעות רצון ניכרה גם על פניו של סילאס, שחיך בגאווה. באותו רגע, שאלתיאל הרגיש שהוא מתחיל להאמין לסיפור של עצמו. או ליתר דיוק: לסיפור של 'שאולי'.

הימים הבאים היו סחרחורת מתוזמרת היטב. שאלתיאל מצא את עצמו עובר מצילומים לראיונות, לומד לדבר, לחייך ולנוע כמו 'שאולי'. הוא לא הפנים את הסיפור, אלא למד לשחק אותו. כמו מוזיקאי שמנגן יצירה מורכבת על פי תווים, הוא ביצע את תפקידו בדיוק טכני מושלם, אך ליבו לא היה שם.

שבועיים לאחר מכן, נקרא שוב אל האולפן של המאסטר. כשנכנס, ראה את סילאס ואת אלכס עומדים מול מסך הקיר, הבעה של שביעות רצון על פניהם.

"אתה חייב לראות את זה, שאולי!" אמר סילאס בחגיגות. "אלכס עשה עבודה מדהימה!".

אלכס לא הגיב למחמאה, רק הרים את השלט הרחוק. לחיצה קלה, ונשימתו של שאלתיאל נעתקה. דמותו שלו הביטה בו מהמסך, בתצלום אמנותי שחור-לבן. פניו נראו דרמטיות, עיניו

מלאות הבעה, השיער פרוע במכוון. מעל התמונה, באותיות ענק, לבנות על רקע שחור, נכתב השם: 'שאולי'.

מתחת לשם, הופיעה שורת המחץ: "הצליל הפראי מהכפר מגיע לכבוש את העיר".

הוא עמד שם, בוהה במסך, והפעם, זה היכה בו במלוא העוצמה. זה לא היה עוד ראיון או צילום, זו היתה החותמת הסופית.

תערובת של רגשות הסתחררה בתוכו. מצד אחד, גל אדיר של גאווה שטף אותו. זה הוא. זה שמו. זו ההבטחה. כל מה שרצה אי פעם היה מגולם בתמונה הזו. אך מתחת לגאווה, שמע בבידור את אותה 'צרימה' מוכרת - תחושה עמומה של זיוף. 'הצליל הפראי מהכפר'. הסיפור הזה, שהם מכרו כל כך טוב, הרגיש לו כמו בגד של מישוהו אחר. שאלתיאל הביט בתמונה, וראה דמות זרה. הוא לא ראה את עצמו, אלא את 'שאולי', המותג.

"זה גאוני, אלכס", קרא סילאס בהתפעלות. "הניגוד הזה בין הפראי למתוחכם, בין הכפר לעיר... אנשים יאהבו את זה!".

"הם כבר אוהבים!" חייך אלכס בסיפוק. "פתחתי את מכירת הכרטיסים המוקדמת אתמול בלילה. נכון לשעה זו, יותר ממחצית הכרטיסים כבר נמכרו. שאולי, אתה הולך להיות הדבר הכי חם בעיר!".

ההצלחה היתה קרובה, מוחשית, מסחררת. שאלתיאל חייך, מנסה להיראות שמח כפי שהיה מצופה ממנו. הוא בחר להתמקד בתחושת הגאווה, ולהדחיק בכוח את הצרימה. מהיום, הוא 'שאולי'. 'הצליל הפראי מהכפר'. והעיר כולה, כך נדמה, מחכה רק לו.

במהלך אותם חודשיים, התבססה גם שגרת חייו של עזריאל. הוא המשיך לעבוד במסירות ב'אסיף המלך', מקיים את 'שעת

המלך' שלו בדבקות ובבדידות בחדרו, ויוצא מדי ערב לשעתיים של חיפוש עיקש ברחובות העיר. אך משהו מהותי השתנה בו מאז פגישתו עם אוריאל: התובנה שהמלך נמצא גם בתוך ההסתר של העיר, ההסתר שהוא עצמו יצר, חלחלה אל ליבו ושינתה את האופן בו ראו עיניו את העולם שסביבו.

הוא עדיין סלד מהזיוף, אך כעת, כשעמד בחנות, מסדר את הפירות המבריקים בסלסלות הקש, והביט בלקוחות המהודרים שנכנסו פנימה - כבר ראה אותם אחרת.

עזריאל הבין שהם לא קמו בבוקר והחליטו לצאת למלחמה נגד המלך. הם פשוט קמו לבוקר של מבחן קשה, ולא ידעו את החומר. הם לא למדו, לא הקשיבו. הם ניצבו מול ההסתר האדיר שהמלך יצר כדי לאפשר להם בחירה, ובחרו בדרך הקלה, הנוצצת, הריקה. זו היתה אשמתם, ידע, אך זו היתה אשמה של בערות ועצלנות, לא של רוע.

השיפוטיות שהרגיש בתחילה, התחלפה ברחמים עמוקים על תלמידים שנכשלו במבחן החשוב של חייהם.

איש עסקים מהודר, לבוש בחליפה מחויטת ועל ידו שעון יוקרה, נכנס לחנות. הבעה של עייפות כבושה היתה נסוכה על פניו. הוא הסתובב בין המדפים בתנועות איטיות, ולבסוף בחר בכיכר לחם קטנה ויקרה במיוחד.

כשעזריאל הביט בו, כבר לא ראה מולו את מה שהיה רואה אתמול - עוד דמות מצליחה שרודפת אחרי כוח, אלא את הרעב. לא רעב ללחם, אלא רעב עמוק יותר, נואש, למשהו אמיתי. הוא ראה את נשמתו המחפשת את המלך, גם אם חשב שהוא בסך הכול קונה ארוחת בוקר. לפתע, לא חש כלפיו זרות, אלא גל של רחמים.

גם החיפוש שלו בערבים קיבל משמעות חדשה.

אם העיר היא מערכת הסתר שהמלך יצר, אז היא בעצם 'מגרש אימונים'. ואם הוא מצא את עצמו בתוך המגרש הזה, אז בהכרח, שהוא נקרא לאימון. ואם הוא נמצא בעיצומו של אימון, אז אין ספק שהמאמן הטוב כבר הכין עבורו את כל הכלים שהוא זקוק להם כדי להצליח.

עזריאל הרים את מבטו אל אחד מגורדי השחקים, מפלצת של זכוכית ופלדה שגירדה את השמיים. אתמול, המראה הזה היה ממלא אותו בתחושת ניכור, סמל למרדנותו של האדם. היום, בהשראת דבריו של אוריאל, הוא ראה משהו אחר. הוא לא ראה בניין, אלא מסך אדיר, הסוואה מפוארת שהמלך הקים סביב עצמו. אלפי החלונות המוארים נראו לו לפתע חלק מחידה עצומה.

מה שיותר לו, היה רק לגלות את הפתרון.

החיפוש הפסיק להיות שוטטות חסרת תוחלת, והפך למשימת פענוח. הוא התהלך כעת בסבלנות של מי שמנסה לפענח 'כתב סתרים'. צעד בנחישות שקטה, מנסה לזהות את חתימתו של המלך, מבין שתפקידו אינו לחכות לנס, אלא להיות ראוי ופיקח מספיק כדי לגלות את הדרך שהמלך כבר סלל עבורו.

וזה קרה מהר הרבה יותר מכפי ששיער.

באחד הימים, יצא עזריאל כהרגלו לשעות החיפוש היומי. רגליו נשאו אותו אל רחוב שלא הכיר. רחוב שהיה מלא בתיאטראות ואולמות מופעים. קירות הבניינים היו מכוסים בכרזות צבעוניות שהבטיחו חוויות וריגושים. הוא חלף על פניהן באדישות, מחפש משהו שאפילו לא ידע להגדיר.

ואז, לפתע, נעצר.

על קיר שלם של אחד הבניינים המרכזיים, התנוססה מודעת ענק דיגיטלית. היא לא היתה צבעונית כיתר המודעות, אלא דרמטית, בשחור-לבן. במרכזה, הופיע צילום אמנותי של פנים שהכיר טוב יותר מפניו שלו. פניו של אחיו. שאלתיאל.

הוא עמד שם, קפוא במקומו, והעולם סביבו נדם. זה היה שאלתיאל, אך גם לא. העיניים היו עצומות למחצה, הראש מוטה בזווית מלאת השראה, השיער פרוע במכוון. זו היתה דמות של אמן, של גאון מיוסר. דמות זרה.

מעל התמונה, באותיות ענק, לבנות על רקע שחור, נכתב השם: 'שאולי'.

השם הזר צרב בעיניו. 'שאולי'. מה זה 'שאולי'? ליבו הלם בחוזקה. ואז, מבטו נדד אל שורת המחץ שמתחת לשם, והאוויר יצא מריאותיו.

"הצליל הפראי מהכפר מגיע לכבוש את העיר".

זהו זה. החיפוש נגמר. הוא מצא אותו.

לרגע אחד, מתחת להלם ולתחושת הזרות, חלפה בעזריאל תחושת הקלה אדירה. חוסר הוודאות המייסר הסתיים. אך לא היתה זו הקלה של שמחה, אלא הקלה מרה של מי ששוטט חודשים במדבר ומצא סוף סוף את הדרך, רק כדי לגלות שהיא מובילה אל לב הסכנה.

גם ההקלה הזו נמשכה רגע אחד בלבד, ונשטפה מיד בגל קר של אימה, כשהבין את מלוא המשמעות של מה שראה מולו. הוא הביט בדמות הזרה שעל הקיר, בשם המומצא, בסיסמה המתנשאת, והבין שלא מצא את אחיו. הוא מצא את מה שהעיר עשתה ממנו.

עזריאל הביט בתאריך שהופיע במודעה - בעוד שבועיים, ובשם האולם - אותו בניין שעליו התנוססה המודעה. ההלם פינה את

מקומו לנחישות קרה. הוא ידע מה עליו לעשות. הוא לא ידע איך, אבל היה לו ברור שיהיה שם. הוא חייב להיות שם, להגיע אל אחיו.

עזריאל הסתובב, ופסע במהירות, כמעט בריצה, לכיוון קופת הכרטיסים, מבנה זכוכית קטן ומואר שניצב סמוך לכניסה.

הוא המתין בתור הקצר, ליבו הולם בחזהו. כשהגיע תורו, ניגש אל המוכר שישב מאחורי הדלפק. האיש, לבוש בחולצה שחורה מהודקת, הרים את מבטו, וגבותיו התרוממו קלות למראה דמותו הכפרית של עזריאל. מבטו סרק במהירות את בגדי הפשתן, את פתיל הנאמנות, ועבר בחזרה אל פניו של הנער שמולו, בהבעה של שעשוע מוסווה.

“אני... אני רוצה כרטיס למופע של... ‘שאולי’”, אמר עזריאל, והשם הזר צרב את לשונו.

המוכר חייך חיוך קטן ומתנשא. הוא לא טרח להציג בפניו את מפת האולם או את מגוון האפשרויות. על סמך מראהו הניח מראש, מה הנער שמולו יכול להרשות לעצמו. “בשבילך”, אמר, והקיש כמה הקשות על המקלדת, “יש מקום ביציע העליון, בשורה האחרונה”. הוא נקב במחיר, וקולו רמז לכך שהוא מסופק אם עזריאל יוכל לעמוד גם בזה.

הסכום היכה בעזריאל כמו מכת אגרוף. עבורו, זה היה הון. הוא חישב במהירות את הסכום שחסך בעמל רב במשך החודשיים האחרונים, וההבנה הכתה בו: זה לא יספיק. היה חסר לו סכום קטן, אך עדיין, חסר.

“אני... אני אחזור יותר מאוחר”, גמגם, ועזב את התור, פניו חיוורות.

עזריאל התרחק מקופת הכרטיסים בצעדים כבדים, פניו חיוורות ומבטו ריק. ההמולה של העיר, שבדרך כלל הכתה בו והכאיבה לו, נדחקה לפתע למרחקים. צפירות המכוניות נשמעו עמומות, אורות הניאון נמרחו לכתמי צבע מטושטשים, וההמון שזרם על המדרכות נראה כמו צללים חסרי פנים. הוא הלך בתוך ערפל פרטי משלו, מנותק מהסביבה, כשבראשו מהדהדות שוב ושוב שלוש עובדות מצמיתות: פניו של אחיו, השם 'שאול', והמחיר הבלתי אפשרי.

הוא לא ידע איך, אך רגליו הובילו אותו לבסוף בחזרה אל הסמטה הצרה, אל הבניין הישן. כשנכנס לחדרו הקטן, התסכול והייאוש איימו להכריע אותו. הוא היה כל כך קרוב. כבר מצא אותו! ועכשיו, קיר של כסף מפריד ביניהם.

עזריאל התיישב בכבדות על קצה המיטה, חופן את ראשו בין ידי. מה הטעם בכל החיפושים, בכל המאמץ, אם בסוף ייעצר מול מחסום כל כך פשוט, כל כך משפיל?

היתה רק אפשרות אחת, אחרונה, והמחשבה עליה גרמה לליבו להתכווץ. הוא לא אהב לבקש טובות. יאיר כבר היטיב עמו כל כך - נתן לו עבודה, מקום לינה. איך יוכל לבוא אליו כעת ולבקש עוד? אבל אז, עלתה מול עיניו שוב דמותו הזרה של 'שאול' מהמודעה, והנחישות למצוא את שאלתיאל האמיתי, זה שהסתתר מאחורי המסכה, היתה חזקה מכל גאוה. עזריאל ידע מה עליו לעשות.

מחר, ייגש ליאיר.

הלילה עבר עליו בנדודי שינה. הוא שכב על מיטתו בעיניים פקוחות, מריץ בראשו שוב ושוב את המילים שיגיד ליאיר, מתכנן את השיחה, חושש מתגובתו. בבוקר, עבד בחנות כהרגלו, אך ראשו היה טרוד. הוא חיכה לרגע הנכון, לשעת כושר שבה יוכל לגשת ליאיר ולשטוח בפניו את בקשתו.

בסוף יום העבודה, כשיאיר היה עסוק בספירת הקופה, עזריאל ידע שהרגע הגיע. הוא המתין בסבלנות עד שיסיים.

“אני...” פתח בהיסוס, “אני חושב שמצאתי אותו. את אחי.”

יאיר הרים את עיניו והביט בו, ומבטו אמר הזדהות ואכפתיות. עזריאל סיפר לו על המודעה, על השם החדש, על התחושה שלו שהוא חייב להיות שם. “החסכונות שלי כמעט מספיקים לכרטיס,” סיכם, וקולו היה שקט ונחוש. “אני רק צריך עזרה קטנה. הלוואה, על חשבון דמי הכיס של השבוע-שבועיים הבאים, כדי להשלים את מה שחסר.”

שתיקה קצרה השתררה. יאיר הביט בפניו הנחושות של עזריאל, וראה את האמת בעיניו, את הנכונות להקריב את כל מה שחסך למען המשימה שלקח על עצמו. מבלי לומר מילה הוא פתח את מגירת המזומנים שבקופה. הוציא ממנה מספר שטרות, והושיט אותם לעזריאל.

“עזוב את ההלוואה,” אמר בפשטות. “שמור את החסכונות שלך, אתה תצטרך אותם. הכרטיס הזה על חשבוני. זו ההשתתפות הקטנה שלי במשימה שלך.” הוא הניח את ידו על כתפו של עזריאל, והיישיר מבט לעיניו. “לך תמצא את אחיך!” אמר.

עזריאל יצא מהחנות, אוחז את השטרות בידו, ומיהר בחזרה אל קופת הכרטיסים, הפעם בצעדים בטוחים. דקות ספורות לאחר מכן, כבר החזיק בידו פיסת נייר מבריקה ומהודרת. הכרטיס.

הוא עמד על המדרכה, מביט בכרטיס הזר והמוזר. זה לא היה רק נייר. זו היתה הוכחה. זו היתה תוכנית. זו היתה תקווה. הוא ידע שהשבועיים הקרובים, עד למופע, יהיו קשים, מלאי מתח וציפייה.

אך כעת, לפחות, כבר היה לו למה לצפות.

מפגש בכורה

חדר ההלבשה היה קריר ומואר באור לבן וסטריילי. 'שאולי' עמד מול המראה הענקית, המוקפת נורות חשופות, וניסה לזהות את עצמו. הדמות שהביטה בו בחזרה היתה לבושה במכנסיים שחורים מחויטים וחולצה לבנה מכופתרת, יוקרתית וזרה. מאסטרו סילאס עמד מאחוריו, ידיו מונחות על כתפיו, ומבטו סקר אותו בדקדקנות.

"התרגשות היא דבר טוב, שאולי," אמר סילאס בקול שקט ומדוד. "תשתמש בה. תתעל אותה אל קצות האצבעות. הקהל לא בא רק לשמוע דיוק, הוא בא להרגיש עוצמה. תן להם את הסיפור שלך, את הכאב, אבל תן להם אותו בשליטה. הראש צריך להוביל, לא הלב!"

אלכס, איש יחסי הציבור, הציץ פנימה. "עוד חמש דקות, שאולי. הם כבר חסרי סבלנות, שם בחוץ. זכור מה אמרנו: בסיום, אל תמהר לקום. תן לתשואות לשקוע. תספוג את האהבה שלהם."

שאלתיאל בקושי שמע את המילים. ליבו הלם בחוזקה. הוא הרגיש תערובת מסחררת של פחד במה משתק, ואגו מנופח מהמעמד. הוא ניסה להתחבר למנגינה, לשקט של הפרדס

שבו היא נולדה, אך קולו של סילאס הדהד בראשו - 'עוצמה', 'שליטה', 'הערצה'.

באותה שעה, מחוץ לאולם הקונצרטים המפואר, הרגיש עזריאל כמו עלה נידף שנקלע לסופת אבק. הוא עמד בצל עמוד שיש אדיר, אחז בכרטיס בחוזקה, וצפה בנהר האנשים שזרם פנימה. מכוניות יוקרה שחורות ונוצצות עצרו בזו אחר זו, ומהן יצאו אורחים בחליפות מחויטות, חפתי זהב זוהרים על שרווליהם ונעלי עור מבריקות לרגליהם. צחוקם המתגלגל נשמע בטוח ומתכתי, וקטעי שיחות על כסף, אמנות ונסיעות רחוקות ריחפו באוויר סביבו.

הוא אזר אומץ וניגש אל הכניסה. השומר במדים המהודרים סקר אותו מכף רגל ועד ראש, גבותיו מתכווצות בחוסר שביעות רצון למראה הנער שהיה זר כל כך למקום הזה ולכל מה שהוא מייצג.

עזריאל הושיט לו ביד רועדת את הכרטיס היקר. השומר לקח אותו, בחן אותו מול האור כאילו אינו מאמין שהוא אמיתי, ולבסוף העביר אותו במכשיר הסריקה. צפצוף קצר אישר את כניסתו. הוא החזיר לעזריאל את הכרטיס והניד בראשו בתנועה קצרה, משחרר אותו לדרכו במבט משתומם שלא הצליח להסתיר את השאלה: "מה לנער מהכפר ולמקום הזה?".

בצעדים מהוססים, עזריאל נכנס פנימה.

הוא הרגיש בלתי נראה. בגדי הפשתן הפשוטים שלו, נעלי העבודה המאובקות, הפכו אותו לשקוף. ההמון חלף על פניו, דוחק אותו קלות, מבלי להבחין בקיומו. תחושת הזרות היתה צורבת, אך מתחתיה, פעמה נחישות קרה. הוא לא בא לכאן כדי להיות חלק מהם. יש לו משימה, והוא יעמוד בה.

האורות באולם כבו. אלפי אנשים עצרו את נשימתם ברגע אחד, והשקט שנפל היה כבד ורועם. מצידי הבמה, הגיחה אלומת אור רכה וליוותה את צלליתו הדוממת של נער, שצעד לאט אל מרכז הבמה, שם המתין לו הפסנתר השחור והמבריק.

כשהתיישב, תנועת האור נעצרה יחד איתו. האלומה הרכה התעצמה והתחדדה, מבודדת אותו משאר העולם ומותירה אותו לבדו מול הכלי העצום. הוא הרגיש את חום הזרקור על פניו, את קרירות השנהב תחת אצבעותיו הרועדות קלות. קולו של סילאס הדהד בראשו: 'הראש צריך להוביל, לא הלב!'

הוא נשם עמוקות, המתין עוד שנייה אחת בתוך השקט, ואז החל לנגן.

הצלילים הראשונים היו שקטים, מהוססים. זו היתה המנגינה של הכפר, מנגינה שנולדה מגעגוע. לרגע אחד היה שוב שם, בביתו, והפסנתר הישן בכה תחת אצבעותיו.

אבל אז, ברמז קל של המנצח, השתלבה התזמורת. תחילה, היא היתה רכה. הכינורות עטפו את המנגינה כמו משי. ואז, היא התעצמה. החצוצרות, הקרנות, התופים - כולם הצטרפו בחומת צליל אדירה, שלקחה את המנגינה הקטנה והכואבת שלו והפכה אותה ליצירה רב-ממדית.

הוא הרגיש את הבמה רוטטת תחתיו, את העוצמה של עשרות נגנים שמנגנים את המוזיקה שלו. זה היה מסחרר. הוא כבר לא היה שאלתיאל שמספר סיפור, אלא 'שאול' שמרעיד את קירות האולם.

הוא נסחף בכוח, בעוצמה, בסערת הביצוע, מרגיש את הקהל מרותק, שותה בצמא כל צליל. זו היתה תחושה של שכרון חושים. שאלתיאל הרגיש שהוא שולט ברגשות של אלפי אנשים. כשניגן את זיכרון הכאב, הרגיש רק את ההנאה המתוקה של הכוח.

גבוה ביציע, במקום הזול ביותר באולם, הרגיש עזריאל את החושך עוטף אותו. הוא הביט מטה אל הבמה המוארת, אל הדמות הקטנה והרחוקה של אחיו.

כששאלתיאל החל לנגן, עזריאל הרגיש צמרמורת מוכרת. הוא לא הכיר את התווים המדויקים, אך זיהה היטב את הקול. זה היה הקול המוזיקלי של אחיו, חד וברור. זו היתה אותה שפה של צלילים ששמע בערבים בסלון ביתם, שפה שנשמעה כמו תחינה שקטה. ניצוץ של תקווה הבלתי בליבו. אולי הנשמה של שאלתיאל, זו שהכיר, לא אבדה לגמרי.

אבל אז נכנסה התזמורת. הצליל העדין והטהור, שהכיר כל כך טוב, נבלע וטבע בתוך ים של צלילים זרים. הכינורות הוסיפו מתקיקות מלאכותיות, כלי הנשיפה הוסיפו דרמה ראוותנית. המנגינה הפשוטה והאמיתית קושטה, נצבעה בצבעים צעקניים עד שאיבדה את נשמתה. זה כבר לא היה קולו של אחיו. זה היה קולה של העיר, שהשתמשה במנגינה **שלו** כדי לספר את הסיפור **שלה**.

עזריאל הביט בדמות שעל הבמה - בתנועות הדרמטיות, בדרך שבה הישיר מבט אל הקהל בסוף כל קטע סוער - ולא ראה את שאלתיאל כפי שזכר אותו, הנער שהיה עוצם את עיניו ונעלם אל תוך הצלילים. הוא ראה שחקן. הוא ראה את 'שאולי'. זה הרגיש לו בדיוק כמו התפוח המבריק וחסר הטעם מ'מוקד ההזדמנויות': אריזה מושלמת, ריקה מכל ברכה.

תחושה עמוקה של אובדן מילאה אותו. הוא לא הרגיש כמו אח שצופה במופע הבכורה של אחיו, אלא כמו מי שנוכח בהלוויה של נשמתו.

המופע הסתיים. הקהל נעמד על רגליו ופרץ בתשואות סוערות שנמשכו דקות ארוכות. על הבמה, 'שאולי' קד קידה, פעם ועוד פעם, סופג את ההערצה.

עזריאל לא שמע את מחיאות הכפיים. הוא רק ראה את אחיו עומד שם, והבחין בדמות מהודרת מציצה מאחורי הקלעים ומסמנת לו בידה. הוא הבין, שההזדמנות שלו עומדת להיעלם. באותו הרגע, ההיגיון נעלם. נותרה רק המטרה.

בבת אחת הוא זינק ממקומו. לא פילס את דרכו בנימוס. אלא רץ. דילג על כיסאות, נדחק בין אנשים המומים שהביטו בו בתדהמה, עיניו נעוצות בנקודה אחת - הבמה, והדרך אל מאחורי הקלעים, שם נבלע אחיו זה עתה.

שני מאבטחים במדים שחורים, שעמדו קרוב לבמה, זיהו את הזר המתקרב בריצה, והחלו לנוע כדי לחסום את דרכו.

אבל עזריאל היה חדור בנחישות אין-סופית. הוא התחמק מהמאבטח הראשון, ורגע לפני שהשני הצליח לחסום את דרכו - אזור את כל כוחותיו וזינק אל הבמה הריקה.

הוא נחת בכבדות על רצפת העץ המבריקה, מעד קלות, והזדקף. האורות סנוורו אותו. קריאות הפתעה נשמעו מכיוון הקהל, אך עזריאל לא עצר. הוא החל לרוץ, חולף על פני הפסנתר הדומם, אל עבר הפתח הצדדי בו נעלם אחיו.

הוא מצא את עצמו במסדרון החשוך למחצה של מאחורי הקלעים, וההמולה שם היתה שונה מזו שבאולם. אנשי צוות פירקו ציוד, וקבוצת מוזמנים קטנה עמדה בפתחו של חדר האמנים, ממתינה לכוכב הערב.

המאבטחים דלקו אחריו, וכעת, במסדרון הצר, הצליחו להשיגו. הם תפסו בזרועותיו בחוזקה. "זהו, ילד, ההצגה נגמרה!" אמר אחד מהם בכעס.

אבל עזריאל נאבק, עיניו סורקות בטירוף את פתח החדר.

ואז, הוא ראה אותו.

את שאלתיאל.

הוא עמד עם גבו אליו, משוחח עם אותו איש מהודר בו הבחין קודם, על הבמה. בצעקת ייאוש אחרונה, זעק את המילה היחידה שהיתה חשובה:

"שאלתיאל!"

הקול שלו, קול של בית, של כאב, של אחווה, חתך את הרעש. שאלתיאל קפא במקומו. הוא הסתובב לאט, והמסכה של 'שאול' נעלמה לרגע. הוא ראה את אחיו, נאבק באחיזתם של המאבטחים.

המאבטחים היססו. גם האיש המהודר, סילאס, עצר את דבריו ונעץ מבט מבולבל בעזריאל, ואז בשאלתיאל. הם זיהו את המבט שחלף בין שני האחים, הבינו שלא מדובר בסתם מעריץ, והאחיזה שלהם בזרועותיו של עזריאל רפתה מעט.

וכך, עזריאל עמד שם, מתנשם בכבדות, במרכז תשומת הלב הלא רצויה, אבל מבטו היה נעוץ רק בדבר אחד. באחיו.

עזריאל התקרב, מתעלם מהמבטים סביב, ועצר במרחק צעד אחד מאחיו. קולו היה שקט וסדוק כשלחש: "שאלתיאל... סוף סוף מצאתי אותך... התגעגתי אליך כל כך!".

הוא השתהה מעט, עיניו מתמלאות כאב על המרחק שנוצר ביניהם. "אנא... בוא הביתה, שאלתיאל", הוסיף בתחינה. "בבקשה... בוא הביתה".

שאלתיאל, מודע למבטים הסקרניים סביבו ולנוכחותו של סילאס, ענה בהתנשאות קלה, מגיב ישירות למילה האחרונה: "הביתה? תסתכל סביב, עזריאל. זה הבית שלי עכשיו! אתה לא מבין?".

"אם לא בשבילי, שאלתיאל, אז בשביל אבא!" קרא עזריאל, לא מוכן לוותר. "שכחת אותו? הוא נשאר לבד! הוא צריך אותך! הוא...".

חיוך עקום, כואב, עלה על פניו של שאלתיאל. "צריך אותי?" חזר על המילים, והפעם קולו היה שקט ומר. "אתה באמת חושב שהוא צריך אותי, עזריאל? הוא לא צריך אותי... הוא צריך עוד זוג ידיים לקטיף, עוד קול שיעמוד לצידו בשעת המלך. הוא צריך עוד בן כמוך!".

זה לא נכון! זעק עזריאל, קולו נשבר. "אבא אוהב אותך! אותך, לא את הידיים שלך! הוא אוהב את מי שאתה!".

שאלתיאל הביט בו, והציניות בעיניו התחלפה בעצב עמוק. "אוהב?" שאל בשקט. "אני לא חושב. הוא אוהב את מה שאני יכול להיות בשביל המלך. לא אותי, עזריאל. אני אפילו לא בטוח שהוא מכיר אותי".

המילים האחרונות נאמרו בשקט כה מוחלט, עד שהן היו חזקות יותר מכל צעקה. הן השאירו את עזריאל קפוא במקומו. הוא הבין שמול עוצמה כזו של כאב, למילים לא תהיה שום משמעות. כל טיעון שינסה לטעון, יתנפץ אל מול חומת הייאוש הזו. לכן, שתק.

לרגע אחד, הוא שכח את המאבטחים, את סילאס, את כל הטיעונים. הוא ראה רק את אחיו, אבוד וכואב. באינסטינקט פשוט, בתנועה איטית, הרים את ידו והושיט אותה לעברו. לא התכוון לאחוז, רק לגעת. רק להניח יד על הכתף ולהזכיר לו, ללא מילים, שהוא לא לבד.

אך שאלתיאל זיהה את היד המתקרבת, ובאופן כמעט בלתי נראה, נסוג צעד זעיר לאחור. זה היה הכול. תנועה קטנה, אך כזו שהציבה חומה בלתי נראית. ידו של עזריאל נעצרה באוויר, תלויה בחלל הריק שביניהם, עדות דוממת לקרע.

הדחייה הפיזית הזו, השקטה, היתה חדה יותר מכל מילה. משהו בעזריאל התקומם. הכאב פינה את מקומו לכעס שטיפס ועלה בגרונו.

"אני לא מזהה אותך", אמר, וקולו כבר לא היה שבור, אלא חד ונוקב. "תראה איך אתה נראה. תראה איך אתה מדבר. איך בתוך שלושה חודשים שכחת לגמרי את המלך, את הכול?".

המילים הוטחו כשוט.

זה היה יותר מדי עבור שאלתיאל. המילה 'מלך', שנאמרה על ידי אחיו שעמד שם, טהור ושיפוטי כל כך, הציתה בו את כל הכאב והזעם שהדחיק. עיניו בערו. "המלך?!" הוא כמעט צעק, "אתה באמת רוצה לדבר איתי על המלך?" קרא, וקולו היה מלא בוז. "תסתכל קודם על האנשים שאתה מעריך כל כך, ותבדוק אם הם באמת נאמנים למלך!".

הוא צעד צעד אחד לעבר עזריאל, והזעקה פרצה מתוכו: "את צוריאל, שומר המגילות מהכפר, אתה מכיר, נכון? אבל אני מכיר אותו טוב ממך. אני הייתי בבית שלו. ראיתי את הספות מעור ואת הנברשות מקריסטל. שמעתי ממנו בעצמי את ההסברים המלומדים, איך אפשר להיות 'גם וגם': גם להנות מהעיר, וגם להמשיך לשרת את המלך. בעיני, זה דוחה! הזיוף הזה, הוא הדבר הכי גרוע שיש! אני מעדיף להיות מה שאני, כאן, בגלוי, מאשר להיות צבוע ועלוב בכפר!".

עזריאל עמד שם, המום. המילים האחרונות היכו בו בעוצמה שלא ציפה לה. צוריאל... בבית שלו בכפר? ספות מעור? הוא הבין פתאום, שהזיוף של צוריאל לא התחיל בעיר... הזיוף היה שם כל הזמן, בכפר, מתחת לאפו, אלא שהוא היה עיוור, או אולי תמים, מכדי לראות. השיחה של שאלתיאל עם שומר המגילות המכובד, השיחה שיזם הוא עצמו, היא אולי זו שדחפה את אחיו אל הקצה.

אולם אז, כשהמחשבות החלו להתבהר, משפט אחד שאמר שאלתיאל נתקע בתודעתו כמו קוץ: "גם וגם. גם להנות מהעיר וגם להמשיך לשרת את המלך".

אחיו השתמש בביטוי הזה כדי לתאר את הזיוף של צוריאל, אך המילים גרמו לעזריאל לחשוב לפתע על עבודתו ב'אסיף המלך', על האופן שבו הוא עצמו, עזריאל איש האמת, חי חיים של 'גם וגם': גם משרת את יאיר ומוכר אשליה של כפר, וגם מנסה לשמור על נאמנותו למלך. המחשבה על כך, צרבה את ליבו. האם יתכן שהמילים של שאלתיאל, מבלי שהתכוון לכך, היו מופנות גם כלפיו?

בינתיים, סילאס, שהבין שהמצב יצא משליטה, הניח יד על כתפו של שאלתיאל. "בוא, שאולי. עזוב אותו. יש אנשים שמחכים לך!" אמר, ומשך משם בעדינות את הנער המבולבל והנסער.

ואילו עזריאל נותר לבדו, מרותק למקומו, וההמולה סביבו הפכה לרעש לבן. היה עליו לעכל את העובדה שאחיו דחה אותו. אולם לא פחות מכך, הוא ניסה לעכל את האמת הנוראה, הארסית, שאחיו האובד הטיח בפניו על דרך הפשרה - שהוא עצמו היה חלק ממנה.

זו היתה מראה, והדמות שנשקפה בה היתה דמות שהוא בז לה בליבו.

התחושה הזו, היתה בלתי נסבלת.

הפתיל הדק

התחושה הקשה מנשוא שליוותה את עזריאל כשיצא מהאולם, לא הרפתה ממנו כל הלילה. הוא שכב ער במיטתו, ושחזר שוב ושוב בראשו, כמו הצגה פרטית מייסרת, את המפגש במסדרון, את קולו של אחיו, את המבט הזר בעיניו.

הוא ניסה לפענח את הכאוס הרגשי.

תחילה עלה בו התסכול, והוא היה צורב: איך שתק? איך לא הטיח בשאלתיאל בחזרה את הזיוף שלו עצמו? המילים שהיה צריך לומר צפו ועלו, חדות וברורות: "אתה קורא לצוריאל צבוע? תראה את עצמך, 'שאולי'! תראה את הבגדים שלך, את המוזיקה שאתה מוכר! אתה הזיוף הגדול מכולם!".

אך ככל שהלילה העמיק, והתסכול פינה את מקומו למחשבה קרה יותר, עזריאל הבין שהשתיקה שלו לא נבעה מחולשה. היא נבעה מאותו הבזק נורא של אמת שחוזה בסוף העימות. האצבע המאשימה של אחיו הופנתה, גם אם בלי כוונה, ישירות אל ליבו שלו. אל עבודתו ב'אסיף המלך'.

אל הפשרה שבחר לעשות.

זו היתה הסיבה האמיתית שמנעה ממנו שינה. לא הדחייה המייסרת שחווה מאחיו, וגם לא התסכול על מה שלא נאמר בשיחה שביניהם, אלא ההכרה המשפילה בכך שלא היתה לו הזכות המוסרית לומר דבר. ההבנה שכל עוד אינו נקי לחלוטין, כל עוד דרכו שלו זועקת 'פשרה', ידיו כבולות ופיו חתום.

כשהגיע הבוקר, עזריאל קם, התלבש במהירות, והתייחד עם עצמו ל"שעת המלך". אך כשידו נשלחה אל ידית הדלת, בדרכו החוצה, נעצר לפתע. הוא לא היה מסוגל. המחשבה ללכת לחנות, לחייך ללקוחות ולהיות 'הפנים של הכפר', אחרי שהאמת הוטחה בפניו בעוצמה שכזו - עוררה בו בחילה. הוא הרגיש צבוע. ממש כמו צוראל. היה לו ברור שלא יוכל לעמוד שם, אפילו לא יום אחד.

מבולבל, כאוב וחסר כיוון, עזריאל ידע שיש רק מקום אחד שביכולתו ללכת אליו. הוא יצא מהחדר וצעד בצעדים נמרצים ברחובות המתעוררים של העיר, רגליו מובילות אותו אל מקום האמת היחיד שהכיר בעיר הזאת. אל 'סמטת התנור'.

כשהגיע אל המאפייה, ריח הלחם הראשון כבר מילא את הסמטה. הזקן עמד ליד שולחן העץ, ידיו מקומחות, ולש בצק בקערה גדולה. כשהרים את מבטו וראה את עזריאל עומד בפתח, זיהה מיד את הייאוש השקט בעיניו של הנער, את כתפיו השחוחות.

הוא לא שאל מאומה. מבטו החם התרכך, כאילו הבין הכול ללא מילים. "בוא, ילד," אמר בשקט. "הבצק צריך לישא. לפעמים טוב לתת לידיים לעבוד כשהראש מבולבל".

עזריאל לא אמר מילה. הוא רחץ את ידיו, וניגש לעמוד לצד הזקן. הם לשו את הבצק בשתיקה במשך דקות ארוכות. רק אז,

כשקצב העבודה המשותף הרגיע מעט את סערת נפשו, עזריאל הרים את מבטו.

"זה נגמר, אוריאל", לחש. "כל מה שניסיתי לעשות... זה היה... טעות גדולה אחת! זה היה לשווא!".

אוריאל עצר, ניגב יד אחת בסינרו והניח אותה על כתפו של הנער. "מה היה לשווא?" שאל בעדינות, "ספר לי מה קרה".

רק אז, מול הדאגה האמיתית שבקעה מהמילים השקטות, נפרץ הסכר. עזריאל החל לשפוך את ליבו, מספר את הסיפור כולו מתחילתו, כדי שהזקן יבין. "באתי לעיר הזאת בגלל אחי, שאלתיאל", פתח, וקולו היה חלש.

הוא סיפר על אחיו, האמן הרגיש, שעזב את הכפר, ועל המשימה שלקח על עצמו - למצוא אותו. סיפר על צוריאל, "שומר מגילות מכובד מהכפר", שליווה אותו אל העיר והתגלה כצבוע. ואז הגיע לאירועי ליל אמש: תיאר את המופע, את הריצה לבמה, את העימות.

"כשהזכרתי את המלך, שאלתיאל התפרץ", סיפר עזריאל, וקולו נשבר. "הוא צעק על הזיוף של צוריאל וטען שעדיף לו להיות אמיתי בעיר, מאשר לחיות חיים של שקר בכפר... אני לא מסכים איתו. אני חושב שהחיים שלו כעת הם הזיוף הגדול ביותר שישנו... אבל אני גם לא יכול לומר שהוא לא צודק".

עזריאל השפיל את מבטו אל הרצפה המקומחת. "הוא לא צודק ביחס לזיוף שלו, אבל הוא צודק במשהו אחר..." המשיך, וקולו הפך ללחישה כואבת. "מבלי שידע את זה, כשדיבר על צביעות, הרגשתי שהוא מדבר עלי. על העבודה שלי ב'אסיף המלך'. אני עומד שם יום יום ומוכר ללקוחות 'כפר' בקופסה, אוריאל. אני התפאורה עבור הלקוחות העשירים של יאיר. אם כך, בעצם, אני עצמי חלק מהזיוף!".

הוא עצר את תנועותיו, ידיו שקועות בבצק הדביק. "איזו זכות יש לי לבוא אל אחי בטענות? איך אני יכול להציל אותו מהשקר, אם אני בעצמי חלק משקר אחר? איבדתי את הסיכוי להציל אותו, אוריאל! הגעתי למבוי סתום!".

אוריאל לא ענה מיד. הוא המשיך ללוש את הבצק, מבטו מהורהר. השקט בחדר נמשך, מופרע רק בקול הלישה. לבסוף, ידיו עצרו ממלאכתן. הוא הביט בנער השבור שלצידו, ואז נאנח. "החשש שלך... אינו חשש של שווא, ילד," אמר בקול שקט ועייף. "יש אמת בדבריך. אין ספק, יש משהו לא נקי בדרך הזו. משהו לא שלם. זו פשרה. אולי לא כמו הפשרה של צוריאל, או איך שקראת לו, אבל עדיין: פשרה".

המילים פגעו בעזריאל בעוצמה. הוא קיווה שאוריאל יכחיש את דבריו, ירגיע אותו. במקום זאת, קיבל אישור לחשש העמוק ביותר שלו. "אז... אז אם מה שאני עושה הוא בעצמו פשרה," אמר בקול מובס, "ואת שאלתיאל אני ממילא לא מצליח להחזיר, אז... בשביל מה כל זה? בשביל מה, בעצם, אני פה?".

הזקן ניגש אל הכיור, רחץ את ידיו וניגב אותן בסינרו. עזריאל, שנותר עומד, ידיו עדיין דביקות מבצק, עשה כמוהו בשתיקה, תנועותיו מכניות וריקות. רק אז, נשען אוריאל על שולחן העץ, ונאנח.

"אתה שואל 'בשביל מה'?", חזר על שאלתו של עזריאל. "זו שאלה טובה, והתשובה, אולי, נמצאת בסיפור שלי". הוא חייך חיוך עצוב. "אתה זוכר שאמרתי לך בפעם הראשונה שנפגשנו, שזה סיפור ארוך, איך הגעתי לכאן? אני חושב שהגיע הזמן שתשמע את הסיפור הזה".

אוריאל השפיל את מבטו, ונדמה היה לעזריאל שהוא מזדקן מול עיניו. "היה לי בן", אמר, וקולו היה כמעט לחישה. "לא אמן, סתם בחור צעיר עם עיניים גדולות, שרצה את מה שהעיר הבטיחה. גם הוא עזב יום אחד. גם אני הגעתי אל העיר בעקבותיו, בדיוק

כמוך. גם אני מצאתי אותו. ניסיתי להחזיר אותו, להתווכח, להטיף. זה לא עבד. זה רק הרחיק אותו יותר. הוא צעק עלי שאני שייך לעולם ישן, שאני לא מבין כלום".

הזקן הרים את עיניו, ועזריאל הבחין בדמעות שלא זלגו. הוא המשיך: "באותו היום הבנתי, שהמשימה שלי היתה שגויה מיסודה. שאני לא אוכל להחזיר אותו בכוח. שהתפקיד שלי אינו לנצח, או לשכנע, או להטיף. התפקיד שלי הוא פשוט... להישאר. להיות פה. להיות האבא שלו, גם אם הוא רחוק".

"מאז", המשיך הזקן, ומבטו התבהר, "אני פה. כדי להיות הפתיל הדק, החוט האחרון שמחבר אותו לבית, למלך. הוא יודע שאני פה. הוא יודע שיש לו לאן לחזור, גם אם הוא בוחר שלא לעשות זאת. מדי פעם הוא מגיע. לא מדבר הרבה, בטח לא על הכפר. מביא איתו משהו קטן, שותה תה, והולך. נוכח, אבל לא באמת חוזר. ובשעות הבודדות האלה, אנחנו רק... אבא ובן. זה כל מה שאני יכול לתת לו, וזה ה'בשביל מה' שלי".

הדברים הללו, שנאמרו בפשטות כואבת כל כך, היכו בעזריאל. הוא הביט בזקן, ואז ברצפה, מנסה לעכל את משמעותם. הוא חשב על אחיו, על המרדף שלו, על תחושת הכישלון. "אז אתה מתכוון", אמר בהיסוס, "שבעצם אני... שאני לא צריך...".

"בדיוק, עזריאל", קטע אותו אוריאל ברכות, אך בקולו היתה כעת נימה של תכלית. "אתה ציפית להחזיר את אחיך בסערה הביתה, כמו גיבור מהאגדות. אבל זו תקוות שווא. התפקיד שלך, המשימה האמיתית שלך, היא לא לנצח. היא להיות ה'פתיל הדק' שלו. החוט האחרון שמחבר אותו לבית. הוא צריך לדעת שיש לו לאן לחזור. שאתה פה. זה כל מה שאתה יכול לתת לו. וזה ה'בשביל מה' שלך, עזריאל. זו התקווה".

המילים של אוריאל נחתו על ליבו של עזריאל. הוא לא קיבל פתרון, אלא הבנה. לפתע קלט את גודל היוהרה שהיתה בו. הוא חשב שיבוא לעיר, ינצח בוויכוח, ויחזיר את אחיו הביתה כמו

גיבור. כעת הבין שהמשימה שלו שונה לחלוטין. זו לא משימה של כיבוש, אלא של סבלנות. לא של מלחמה, אלא של אהבה שקטה.

עזריאל הביט בזקן, ולא ראה מולו רק איש חכם, אלא אב שכול וחבר למסע. הוא הבין היטב את תפקידו החדש: לא להיות המושיע של שאלתיאל, אלא 'הפתיל הדק' שלו.

כשעזריאל יצא מהמאפייה בחזרה אל הרחוב, העיר כבר לא היתה אותה עיר. הוא לא הרגיש הקלה, אלא את כובד משקלה של ההבנה החדשה. הוא הלך בלי כיוון, צעדיו איטיים ומהוררים, מניח להמולת הבוקר לחלוף על פניו מבלי לגעת בו.

לאחר זמן מה, מצא את עצמו חולף על פני חנותו של יאיר, 'אסיף המלך'. מבעד לחלון הזכוכית המבריק ראה את סלסלות הפרי המסודרות בקפידה, את הלקוחות המהודרים בוחנים את הסחורה. הוא יכול היה להיכנס, לחזור אל השגרה, אל המשכורת הבטוחה, אל החיים המסודרים שחיכו לו. איש לא ידע על השיחה שניהל עם אוריאל. כלפי חוץ, דבר לא השתנה. אך עבורו, הכול השתנה.

הוא הביט בפתח החנות, ותהה אם מישהו שם לב לחסרונו. האם יאיר דאג? האם הלקוחות שאלו איפה הנער האותנטי מהכפר? המחשבה חלפה ונעלמה, מתחלפת בתחושת זרות עמוקה. המקום הזה, שסיפק לו מחסה וביטחון, נראה לו פתאום כמו תפאורה בהצגה שכבר לא רצה לקחת בה חלק. הוא לא יכול היה להיכנס.

עזריאל המשיך ללכת, מחפש מקום בו יוכל להיות עם עצמו, לסדר את מחשבותיו. אך העיר לא הציעה מקומות שכאלו. צפירות המכוניות, המוני האדם, שלטי הניאון - כל אלה רק

הגבירו את תחושת המחנק. הוא הבין שהמקום השקט היחיד שביכולתו למצוא אינו בחוץ, אלא בפנים.

הוא חזר לחדרו הקטן והסתגר בו. החדר, שעד אתמול הרגיש כמקלט, הפך לתא כלא. הוא הסתובב בו כארי בסוגר, מצד לצד, והשאלה הדהדה בראשו ללא הרף: מה עלי לעשות כדי להישאר נאמן לעצמי?

בסתר ליבו, ידע את התשובה. הוא חייב לעזוב את החנות. אך המחשבה על כך, היתה משתקת. הכסף המועט שחסף לא יספיק להרבה. איפה יגור? מה יאכל? הייאוש החל לכרסם בו.

אולם אז, מתוך הייאוש, עלתה לפתע התמונה.

ריח השמרים החם, תחושת הבצק החי תחת ידיו, והשקט המלא והאמיתי שליווה את העבודה לצד אוריאל הבוקר. עבודה אמיתית. מקום אמיתי. האיש האמיתי היחיד שפגש בעיר כולה.

המחשבה הבריקה בו בפתאומיות מסחררת: אולי... אולי שם יש לו מקום?

עזריאל נעצר במרכז החדר, ליבו הולם. הוא יכול להציע לאוריאל את עזרתו. הוא יודע לעבוד. הוא למד הבוקר ללוש בצק, והוא ילמד כל מה שצריך. בתמורה, אינו זקוק להרבה. קורת גג, גם אם צנועה. אוכל פשוט. זה הכול.

הוא שקל את המחיר. זה יהיה ויתור, ויתור גדול. על משכורת מסודרת, על היכולת לחסוך, על הפרטיות שהיתה לו בחדר הזה. החיים במאפייה יהיו קשים, ובעיקר צנועים.

אבל אז חשב על האלטרנטיבה - לחזור לחנות, לחייך את חיוך 'הכפרי האותנטי', ולהרגיש איך חלק קטן מנשמתו מת בכל יום.

עזריאל ידע במה יבחר. לא בבחירה הקלה, אלא בבחירה היחידה שתאפשר לו להמשיך להביט לעצמו בעיניים.

ההחלטה התגבשה בליבו, שקטה ומוצקה. הוא ילך לאוריאל. יציע לו את ידיו, ויבקש בתמורה רק מקום. אם הזקן יסכים, הוא ייגש ליאיר, יודה לו על הכול, ויעזוב את דרך הפשרה, הפעם - לתמיד.

החדר מאחורי התנור

ההחלטה, מרגע שהתקבלה, לא הותירה מקום להתלבטות. עזריאל לא חיכה לבוקר. הוא ידע שעליו לפעול כל עוד הנחישות בוערת בו, לפני שהספקות והפחדים יתחילו לכרסם בה. הוא יצא מחדרו ופסע במהירות ברחובות שכבר החלו להתכסות בצללי הערב, צעדיו נחوشים, מובילים אותו בחזרה אל הסמטה הצרה והשקטה.

אל המאפייה הגיע, בדיוק כשאוריאל סיים לנקות את שולחן העץ הגדול משאריות הקמח של היום. ריח של לחם מתקרר עדיין ריחף באוויר, מהול בניחוח לח של רצפת אבן רטובה.

כשהרים אוריאל את מבטו וראה את עזריאל עומד בפתח, עצר ממלאכתו. הוא ראה שהנער חזר, אבל משהו בפניו כבר היה שונה מהבוקר. הסערה שככה, ואת מקומה תפסה הבעה של תכלית שקטה, מהולה בחשש.

"עזריאל?" תהה הזקן קצרות, מניח למילה להזמין את השיחה.

"אני... הייתי חייב לבוא," אמר עזריאל והתקרב. הוא לקח נשימה עמוקה. "אוריאל, אחרי מה שדיברנו הבוקר... אני לא חושב שאני יכול לחזור לחנות. אני לא יכול להמשיך לעשות את זה."

הזקן הביט בו, ועיניו המבינות ליטפו אותו. "זו החלטה כבדה, ילד," אמר. "ומה תעשה?"

זו היתה השאלה שעזריאל חשש ממנה. הוא השפיל את מבטו אל רצפת האבן. "אני... אני חשבתי..." הוא נאבק במילים, "אולי... אני לא יודע אם זה אפשרי... אבל חשבתי שאולי אוכל... לעזור לך פה".

המילים יצאו חלשות, כמעט נלחשו, אך הן נשאו את כל משקל תקוותו. "אני יכול לעבוד. אני אלמד כל מה שצריך. אני חזק, אני לומד מהר. בתמורה, אני לא צריך כלום. רק פינה לישון בה, ולחם לאכול".

ההצעה נותרה תלויה באוויר החם והדחוס של המאפייה. אוריאל הביט בו, לא מופתע, אלא מהורהר. הוא הניח את המטאטא שנשא בידו, ונשען על השולחן.

הדקות הבאות הרגישו לעזריאל כמו נצח.

"עזריאל..." אמר הזקן לבסוף, בקול שקול. "אתה אולי חושב שיש לי פה בית גדול מאחור, עם חדרים פנויים. אבל אני גר כאן. בחדר הקטן שמאחורי התנור".

הוא עצר, מניח למילים לשקוע. "האוכל שאני אוכל", המשיך, "הוא פשוט. בעיקר לחם ממה שאני מכין פה, קצת ירקות, וגבינה שאני משיג מהכפר".

עזריאל הביט בעיניו של הזקן, ונחישותו רק התחזקה. "זה כל מה שאני צריך," אמר בפשטות.

לרגע חלפה במוחו תהייה, איך בדיוק מגיעה סחורה מהכפר עד לכאן, אבל הוא הדף אותה. "אוכל פשוט מהכפר", הוסיף, וחיוך קטן, ראשון לאותו יום, עלה על פניו, "זה אוכל שמרגישים בו את הברכה של המלך. לא יכול להיות טוב מזה".

התשובה הזו, הכנה, היא שחתמה את העניין. אוריאל ראה את האמת בעיניו של הנער. הוא ראה שאינו מחפש פתרון קל, אלא דרך אמיתית. הוא הרבה עוד רגע, שוקל את הדברים. "ובכן," אמר לבסוף, וקמטי חיוך הופיעו בזוויות עיניו, "נראה שאצטרך לפנות קצת מקום ליד התנור".

גל של אושר, שקט וטהור, הציף את עזריאל. זו לא היתה שמחה של ניצחון, אלא הקלה עמוקה של מי שסוף סוף מצא את מקומו. ההקלה הזו, כמו נתנה כנפיים לרגליו. הוא לא התמהמה.

בלי לומר מילה יצא מהמאפייה, בצעדים קלילים ונחושים, צעדים של אדם היודע את דרכו.

רגעים לאחר מכן כבר היה בחדרו הקטן, סוקר אותו בעיניו בפעם האחרונה, לא מתוך תחושת שייכות, אלא כתייר המבקר באתר שכבר אינו רלוונטי לחייו.

הוא אסף במהירות את מעט חפציו - בגדי ההחלפה, קופסת העוגיות הריקה של אמו ששמר למזכרת, והפתק עם שבע המשבצות שעליו סימן את ימי ההמתנה שלו לסימן מהמלך. הוא קיפל את הדף והכניס אותו לכיסו. המסע הזה הסתיים מזמן; אבל מסע אחר, חדש, עמד להתחיל ממש כעת.

כשחזר אל המאפייה, נושא עמו את תיק הבד הדל שלו, השמש כבר עמדה לשקוע בפאתי מערב. הוא נכנס פנימה, וריח של שמרים, של קמח ושל עבודה קשה, מעורב בריח נקי של מים וסבון, קיבל את פניו.

אוריאל סיים לנקות את כלי עבודתו, והמאפייה כאילו פשטה את בגדי העמל שלה ולבשה שלווה של סוף יום.

כשהבחין בעזריאל עומד בפתח, חיוך פשט על פניו של אוריאל. מבלי לומר מילה, הצביע על פינה חשוכה למחצה, מאחורי תנור הלבנים הגדול שכבר החל להתקרר. על הרצפה היה פרוש

מזרן פשוט, ועליו שמיכה מקופלת. "זה לא ארמון", אמר, "אבל המקום חם בלילות".

"זה כל מה שאני צריך", ענה עזריאל, ופרץ של אושר אמיתי הציף אותו. הוא הניח את חפציו ליד המזרן, מרגיש כאילו הסיר משא כבד מעל כתפיו.

שולחן העץ הגדול והמקומח, שלידו לשו בצק רק שעות ספורות קודם לכן, היה כעת נקי, ושימש כשולחן אוכל. במרכז הונחה כיכר לחם טרייה, קערת זיתים קטנה ולצידה קערה אחרת עם גבינה. עזריאל הביט בארוחה הפשוטה, והרגיש רעב כפי שלא הרגיש חודשים. רעב לאוכל אמיתי.

"עוד רגע", אמר אוריאל, וקולו היה רך. "לפני שאוכלים".

הוא נעמד, ועזריאל נעמד מולו. לרגע אחד, הם הביטו זה בעיניו של זה - הזקן והנער, שני שורדים מהכפר, שני איים של אמת בתוך ים הזיוף של העיר הסואנת. ואז, ביחד, הם עצמו את עיניהם והרכינו את ראשם. 'שעת המלך' שלהם לא היתה מלמול קולקטיבי באולם מפואר, אלא דממה משותפת, דקה וטהורה, בלב מאפייה קטנה וחמה.

לאחר מכן, התיישבו לאכול. עזריאל בצע חתיכה גדולה מהלחם, והרגיש איך טעם של בית ממלא את פיו. הוא טעם את המלך בכל פירור.

כשהלילה ירד, ואוריאל כבר שקע בשינה על מזרן דומה בצד השני של החדר, עזריאל שכב ער בעיניים פקוחות. תחושת השייכות והשלווה היתה עמוקה, אך מתחתיה כבר החלה לנקר מחשבה מטרידה, שאלה שלא תיתן לו מנוח עד שימצא לה פתרון: איך, בדיוק, יסביר ליאיר, מחר בבוקר, את החלטתו לעזוב?

למחרת, עזריאל התעורר עוד לפני שאור ראשון חדר דרך החלון המפויח של המאפייה. הוא לא התעורר לקול צלצול, אלא לריח ריח של שמרים מתחילים לתפוח, ריח של תנור לבנים שמתעורר לחיים. הוא קם מהמזרן, והשקט העמוק של המאפייה, שהופרע רק ברחשי עבודתו של אוריאל, הרגיש לו כמו בית אמיתי.

הם עמדו יחד ל'שעת המלך' של הבוקר, זה לצד זה, שתי דמויות שקטות מול התנור המתחמם. הרגע המשותף הזה, נטול המילים, נתן לעזריאל את הכוח שהיה זקוק לו לקראת היום הבא.

אחרי שאכלו פרוסת לחם טרי, עזריאל הביט באוריאל ואמר: "הגיע הזמן לעשות את זה!". הזקן הבין בדיוק על מה הוא מדבר. "אתה תצליח, עזריאל. תן לאמת לדבר!" אמר, ומבטו ליווה את הנער כשיצא מבעד לדלת העץ אל הרחוב, בצעדים נחושים.

כשהגיע לחנות, מצא את יאיר מסיים לסדר את תצוגת הבוקר. כשראה את עזריאל, הבעת פניו שיקפה תערובת של הקלה ורוגז קל. "עזריאל! התחלתי לדאוג! איפה היית אתמול?".

עזריאל לא התנצל ולא חיפש תירוצים. הוא רק הביט בעיניו של יאיר בכבוד. "אנחנו צריכים לדבר בפרטיות, יאיר. אם אפשר".

יאיר, שהופתע מהבעת הרצינות שעל פניו של עזריאל, קם ממקומו ללא מילה והוביל אותו אל המשרד האחורי הקטן. עזריאל נכנס והתיישב, משפיל את מבטו אל ידיו השלובות.

"אני לא יודע איך להתחיל", פתח בקול שקט, "ואני רוצה שתדע שאני מודה לך על כל מה שעשית בשבילי. נתת לי הזדמנות, נתת לי בית, כשהייתי אבוד לגמרי".

הוא הרים את עיניו אל יאיר. "אבל אני לא יכול להמשיך. העבודה הזאת... היא דורשת ממני להיות משהו שאני לא. אני מרגיש שאני מוכר משהו לא לגמרי אמיתי, ובדרך, אני מאבד את האמת

של עצמי. אני לא שופט, יאיר, אני פשוט... לא יכול לעשות את זה יותר". עזריאל לקח נשימה והגיע לשורה התחתונה. "ולכן, בתודה עמוקה, אני נאלץ לעזוב".

יאיר שתק. הוא נשען לאחור בכיסאו, מופתע מהכנות הישירה והבלתי מתפשרת של הנער. הוא הביט בעזריאל, באמת הביט בו, וראה את היושרה בעיניו. הוא ראה נער שמוכן לוותר על ביטחון ועל משכורת למען עיקרון פנימי. בעיר של פשרות, זה היה מראה נדיר.

השתיקה נמשכה עוד רגע, ונראה היה שיאיר מתלבט אם לומר דבר מה. לבסוף, נאנח אנחה חרישית, כאילו קיבל החלטה. "אני רוצה לספר לך משהו, עזריאל", פתח בקול שקט.

"גם אני באתי מהכפר, לפני שנים רבות... אבל בניגוד לאחרים, לא עזבתי בטריקת דלת. עזבתי עם לב כבד וגעגוע עצום. העיר קראה לי, הפיתוי היה גדול, אבל הבטחתי לעצמי שאוכל להישאר נאמן. שאוכל לחיות פה, להצליח, ועדיין לשמור על הקשר עם המלך. עם השנים, התרגלתי. למדתי את המשחק. אבל מעולם, עזריאל, מעולם לא שכחתי באמת".

ידו נשלחה אל צווארו, מתחת לחולצה המכופתרת והיקרה. מול עיניו הנדהמות של עזריאל, הוא שלף קמיע עור קטן ודהוי, 'קמיע המלך'. "אתה רואה?" אמר, וקולו רעד קלות. "זה מלווה אותי תמיד, בכל רגע, מאז שהייתי לאיש! מעולם לא הסרתי את הקמיע הזה, אפילו לא לרגע אחד".

הוא קם, פתח את מקטורנו המהודר, ומתחתיו, חגור למותניו, מעל לחולצתו, זיהה עזריאל את פתיל הנאמנות. "אני נשאתי נאמן", אמר יאיר. "אף פעם לא חשבתי לעזוב את המלך. אבל... אני צריך להתפרנס כאן בעיר, ואני גם לא יכול לוותר על ההנאות הקטנות שהיא נותנת לי, אז... אני נאלץ להסתדר. לפעמים קצת להתפשר. העסק שהקמתי, עם ניחוח של הבית, של הכפר, זו

הפשרה שמצאתי... הוא אולי מזויף, אבל לפחות, עושה לאנשים רק טוב“.

יאיר חזר לשבת, ועיניו הצטעפו לפתע בדמעות. הוא השפיל את מבטו. “כשאני מביט לאחור, עזריאל, אני... אני לא יודע מה לומר... אני עצמי אמנם עוד נאמן למלך, גם אם אני אולי לא מושלם... אבל... הילדים שלי... הם... הם כבר לגמרי עזבו. לגמרי. הם מתייחסים אל כל העניין הזה, של המלך, כמיושן... הם לא באמת מבינים בשביל מה צריך את כל הסמלים הללו, את הטקסים... אני... איבדתי אותם. את האמונה שלהם במלך“.

קולו נשבר. “יכול להיות... שטעיתי“, לחש, יותר לעצמו מאשר לעזריאל. “אולי לא באמת אפשר להיות גם וגם“. אבל אני... אני כבר התמכרתי למה שהעיר הזו נותנת, גם אם אני יודע שבכל יום אני מאבד עוד פיסה קטנה של עצמי... אני לא יכול לעזוב את הכול ולחזור. והאמת היא, שבשביל המשפחה שלי, ממילא זה כבר מאוחר... מאוחר מדי...“.

עזריאל הביט בו, והרגיש גל של רחמים וחמלה. הוא ראה מולו אדם טוב שאבד בדרך, לכוד בתוך פשרה שגרמה לו לאבד את היקר לו מכל. אם היה זקוק לחיזוק אחרון להחלטתו לעזוב, הרי שסיפורו הכואב של יאיר סיפק בדיוק את החיזוק הזה.

יאיר הרים את עיניו הלחות אל עזריאל. “אתה מבין, ילד? בגלל זה, אני כל כך מעריך את מה שאתה עושה. אתה אמיץ, עזריאל. אנשים, בפרט צעירים בגילך, בדרך כלל מחפשים את הדרך הקלה ביותר. ואילו אתה - בוחר במודע בדרך הקשה, רק כדי שתוכל להישאר שלם עם עצמך“, סיים בלחש, והשפיל את מבטו.

לאחר מכן, פתח יאיר את מגירת השולחן, הוציא מחשבון כיס וערך חישוב מהיר. הוא ספר כמה שטרות של כסף, והניח על השולחן. “זה מה שמגיע לך על הימים שעבדת השבוע“, אמר.

עזריאל לקח את השטרות, והשאיר את מפתח החדר. "תודה, יאיר. תודה על הכול," סיכם.

הם קמו ונפרדו בלחיצת יד. מצדו של יאיר, היתה זו לחיצת יד של הערכה כנה ועמוקה לנער שבחר בדרך שהוא עצמו לא היה אמיץ מספיק לבחור בה. מצדו של עזריאל, היתה זו לחיצת יד של הכרת תודה על החסד, ושל פרידה נחושה מהדרך.

עזריאל יצא מהחנות בפעם האחרונה, וליבו היה קל. הוא חש תחושה של טוהר. בצעדים נמרצים צעד בחזרה אל המאפייה, אל החיים היחידים שהרגישו לו נכונים.

הימים הבאים במאפייה, היו קשים ומנחמים בעת ובעונה אחת. עזריאל למד לקום בחשכה, עוד לפני שהעיר עצמה התעוררה, ולהתחיל את יום העבודה לצד אוריאל. הוא למד את משקלו של שק קמח, את תחושת הבצק החי תחת ידיו, את סודות החום של התנור. תחושת העבודה הפיזית הקשה, היתה מוכרת ומרגיעה. בפעם הראשונה מאז עזב את הכפר, הרגיש שהוא יוצר משהו אמיתי, משהו שיש בו ברכה.

אך כשהשגרה התבססה, וההקלה הראשונית פינתה את מקומה למחשבה על הצעד הבא, עזריאל מצא את עצמו נתקל בקיר. הבעיה הראשונה שלו, היתה מעשית: הוא ידע שעליו ליצור קשר עם שאלתיאל, אך איך? הוא כלל לא ידע איפה לחפש את אחיו!

כך החלה 'המשמרת השנייה' שלו.

בכל יום, אחרי שעות העבודה במאפייה, עזריאל היה יוצא אל רחובות העיר. הוא לא חיפש עוד את שאלתיאל עצמו בהמון, אלא רמז, קצה חוט. הוא חזר שוב ושוב לאזור אולמות המופעים, מסתובב בין הבניינים המפוארים, סורק את לוחות המודעות,

מנסה לקלוט שברי שיחות, מרגיש את גודלה המאיים של העיר ואת חוסר הסיכוי שבמשימתו. הייאוש איים להכריע אותו לא פעם, אך דמותו של אחיו, זרה ומיוסרת כפי שנראתה על הבמה, לא הניחה לו לוותר.

ההזדמנות הגיעה כעבור מספר ימים, ברגע לא צפוי. הוא עמד מותש מול האולם הגדול בו התקיים מופע הבכורה של שאלתיאל, כשלפתע דלתות הזכוכית נפתחו. מתוכן יצאה דמות מוכרת: האיש המהודר, בעל היציבה הבטוחה והמבט החותך, זה שעמד לצד שאלתיאל מאחורי הקלעים - מאסטרו סילאס.

לבו של עזריאל החסיר פעימה. הוא הבין באופן אינסטינקטיבי שזהו קצה החוט. האיש הזה הוא המפתח לעולמו של שאלתיאל. בלי לחשוב פעמיים, החל לעקוב אחריו.

זו היתה משימה חדשה, זרה לו לחלוטין. הוא נאלץ להשתמש בכל חושיו כדי לעקוב אחרי איש העיר, שנע בביטחון ובזריזות בתוך ההמון. הוא שמר על מרחק, חמק בין הולכי רגל, עצר ליד חלון ראווה כשהמאסטרו הסתובב לרגע. הרחובות הסואנים, שתמיד היו לו למטרד, הפכו כעת לזירת פעולה מותחת.

לבסוף, המעקב הוביל אותו אל בניין מרשים במיוחד, בעל חזית שיש ודלתות זכוכית כהות. סילאס נכנס פנימה בטבעיות ונעלם. עזריאל התקרב בזהירות וראה את השם החקוק באבן מעל הכניסה: 'הקונסרבטוריון העירוני'.

עזריאל לא ידע ששאלתיאל גר שם, וגם לא היה לו מושג מתי הוא מגיע או עוזב. אבל הבין בהיגיון צלול שזהו מרכז הכובד בחייו החדשים של אחיו. זה המקום. הוא מצא את נקודת המארב שלו.

כעת, כשהיה לו יעד, ניצבה בפני עזריאל הבעיה השנייה, שהיתה חריפה לא פחות: איך יוצרים קשר, עם מישהו שעושה הכול כדי להתנתק? הוא ידע היטב: המפגש הקודם, באולם המופעים,

היה אסון. כל ניסיון נוסף לדבר, לשכנע - נידון מראש לכישלון. מילים רק יגביהו את החומה שבינו ובין אחיו.

הפתרון, כך הבין, לא יכול להיות שיחה. הוא חייב להיות משהו אחר. משהו שקט. משהו שאינו דורש תשובה, שאינו כופה את עצמו. מסר חד-צדדי.

פתק.

באותו הערב, אחרי שהוא ואוריאל סיימו לאכול, התיישב עזריאל ליד השולחן הנקי וכתב את המכתב שלו. כל מילה נוסחה בזהירות, נשקלה שוב ושוב, כדי לוודא שאין בה שמץ של ביקורת או שיפוטיות. עזריאל לא ביקש דבר, רק פתח דלת. סיפר שהוא כאן, מחכה בסבלנות. וגם השאיר כתובת.

כשסיים, קיפל את הדף והניח אותו בכיס חולצתו, שם ימתין לרגע הנכון.

מהיום הבא, שגרת יומו קיבלה תכלית חדשה. אחרי העבודה במאפייה, היה מגיע אל ספסל העץ שניצב מול הבניין המפואר, מתיישב, ומחכה. הוא צפה בסטודנטים שיצאו ונכנסו. הם היו שונים מהצעירים שראה בשאר העיר. הבעת פניהם היתה רצינית, צעדיהם נחושים, כל אחד שקוע בעולמו, מנסה לסלול את דרכו אל הפסגה. האווירה סביב הבניין היתה של כובד ראש ותחרותיות שקטה.

הוא לא ידע אם שאלתיאל יצא משם היום, או מחר, או אף פעם. אבל היתה לו תחושה שזה המקום הנכון לחכות בו. בכל יום מחדש נאלץ להתגבר על הספק, להתאזר בסבלנות, ולהזכיר לעצמו את משימתו. הוא לא בא לכבוש, אלא להיות נוכח. להיות 'הפתיל הדק' עבור אחיו.

יום רדף יום. שגרת חייו של עזריאל התבססה על שני קטבים: בבקרים, ידיו היו שקועות בבצק, בעבודה פיזית, אמיתית, שהעניקה לו תחושת יציבות. ובשעות אחר הצהריים, היה הופך לדמות דוממת בנוף העירוני, צופה סבלני מול חזיתו המפוארת של הקונסרבטוריון. הפתק הקטן והמקופל תמיד היה בכיסו, כמו תזכורת שקטה למשימתו.

זה קרה כעבור כמעט שבוע של המתנה. השמש כבר החלה לנטות מערבה, צובעת את קצות גורדי השחקים בזהב. דלתות הזכוכית הכהות של הקונסרבטוריון נפתחו, ומתוכן יצא... שאלתיאל.

הוא היה לבדו. בידו לא נשא תיק או כלי נגינה, רק את עצמו. הבעת פניו היתה מהורהרת, עייפה. הוא לא נראה כמו 'שאולי' הכוכב מהמודעות, אלא כמו צעיר עירוני שסיים יום לימודים ארוך.

לבו של עזריאל הלם בחוזקה. לרגע חש דחף עז לקרוא בשמו של אחיו, אך התאפק. במקום זאת, קם ממקומו, לקח נשימה עמוקה, והחל לחצות את הכביש בצעדים מדודים ושקטים.

שאלתיאל הרים את מבטו כשהבחין בדמות המתקרבת, ונעצר במקומו. הבעתו התקשחה, גופו נדרך, והוא נראה כמי שמכין את עצמו לעימות נוסף.

אך עזריאל לא הגיע כדי לדבר. הוא המשיך ללכת עד שעמד במרחק צעד אחד מאחיו. לא אמר מילה. רק הושיט את ידו, והגיש לו את הפתק המקופל.

מבטם נפגש לרגע אחד ארוך. בעיניו של עזריאל לא היה כעס או תוכחה, רק געגוע עצוב וקבלה שקטה. שאלתיאל, שהיה מוכן לוויכוח, הופתע מהשתיקה. הוא הביט ביד המושטת, ואז בפניו של אחיו, ולבסוף, בתנועה מהוססת, לקח את הפתק.

ברגע ששאלתיאל אחז בנייר, עזריאל הסיר ממנו את ידו, שלח מבט אחרון ומשמעותי, הסתובב לאחור, והחל ללכת בחזרה באותה דרך שבה הגיע, מבלי להפנות את מבטו.

שאלתיאל נותר עומד על המדרכה, המום. הוא הביט בדמותו המתרחקת של אחיו, ואז הוריד את מבטו אל פיסת הנייר הקטנה והמקומטת מעט, שכעת היתה מונחת בכף ידו. הוא עמד שם לבדו, מאחוריו הבניין המפואר, העיר המשיכה לזרום סביבו, ובידו מסר שקט מהעולם שהשאיר מאחור.

הדגם החדיש

עזריאל לא הביט לאחור. הוא חזר אל המאפייה, וליבו היה שקט. תחושה עמוקה של השלמה מילאה אותו. הוא עשה את שלו. השאיר את ה'פתיל הדק', שיוכל לחבר את אחיו בחזרה, כשירצה. כעת, כל מה שנותר לו היה להמתין בסבלנות. התוצאה כבר אינה בידיו.

באותם רגעים לא היה לו מושג, כי הפתק הזה, שהונח בכף ידו של שאלתיאל, לא נחת על קרקע שקטה. הוא נפל אל תוך סערה שהשתוללה כבר שבועות, מאז המפגש הטעון מאחורי הקלעים של מופע הבכורה. הלילה בו טעם שאלתיאל לראשונה את טעמה המתוק והארסי של התהילה.

באותם לילות ארוכים, בהם עזריאל הסתובב מצד לצד במיטתו, מתקשה להירדם, ולנגד עיניו צפה שוב ושוב דמותו הזרה של אחיו שראה על הבמה, גם עולמו של שאלתיאל לא קפא על שמריו.

זה התחיל כבר שם, מאחורי הקלעים. ההצלחה היתה רעש אדיר, גל קול שהמם את חושיו של שאלתיאל ושטף אותו בעוצמה. הוא נשאב מהעימות המעיק עם אחיו - היישר אל תוך

מערבולת של פנים מחייכות, כוסות שמפניה וברכות נלהבות, בקבלת הפנים המפוארת שנערכה לכבודו. מאסטרו סילאס עמד לצידו, קורן מגאווה, מציג אותו בפני מבקרים חשובים ופטרונים עשירים. "הוא העתיד", שמע שאלתיאל את סילאס אומר שוב ושוב.

שאלתיאל חיך, הודה למברכיו, לחץ ידיים. הוא שיחק את התפקיד, וכל כולו היה 'שאולי'. אבל מאחורי החזות המבריקה, מחשבותיו נדדו למקום אחר לגמרי. לנגד עיניו צפו שוב ושוב מראה פניו של אחיו, הייאוש והגעגוע שנשקפו בעיניו, והאופן שבו נאבק במאבטחים. קולו, שצעק את שמו האמיתי - "שאלתיאל!" - הדהד באוזניו, צליל צורם שקרע את הרמונית ההצלחה.

הזיכרון הזה היה כמו כתם על בגד לבן בוהק. "לא עכשיו", הדהדה בראשו פקודה חדה. "אל תיתן לזה להרוס". שאלתיאל יישר את חיוכו, מיקד את מבטו בפניו של המבקר החשוב שמולו, והנהן בתשובה לשאלה שלא ממש שמע. הוא הרים את כוס השמפניה שלו, לגם ממנה לגימה עמוקה, והניח לקור המתוק והתוסס לטשטש את התמונה. הוא ידע: זה מה שעליו לעשות. להמשיך לזוז. להמשיך לחייך.

ככל שהערב נמשך, הוא הצליח יותר ויותר. קולו של עזריאל הלך ודהה, נבלע בהמולת ההצלחה. שאלתיאל הרפה, הניח לעצמו להיסחף. הפסיק לשחק את התפקיד, והתחיל **לחיות** אותו. הוא היה 'שאולי' - צעיר, מבריק, נערץ. ענה על שאלות, סיפר אנקדוטות שנונות, וזכה בהערצה.

מאוחר יותר, כשחזר לבדו לחדרו השקט בקונסרבטוריון, לא הרגיש עייפות, אלא תחושת ריחוף. מבעד לחלון הגדול, אורות העיר נראו כמו תכשיטים שנפרשו לכבודו, וההצלחה הכתה בו במלוא עוצמתה. הוא עשה את זה. הוא הוכיח לכולם - לאביו, לעזריאל, ובעיקר לעצמו - שלא טעה.

באותו הלילה, התקשה להירדם. לא היו אלו נדודי שינה של דאגה, אלא סממניה של התרגשות צרופה. בראשו התרוצצו שוב ושוב רגעי השיא: התשואות הסוערות, מבטי ההערכה, המילים של סילאס. הזיכרון של אחיו נדחק לפינה חשוכה בתודעה, חסר אונים מול אורה המסנוור של ההצלחה. על פניו נמתח חיוך רחב. 'שאול' זה הוא. זה מי שרצה להיות.

עם המחשבה הזו נרדם לבסוף, שבע רצון ומלא תקווה.

האופוריה של מופע הבכורה, החזיקה מעמד כשבוע. שבוע שלם שבו שאלתיאל חי בתוך חלום. בכל בוקר התעורר לתחושת הריחוף, כשהדי מחיאות הכפיים עדיין מהדהדים באוזניו. מסדרונות הקונסרבטוריון, שפעם היו עבורו מקום של תחרות שקטה, הפכו לבמה אישית. סטודנטים שהתעלמו ממנו בעבר - הנהנו לעברו בהערכה, מורים חייכו אליו במסדרונות, ושמם נישא באוויר בלחישות מלאות הערצה.

אולם שיאה של האופוריה, היה בבוקר שאחרי המופע, בפגישה חגיגית שהתקיימה במשרדו של מאסטר סילאס. על שולחן העץ המהגוני המבריק היתה מונחת ערימה מסודרת של עיתוני הבוקר.

סילאס חייך חיוך רחב, לקח את העיתון העליון ופרש אותו על השולחן. "הכותרות אוהבות אותך, שאולי", אמר, וקולו הדהד בנימה של ניצחון.

הוא הקריא בקול דרמטי: "כוכב נולד באולם הקונצרטים"... "הצליל הפראי מהכפר כבש את הבמה"... "כשרון-על ורגש גולמי בהופעת בכורה מסעירה"...

שאלתיאל הקשיב למילים, מרגיש גל של חום מציף אותו. זה היה אמיתי. זה קרה.

"וזה, כמובן, רק ההתחלה," המשיך סילאס. הוא פתח מגירה קטנה בשולחנו, הוציא ממנה קופסת קטיפה שחורה, ופתח אותה. בפנים, על בד משי לבן, נח כרטיס אשראי מוזהב בוהק. "קרן האמנים של הקונסרבטוריון הפקידה לחשבונו מקדמה נדיבה מאוד. זה לא רק כסף, שאולי. זה כרטיס כניסה. מעכשיו, כל דלת בעיר הזאת פתוחה בפניך" אמר.

"אני... אני לא יודע מה לומר, מאסטר, גמגם שאלתיאל.

"אל תאמר כלום," חייך סילאס. "פשוט תהיה מוכן. אנחנו כבר מתכננים סבב הופעות. נתחיל ב'היכל הבדולח', ומשם נמשיך הלאה... נכבוש כל במה נחשבת בעיר הזאת. הרכבת יצאה מהתחנה, שאולי," אמר, והניח יד על כתפו של הנער. "הצלחת. עכשיו מתחילה העבודה האמיתית - להישאר בפסגה".

באותו רגע, כשעמד במשרד המפואר, אווז בכרטיס הזהב שסימל את עתידו החדש, שאלתיאל באמת האמין שניצח. הוא שכח את הכתם, את המועקה, את הצליל הצורם של שמו הישן. הוא היה 'שאולי'. והוא הרגיש בלתי מנוצח.

אלא שההצלחה, כך גילה שאלתיאל במהרה, לא היתה יעד סופי, אלא תחילתו של מסע מפרך. אחרי שבוע של ראינות וצילומים, הוא חזר לשגרת האימונים לקראת המופע הבא, והשחיקה לא איחרה לבוא. האימונים הפכו אינטנסיביים, טכניים, נטולי נשמה. שעות על גבי שעות ישב בחדר האטום לרעש, כשהמאסטר דורש ממנו דיוק מושלם, הופך את פרצי הרגש הפראיים שלו לתרגילים מחושבים.

המוזיקה, שפעם היתה מפלט, הפכה לעבודה סיזיפית. שאלתיאל הרגיש לכוד במרדף אינסופי. הוא הגיע לפסגה, רק כדי לגלות שיש פסגה חדשה, גבוהה יותר, לכבוש. מתי, תהיה לעצמו, יגיע הרגע שבו יוכל לעצור וליהנות מהנוף? תחושת המחנק הלכה והתעצמה.

ההתפרצות הגיעה באמצע שיעור עם מאסטרו סילאס. "שוב, שאולי! מהתיבה השש-עשרה," אמר המאסטרו בקול חסר סבלנות. "הדיוק שם לא מושלם". שאלתיאל ניסה שוב, אך אצבעותיו הרגישו כבדות, מוחו סרב לשתף פעולה. הוא טעה שוב.

בזעם פתאומי, הנחית את שתי ידיו בחוזקה על הקלידים, יוצר צליל צורם ורועם שהדהד בחדר השקט. ואז, בנקישה חדה, טרק את מכסה הפסנתר.

סילאס הביט בו, המום. "די," לחש שאלתיאל, מתנשם בכבדות. הוא קם מכיסאו. "אני... אני חייב לצאת. לנשום קצת אוויר". בלי להמתין לתשובה הוא יצא מהחדר, משאיר מאחוריו את המאסטרו ההמום ואת השקט המתוח. הוא היה חייב להרגיש משהו - כל דבר - שישבור את המונוטוניות המדכאת.

שאלתיאל פרץ מהקונסרבטוריון בסערה, הודף את דלתות הזכוכית הכבדות ויוצא אל אוויר אחר הצהריים. הוא הרגיש חנוק, לכוד בין דרישותיו של סילאס לבין הצלילים בראשו שסירבו להתיישר. הוא היה חייב לברוח, ולו לשעה קלה, מהלחץ.

ואז, רגע אחרי שיצא, ראה אותו. את אחיו. עזריאל פסע לעברו, כמו רוח רפאים מעולם אחר. בבגדי הפשתן הפשוטים שלו, בעוד פתיל הנאמנות הדהוי כרוך סביב מותניו, הוא נראה תלוש כל כך מהמציאות המלוטשת של הקונסרבטוריון. שאלתיאל נדרך, מצפה לוויכוח, להטפה. אך אחיו שתק. רק ניגש, מבטו מלא געגוע עצוב, והושיט לו פתק מקופל. שאלתיאל לקח אותו, והדמות השקטה הסתובבה ונעלמה כלעומת שבאה.

שאלתיאל נשאר עומד על המדרכה, המום. הוא הביט בדמותו המתרחקת של אחיו, ואז הוריד את מבטו אל פיסת הנייר הקטנה והמקומטת מעט, שכעת היתה מונחת בכף ידו. היא הרגישה חמה, חיה, חפץ זר בעולם הקר והמלוטש שלו. אצבעותיו החלו לפתוח את הקיפול הראשון. מה הוא כתב? האם הוא כועס?

מתגעגע? הסקרנות משכה אותו פנימה, אל תוך המורכבות המוכרת של עולמו הישן.

אבל אז, כמו גל, הכתה בו המציאות. פניו ההמומות של סילאס. הלחץ בחזה. הרגע ברח מכלוב אחד; איך יוכל להכניס את עצמו מרצון לכלוב אחר, זה של הציפיות והאשמה של משפחתו? הוא הרגיש את כוחותיו אוזלים. לא עכשיו. הוא לא יכול. לא עוד חזית.

"אחר כך", לחש, כאילו כורת ברית עם עצמו. "אני אקרא את זה כשאהיה חזק מספיק". בתנועה חדה דחף את הפתק עמוק לכיס מכנסיו, קובר אותו שם חיים.

שאלתיאל המשיך ללכת, צולל בכוונה אל הרחוב הסואן. ההמולה והאורות היו מפלט. הוא ניסה להדחיק את המחשבה על השלכות המעשה שעשה. הוא היה זקוק למשהו חזק יותר, משהו שינקה לו את הראש לגמרי. הצורך בבריחה הפך דחוף, מוחשי.

ואז, ראה אותה. ברגע הראשון, היא נראתה כארמון, יותר מאשר חנות. קירות זכוכית כהים, גבוהים, נמתחו בין עמודי מתכת מוברשת. לא היו בה מדפים עמוסים או שלטי מבצעים. היה בה רק חלל נקי, מלוטש, ובמרכז חלון הראווה, מונח על כן קריסטל מואר, ניצב לבדו 'אורג החלומות' - דגם 7.

המכשיר נראה מושלם. משטח שחור וחלק, בעל מראה עתידני. שאלתיאל הביט בו, וראה בשלמות הזו הבטחה. הבטחה לבריחה אלגנטית מהעולם הלא מושלם.

דלת הזכוכית נפתחה בחרישיות, ושאלתיאל נכנס. המולת הרחוב נותרה בחוץ. בפנים שררה דממה יוקרתית. עיניו ננעלו מיד על כן הקריסטל המואר שבמרכז החלל, ועל המכשיר השחור והמלוטש שנח עליו. הוא התעלם מהמוכר שעמד בצד, וצעד היישר אל עבר המוצג, נמשך אליו כמו בכוח מגנטי.

המוכר, בחור צעיר בחולצה שחורה, הניח לו להתקרב. רק כשעמד מרותק מול המכשיר, החליק לעברו במקצועיות שקטה. "הדגם החדש", אמר, וקולו הפך ללחישה, "חוויה עשירה פי כמה".

הוא הצביע על המכשיר שלפניהם. "החידוש המרכזי בדגם הזה", אמר, בטון שהיתה מהולה בו התרגשות והערצה, "הוא בורר העוצמה. בניגוד לדגם הקודם שהיה בעל עוצמה אחידה, כאן אתה יכול לבחור את רמת החוויה".

המוכר הושיט אצבע אחת ונגע קלות בחוגת הבקרה העדינה. "הדרגות הנמוכות, מאחת עד ארבע", אמר, "אלו, אם תרצה, החיים החדשים שלך. חוויה צלולה, עשירה פי כמה מכל מה שהכרת עד היום". הוא עצר והביט בשאלתיאל במבט בוחן, כאילו מנסה להעריך את אומץ ליבו. "עבור רוב האנשים", הוסיף, "זה די והותר. הם מוצאים שם את החוויה המושלמת שהם מחפשים".

לאחר שתיקה קצרה, שבה נדמה היה שהוא מתלבט אם לחשוף סוד, המשיך המוכר: "אבל, ישנן גם הדרגות הגבוהות יותר... 5 עד 8 הן בעלות עוצמה מתקדמת, ואילו דרגות 9 ו-10..." קולו הפך רציני כשהצביע על קופסה סגורה שהיתה מונחת בסמוך, ועליה, באותיות אדומות וברורות, נכתב: "אזהרה: שימוש בדרגות 9-10 עלול להוביל להשלכות בלתי צפויות, ולסכן את תפיסת המציאות של המשתמש".

שאלתיאל הרגיש את ליבו פועם בהתרגשות. זו היתה התשובה שחיפש. הפתרון הנקי והמושלם לתחושת המחנק.

המוכר הביט בו, בוחן את מראהו הצעיר. "יש רק בעיה אחת", אמר בעדינות. "הדגם הזה לא זול. בכלל לא. זה מכשיר למביני עניין. אולי תצטרך לגייס את כל החסכונות שלך, או שאבא שלך יחליט להשקיע... אנחנו יכולים להציע פריסה נוחה לתשלומים, אם זה יעזור".

ההערה הזו, הציתה בשאלת־אל גל של גאווה. הוא לא היה עוד הנער מהכפר שצריך לבקש רשות. הוא הביט במוכר, ובפעם הראשונה הרגיש את כוחו החדש. בלי לומר מילה, שלף מכיסו את כרטיס הזהב הבוהק והניח אותו על דלפק הזכוכית. "אני אקח את זה," אמר בשקט. "בתשלום אחד".

שעה קלה לאחר מכן, חזר לחדרו. צעדיו היו מהירים, נרגשים. הוא טרק את הדלת מאחוריו, משאיר את העולם בחוץ. הוא הניח את שקית הקניות המהודרת על שולחנו, והוציא מכיסו את הפתק המקומט של עזריאל. מבלי להקדיש לו מחשבה נוספת, פתח את מגירת השולחן, זרק אותו פנימה וסגר. כל מעייניו היו נתונים כעת לרכישה החדשה שלו.

הוא שלף את הקופסה מהשקית, והרגיש רטט של התרגשות באצבעותיו. לאחר מכן פתח את האריזה בטקסיות, חושף את המכשיר שנח על קטיפה שחורה, קר וחלק למגע. הוא בחן את בורר הדרגות, ועיניו נעצרו על הספרה 10 שהיתה מסומנת באדום זוהר, כאזהרה. הוא לא התכוון להתקרב לשם. הוא בחר בדרגה 3 - מספיק כדי לשדרג את החוויה, רחוק מהתחום המסוכן. הוא לא היה פזיז. הוא רק רצה להרגיש טוב יותר, לברוח מהלחץ.

הוא הצמיד את המכשיר לרקתו, נשען לאחור בכיסאו ועצם את עיניו. זה היה המפלט האידיאלי מהלחץ של סילאס ומהמפגש המטריד עם אחיו. הוא הרגיש איך גל של צבעים וצלילים, חדים ועשירים מכפי שחווה אי פעם, שוטף את תודעתו.

כל המחשבות המלחיצות, כל הדאגות, כל הזיכרונות הטורדניים - הכול התנדף והתפוגג. פניו, שהיו מתוחות, התרככו. המבט שלו, מבעד לעפעפיים העצומים, הפך מזוגג. חיוך קל ומנותק התפשט על שפתיו. הוא מצא את המפלט שלו.

המבולת של יחזקאל

חודשים חלפו מאז שהבנים עזבו. עונת הקטיפ, שהתנהלה בצל היעדרם, באה אל סופה, והפרדס נכנס לתרדמתו השנתית, אוגר כוחות לקראת פריחת האביב. אך בביתם של אלישיב ובשמת, דבר לא השתנה. השקט שאפף את הבית לא היה מנחם. הוא היה ריק. כל פינה דוממת הזכירה את שני הקולות שחסרו.

הם לא דיברו על הבנים. שמם ריחף באוויר, כבד מכדי שניתן יהיה להגות אותו, אך נוכח בכל כיסא ריק, בכל מבט שסטה בטעות אל עבר הפסנתר המכוסה בסדין לבן.

אלישיב ובשמת נעו בבית כמו צללים. הוא - מצא מפלט במגילות העתיקות, היא - מצאה מפלט בעבודה בלתי פוסקת. הבית היה נקי תמיד, מצוחצח עד ברק, כאילו ניסתה לנקות במרץ את מה שלא ניתן היה למחות: את ההעדר.

אך באחד הבקרים, כשעמדה וקרצפה את רצפת האבן שכבר הבריקה בניקיונה, בשמת עצרה לפתע. היא הביטה בידיה, ואז סביבה, בבית הדומם והמסודר להפליא, והבינה שהניקיון הזה אינו מנחם אותה עוד. הוא רק מדגיש את הריק.

היא חשבה על כך שידיה, הידיים שנתן לה המלך, נועדו ליותר מאשר לקרצף בית שכבר אין בו חיים, קירות ריקים. הן נועדו לתת. היא חיפשה בליבה תכלית חדשה, ומתוך המחשבה הזו צפה ועלתה לנגד עיניה דמותו של שמריהו הזקן, היושב יום יום, לבדו, על הספסל שליד ביתו.

למחרת, השכימה קום, ועוד לפני שיצאה עם אלישיב ל'שעת המלך' - שלפה מהארון שקית של קמח, ובידיה המיומנות החלה ללוש בצק, שהספיק לשתי ככרות לחם ריחניות. את האחת - הותירה בעבורם, ואילו את השנייה, עטפה בבד פשתן נקי, וכשיצאו מהבית - מסרה לידו של אלישיב ואמרה בשקט: "כשאתה פוגש את שמריהו, ב'שעת המלך', תן לו את זה. שיהיה לו משהו חם לפתוח איתו את היום".

המעשה הקטן הזה, הפך מאותו יום ואילך לשגרתה השקטה. היא המשיכה לטפח את הבית, אך הנתינה הזו היתה לה לעוגן, לנקודת אור של משמעות בתוך החשיכה. אלא שגם נקודת האור הזו לא תמיד הצליחה למגר את החושך מכל פינות הנפש. הכאב עדיין היה שם, רובץ מתחת לפני השטח, ממתין לרגע של חולשה כדי לצוף ולעלות.

היה זה באחד הערבים הבאים, כשסידרה את ארון הבגדים, מצאה בשמת חולצת פשתן מקופלת של עזריאל. היא עמדה והחזיקה בה, מלטפת את הבד המוכר, והדמעות החלו זולגות בלי שליטה. היא נכנסה לסלון, שם ישב אלישיב ועיין במגילה.

"חודשים, אלישיב," אמרה בקול שקט, רועד. "כבר כמעט קיץ, ואין מהם אות".

"דרכי המלך נסתרות, בשמת," ענה אלישיב, מבלי להרים את עיניו מהמגילה. "עלינו להמשיך להאמין".

בשמת הניחה את החולצה על כיסא סמוך, וקולה נסדק. "אני מאמינה, אלישיב. אבל אני גם אמא. הלב שלי... הוא לא מבין

דרכים נסתרות. הוא רק יודע שהם חסרים. אני כבר לא יכולה לשאת זאת.”

אלישיב סגר את המגילה והניח אותה על ברכיו. הוא הרים את מבטו, וקולו היה רך יותר. “גם לי הם חסרים, בשמת. בכל רגע. אבל המבחן שלנו אינו בכאב, אלא במה שאנחנו עושים איתו. אני סומך על המלך. הוא ישמור עליהם, על שניהם, והוא יחזיר אותם הביתה.”

הוא עצר לרגע, בולע את רוקו, ורק אז הוסיף את המילים האחרונות, אומר אותן בקול, כדי לשכנע את עצמו לא פחות מאשר כדי לשכנע אותה: “אני בטוח!”

אלישיב סיים את דבריו, והשקט חזר. אך הפעם זה היה שקט אחר. מבטו של אלישיב נותר נעוץ בבשמת, יציב ומלא חמלה, והיא הבינה שהוא עומד לצידה במבחן הזה, גם אם הם מתמודדים בדרכים שונות. פניה התרככו, והיא שבה לעיסוקיה.

אלישיב לעומתה, נותר יושב במקומו, ידו מונחת על המגילה הסגורה. מבטו נדד אל הכיסא הריק, אל חולצת הפשתן של בנו שהונחה עליה. לרגע אחד, כשאיש לא ראה, כתפיו הרחבות שחו מעט, והבעת הביטחון התחלפה בעייפות עמוקה. הוא עצם את עיניו, נשם נשימה איטית, ורק אז פקח אותן ושלח את ידו בחזרה אל המגילה.

הוא החל לקרוא, אך הריכוז היה ממנו והלאה. מבטה העייף ופניה החיוורות של בשמת עמדו מול עיניו ולא הניחו לו. לפתע נזכר בתה הצמחים המיוחדת שאמה היתה מכינה בימים קשים, תה מרגיע שדי היה בריחו בלבד כדי להביא נחמה.

אלישיב ניסה לשחזר בראשו את המרכיבים: זוטה לבנה, ידע בבירור, יש להם בשפע בגינה. אבל קמומיל? עונת הפריחה חלפה מזמן. וגם דבש חרובים, הוא היה כמעט בטוח, אזל מהמזווה.

בלית ברירה, אלישיב נאלץ לדחות את התה ליום המחרת. מחר בבוקר, גמר בליבו, לפני שיעשה כל דבר אחר, הוא ישיג את המרכיבים החסרים ויכין עבור בשמת את התה, שאולי יעניק לה רגע קטן של הקלה.

למחרת בבוקר, מיד אחרי 'שעת המלך' הקהילתית, כשהקהל החל להתפזר מכיכר הבאר, פנו אלישיב ובשמת אל ביתם, בכדי לאכול יחדיו את ארוחת הבוקר. הם הספיקו לצעוד צעדים ספורים בשתיקה, כאשר אלישיב נעצר לפתע. "תמשיכי הביתה, בשמת. אני צריך משהו מהמכולת של יחזקאל, אצטרף אלייך בעוד כמה דקות," אמר.

בשמת הנהנה בראשה והמשיכה לבדה, ואילו אלישיב צפה בה מתרחקת, ופנה אל המכולת. הוא ידע שהעיכוב הקטן הזה, גם אם יארך רק מספר דקות, ידחה את כל סדר יומו. המחשבה על העבודה האינסופית הממתינה לו בפרדס הכבידה על ליבו. הפריחה הצעירה דרשה טיפול, והמשימות שהתחלקו פעם בין שלושה גברים - הוטלו כעת על כתפיו לבדו. אך הבוקר, ידע, ישנה משימה אחרת, חשובה יותר.

הוא שם את פעמיו אל עבר המכולת של יחזקאל, שהיתה יותר מסתם חנות: היא היתה לב הכפר.

דלת העץ נפתחה בצליל המוכר של פעמון עדין, ואלישיב נכנס פנימה. הריח הקבוע קידם את פניו - תערובת של תבלינים, וניחוח נקי של סבון כביסה. הוא הניח למבטו לסרוק את החלל: בכניסה, כרגיל, עמדו ארגזי ירקות טריים משדות הכפר. מבטו חלף על פניהם אל הדלפק הראשי, שם נחו גבינות עטופות בבד לצד צנצנות ריבה מתוצרת מקומית.

אלישיב המשיך וסקר את מעברי החנות המסודרים. זו לא היתה חנות גדולה, אך היא הכילה בדיוק את כל מה שמשפחה צריכה.

במעבר אחד ניצבו מוצרי המזון היבשים מהעיר - שקיות סוכר ואורז, צנצנות קפה וקופסאות שימורים. במעבר השני, מדפים שלמים הוקדשו לחומרי ניקוי פשוטים, לסבונים ולציוד עזרה ראשונה בסיסי. ובקיר האחורי, לצד כלי עבודה קטנים וחבלים, היה המדף האהוב על הילדים - מחברות, עפרונות וכלי כתיבה.

לבסוף, עיניו נחו על העמדה שבפינת החנות, הדלפק הקטן ועליו הקטלוג העבה - דלפק ההזמנות המיוחדות מהעיר.

בדיוק באותו רגע, סיים יחזקאל לשרת את שושנה הזקנה, ששילמה והתכוונה לעזוב. "מלא המלך את אסמך, יחזקאל!" בירכה בחיוך, ויחזקאל השיב ברצינות רבה: "תודה, שושנה, לו יהי!".

פנחס, הלולן הצעיר, המתין בתור אחרי שושנה, ומשעזבה את הדלפק - תפס את מקומה. מבטו היה נראה לאלישיב מהוסס מעט, כאילו אינו בטוח בעצמו.

"שלום יחזקאל", אמר פנחס, ומישש משהו בכיסו. "אני... רציתי לשאול אם אפשר להזמין משהו מיוחד מהעיר".

יחזקאל רכן לעברו מעל הדלפק. "תלוי מה זה, פנחס. אתה יודע את הכללים: מה שמועיל - אני מכניס, מה שלא נועד אלא לספק ריגוש חסר תועלת - לא יעבור דרכי".

פנחס הוציא מכיסו דף פרסומת צבעוני ומבריק, מקומט מעט, והחליק אותו על הדלפק. "אני רוצה את זה. מקרר 'אופק 7'".

יחזקאל הרים את דף הפרסומת, וגבותיו נזקפו בהפתעה אמיתית. "מאיפה זה הגיע אליך?" שאל, קולו רציני, והצביע על הדף.

פנחס גמגם. "מצאתי... כלומר... זה לא משנה. תראה איזה יופי!" אמר, והצביע על התמונה. "בדגם הזה יש מתקן קרח... ומסך מגע... זה... זה נראה מושלם!".

יחזקאל הניח את הדף על הדלפק. "פנחס, אני יכול להזמין לך את ה'אופק 3'. הוא מקרר מצוין, סוס עבודה, ויעלה לך חצי מחיר. אני מכיר את הדגמים מהסוג שהראית לי, למרות שאינני מוכר אותם... הם תמיד נראים מבריקים, ותמיד עולים פי שניים!". הוא נעץ מבט חודר בפנחס ושאל: "אתה באמת צריך מתקן קרח? או שאתה מחפש משהו יפה כדי להרגיש 'מתקדם'?".

"זה... זה דגם יותר טוב," גמגם פנחס, מבטו נעוץ ברצפה.

יחזקאל נאנח. "פנחס, אני מביא לכאן מהעיר כלים שעוזרים לנו. אני לא מביא לכאן צעצועים שמלמדים אותנו לרצות את מה שאין לנו. אם אתה רוצה את זה," הקיש באצבעו על דף הפרסומת, "תיסע לעיר ותביא בעצמך. אני לא אהיה השליח להביא את זה!".

אלישיב, שעמד והקשיב לכל השיחה, ראה את פנחס אוסף את הדף המקומט ויוצא מהחנות בפנים נפולות. הוא נאנח בשקט, חושב על הפיתויים הדומים שאולי עומדים ברגעים אלו עצמם בפני בניו שלו. כשניגש לדלפק, עיניו פגשו בעיניו של יחזקאל, זיק של הבנה חולף בין שני הגברים.

"שלום יחזקאל," אמר אלישיב לבסוף. "אני צריך פרחי קמומיל מיובשים, אם יש לך. וצנצנת קטנה של דבש חרובים".

יחזקאל נאנח קלות, ליבו יוצא אל חברו. הוא פתח את פיו כדי לשאול, אולי לומר משהו על הבנים, אך סגר אותו מיד. המילים נתקעו בגרונו. הוא ראה את העייפות בעיניו של אלישיב, והבין ששתיקה, כרגע, היא הנחמה הגדולה ביותר שיש לו להציע. הוא הושיט לאלישיב את המצרכים, וקיבל את התמורה בלי לומר מילה.

אך אז, רגע לפני שאלישיב עזב, עצר יחזקאל בעדו.

"טוב שנזכרתי, אלישיב. חכה רגע," אמר, וזיק ניצת בעיניו, "אני רוצה להציע לך משהו". הוא שלף מתחת לדוכן קטלוג

מפואר, והציג אותו בפני אלישיב. "קיבלתי הצעה חדשה מהעיר, מערכת השקיה ממוחשבת שיכולה להתאים בדיוק לפרדס שלך. היא מאפשרת שליטה מלאה בכמות המים שיקבל כל עץ, לפי הצרכים המדויקים שלו. תחשוב איזה יבול משובח זה יכול להניב לכבוד המלך!".

על פניו של אלישיב עלתה הבעה של היסוס. הוא שפשף את עורפו במבוכה. "יחזקאל, אני... אני לא יודע להסתדר עם הדברים החדשים האלה. כל הכפתורים והמספרים... זה לא בשבילי".

יחזקאל נשך את שפתיו. צל של כאב חלף על פניו כשנזכר, שמי שאמורים היו להבין בדברים כאלה, בניו הצעירים של אלישיב - אינם כאן. הוא מיהר להסוות את הרגש בחיוך מעשי.

"סטויות, אלישיב", אמר בחום. "אני בטוח שתצליח להתרגל ולתפעל את המערכת. אני אעזור לך בהתקנה, נלמד את זה יחד. אתה תודה למלך על המערכת הזאת, יום יום! האמן לי..." הוא רכן קדימה, וקולו נעשה רציני. "אם לא היה מדובר במשהו שמועיל באמת, אתה הרי יודע... אני לא הייתי מכניס את זה לכפר! אני לא מוכר אשליות, או משהו שרק נותן תחושה מתקדמת... אם אני מציע לך את המערכת הזו, אתה יכול להיות רגוע: זה כלי אמיתי, כלי מצוין לעבודת המלך!".

אלישיב הביט בקטלוג, אך מחשבותיו נדדו. הוא חשב על פנחס שיצא מהחנות דקות ספורות קודם, שבוי בקסמו של ריגוש חסר תועלת שמקורו בעיר, ועל המערכת הזו, שמגיעה מאותו מקור, אך מהותה שונה כל כך... הוא הרים את מבטו אל יחזקאל, ועל פניו הבעה של נחישות.

"אתה צודק, יחזקאל, כמו תמיד", אמר לבסוף. "הגבול בין 'כלי' ל'פיתוי' הוא דק כל כך בימינו..." הוסיף, ונאנח אנחה קלה. "אני אקח את המערכת הזו. הלוואי שהבנים שלי היו פה כדי ללמוד איך מפעילים את זה... אבל עד שיחזרו, מישהו צריך לדאוג שהפרדס ייתן את היבול הטוב ביותר!".

הוא הניח יד על כתפו של יחזקאל, והוסיף בשקט: "תודה, יחזקאל. לא רק על העצה".

כשאלישיב כבר עמד לעזוב, נשמעה מבחוץ נהמת מנוע מוכרת - משאיתו של דני הסוחר. כעבור רגע נפתחה הדלת, ודני נכנס אל המכולת, מברך את הנוכחים לשלום בקול. "בוקר טוב, יחזקאל, אלישיב", קרא.

"חכה רגע, אלישיב", עצר אותו יחזקאל, "אני מקווה שדני הביא את השסתום למנוע הטרקטור, שהזמנתי עבורך מהעיר".

אלישיב המתין, בעוד דני יוצא אל משאיתו וחוזר כעבור רגע עם קופסת קרטון קטנה. "הנה הוא", הכריז, הושיט את הקופסה ליחזקאל, ויצא להמשיך בפריקת הסחורה. בינתיים, יחזקאל פתח את הקופסה, בחן את תכולתה היטב, והגיש את השסתום לאלישיב, שהודה לו קצרות ויצא מהחנות.

אוויר הבוקר הנעים של הכפר קידם את פניו של אלישיב. בידו האחת אחז בשקית המצרכים לתה של בשמת, ובשנייה חש את קרירותו של שסתום המתכת הקטן. הוא החל לצעוד בנחת לכיוון ביתו.

הוא הבחין בדני סוגר ברעש קל את דלת ארגז המשאית, לאחר שסיים את מלאכתו, וביחזקאל, שיצא באותו הרגע מהמכולת, אוחז בידו שקיק בד קטן ופשוט, והגיש אותו לדני ללא מילה. דני לקח את השקיק בשתיקה, פתח את דלת תא הנהג והניח אותו על המושב שלצידו.

מנוע המשאית התעורר לחיים בגרגור עמוק ונסע לדרכו, מותיר אחריו ענן אבק קטן. אלישיב עקב במבטו אחר המשאית המתרחקת, ואז פנה והמשיך בדרכו. מחשבותיו כבר נדדו אל התה הריחני שיכין לבשמת, ואל רגע הנחמה הקטן שיעניק לה.

לפני שנכנס הביתה, פנה אלישיב אל גינת התבלינים הקטנה שבחצר, התכופך וקטף בעדינות כמה עלי זוטה טריים. הוא פתח את דלת העץ, ומצא את בשמת במטבח, מנגבת צלחות שכבר היו יבשות מזמן, ולו כדי לעשות משהו, כל משהו, שיאפשר לה לברוח מהמחשבות על הבנים שאינם. הוא לא אמר דבר. רק הניח את המצרכים ואת התבלינים על השולחן, מילא את הקומקום במים ולחץ על הכפתור.

בשמת הביטה בו בסקרנות שקטה, עוקבת אחר תנועותיו. אלישיב הכניס לקנקן את עלי הזוטה שקטף, הוסיף את פרחי הקמומיל הריחניים שרכש במכולת, וכשהמים רתחו - יצק אותם פנימה. ריח מתוק ומרגיע, ריח של ילדות, מילא את המטבח. הוא מזג את החליטה לשני ספלים, והוסיף לכל אחד מהם כפית של דבש חרובים כהה וסמך.

הוא ניגש אל בשמת, והושיט לה ספל אחד. "התה של אמא שלך, בשמת," אמר בשקט.

היא לקחה את הספל, וידיה רעדו קלות. היא קירבה אותו לפניה, עצמה את עיניה ושאפה את האדים. לרגע אחד, קמטי הדאגה במצחה נראו רכים יותר. היא לגמה מהתה, והניחה לספל לחמם את כפות ידיה. לאחר מכן לגמה שוב, מניחה לחום להתפשט בגופה.

מבטה, שנח על פניו של אלישיב, היה מלא הבעה. לא היה צורך במילים. זו לא היתה שמחה, וגם לא נחמה שלמה, אך היתה במבט הזה הכרת תודה שקטה, נושאת ניחוח של שותפות גורל בין שני הורים שהגעגוע והכאב כבשו את עולמם.

תמצית וניל

שבועות ארוכים חלפו במאפייה מאז מסירת המכתב, באיטיות מורטת עצבים. השתיקה מצדו של שאלתיאל הפכה מכאב חד לכאב עמום וכרוני. השגרה הפכה לעוגן היחיד בחייו של עזריאל: השכמה בחשכה, לישת הבצק לצד אוריאל, ריח הלחם המנחם, ושעות ארוכות של עבודה פיזית, שהרדימה את גופו בכל לילה, אך היתה חסרת אונים מול נפשו הסוערת.

התקווה הקטנה שהבהבה בו אחרי שמסר את הפתק, דעכה מזמן. הוא נאחז בגישה החדשה שלמד מאוריאל - לא לרדוף, אלא להיות 'פתיל דק' ולחכות בסבלנות עד שאחיו יחליט לאחוז בו. אך ההמתנה הזו, חסרת הסימן, התבררה כקשה יותר מכל מרדף.

עזריאל ראה את החיים בעיר ממשיכים בסערה, ידע שאחיו שוקע עמוק יותר בעולם הזר, והבין שהפתק הקטן שהשאיר היה כנראה טיפה חסרת משמעות בים סוער. התסכול גאה בו, יחד עם הדאגה המתמדת להוריו שנותרו לבדם בכפר.

באחד הערבים, אחרי שסיימו לנקות את המאפייה, התיישב עזריאל על שרפרף בפניה, כתפיו שחוחות. הוא הביט באוריאל,

שסידר את כיכרות הלחם האחרונות על המדף. הזקן נע בתנועות איטיות ושלוות, ועל פניו היתה נסוכה הבעה של ריכוז שקט ונינוח. עזריאל לא הצליח להבין.

הוא נאבק בעצמו, לא רוצה להעיק על הזקן בכאבו שלו, אבל השאלה בערה בו. לבסוף, לא יכול היה עוד.

“אוריאל, פתח בקול חלש.

הזקן הסתובב אליו, מבטו רך.

“אני לא מבין,” המשיך עזריאל, וקולו נשבר מעט. “אני פה רק כמה חודשים, והדאגה והגעגוע מכלים אותי מבפנים. אני קם בבוקר, אני עובד, אני מקיים את ‘שעת המלך’... אבל הכאב לא מרפה. הוא תמיד שם.”

עזריאל הרים את מבטו אל הזקן, והבעה של ייאוש אמיתי נשקפה מעיניו: “אתה... אתה חי ככה כבר שנים... איך אתה יכול? איך אתה מצליח לשמור על שמחת חיים, על השקט הזה שלך, על השלווה, כשהכאב גדול כל כך?”

אוריאל הביט בפניו השבורות של הנער, ובמבטו ניכרה הבנה עמוקה. הוא לא מיהר לענות. שתיקה ארוכה השתררה ביניהם, מופרת רק ברחש הגחלים שעדיין בערו בתנור. לבסוף, מבלי לומר מילה, קם ממקומו.

הוא ניגש אל המקרר הקטן, ושליף חפיסת חמאה מהסוג שעזריאל הכיר מהכפר. מאחד משקי הקמח מדד שתי כוסות של קמח לבן, שפך אותן לקערת חרסינה מעוטרת, והוסיף סוכר וביצה אחת. לאחר מכן, ממדף עליון שהיה מוסתר כמעט, הוריד בזהירות בקבוקון זכוכית כהה.

עזריאל עמד והתבונן, מרותק. מעולם לא ראה את אוריאל אופה דבר מלבד לחם. כעת, לראשונה, ראה אותו לא רק אופה - אלא

יוצר.

אוריאל פתח את הבקבוקן, וריח עשיר ומתוק של וניל התפשט באוויר הדומם של המאפייה. הוא טפטף שתי טיפות אל תוך הקערה, והחל לערבב את המרכיבים בידי המיומנות, עד שהתגבשו לכדי בצק רך ובהיר. הפעולה כולה נעשתה בשקט.

כשהבצק היה מגובש דיו, קרץ ממנו אוריאל עיגולים קטנים ומושלמים, הניח אותם על מגש קטן והכניס אל התנור שעדיין היה חם. כעבור דקות ספורות, ריח הווניל התעצם, התערבב בריח החמאה הנמסה, והפך את אוויר המאפייה למנחם ומתוק.

כשהעוגיות הזהיבו, הוציא אותן אוריאל. הוא הניח עוגייה אחת, עדיין חמה ומהבילה, על צלחת קטנה, והגיש אותה לעזריאל.

“תטעם,” אמר בפשטות.

עזריאל לקח את העוגייה, ונגס בה. היא היתה מתוקה, פריכה, נימוחה בפה. הוא זיהה מיד את הריח המיוחד שרק עכשיו נולד. “זה טעים מאוד,” אמר. “אני מרגיש את החמאה, קצת קינמון... וכמובן, וניל. וניל חזק וטוב מאוד.”

“נכון מאוד,” אישר אוריאל, ועל פניו עלה חיוך קל. “הווניל הוא הלב של העוגייה הזו. יש בה עוד הרבה דברים טובים, אבל הוא הטעם שזוכרים.” הוא הושיט את ידו אל שולחן העבודה, והרים את בקבוקן הזכוכית הכהה שעדיין עמד שם.

“עכשיו,” אמר, “עצום את עיניך ופתח את פיך.”

עזריאל היסס קלות, ואז עשה כדבריו, סומך על הזקן. אוריאל טפטף בזהירות טיפה אחת, זעירה, על לשונו.

באותו רגע, העולם של עזריאל התכווץ לנקודה אחת. פרץ אדיר של טעם, מרוכז ועוצמתי, השתלט על כל חושי. הוא לא הרגיש יותר את מתיקות הדבש, לא את חמימות הקינמון, לא את טעם החמאה. שום דבר. היה רק וניל. טהור. מוחלט.

אתה מבין, עזריאל?" קולו של אוריאל היה רך, כמעט לוחש, כשעיניו של עזריאל נפערו בתדהמה, "החיים בעולם של הסתר... הם כמו העוגייה הזו".

הוא הרים אותה באצבעותיו, מתבונן בה כאילו היא שבריר סוד. "יש בהם טיפות של אושר, 'אבק מלכות', רגעים נדירים שבהם אפשר לחוש בנוכחותו של המלך - כאן, בתוך עולם ההסתר. כמו, למשל, כשאתה מגיע הביתה רעב ומוצא ככר לחם טרייה שיצאה זה עתה מהתנור. או כשאתה עושה משהו בשביל המלך, וממש יכול להרגיש שהוא מחייך אליך בחזרה, גאה בך".

הזקן עצר לרגע, וכמעט ניתן היה לשמוע את הדופק של שניהם בחלל החדר. "אבל הטיפות הללו תמיד מעורבבות... עם טעמים אחרים. אכזבה. תסכול. ייאוש. כאב. לפעמים, הטעמים האחרים כל כך חזקים, שאתה שוכח בכלל שיש מתיקות. שוכח שיש את המלך".

הוא הוריד את העוגייה לאט, כאילו מעביר את המבט מאמת אחת לאמת אחרת, עמוקה יותר. "דע לך, אמר, ועיניו הבריקו באור מיוחד, "שיש מציאות אחרת. לא טיפות מתוקות בתוך עוגייה שלמה של מרירות - אלא מתיקות שאין בה שום טעם זר. זו לא העוגייה, חייך קלות, "זה השולחן של המלך בעצמו".

קולו של אוריאל נעשה שקט יותר, אבל חד כמו להב: "בשביל לטעום את המתיקות הזו, אנחנו לא יכולים להמתין שהאור של המלך יבליח מבעד לוויילון ההסתר... אנחנו חייבים ללמוד להציץ בעצמנו אל מעבר לוויילון הזה. לחדור אל האור שמאחוריו. להתחבר ישירות אל המקור".

בשקט טקסי הניח הזקן את הבקבוקן על השולחן. "מי שעושה את זה - מרגיש לא רק את אבק המלכות שהמלך מפזר כאן, בעולם ההסתר, אלא מתחבר לנוכחותו של המלך ממש. ברגע כזה, כל שאר הטעמים נעלמים. כלומר: הכאב עדיין נמצא,

הדאגה לא מתפוגגת, אבל האושר כל כך חזק ועוצמתי - עד שהוא מאפיל על כל השאר. האושר הזה הופך להיות הדבר האמיתי היחיד".

עזריאל בהה בבקבוקון הכהה. משהו בתוכו זו. המילים של אוריאל לא נשמעו עוד כמו הסבר. הן היו ידית של דלת סתרים, דלת שמעולם לא ידע שקיימת. ולרגע אחד הרגיש, שהיא עומדת להיפתח.

פתאום, הכול התבהר. השלווה של אוריאל, החיוך השקט, היכולת שלו לשרוד שנים של כאב - זו לא היתה השלמה פסיבית עם הגורל. היתה לו גישה למשהו אחר. מאגר של אושר טהור, חסין בפני סערות העולם.

לרגע אחד, ליבו של עזריאל זינק בתקווה מסחררת. "זה אפשרי! אוריאל, בשלווה הקורנת שלו, מוכיח את זה! יש מציאות אחרת, שאינה רק טיפות של אבק מלכות, אלא מתיקות טהורה, בלתי מהולה!" הרהר.

אבל מיד, כמו משקולת כבדה, נחתה עליו ההבנה: אם זו התחושה שאוריאל מתאר, אז... כנראה, שהוא, עזריאל, מעולם לא היה שם... הוא חשב על חייו. על הדאגות, התסכול, הגעגוע - כל אותם טעמים מרירים שמילאו את ימיו. לראשונה עזריאל הבין, שהמרירות הזו היא סימן. סימן לכך שמעולם לא הצליח להציץ מעבר לוויילון.

המחשבה הזו הכבידה עליו יותר מהמרירות עצמה. עכשיו, כשכבר ידע שיש דלת, אבל לא היה לו מושג היכן הידית.

"אני מבין, אוריאל," אמר לבסוף, וקולו היה כבד, נשבר. "אבל איך מגיעים לשם? איך מציצים מעבר לוויילון, אל האור הזה שאתה מדבר עליו?" הוא הצביע על הבקבוקון, כאילו שם נמצא המפתח. "איך טועמים את האושר הזה - לא את הטיפות המהולות, אלא את המקור?".

אוריאל חייך חיוך רך, מלא חמלה. "זו שאלה מצוינת, ילד. אתה כבר מבין מה מחכה מעבר לוילון. עכשיו נותר לך רק למצוא את הדרך להציץ - אפילו לרגע".

עזריאל שתק. אך הפעם, זה כבר לא היה מתוך ייאוש, אלא מתוך תחושת דחיפות צורבת: הוא היה חייב לדעת.

אוריאל הביט בו במבט יציב. "ההסתר הוא חלק מהעולם הזה, עזריאל", אמר, "חלק שהמלך עצמו יצר. אנחנו לא יכולים להסיט את וילון ההסתר - זה בלתי אפשרי, משום שהמלך אינו רוצה בכך. אבל אנחנו כן יכולים, ליצור בוילון הזה חרך קטן, ולהציץ".

עזריאל התכופף מעט קדימה. "ומה יקרה אז?" שאל בלחישתו.

"זה מה שיקרה אז", אמר אוריאל בשקט. "עצום את עיניך. דמיין שאתה בתוך אלומת אור חמה. הכול מסביבך דומם, כאילו העולם כולו עצר את נשימתו. הצללים, הדאגות, הפחדים, המחשבות - רחוקים, כאילו נמסו אל קצה האופק. בתוך האור הזה - יש רק אותך, ואת המלך. הזמן לא קיים שם. רק שלמות מלאה, מוחלטת, שאין בה אפילו קמצוץ של טעם זר."

עיניו של עזריאל קיבלו הבעה חולמנית, כאילו כבר מצא את עצמו בתוך אותו אור. "אתה... אתה בטוח? באמת אפשר להרגיש ככה?" לחש, והתקווה החלה לפעם בליבו.

אוריאל הניח יד על כתפו, ומבטו היה רציני ומפוכח. "זה אפשרי, עזריאל. **אני יודע**. אבל אל תטעה - זו לא מתנה שמקבלים פעם אחת והיא נשארת לנצח. זו עבודה. זה אימון. בפעמים הראשונות, אחרי שתחוש את אלומת האור הזו אפילו לשנייה אחת, תגיע כמעט מיד הסחת דעת - זיכרון של אחיך, דאגה להורים, צפצוף של מכונית מהרחוב - והאור יתפוגג. אתה מבין? ההסחות הללו הן הווילון. הן ההסתר עצמו, שהמלך יצר."

"כשזה יקרה", הוסיף הזקן, "החושך והרעש יחזרו, אולי אפילו בעוצמה גדולה יותר מבעבר. אך אל תתייאש, זה טבעי. זה טיבו של ההסתר. אם תמשיך להתאמן, תגלה שבכל יום תוכל להישאר בתוך האור קצת יותר: משנייה אחת לשתיים, משתיים לחמש - עד שהרגעים האלה יהפכו לעוגן שלך בתוך הסערה שמסביב".

מאוחר יותר באותו הלילה, אחרי שסיים את עבודתו, בפינתו השקטה שמאחורי התנור, עזריאל שכב על המזרן ונזכר בדבריו של אוריאל. הוא החליט לנסות, ועצם את עיניו. לא ביקש כלום, רק חשב על המלך. דמיין את אלומת האור עוטפת אותו.

המחשבות הטורדניות הופיעו מיד - פניו של 'שאולי' על הבמה, מבטו המזוגג של צוריאל, פניה הדואגות של אמו. ליבו התכווץ. ואז הוא קלט: "הנה ההסתר! זה הווילון שאוריאל דיבר עליו!". הוא נזכר בהנחיה: לא להילחם במחשבות, אלא לתת להן להתפוגג אל הצללים, ולחפש את החרך, את הפתח הזעיר דרכו יוכל לחדור אל מעבר לוויילון. ושם - להתמקד במלך.

לרגע קצרצר ושברירי זה הצליח.

אלומת האור שטפה אותו. זה לא היה אור מסנוור, אלא חום שקט שהתפשט בחזהו. כל הרעשים הפנימיים והחיצוניים נדחקו הצידה. הדאגה לשאלתיאל, הכאב, האשמה, הבדידות - לא נעלמו, רק הפכו רחוקים, לא רלוונטיים. הוא היה עטוף בשלווה עמוקה.

אך אז, צליל צורם של צופר מכוננית מהרחוב פילח את הרגע.

בבת אחת, הכול קרס.

אלומת האור נקטעה, תחושת החום נעלמה, והדאגות והכאב צנחו עליו בחזרה, קרים וחדים מתמיד. הוא פקח את עיניו,

מתוסכל. זה החזיק אולי שלוש שניות. אבל אז הבין את מה שאוריאל אמר לו: זו ההתחלה.

לראשונה מזה זמן רב, לא הרגיש רק את כובד המשימה, אלא גם ניצוץ של תקווה אמיתית. היה לו כעת, לפחות, לאן לשאוף.

חומר גלם

השמש ששטפה את אולפן הקונסרבטוריון בבוקר שאחרי ההתפרצות, לא הצליחה לגרש את הכפור המצמית ששרר בו. שאלתיאל נקרא אל האולפן על פי הזמנתו של מאסטרו סילאס. כשנכנס, מצא את המאסטרו עומד ליד חלון הענק, גבו מופנה אליו, ידיו שלובות מאחור. הוא לא הסתובב. האווירה בחדר המפואר, שתמיד הרגישה לשאלתיאל מרגשת ומלאת אפשרויות, היתה כעת קרה, שקטה ומאיימת.

"שב, שאולי", אמר סילאס, וקולו, שהיה בדרך כלל מלא בהתלהבות דרמטית, נשמע שקט, מדוד וחד כסכין.

שאלתיאל התיישב על קצה כיסא העור שמול השולחן המהגוני המבריק. הוא הרגיש קטן, חשוף. סילאס הסתובב לבסוף, אך לא התיישב. הוא נשאר לעמוד, מביט בו מלמעלה, מבטו קר ומקצועי, כמו רופא המאבחן חולה.

"מה שקרה אתמול בשיעור", פתח סילאס, "לא יכול לחזור על עצמו". הוא פסע צעד אחד, ידיו עדיין שלובות מאחוריו. "אני מבין את הלחץ. אני מבין את התשוקה. אבל כאן בעיר, יש כללים למשחק. והכלל הראשון הוא: מקצוענות".

סילאס עצר ליד שאלתיאל, קרוב כל כך עד ששאלתיאל יכול היה להריח את הבושם היקר והזר שנדף ממנו. "הרגש שלך, שאולי, הכישרון הפראי שלך - הם חומר הגלם. הם לא המוצר הסופי. תפקידנו כאן הוא לקחת את חומר הגלם הזה, ללטש אותו, לארוז אותו, ולהפוך אותו למשהו שהקהל מוכן לשלם עליו. לפעמים," השתהה המאסטרו, מדגיש כל מילה, "התהליך הזה כואב. הוא שוחק. הוא דורש אימונים אינסופיים, וגם... ויתור על חלק מהאגו, והבנה שיש אנשים שידעיים טוב ממך איך הופכים אמנות לקריירה".

המאסטרו שתק לרגע, מניח למשמעות לחלחל. "יש לך שתי אפשרויות, שאולי," אמר לבסוף, וקולו היה סופי, לא מותיר מקום לוויכוח. "האפשרות הראשונה היא שאתה מקבל על עצמך את המחיר המלא של ההצלחה. אתה מגיע לכל שיעור, לכל חזרה, עושה בדיוק את מה שאני אומר לך, וסומך עלי שאוביל אותך אל הפסגה".

שאלתיאל בלע את רוקו, והמאסטרו המשיך וסינן את המילים הקשות: "האפשרות השנייה היא, שאתה פורש. עכשיו. אתה יכול לקום, לצאת מהדלת הזו, ולחזור לעולם שלך, שבו הרגש הוא המלך והמלך הוא הרגש".

מבטו של סילאס היה קר כקרח כשהביט ישירות בעיניו של שאלתיאל. "שיהיה לך ברור, שאולי. אם תבחר באפשרות הזו, כל דלת בעיר הזאת תיסגר בפניך - לנצח. אף אחד לא ישקיע באמן שלא מוכן לשלם את המחיר".

שאלתיאל ישב קפוא. האולטימטום היה ברור, אכזרי ומוחלט. המחשבה לחזור לכפר, אחרי שכבר טעם את טעם ההצלחה, אחרי שכבר הוכיח לכולם שהוא יכול - היתה בלתי נסבלת. הוא הבין סופית שהוא לכוד.

"אני... אני מצטער, מאסטרו," גמגם לבסוף, וקולו היה חלש ומלא בושה. "זה לא יקרה שוב. אני מבין. אני מתחייב".

סילאס לא חיך. "אני שמח לשמוע," אמר, והסתובב בחזרה אל החלון, מאותת שהשיחה הסתיימה.

שאלתיאל קם, ויצא מהמשרד בדממה. הוא לא הרגיש הקלה. הוא הרגיש מושפל, חסר אונים, כמו בורג קטן במכונה אדירה וחסרת רחמים. כעת כבר ידע בוודאות גמורה, שאין לו דרך חזרה.

ההבטחה ששאלתיאל העניק למאסטרו, הפכה לכלוב בלתי נראה, למרות שכבר למחרת סילאס התנהג כאילו השיחה הקשה מעולם לא התקיימה. הוא חזר להיות המנטור הכריזמטי, המלא בהערכה כלפי ה'יהלום' שלו. "אתה רואה, שאולי," אמר לו במהלך ארוחת צהריים יוקרתית, "כל אמן גדול חווה משברים. החוכמה היא לצאת מהם חזק יותר. ועכשיו, אנחנו חוזרים לעבודה, נחוישים מאי פעם".

אבל מתחת למעטה העידוד, משהו השתנה באופן מהותי. הדרישות הפכו בלתי מתפשרות, והאימונים נעשו מפרכים. סילאס ישב בחזרות במשך שעות, לא מפספס אף תו, דורש דיוק מושלם, הופך כל פרץ רגש ספונטני לתרגיל מחושב.

לא היתה עוד סובלנות לטעויות או להיסוסים. שאלתיאל מצא את עצמו מציית לכל הוראה, מנגן את אותם קטעים שוב ושוב עד לדיוק מכני, מתוך הבנה שקטה ומשפילה שאין לו יותר זכות להביע דעה. הוא ויתר על חירותו האמנותית, ובתמורה, קיבל חזרה את חסדו של המאסטרו ואת ההבטחה לתהילה. המוזיקה, שהיתה פעם מפלטו, הפכה למעבידו האכזר.

הברירה היחידה הגיעה בערבים. זה הפך לטקס קבוע, נואש. מיד עם תום יום האימונים, הוא היה ממהר לחדרו, נועל את הדלת, וניגש אל 'אורג החלומות' כאילו כוח בלתי נראה מושך

אותו אליו. הוא לא חיכה עוד למצוקה מיוחדת; המכשיר הפך למנת-השכחה היומית שלו נגד השחיקה, ללגימה של אופוריה מזויפת בסוף יום של מחנק.

הוא היה מכוון את החוגה לדרגה 3, משכנע את עצמו שהוא זהיר, בשליטה. הוא היה מתמסר לגל האופוריה הנעים, מרגיש איך השרירים המתוחים בגופו נרפים, איך קולו הנוזף של סילאס מתפוגג. הוא סיפר לעצמו שהוא רק 'מתאפס', מנקה את הראש כדי שיהיה לו כוח ליום המחר. אך עמוק בפנים, ידע שזו לא התחזקות. זו בריחה. ובסתר ליבו נאלץ להודות, שהוא מתחיל להיות תלוי בה.

המשבר הבא הופיע כשבוע לאחר מכן, במהלך חזרה עם התזמורת המלאה. הם עבדו על עיבוד חדש לאחת היצירות המוקדמות ביותר של שאלתיאל - מנגינה שקטה שחיבר עוד בכפר, באחד הלילות, כשישב לבדו מול הפסנתר הישן. הוא קרא לה 'געגוע'.

כשהמנצח הניף את שרביטו, והתזמורת החלה לנגן את העיבוד החדש - שאלתיאל הרגיש איך האוויר נשאב מריאותיו. המנגינה הפשוטה והטהורה שלו נעלמה. במקומה, הוא שמע גרסה קצבית, סוערת. המעבד הוסיף קטע תופים, והפך את ההרמוניות העדינות למשהו קליט ושטחי.

הוא זינק על רגליו, מנופף בידיו, מנסה לעצור את הנגינה. "לא! לא ככה! זה לא זה!" קרא, וקולו נשבר.

המוזיקה נקטעה בצליל צורם. עשרות זוגות עיניים של נגנים מקצועיים ננעצו בו, מופתעים. מאסטרו סילאס, שישב בשורה הראשונה, קם ממקומו וניגש אליו לאט, הבעה קרה על פניו.

"מה הבעיה, שאולי?" שאל, וקולו היה שקט באופן מסוכן.

"זה... זה לא היצירה שלי!" אמר שאלתיאל, מצביע על דפי התווים. "המנגינה שלי... היא על כאב, על געגוע. הפכתם אותה למנגינה קליטה וריקה מתוכן! הרסתם אותה!".

סילאס הביט בו במבט של אדם שמסביר עובדה פשוטה לילד קטן. "המנגינה שלך היתה הסקיצה, שאולי", אמר בקור. "אני, והמעבד, הפכנו אותה ליצירה שהקהל ישלם כסף כדי לשמוע".

הוא רכן לעברו, וקולו הפך ללחישה שרק שאלתיאל יכול היה לשמוע. "הקהל לא משלם על הכאב שלך. הוא משלם כדי להרגיש טוב. תפקידך לגרום לו להרגיש טוב. אם תרצה שהם ירגישו את הכאב שלך, תצטרך אתה לשלם להם".

האמירה הזו, צינית ואכזרית כל כך, שברה משהו בליבו של שאלתיאל. זו לא היתה עוד פגיעה בגאוותו. זו היתה פגיעה ישירה בנשמה האמנותית שלו, במהות של כל מה שהאמין בו. הוא הביט בפניו של סילאס, ואז בנגנים שהביטו בו בסקרנות אדישה, והרגיש גל של בחילה.

הדחף הראשוני שלו היה לקום, להפוך את דוכן התווים, ולצאת משם בסערה. אבל אז, כמו קיר קר, עלתה בזיכרונו השיחה במשרד. האולטימטום. הוא הבין שאין לו לאן לברוח.

שאלתיאל הרגיש את עיניו של סילאס סוקרות אותו, בוחנות, ממתנינות לתגובתו. בלית ברירה בלע את העלבון, הדחיק את הבחילה, וכפה על עצמו להנהן קלות, הנהון כמעט בלתי נראה. הוא נשאר לשבת, קפוא, וההד המזויף של יצירתו המתה הדהד בראשו, עוטף אותו בדממה.

על שפתיו של סילאס עלה חיוך קטן וקפוא, כאילו מאשר את כניעתו. "טוב", אמר בקול ענייני, ופנה אל המנצח. "מהתחלה".

החזרה המשיכה. שאלתיאל לא 'ניגן' יותר; אצבעותיו נעו על הקלידים, מפיקות את הצלילים הנדרשים באופן מכני. הוא לא שמע דבר. כשהחזרה הסתיימה לבסוף, קם ממקומו במהירות,

נמנע ממבטם של הנגנים האחרים, ויצא מהאולפן בריצה. כל צעד במסדרון הארוך והשקט של הקונסרבטוריון הדהד כמו פטיש. הוא דמיין עשרות עיניים ננעצות בגבו, לחישות שלא נאמרו.

כשחזר סוף סוף לחדרו, סגר את הדלת מאחוריו ונשען עליה, כמי שאין בכוחו לעשות צעד נוסף. הוא הרגיש מרוסק לחלוטין. לא היתה זו עוד תחושה של מחנק או לחץ; זו היתה תחושה של מוות פנימי. כאילו נשמתו הוחלפה במנגנון של תיבת נגינה.

הוא יכול היה לנגן תווים יפים ונכונים באופן מושלם, אבל זה לא היה הוא שניגן. יד זרה סובבה את המנאלה, והוא רק הביט מבפנים, חסר שליטה, בידיו שלו, המפיקות את המנגינה החלולה.

לבסוף, ניגש אל השולחן, וידיו רעדו כשהפעיל את 'אורג החלומות' כבכל יום, בדרגה 3. המפלט המוכר והבטוח שלו. הוא הצמיד את המכשיר לרקתו, מצפה בכיליון עיניים לגל האופוריה הנעים שישטוף ממנו את העלבון הצורב, את תחושת ההשפלה.

הגל אכן הגיע. הצבעים והצלילים הציפו את תודעתו, אך הפעם, זה כבר לא סיפק אותו. האופוריה הנעימה לא הצליחה למחוק את טעם המרורים שנפשו הוצפה בו. זה היה כמו צליל כינור בודד ושקט, המנסה להישמע מעל שאגתה של תזמורת רועמת. קולו הקר של סילאס, מבטם האדיש של הנגנים, ההבנה שהוא שבו - כל אלה המשיכו להדהד מתחת לפני השטח.

כשהחויה הסתיימה, שאלתיאל הרגיש ריק וכואב בדיוק כמו קודם, אולי אפילו יותר. הוא הביט בחוגת העוצמה. הוא היה זקוק ליותר. לניתוק מוחלט. לא רק להרגיש טוב יותר, אלא להפסיק להרגיש לגמרי.

"דרגה 5", לחש לעצמו, מנסה לשכנע את הפחד. "זה עדיין לא התחום המסוכן. זו רק עוצמה מתקדמת. רק עוד קצת, כדי

שאוכל לישון הלילה!". ביד רועדת סובב את החוגה, החץ הקטן הצביע על הספרה 5. הוא הצמיד את המכשיר לרקתו, עצם את עיניו, ולחץ.

אם דרגה 3 היתה גל נעים, דרגה 5 כבר היתה צלילה לתוך אוקיינוס. החוויה היתה טוטאלית. הצבעים היו מסנוורים, הצלילים היו עמוקים ועשירים מכל מה שאי פעם שמע, תחושת ריחוף מוחלטת אחזה בו וניתקה אותו מגופו, מהחדר, מהעולם. כל כאב, כל מחשבה, כל זיכרון - הכול נמחק והותך לתוך אופוריה טהורה, עוצמתית ומזוקקת. זה היה מושלם.

אבל אז, באותה פתאומיות שבה הכול התחיל, זה נגמר. על המכשיר הדומם שלפניו החלה להבהב נורית זעירה ואדומה; הכוח שהיה דרוש להפעלת עולם הפנטזיה אזל כליל.

הניתוק הפתאומי היה אלים. ההתרסקות היתה כמו צניחה מגובה רב על רצפת בטון קרה. הוא פקח את עיניו בבהלה, ליבו הולם בפראות. החדר הסתובב סביבו, ובחילה עזה עלתה בגרונו. השקט שאחרי האופוריה לא היה שקט של שלוה, אלא שקט מחריש אוזניים של ריקנות מוחלטת.

הוא ישב שם, רועד, מזיע. העלבון הצורב מהשיחה עם סילאס לא רק חזר, אלא הרגיש כעת חד ופוצע פי כמה. הוא לא באמת מצא מפלט; הוא רק טיפס לגובה - כדי ליפול מגובה רב יותר.

כשהביט במכשיר הדומם שעל השולחן, לראשונה, לצד הפחד, הרגיש בצימאון. צימאון אדיר, שורף, לחזור לשם. לחזור לאותו עולם אופורי מושלם, ולו רק לרגע אחד נוסף. הוא כבר נלכד בחכה.

הצימאון היה פקודה גופנית, חזקה יותר מכל היגיון או פחד. הוא מצא את כבל הטעינה הדק, חיבר אותו לחשמל, והצמיד את קצהו המגנטי אל שקע זעיר בגוף ה'אורג'. נורית אדומה החלה לפעום באור איטי וקבוע, כמו לב מלאכותי שהתעורר לחיים.

שאלתיאל כיבה את האור בחדר, התיישב בכורסה, ולא הסיר את מבטו מהנקודה האדומה המהבהבת. תודעתו כולה התכווצה למחשבה אחת בלבד: כמה זמן יהיה עליו עוד להמתין עד שהאור האדום יהפוך לירוק, והוא יוכל לברוח שוב.

מעם התהילה

השקט מאחורי הקלעים של 'היכל הבדולח' לא היה שקט של שלווה, אלא שקט מחשמל. דממה דרוכה של מכונה משומנת היטב שממתינה לאות.

במסדרונות מרופדי השטיחים נעו אנשי צוות בבגדים שחורים, צעדיהם חרישיים, קולותיהם לחש. באוויר עמד ריח קלוש של פוליש יוקרתי, והחלל היה ספוג בציפייה דרוכה.

בחדר האמן, שהיה מרווח ומואר באור לבן ורך, עמד שאלתיאל מול המראה. הדמות שהביטה בו בחזרה היתה זרה לו. היא היתה לבושה בחליפת מופע שחורה, גזורה בקווים נקיים ומחמיאים, וחולצה לבנה שצווארונה פתוח מעט ברשמיות מחושבת. הבד, שהרגיש יוקרתי, נצמד לגופו באופן מושלם. אלו היו מדיו של 'שאולי'.

היה בזה טקס, בשקט הזה שלפני. טקס של היפרדות. תפקידו היה להשקיט את הנער המבולבל מהכפר, את רסיסי הזיכרונות, את תחושת הזיוף המכרסמת, ולאפשר ל'שאולי' הכריזמטי והבטוח בעצמו לתפוס את מרכז הבמה הפנימית.

שאלתיאל התבונן בפניו מבעד למראה. הוא כבר לא היה צריך להתאמץ כדי למצוא את ההבעה הנכונה, שהתאמן עליה שעות; היא היתה שם, מוכנה, כמו מסכה. חיוך מאופק אך מלא משמעות. מבט עמוק, כמעט מיוסר, כזה שמספר סיפור עוד לפני שהצליל הראשון נשמע.

הוא הרים את ידיו, פרש את אצבעותיו ובחן אותן תחת אור הנורות שהקיפו את המראה. אלו היו ידיים של פסנתרן, חזקות וגמישות. הן ידעו את העבודה. הן הכירו את התווים בעל פה, כל מעבר, כל אקורד. הן היו מיומנות בביצוע המשימה בדיוק מושלם. אך האם הן עדיין ידעו להרגיש?

שאלתיאל הדף את המחשבה בכוח. זה לא היה הזמן לשאלות מסוג זה.

דלת החדר נפתחה בחרישיות, ומאסטרו סילאס נכנס, יציבתו זקופה כתמיד. הוא לא נראה לחוץ, אלא מרוכז, כמו מנתח לפני ניתוח מורכב. עיניו סקרו את שאלתיאל מכף רגל ועד ראש, ושביעות רצון קרירה ניכרה על פניו.

”מוכן?” שאל, וקולו היה שקט וענייני.

שאלתיאל פגש את מבטו במראה. ”מוכן”, ענה, וקולו נשמע לו בטוח, יציב. קולו של ’שאולי’.

”אתה נראה מצוין”, אמר סילאס, וזו לא היתה מחמאה אישית, אלא הערכה מקצועית של המוצר הסופי. הוא ניגש והניח יד מוצקה על כתפו של שאלתיאל, אחיזתו חזקה, ממקדת. ”אלכס אומר שהאולם מלא עד אפס מקום. כל המבקרים החשובים שם. כולם רוצים לראות אם הבכורה היתה הבלחה חד-פעמית, או לידתו של כוכב אמיתי”.

הוא רכן מעט קדימה, מבטו נוקב. ”הערב, אתה מוכיח להם. אתה לא רק מנגן להם את הסיפור שלך, אתה מגלם אותו. הם

צריכים להרגיש את העוצמה, את הדרמה. הם צריכים לצאת מכאן ולהגיד: 'ראינו אגדה נולדת'. העיר מחכה לך, שאולי. תן להם את המופע שהם שילמו עליו!".

המילים האחרונות הדהדו בשקט שבחדר. לא היתה בהן טיפה של אמנות, רק עסקים. שאלתיאל הרכין את ראשו. הוא הבין.

מנהל הבמה הופיע בפתח. "שתי דקות, מאסטר".

סילאס טפח קלות על כתפו של שאלתיאל. "לך תכבוש אותם," אמר, ויצא מהחדר.

שאלתיאל נשאר לבדו לרגע אחרון מול המראה. הוא שאף שאיפה עמוקה, ממלא את ריאותיו באוויר, כמו שחקן לפני שהמסך מתרומם. לאחר מכן הסתובב ויצא מהחדר.

המסדרון הקצר שהוביל אל מאחורי הקלעים היה חשוך למחצה. ככל שהתקרב לפתח, הוא החל לשמוע את זה. לא קול ברור, אלא המיה אדירה, נמוכה, כמו נחיל דבורים עצום. רחש הקהל. אלפי אנשים שמתלחשים בהתרגשות, ממתינים רק לו.

זה היה הרגע. הרגע שבו הפחד התחלף בהתרגשות, וההתרגשות הפכה לרעב. רעב אדיר לתשומת הלב, לאהבה, לעוצמה שתגיע בעוד רגע. הוא נעמד בפתח, צללית שחורה על רקע האפלה, מביט אל הבמה. באור העמום, הבחין בצלליות הדוממות של נגני התזמורת, יושבים במקומותיהם, ולפניהם, במרכז, ניצב הפסנתר השחור, מבריק תחת אלומה בודדת של אור. הוא שמע את הכרוז מכריז את שמו, והמיית הקהל הפכה לשאגה.

שאיפה אחרונה, והוא צעד אל תוך האור.

השקט באולם היה מוחלט, ישות כמעט פיזית ששקלה אלפי טונות. אלפי זוגות עיניים, בלתי נראות בחשכה, היו נעוצות בדמות הבודדה שחצתה את הבמה אל עבר הפסנתר. אלומת

האור עקבה אחריו, מוחקת את העולם סביבו, הופכת את ההיכל העצום לחדר אינטימי ומלחיץ שבו היו רק הוא, הכלי, והציפייה האדירה.

שאלתיאל התיישב. הקרירות המוכרת של קלידי השנהב פגשה את אצבעותיו, עוגן יחיד של ממשות בתוך ים ההתרגשות. הוא המתין עוד רגע, מניח לשקט למתוח את עצמו עד קצה גבול היכולת, כפי שלימד אותו סילאס. "תגרום להם לרצות את זה," אמר לו פעם.

ואז, החל לנגן.

הצלילים הראשונים היו מדויקים, נקיים, קרירים. הוא ביצע את היצירה הפותחת בדיוק טכני מושלם. לא חשב על משמעות, רק על ביצוע. אצבעותיו התרוצצו על הקלידים, ממושמות כמו תמיד, ורגע לאחר מכן, כשהמנצח הניף את שרביטו, התזמורת הצטרפה בהרמוניה מושלמת. זה היה מבריק. זה היה מקצועי.

וזה עבד.

שאלתיאל הרגיש את זה באוויר: את הקשב הדרוך של הקהל, שהפך להתפעלות.

אבל אז, כשהגיע לקטע השיא של היצירה השנייה - הגרסה המעובדת והקצבית של 'געגוע' - משהו השתנה. זה לא בא ממנו, זה בא מהם. מהקהל. כמו זרם חשמלי שעלה מהאולם החשוך אל הבמה. אנרגיה אדירה של אלפי אנשים, שהיתה ממוקדת כולה בו.

הם לא רק הקשיבו; הם סגדו.

באותו רגע, 'שאול' הפסיק לנגן. הוא התחיל להופיע.

הוא נשען אל תוך האקורדים הדרמטיים, מאפשר לראשו לנוע עם הקצב הסוחף שהוסיף המעבד. הוא לא הרגיש את הגעגוע המקורי שהוליד את המנגינה, אבל ידע בדיוק איך לגרום לאלפי

האנשים שמולו להרגיש אותו. הוא השתמש בכאב הישן שלו ככלי, מנוף רגשי שנועד להדהים, לרגש, לכבוש. שליטתו ברגשות הקהל היתה מוחלטת. הוא גרם להם לעצור את נשימתם ברגע של שקט, ואז סחף אותם בסערה של צלילים.

כשהצליל האחרון דעך אל תוך הדממה, שאלתיאל נשאר קפוא לרגע, ידיו עדיין מרחפות מעל הקלידים. הדממה שאחרי היתה רועמת עוד יותר מזו שלפני שהכול התחיל.

ואז הגיע הפיצוץ.

מחיאות הכפיים לא היו רק רעש. הן היו כוח פיזי, גל הדף ששטף את הבמה והיכה בו. האולם כולו נעמד על רגליו, והמיית הקהל האדירה מהפתיחה הפכה לשאגה עצומה וברורה: "שא-ו-לי! שא-ו-לי! שא-ו-לי!".

הוא קם וקד קידה, והשאגה התעצמה. כשהרים את מבטו, מנסה לראות פנים בחשכה, כל מה שראה היה ים של הערצה. זו לא היתה סתם הערכה מקצועית. זו היתה אהבה. אהבה טוטאלית, בלתי מותנית, מופנית כולה אליו.

זו היתה תחושה חזקה יותר, עוצמתית יותר וממכרת יותר מכל מה ש'אורג החלומות' יכול היה להציע.

זה לא היה תחליף למציאות; זו היתה מציאות חילופית. במציאות הזאת, הוא לא היה שאלתיאל הבודד, הנער החצוי מהכפר. הוא היה 'שאוּלִי', שהרגיש מרכז היקום. כל הריקנות, כל הבלבול, כל תחושת הזיוף - הכול נשטף ונעלם בתוך הגל האדיר הזה של ההערצה.

הוא קד שוב ושוב, חיוך מסונוור על פניו. הוא לא רצה שהרגע הזה ייגמר לעולם. הוא שתה את ההערצה, בלע אותה, הניח לה למלא כל תא בגופו. הוא מצא את הסם המושלם. טעם את טעמה הממכר של התהילה.

כשהאורות על הבמה כבו ואורות האולם נדלקו, שאגת הקהל עדיין הדהדה באוזניו של שאלתיאל. הוא עזב את הבמה אל תוך עולם אחר. אם הבמה היתה אי מבודד של אור, מאחורי הקלעים המתין לו יער סבוך של פנים וקולות. דלתות עץ גדולות נפתחו אל אולם קבלת פנים מהודר, והוא נשאב פנימה, כשמאסטרו סילאס לציידו, מציג אותו לראווה כמו יהלום נדיר.

אולם קבלת הפנים היה שטוף באור רך שנשפך מנברשות בדולח עצומות. האורחים החשובים כבר המתינו שם, עומדים בקבוצות קטנות, אוחזים בכוסות דקיקות. עם כניסתו, השתררה דממה, וכל המבטים הופנו אליו. הרחש השקט של השיחות פסק, והתחלף במחיאות כפיים סוערות, הפעם אישיות וקרובות יותר.

"זהו שאולי", שמע את סילאס אומר שוב ושוב, קולו מלא גאווה. "הנער ששמעתם עליו".

הם הקיפו אותו. איש מבוגר בעל פנים אדומות, שעניו נצצו מתבונה ומעושר, לחץ את ידו בחום. "כבשת את העיר, בחור צעיר. כבשת את העיר!" אמר בקול נרגש.

לציידו, עמד איש מכובד בעל זקן לבן קצוץ, לבוש בהידור מאופק. הוא לא דיבר בקול רם, אלא המתין לרגע של שקט, ואז אמר לשאלתיאל תוך מבט נוקב: "יש משהו בצלילים שלך, בחור צעיר. משהו שלא שומעים כל יום בעיר הזאת".

שאלתיאל הרגיש שהוא מרחף. כל אדם שפנה אליו, כל מילה טובה, כל מבט הערצה - היו כמו דלק שהוזרק ישירות לוורידיו. הוא כבר לא היה צריך לזייף חיוך; הוא היה החיוך עצמו. הוא ענה לשאלות בקסם טבעי שלא ידע שקיים בו. סיפר על 'הכפר', לא על הכפר האמיתי של העבודה הקשה והשעמום, כפי שחווה אותו, אלא על כפר דמיוני - פראי ומסעיר, המקום שממנו נולד 'הצליל הפראי' שהם כל כך אהבו.

הוא מכר להם את הסיפור, והם קנו אותו בשקיקה.

אלכס, איש יחסי הציבור, ניגש אליו והוביל אותו בעדינות לפינה שקטה יותר, שם המתינה לו שורה קצרה של אנשים. הם לא היו בעלי ממון, אלא צעירים, סטודנטים למוזיקה אולי, ובעיניהם בערה אש.

“אפשר... אפשר חתימה?” גמגם אחד מהם, והושיט לו את תוכניית המופע.

אלכס הגיש לשאלתיאל עט מזהב.

ידו של שאלתיאל רעדה קלות כשרשם את שמו החדש, בפעם הראשונה, עבור מישהו אחר.

שאולי.

השם נראה זר ויפהפה על הדף המבריק. כל חתימה כזו היתה כמו מסמר נוסף שקיבע את זהותו החדשה, והרחיק אותו עוד צעד משאלתיאל, הנער הנשכח מהכפר.

מאוחר יותר, מצא את עצמו עומד בצד האולם, כוס משקה קל בידו, מתבונן במתרחש.

הוא ראה איך האנשים החשובים ביותר בעיר מדברים עליו, מצביעים לעברו, מחייכים. הוא היה נושא השיחה, מרכז תשומת הלב. הוא היה השמש, וכל השאר היו כוכבי הלכת שסבבו סביבו.

ההרגשה הזו היתה טובה יותר מכל דבר שהרגיש אי פעם. באותו הרגע היה נדמה לו שהיא מתוקה מהלחם של אמו, ומרגשת יותר מכל יצירה שהלחין מעודו. הוא השיג את מה שבאמת רצה. הוא הרגיש נערץ.

השעות חלפו כמו בחלום. כשהאורח האחרון עזב ודממה השתררה באולם הריק, נותר שאלתיאל עומד לצד סילאס ואלכס, שקרנו שניהם מאושר. “הצלחה מסחררת”, אמר אלכס, טופח על שכמו. “מחר כל העיר תדבר רק עליך”.

הנסיעה חזרה לקונסרבטוריון במכונית השקטה של סילאס, היתה זכורה לשאלתיאל במטושטש. הוא הביט באורות העיר שחלפו מבעד לחלון, כתמי צבע מרוחים על רקע הלילה, אך לא באמת ראה אותם. הוא עדיין שמע באוזניו את שאגת הקהל, עדיין הרגיש את חום ההערצה.

אך כשהדלת הכבדה של חדרו נסגרה מאחוריו בנקישה חדה, השקט נפל עליו כמו משקולת.

זה היה שקט אחר, לא השקט המחשמל שלפני המופע. זה היה שקט ריק, מוחלט, כזה שרק מדגיש את היעדרו של כל רעש אחר. שאגת הקהל, שהדהדה בראשו כל הדרך, נדמה לפתע. האדרנלין, שזרם בדמו במשך שעות, החל לדעוך, והותיר אחריו עייפות כבדה, פיזית ונפשית.

הוא ניגש אל החלון הגדול והשקיף על העיר. היא עדיין נצצה, עדיין היתה יפהפייה, אבל כעת, מבעד לשקט של חדרו, היא נראתה רחוקה, אדישה. האורות לא נראו עוד כמו תכשיטים שנפרשו לכבודו, אלא כמו עיניים קרות ואינסופיות של ישות זרה.

התחושה הגדולה, המסחררת, החלה להתכווץ בתוכו, כמו בלון שמאבד אוויר, והותירה אחריה כפור מוזר. שאלתיאל פשט את חליפת המופע, שהרגישה פתאום כמו תחפושת מגוחכת, והשליך אותה על כיסא. הוא נשאר לעמוד בחולצתו הלבנה, מביט בהשתקפותו בזכוכית החלון הכהה, וראה שם את 'שאולי' - את הכוכב העיף, את הבדידות שמאחורי ההצלחה. הוא חיפש בהשתקפות את פניו של האמן החופשי והמאושר שהאמין שיהפוך להיות, אך לא מצא אותם. הנער מהכפר אמנם נעלם, אך במקומו ניצב אדם זר, לכוד בתוך הצלחה ריקה.

הוא לא חשב על זה במילים ברורות, אבל הרגיש את זה בעצמותיו: התחושה הנפלאה הזו, האהבה שקיבל - הן לא היו

שלו באמת. הן היו תלויות במופע, בתחפושת. כעת, בין ארבעת הקירות של חדרו השקט, הוא נותר לבד.

והוא רצה את הרעש בחזרה.

לא רק רצה. הוא היה **זקוק** לו. הצורך הזה היה דחוף, פיזי כמעט, כמו צימאון אחרי יום חם. לפתע הבין, בתחושת בהלה קרה, שכל חייו מעתה ייסובו סביב המרדף אחר הרגע הבא שבו אלפי אנשים יצעקו את שמו, והוא ירגיש שוב, ולו לרגע קצר, שהוא קיים.

שאלתיאל התרחק מהחלון והתיישב על קצה מיטתו, בחדר המפואר שבלב מעוז הצלחתו, והרגיש אבוד ובודד כפי שלא הרגיש מעולם.

מסירת המשא

הימים במאפייה נמתחו לכדי שגרה של עבודה קשה ושקט פנימי. עבור עזריאל, השגרה הזו היתה עוגן והצלה. רעש העיר, שהיה פעם איום מתמיד, נדחק אל מעבר לדלת העץ הכבדה. כאן, בין קירות הלבנים החמות, הוא למד להכיר את אופיו של הבצק, את סודותיו של התנור, ואת השקט המלא והנקי של מאפייה המתעוררת לחיים. העבודה הקשה התישה אמנם את גופו, אך הרגיעה את נפשו. היא היתה פשוטה, אמיתית, והיה בה סדר.

הוא למד את קצב העבודה של אוריאל, קצב שלא נמדד בשעון, אלא בזמן שלקח לבצק לתפוח, או בזמן שחלף עד שהלחם הזהיב. הם עבדו לרוב בשתיקה, מבינים זה את זה ללא מילים, אך לפעמים, תוך כדי לישה, היה אוריאל חולק עמו פתית חוכמה, רסיסי הבנה שצבר במשך שנים של התמודדות שקטה.

האתגר העיקרי של עזריאל לא היה בעבודה הפיזית של הימים, אלא דווקא בלילות. שגרת הערב שלהם היתה קבועה: בסוף יום העבודה הם היו מנקים ביחד את המאפייה. לאחר מכן, היו נעמדים ל'שעת המלך' המשותפת שלהם, רגע של דממה טהורה

בלב המאפייה, ואז מתיישבים לארוחה פשוטה ליד שולחן העץ הגדול.

רק אז, אחרי כל אלה, כשאוריאל כבר היה שקוע בשינה בפינתו והמאפייה דממה לחלוטין, היה עזריאל נשכב על המזון הדק שלו, מאחורי התנור. שם, בחשכה החמימה, החל החלק הקשה באמת: ה'אימון', על פי הנחיותיו של אוריאל.

ההצלחה הקצרה והשברירית ההיא, אותו רגע של חום שקט בתוך אלומת האור, שחוזה בלילה שאחרי שיחתו עם הזקן - התבררה כקשה לשחזור. בלילות הבאים הוא ניסה שוב ושוב למצוא את הסדק בוילון, אך המחשבות, אותן כבר ידע לזהות כחלק מההסתר עצמו - עטפו אותו מכל עבר. לרגעים הרגיש, כי ההסתר רק הולך ומתגבר. זו לא היתה סתם הסחת דעת; זו היתה סערה, והיא לא הרפתה.

פניו המנוכרות של 'שאול' הזועקות מעל לוחות המודעות, ידיה של אמו לשות בצק במטבח הריק, פניה החיוורות מדאגה, צלליתו הכפופה של אביו בפרדס. הדאגה היתה לחץ בחזה, הגעגוע - כאב עמום, ותחושת האשמה - צריבה חדה. הווילון הרגיש אטום לגמרי.

לעיתים היה נדמה לו שמצא חרך, רגע דקיק של שקט - אך מיד היו המחשבות גוברות, כבדות ורועשות יותר, והחרך נאטם. בסוף היה פוקח את עיניו באכזבה, מרגיש את ההסתר במלוא עוצמתו. התחושה היתה, שהווילון כבר מזמן אינו ווילון, אלא קיר אטום שלא מאפשר אפילו לקרן אחת של אור להסתנן.

באחד הלילות, אחרי ימים רצופים של ניסיונות שלא צלחו, כשכבר היה על סף ייאוש, הוא שכב והניח למחשבות לחלוף, כמעט מוותר. אולם דווקא אז, לשנייה אחת, בין מחשבה על אחיו לבין קול צעדים מהסמטה, נוצר סדק זעיר בתוך השקט. ובתוך הסדק הזה, היא הופיעה. אלומת האור. היא היתה חלשה,

בלתי מורגשת, אבל היא היתה שם. תחושת חום עדינה, שקט פנימי. זה נמשך רגע - ונעלם.

אך הרגע הזה הספיק. הוא הזין אותו בתקווה לשלושה ימים נוספים. בלילות שאחר כך רדף עזריאל אחרי החוויה ההיא, ניסה למצוא שוב את הסדק בוילון - אך הפעם חיפש בכוח, וככל שלחץ, כך הוילון נסגר. ההצלחה החלקית הפכה את הכישלונות שאחריה לכואבים יותר. הוא הרגיש כאילו טעם לרגע מים חיים, ומיד נזרק חזרה אל לב המדבר, צמא מתמיד.

אחרי שבועיים של חיפוש מתיש וניסיונות עקרים, הבין שהגיע למבוי סתום. הכוח אזל ממנו. הוא ידע שעליו לשוב ולשאול, לחפש עצה חדשה, כי לבדו - רק ימשיך להסתובב סביב אותו וילון סגור, רודף אחרי הרוח.

זה קרה למחרת בערב, כשהתנור כבר החל להתקרר והמאפייה היתה נקייה וריחנית. אוריאל סיים לנגב את שולחן העץ הגדול, תנועותיו איטיות, מדודות.

עזריאל עמד בצד, מתבונן בו, אוסף את האומץ לדבר. השקט שביניהם היה נוח בדרך כלל, אך הערב הוא היה טעון בתסכולו הכבוש של הנער. לבסוף, לא יכול היה עוד.

"אוריאל," פתח עזריאל, קולו צרוד מעט, "אני חושב שאני לא מבין כלום".

הזקן עצר ממלאכתו והפנה את מלוא תשומת ליבו אל עזריאל, ממתין.

אני עושה מה שאמרת, המשיך עזריאל. "אני מנסה, באמת מנסה. אבל זה לא עובד. אני לא מצליח לראות מאומה מעבר לוילון. הראש שלי מלא במחשבות, בדאגות, בשאלות - זה

מרגיש כמו חומה שלמה של הסתר, חומה שאין בה אפילו סדק קטן.

אוריאל לא נראה מופתע כלל, כאילו חיכה לשמוע בדיוק את הדברים האלה. הוא נשען על קצה השולחן, ידיו שלובות על סינרו המקומח, ומבטו היה רציני וחם.

"הבעיה שלך אינה באימון בלילה, עזריאל", אמר. "הבעיה היא בחיים שלך ביום. אתה קובע בליבך את היעדים, את המטרות, את התוצאות שאליהן אתה מוכרח להגיע - ואז פועל בכל כוחך כדי להגשים אותן".

הוא העביר יד על מצחו, מותיר פס של קמח לבן, כאילו כדי להדגיש את העומס שבדבריו. "כך, למשל, אתה משוכנע שאם רק תעשה את הצעד הנכון, תגיד את המילים המדויקות - תוכל להציל את אחיך".

הזקן שתק לרגע, מבטו חומק אל חלון המאפייה החשוך, כאילו שוקל את מילותיו.

"הצרה היא", המשיך לבסוף בשקט, "שכל עוד אתה מצפה לתוצאה מסוימת, כל מה שלא קורה בדיוק כפי שקיווית - מתפרש אצלך מיד כחושך. בעיניך זו הוכחה שהמלך איננו, או לפחות אינו פועל כפי שציפית. וזה, ההסתר הגדול מכל".

הוא הקיש קלות באצבעותיו על השולחן, והוסיף: "אתה מבין, עזריאל? אתה בעצמך בונה את הקיר שמסתיר ממך את אורו של המלך - לבנה על גבי לבנה - עם כל מחשבה שמודדת את המציאות לפי הציפיות שלך!".

"אבל השורש עמוק יותר", המשיך אוריאל ונשען לאחור, מותח את גבו. "כשאתה מצפה לתוצאה מסוימת, אתה מתנהג כמו מלך בעצמך: מלך שצריך למלא את רצונותיו, להגשים את היעדים שקבע. ואם אתה המלך, אז אין מקום למלך אחר... כדי לראות את האור, עליך לרדת מהכיסא. להסכים שגם אם הדברים לא

קורים כפי שאתה חושב שנכון - זה עדיין טוב, מפני שכך רצה המלך”.

”אז מה לעשות?” שאל עזריאל בייאוש, פושט את ידיו לצדדים בתנועה של חוסר אונים, ”להפסיק לדאוג לשאלתיאל? להפסיק לחכות שיחזור?”.

”חס וחלילה, ענה אוריאל מיד, מכווץ את מצחו, וקולו חזר להיות יציב. ”אתה תמשיך לדאוג לשאלתיאל, כי אתה אח, ואתה אוהב אותו. אתה תמשיך לחכות לו עד שיחזור. אבל עליך לשחרר את השליטה בתוצאה. לדעת שאתה עושה את שלך - והשאר תלוי רק במלך”.

הוא הניח יד על כתפו של עזריאל, כמסכם את השיעור. ”כשתחיה כך ביום, החומה הכבדה של ההסתר תיעלם לגמרי. בלילה יישארו רק רעשי העולם - צעדים בסמטה, צפירה של מכונית - שמסיטים את המבט לרגע, אבל כבר לא מסתירים את האופק. כשתסכים להיות צינור לרצונו של המלך, בלי להיות בעל דעה ומטרה משל עצמך - תוכל לחוש את האור שלו ממלא אותך”.

המילה הזו - 'צינור' - נחתה על עזריאל בכובד בלתי צפוי. זו לא היתה רק מילה, זה היה הד. הד לוויכוח ישן וכואב שקולו עדיין הדהד באוזניו.

לרגע אחד, המאפייה החמה והשקטה נעלמה. הוא שוב היה שם, בסלון ביתם שבכפר, עומד ליד אביו. מולו ראה את שאלתיאל קם מהפסנתר, פניו חיוורות, עיניו בוערות בעלבון ובמרדנות. הוא שמע את קולו של אביו, מלא אהבה אך חסר הבנה לרוחו הסוערת, מסביר לו על הזכות הגדולה להיות 'צינור לקולו של המלך'. ואז, את תשובתו של אחיו, תשובה שנאמרה בשקט, אך הזעקה שהיתה טמונה בה המשיכה להדהד זמן רב: ”אני לא צינור של אף אחד!”.

הזיכרון חלף במהירות, מותיר אחריו צריבה. עזריאל הרים את מבטו אל אוריאל, ועל פניו נסוכה היתה הבעה של בלבול עמוק.

"אני... אני מבין מה שאתה אומר, אוריאל," אמר, וקולו היה מהוסס. "אבל המילה הזו... 'צינור'... זו המילה שקרעה בינינו. זו המילה שבגללה אחי החליט שהוא צריך לברוח".

עזריאל לקח נשימה, מנסה לסדר את המילים, להסביר את הכאב של מישוהו אחר. "הוא הרגיש שהדרישה הזו, להיות 'צינור', היא בעצם דרישה למחוק את עצמו. אם המוזיקה שלו היא רק קולו של המלך שעובר דרכו, אז אין לו, לשאלתיאל, שום משמעות. כל מה שהוא מרגיש, כל הכאב שלו, כל היצירה שלו - הכול מתבטל".

הוא הביט באוריאל, והניח על השולחן את השאלה שרבעה על ליבו מאז אותו ויכוח מר, השאלה שכעת קיבלה משנה תוקף והפכה למכשול האמיתי בדרכו: "אז להיות מחובר למלך," שאל בקול שקט, "זה בעצם, לוותר על ה'אני' שלי לגמרי?".

השאלה נותרה תלויה באוויר החם של המאפייה. עזריאל ציפה לתשובה, להסבר, אולי אפילו לוויכוח. הוא חיכה שהזקן יסביר לו מדוע אחיו טעה, מדוע הוויתור על ה'אני' הכרחי.

אך אוריאל שתק. הוא הניח לשאלה להדהד בשקט, ואז, במקום להשיב, הביט בעזריאל במבט רך, חודר, ושאל שאלה משלו: "מה הרגשת בתוך האור, באותן שניות שהצלחת להיות שם? ספר לי, עזריאל".

עזריאל נתפס לא מוכן. השאלה הפשוטה הזו פרקה אותו מנשקו. הוא ציפה לדיון תיאולוגי, ובמקום זאת נשלח להביט אל תוך ליבו שלו. לרגע השפיל את מבטו, ואז עצם את עיניו, מנסה לשחזר, לא את המחשבה, אלא את התחושה. המילים בקעו ממנו בהיסוס, כאילו טעם אותן בפעם הראשונה.

"זה היה... שקט", הוא התחיל. "אבל לא שקט ריק. שקט מלא. אור. הרגשתי... שהכול נכון. שהכול במקום. לא היתה דאגה, לא היה פחד. רק... תחושה מתוקה של אושר. הרגשתי שאני סוף סוף בבית. הרגשתי... שלם".

הוא פקח את עיניו, נבון מעט מעוצמת התיאור, אך משוכנע שכל מילה בו אמת.

חיוך רחב, חיוך של הבנה עמוקה, התפשט על פניו של אוריאל. הנער כבר מצא את התשובה בעצמו, וכעת לא נותר אלא להראות לו אותה. הוא רכן לעבר עזריאל, וקולו היה שקט אך מלא עוצמה, סוגר את המעגל.

"תגיד לי אתה, עזריאל... אם להיות צינור של המלך זה להרגיש את האושר הזה, את השלמות הזו... אז להיות צינור של המלך זה **לוותר על עצמך**, או שזה לדאוג לעצמך לאושר הכי גדול שיכול להיות?".

זו לא היתה שאלה; זו היתה התשובה. עזריאל נותר דומם, והעולם סביבו נעלם. קירות המאפייה, ריח הלחם, דמותו של אוריאל - הכול היטשטש. הוא נשאר לבדו עם ההבנה החדשה, המהפכנית.

הוא הבין.

הוויכוח עם שאלתיאל התבסס על הנחה שגויה. שניהם טענו. שאלתיאל חשב שה'אני' הוא האושר, ועזריאל חשב שהוויכוח על ה'אני' הוא המחיר שצריך לשלם עבור המלך. כעת, גילה את האמת: הוויכוח על האגו הקטן, הרועש והדואג, אינו מחיקה עצמית. הוא הדרך היחידה לגלות את ה'אני' האמיתי, השלם, השקט והמאושר.

הוא לא למד טכניקה חדשה. הוא קיבל הצצה אל מטרת חייו. האימון שלו קיבל משמעות חדשה. הוא כבר לא ירדוף אחרי

רגעים של אור כדי לברוח מהחושך; אלא יחתור אל האור כי שם נמצא ה'אני' האמיתי שלו, ממתין לו.

באותו הערב, אחרי שאוריאל סיים את עבודתו ופנה לישון, עזריאל נותר ער בפיתו עוד זמן רב, עיניו פקוחות אל החושך. המילים של הזקן עדיין הדהדו באוויר, לא כאזהרה אלא כהבטחה.

לראשונה מאז עזב את הכפר, הוא הרגיש שהמשא שעל כתפיו אמנם לא נעלם, אבל משקלו השתנה. זה כבר לא היה נטל של אחריות לתוצאה, אלא משא של אהבה. לא מטלה שעליו להשלים, אלא שליחות שהמלך הפקיד בידיו, בלי לגלות לו מה יעלה בסופה.

הוא עצם את עיניו, והפעם לא ניסה לחשב מה עוד עליו לעשות, או באיזו דרך יוכל לשנות את מהלך הדברים. רק הניח לתוצאה להתרחק ממנו.

כצפוי, המחשבות הגיעו מיד - פניו של 'שאולי', הדאגה להוריו, המועקה הישנה בחזהו; אבל הפעם - כבר לא ראה צורך לגרש אותן. הוא שיחרר. "עשיתי את שלי, לחש בליבו, "מכאן - זה כבר של המלך".

המשפט הזה, כאילו פירק לבנה אחר לבנה מהחומה שסגרה עליו, וברגע שעשה זאת - קרה **משהו**.

זה לא היה סדק זעיר. זו היתה דלת שנפתחה לרווחה. אלומת האור הבלילה באחת, עוטפת אותו בחום שקט. הוא הרגיש איך שמש פנימית, רכה ויציבה, ממלאת אותו מבפנים.

הרעש לא נדחק הצידה, הוא התפוגג אל הצללים, נמס לתוך השקט, כמו גוש קרח במים חמים. דמויותיהם של שאלתיאל,

של אמו ושל אביו, לא נעלמו. הן רק חדלו להיות קיר. הן עמדו שם, אך לא הסתירו דבר.

הוא ישב כך דקות ארוכות, עטוף בתחושת קרבה שקטה. ובאותו הרגע הבין לגמרי, סוף סוף, שהעבודה האמיתית שלו אינה מאבק על תוצאה - אלא נכונות לוותר עליה.

כשפקח את עיניו לבסוף, החדר היה חשוך ושקט, אך בתוכו - נותר אור. עזריאל ידע שהדאגות עוד תשובנה, המחשבות לא הסתלקו לצמיתות. אבל הוא כבר לא פחד מהן. הוא לא היה צריך לנצח אותן. רק לזכור למי עליו למסור אותן.

והוא כבר האמין, שגם אם זה לא יהיה תמיד קל - זה אפשרי.

המראה

ההצלחה ב'היכל הבדולח' לא היתה סוף פסוק; היא היתה יריית הפתיחה למסע כיבוש מתוכנן היטב. בחודשים שחלפו, הפך 'שאולי' ממטאור מסקרן לשמש יציבה במרכז הרקיע התרבותי של העיר.

המכונה המשומנת של סילאס ואלכס עבדה שעות נוספות: ראיונות למגזינים הנכונים, הופעות אורח באירועים יוקרתיים, וטיפוח בלתי פוסק של המותג - "הצליל הפראי מהכפר". שאלתיאל למד לשחק את התפקיד בשלמות, אך חש כיצד טעם התהילה, שהיה פעם מתוק ומסחרר, הופך לשגרה תובענית.

הערב, הוא עמד בפני המבחן הגדול מכולם, השלב הבא והאחרון בסולם ההצלחה העירוני: הופעת יחיד ב'היכל התהילה'. זה לא היה עוד אולם; זה היה הפנתיאון. המקום שאליו רק הגדולים ביותר הגיעו, המקום שבו אגדות נחרטות בזיכרון הקולקטיבי של העיר. הלחץ היה עצום, והציפייה - מחרישת אוזניים.

דפיקה קלה נשמעה על דלת חדרו בקונסרבטוריון. היה זה סילאס, לבוש בחליפת ערב מהודרת, פניו מרוכזות ורציניות. הוא סקר את שאלתיאל מכף רגל ועד ראש, כמו מנצח הבוחן

את הכלי הראשי בתזמורת שלו, רגע לפני שהמסך עולה. הוא ניגש, יישר קפל בלתי נראה בצווארוננו של שאלתיאל, ונשא אליו מבט נוקב. "הגיע הזמן, שאולי," אמר בשקט. "בוא".

הם לא יצאו מהכניסה הראשית של הקונסרבטוריון. סילאס הוביל את שאלתיאל במעלית שקטה וחרישית אל החניון התת-קרקעי, אל ממלכה של בטון חשוף ושקט מצמית. שם, המתינה להם מכונית שרד שחורה, ארוכה ומבריקה, שצבעה הכהה בלע את אורות הניאון החיוורים של החניון. נהג במדים עמד דומם ליד הדלת האחורית.

"אל תתרגל לזה שאולי, לפחות לא בינתיים," אמר סילאס בחיוך קל כששקעו במושבי העור הרכים. "זו מתנה מהנהלת 'היכל התהילה'. הם שולחים אותנו לאמנים הראשיים שלהם בערב המופע". קולו של סילאס הפך רציני. "להופעה כזאת, שאולי, אי אפשר להגיע כמו סתם אורח. ההגעה שלך למקום היא כבר חלק מהמופע. התדמית היא הכול".

הנהג שילב הילוך, והמכונית החלה לגלוש אל מחוץ לחניון, מגיחה מהדממה האטומה שבין קירות הבטון אל הרחובות הסואנים של העיר.

שאלתיאל הביט החוצה מבעד לחלון הכהה. אורות העיר נראו כעת כמחזה מרוחק, כמעט לא אמיתי. הוא היה מנותק מהם, צופה מהצד על החיים הרוחשים בחוץ, מתוך בועה שקטה וממוזגת של עור ופאר. המילים של סילאס הדהדו בראשו. הוא לא היה עוד אדם בדרכו להופעה; הוא היה מוצר יוקרתי בדרכו אל התצוגה.

המכונית האטה ולבסוף עצרה ליד כניסת האמנים הצדדית של 'היכל התהילה', הרחק מעיני הקהל הסקרן. כשהנהג פתח בפניו את הדלת, היכה בו גל קול - לא רעש ברור, אלא המיה אדירה ועמומה של אלפי אנשים הממתינים באולם, רחש שחדר דרך קירות הבטון העבים.

הם נכנסו פנימה, אל מסדרונות שקטים מרופדים, שבהם נעו אנשי צוות כשארשת דחיפות על פניהם. ככל שהתקרבו אל מאחורי הקלעים, כך הלכה והתעצמה אותה המיה, עד שהפכה לרחש ממשי, פיזי כמעט, של ציפיה דרוכה. האווירה היתה מחשמלת.

סילאס הוביל את שאלתיאל אל דלת עץ כבדה שנשאה שלט דיגיטלי קטן: 'שאולי'. הוא פתח אותה והניח לשאלתיאל להיכנס לבדו. "עוד כמה דקות אני חוזר", אמר בשקט. "תנשום. תתמקד". הדלת נסגרה מאחורי שאלתיאל והותירה אותו בשקט הסטרילי. על מסך קיר גדול נראה שידור חי מהאולם, והוא הביט בו מהופנט.

ים של פנים מהודרות מילא כל מושב פנוי. הוא זיהה שם את אנשי העלית של העיר - ממון, תרבות וכוח. האורות הרכים, שנשפכו מהתקרה הגבוהה והמעוצבת, נחו על קהל שלבש את מיטב מחלצותיו, כולם ממתנינים רק לו, לתופעה ששמה נישא בפי כל. הוא הבין. זו לא היתה עוד הופעה; זה היה אירוע. 'היכל התהילה' לא היה עוד אולם קונצרטים; זה היה מקדש מודרני לתהילה, והערב, הוא היה האליל שעל הבמה.

דלת חדר האמן נפתחה חרש, ודמותו של סילאס הופיעה בפתח. הוא לא הוסיף מילה על חשיבות הערב; הכול כבר נאמר. רק הניח יד מוצקה על כתפו של שאלתיאל, אחיזתו חזקה, ממקדת. "התרגשות היא דבר טוב, שאולי", אמר בקול שקט ומדוד. "תשתמש בה. תתעל אותה אל קצות האצבעות. אבל אל תשכח: הראש צריך להוביל, לא הלב".

מנהל הבמה הופיע. "שתי דקות, מאסטר".

סילאס טפח קלות על כתפו של שאלתיאל. מבטו לא היה נרגש, אלא ממוקד, מקצועי. "בדיוק כמו בחזרות, שאולי", אמר, וקולו היה שקט וחד, "בלי הפתעות". הוא פינה את הדרך.

שאלתיאל צעד לבדו במסדרון הקצר שהוביל אל מאחורי הקלעים. ההמיה האדירה של הקהל הפכה כעת לשאגה של ציפיה כשהכרוז הכריז את שמו. הוא נעמד בפתח, צלילת שחורה על רקע האפלה, מביט אל הבמה הריקה שבה ניצב הפסנתר, מבריק תחת אלומה בודדת של אור, שאף שאיפה עמוקה ואחרונה, והניח ל'שאוּל' הכריזמטי והבטוח בעצמו לתפוס את המושכות. הוא צעד אל תוך האור.

אלומת האור עקבה אחריו כשחצה את הבמה הרחבה. רחש התשוואות התגבר, ליווה אותו כל הדרך אל פסנתר הכנף השחור והמבריק. שאלתיאל קד קידה קלה, תנועה מחושבת ומאופקת, והתיישב.

הוא המתין רגע, מניח לתשוואות לדעוך, עד שבאולם העצום השתררה דממה מוחלטת, דרוכה. רק אז, הרים את ידיו, הניח אותן על הקלידים הקרירים, והצליל הראשון פילח את השקט.

באזניו הצטלצלו מילותיו של סילאס מהחזרה האחרונה: 'אל תרגיש את הסערה, תנהל אותה'. כעת, על הבמה, שטוף באלומת אור לבנה, הוא עשה בדיוק את זה. הוא כבר לא ניגן מתוך סערת נפש; הוא הפך למנצח המושך בחוטיה.

כל תו היה מהלך מחושב, כל רגע של שקט דרמטי היה פיתיון שהושלך במדויק אל הקהל. הוא היה הבעלים הבלעדי של הרגע, לא משום שנסחף בו, אלא משום שבנה אותו, לבנה אחר לבנה, מתוך ריקנות קרה.

היצירות שניגן היו מבנים ארכיטקטוניים של צליל, מורכבים ומתוחכמים, כאלה שפנו אל השכל של המאזינים אך לא אל ליבם. הקהל ישב מרותק, שבוי בקסמו של כשרון-על, לא מודע לקור שבבסיסה של המנגינה וליד המיומנות שמושכת בחוטים.

האנרגיה שזרמה אל שאלתיאל מהקהל הזינה אותו, הפכה אותו למשהו גדול יותר מעצמו. תשוואותיהם, נשימתם העצורה, כל

אלו התלכדו בתוכו לכדי כוח טהור. הוא היה המקור והמרכז של כל זה, מנצח על תזמורת אדירה של רגשות אנושיים, והשרביט היה נתון בידיו בלבד.

היצירה האחרונה הסתיימה באקורד סוחף, והדממה שנפלה היתה רועמת יותר מכל צליל. ואז הגיע הפיצוץ. שאגה אדירה של תשואות שטפה את האולם, והקהל כולו נעמד על רגליו. "שא-ו-לי! שא-ו-לי!" הם קראו, ושמם הדהד בחלל העצום.

הוא עמד שם, קד קידה, חיוך מאופק אך מלא עוצמה על פניו, ושטה את שאגת הקהל בצמא. זה היה הרגע לו חיכה, הרגע שמילא את הריקנות שבתוכו והעניק לו תחושת קיום חזקה וממכרת.

'שאול' חזר לפסנתר, להדרן, לא רק כמתנת פרידה לקהל שסגד לו, אלא מתוך צורך נואש להאריך את הרגע, להמשיך ולקבל את מנת ההערצה שלו.

הוא לא חזר על חומר מוכר. במקום זאת, מתוך פרץ של גאונות וכוח, החל לטוות מנגינה חדשה, סוחפת ומסחררת. לא מנגינה שנבעה מהלב, אלא מופע ראוזה טהור של כישרון-על. אצבעותיו התרוצצו על הקלידים במהירות מסחררת, בונות ושוברות מהלכים הרמוניים מורכבים, מרכיבות מבנה צלילים מבריק, נוצץ וקר כקרח. זה לא היה שיר, אלא מופע זיקוקים מוזיקלי; יצירה שנועדה לסנוור, להדהים, ולהשאיר את הקהל פעור פה מול יכולתו הטכנית, לא מול נשמתו. זו היתה הוכחה ניצחת, לו ולהם, שהוא, 'שאול', עדיין אדון המשחק.

בעוד אצבעותיו ממשיכות לרקד על הקלידים, הוא הרים את מבטו אל הקהל, מתבונן בים ההערצה שלפניו. ואז, מבעד לאור הזרקורים המסנוור, ראה אותו.

בשורה השלישית, לבוש בחליפת ערב מהודרת, כוס משקה בידו, ישב לא אחר מאשר צוריאל. בכבודו ובעצמו. הוא חייך את

אותו חיוך סלחני, יודע-כל, ומחא כפיים בקצב מדוד, כמו מבקר אמנות מנוסה. דמותו לא הזכירה במאומה את דמות שומר המגילות המכובד מהכפר.

ברגע אחד, הזמן קפא. שאגת הקהל, אור הזרקורים, הפסנתר שתחת אצבעותיו - הכול נעלם. הוא לא ראה מולו את צוריאל של היום, אלא את צוריאל של אז, בביתו המפואר, מסביר לו בחיוך מתנשא על אמנות ה'גם וגם'. הוא נזכר בתחושת הגועל שחש אז, בבזז העמוק שרחש כלפי הזיוף, כלפי הפשרה שהציג בפניו שומר המגילות.

ואז, כמו מכת ברק, ראה את עצמו. לא דרך עיניו שלו, אלא דרך עיניו של אותו נער כפרי שהיה פעם. אותו נער הביט כעת מהעבר על 'שאול' שעל הבמה - הדמות המלוטשת, המהונדסת, שכל כולה הצגה. הוא ראה את כברת הדרך הנוראה שעבר: ממי שזעזעה אותו הפשרה של שומר המגילות, למי שהפך בעצמו למוצר בחלון הראווה של העיר.

זה לא היה תהליך איטי, זו היתה התנפצות. האופוריה לא דעכה; היא התפוגגה באחת, קורסת אל תוך עצמה ומותירה אחריה ריק אינסופי.

לשבריר שנייה, אצבעו של שאלתיאל החמיצה תו. איש בקהל לא הבחין בכך, אבל עבורו, זו היתה צרימה בלתי נסבלת; זה היה קולו שלו - קולו האמיתי והטועה של שאלתיאל - שחדר לפתע מבעד לנגינה המהונדסת והמושלמת של 'שאול'.

ידיו המשיכו לנוע על הקלידים בכוח האינרציה, מבצעות את היצירה בדיוק טכני מושלם, אך הוא כבר לא היה שם. תחושת הריחוף התרסקה. שאגת הקהל, שרק לפני רגע נשמעה כמו מוזיקה מתוקה, הפכה לרעש לבן וחסר פשר.

'שאול' סיים את ההדרן, נעמד, וקד קידה בפעם האחרונה. החיוך עדיין היה שם, כמסכה מושלמת, אך מאחוריו - שאלתיאל

הרגיש כפור עמוק מתפשט בליבו. הוא ירד מהבמה, לא אל תוך זוהרה של ההצלחה, אלא אל תוך הדממה הפנימית שבה מחיאת כף אחרונה עדיין הדהדה, צורמת וזרה.

הוא יצא מהבמה אל מאחורי הקלעים, אך המערבולת רק החלה. קבלת הפנים שנערכה לכבודו היתה זירה רוחשת של הצלחה. האוויר היה סמיך מניחוח בשמים יקרים ומהמולת שיחות נלהבות, שנקטעה רק בקול פקקי שמפניה נשלפים ובצלילן החד והצלול של כוסות דקיקות המצטלצלות זו בזו.

סילאס עמד לצידו, קורן, מציג אותו בפני האנשים הנכונים - מבקרים שדעתם קובעת, ופטרונים שעושרם יכול לסלול דרכים. שאלתיאל לחץ ידיים, הנהן במקומות הנכונים וחייך את החיוך המדויק שלמד לסגל לעצמו. הוא היה שחקן מושלם בתפקיד חייו, בעוד נשמתו צופה במתרחש ממרחק בטוח וקר.

ואז, מתוך ים הפנים המהודרות, הגיחה דמות אחת מוכרת מדי. שאלתיאל קלט אותו בזווית העין וקפא לרגע. צוריאל.

לא בקהל, לא ברחוב, אלא כאן, בקבלת הפנים הסגורה של האליטה, נע בין האורחים בטבעיות של מי ששייך. ההבנה הזו, שהוא אינו סתם אורח מזדמן בעיר, אלא חלק בלתי נפרד ממנה, הכתה בשאלתיאל עוד לפני שהחליפו מילה.

צוריאל ניגש אליו, לא בחמימות של חבר ותיק, אלא בסקרנות של מומחה הבוחן יצירת אמנות. חיוך מורכב, כזה שלא ניתן היה לפענח, ריחף על פניו. הוא סקר את שאלתיאל מכף רגל ועד ראש, ולאחר מכן הסה את ראשו קלות, כאילו בוחן אותו מזווית אחרת.

"שאלוי", פתח לבסוף, וקולו היה שקט ואירוני, "אני חייב להודות, זה מרשים". הוא השתהה, ואז הוסיף את המילים הצורבות:

"היכולת הזו... לקחת את כל הכאב שהוא מהכפר, ולהפוך את זה למשהו שהם מבינים פה? זו הצגה מרשימה, אין מה לומר".

המילים של צוריאל, שנאמרו בנימה של מבקר אמנות מנוסה, היו מדויקות כאומל מנתחים. הן לא פגעו ב'שאוּל', הכוכב; הן חדרו עמוק יותר, היישר אל ליבו של שאלתיאל, הנער שרק לפני רגע התנפץ לרסיסים על הבמה. הוא ניסה לאסוף את עצמו, לגייס את המסכה חזרה. "אני לא יודע על מה אתה מדבר", אמר שאלתיאל, וקולו היה חד מדי, מתגונן. "זו לא הצגה. זה מי שאני עכשיו. האמן שהפכתי להיות".

צוריאל חייך חיוך סלחני, כמעט רחום, כשל מבוגר המביט בנער מתלהם. "נו, נו..." אמר בזלזול שקט. "אם זה מה שאתה מספר לעצמך..." הוא פטר את דבריו בתנועת יד קלה, והתכוון להסתובב וללכת משם.

אך הזלזול הזה היה הקש ששבר את שאלתיאל. "להגיד לעצמי?!". התפרץ, וקולו, שהיה עד כה שקט, רעד מזעם. "אתה רוצה לדבר על מה שאנשים אומרים לעצמם? בוא נדבר עליך! אני לפחות לא מסתיר כלום! אני חי את מה שאני! אתה, לעומת זאת... אתה חוזר לכפר, לובש את בגדי שומר המגילות, ומרגיש מושלם. אבל אני הייתי אצלך בבית! ראיתי את ספות העור, את הנברשות, את הקפה ההפוך ואת אלבום התמונות מהעיר! אתה זה שניסית ללמד אותי איך להיות מזויף! אז אל תחמיא לי על זה שהצלחתי 'לזייף', צוריאל. כי אני לא המזייף פה. אני זה אני. אתה... אתה היחיד שחי בשקר!".

פניו של צוריאל החווירו לרגע, וניתן היה לראות ניצוץ של זעם אמיתי מבליח בעיניו למשך שבריר שנייה. אך הזעם הזה כבה מהר כפי שהופיע. הוא נשם נשימה איטית, כמעט בלתי נראית, וארשת פניו התרוקנה והפכה למסכה קרה ומלוטשת. החיוך המורכב חזר אל שפתיו, אך כעת היה נטול כל חום, חד כסכין. הוא הביט סביב, כאילו מוודא שאיש אינו מאזין לשיחה הפרטית

והרעילה הזו שהתפתחה בלב החגיגה, ואז רכן לעבר שאלתיאל, קולו לחישה רושפת.

"אני מזייף?" חזר על המילים בבוז, "באמת? להזכירך, אני לפחות עדיין קורא לעצמי צוריאלי!". הוא השתהה, מניח למשפט לנחות במלוא כובדו, ואז ירק את השם החדש בלעג: "מי זה 'שאולי'?".

צוריאלי לא המתין לתשובה. "אני חי בכפר, ילד. נכון. אני שומר מגילות, אני חלק מהקהילה. אני מגיע לכאן מדי פעם לנשום קצת אוויר, וחוזר בחזרה. אבל אתה?" הצביע עליו, "אתה חי פה! אתה הפכת להיות העיר בעצמה!".

המילים הפכו לסכינים חדות, כל אחת מהן מכוונת לנקודה כואבת. "מכרת את השם שלך, את המוזיקה שלך, את הנשמה שלך, בשביל כל זה," הוא הניד בראשו בתנועה רחבה, שכללה את כל הטרקלין המפואר, את האורחים המהודרים, את ההצלחה הנוצצת. "אז כן, אולי שנינו מזויפים," סיכם, וקולו היה מלא ארס צלול, "אבל הזיוף שלך נוצץ יותר, ולכן הוא מרגיש לך מתוק יותר, נכון?".

הוא לא המתין לתשובה. רק יישר את גבו, שלח מבט אחרון של בוז צרוף לעברו של שאלתיאל, סב על עקבותיו ונבלע בהמון החוגג, מותיר אותו עומד לבדו, רועד קלות, המום וחשוף, במרכז המסיבה שנערכה לכבודו.

שאלתיאל נותר עומד על מקומו. רעש השיחות וצלילי הצחוק חזרו והיכו בו, אך כעת הם נשמעו לו כמו לעג צורם. המילים של צוריאלי לא היו רק עלבון; הן היו רסיסים של מראה שבורה, וכל רסיס שיקף לו אמת כואבת שלא יכול היה עוד לברוח ממנה.

שאלתיאל לא זכר כיצד עזב את קבלת הפנים. הוא מלמל, התנצלות חפוזת בפני סילאס, משהו על עייפות פתאומית,

ופילס את דרכו החוצה דרך יציאת האמנים, משאיר מאחוריו את רחש ההצלחה ואת המבטים המבולבלים.

כשיצא אל אוויר הלילה הקריר, הנהג בחליפה הכהה כבר המתין לו ליד מכונית השרד השחורה. הוא פתח בפניו את הדלת האחורית מבלי לומר מילה, פניו חתומות ונטולות הבעה, כמי שרגיל לדרמות השקטות של כוכבים.

שאלתיאל שקע במושב העור הרך והקר. הדלת נסגרה אחריו בחבטה עמומה, וברגע אחד, כל המולת העיר נותרה בחוץ. בפנים שרר שקט מוחלט, ריח עדין של עור ופאר. המכונית החלה לגלוש ברכות אל תוך הלילה, והעיר הסואנת הפכה מבעד לחלון הכהה למופע אורות אילם ורחוק.

הפאר המבודד הזה לא הביא נחמה לליבו של שאלתיאל. להיפך. הוא רק הגביר את תחושת הניכור. השקט הכפוי הפך לתיבת תהודה למילים של צוריאל, שהדהדו בראשו בעוצמה מחרישת אוזניים: "הזיוף שלך משתלם ונוצץ יותר... לכן הוא מרגיש לך מתוק יותר, נכון?". כל פנס רחוב שחלף על פניהם היה כמו זרקור שחשף את השקר שלו. הנסיעה אל הקונסרבטוריון לא היתה מפלט, אלא מסע איטי בתוך כלוב מזהב, לבדו עם האמת המרה.

המכונית גלשה אל תוך החניון התת-קרקעי השקט, ועצרה. הנהג פתח בפניו את הדלת בדממה. שאלתיאל יצא אל האוויר הקריר, הספוג בריח של אבק ובטון, חצה את החניון הדומם, עלה במעלית השקטה אל הקומה שלו, והחל צועד לבדו במסדרונות הארוכים והריקים, פסיעותיו מהדהדות קלות בחלל. כל פסיעה הרחיקה אותו מהמולה של הערב, והעמיקה את תחושת הבדידות.

דלת חדרו נטרקה מאחוריו בנקישה חדה ושקטה, חותמת סביבו את הדממה. שאלתיאל נשען עליה, מתנשם בכבדות. השקט שאחרי שאגת הקהל הכה בו בעוצמה גדולה יותר. הפעם, לא

היתה זו הריקנות המוכרת של לילות הקודמים, אלא תחושה הפוכה: הוא היה מלא. מלא עד להתפקע. מלא בקיטור, בלבה רותחת של כעס, בושה ובלבול שדרשו תשובות.

ידו נשלחה מאליה אל מגירת השולחן, אל המפלט המוכר, אל 'אורג החלומות'. הוא אחז במכשיר הקר והחלק, שהבטיח לו תמיד בריחה אל עולם נטול כאב. אך מול הסערה הרותחת שבליבו, 'אורג החלומות' נראה פתאום חסר אונים, כמעט פתטי. המכשיר ידע למלא ריקנות באשליה, אך לא לרוקן אדם שהיה מלא ברעל. הבריחה, הבין שאלתיאל בבהירות מצמיתה, לא תעזור. עליו להתמודד.

הוא הניח את המכשיר על השולחן, ומבטו נותר נעוץ במגירה הפתוחה. בעומק, מתחת לחפצים חסרי חשיבות, נח קצה החוט היחיד שנותר לו לעולם האמיתי. הוא הושיט את ידו שוב, לאט, ושלף את פיסת הנייר המקומטת שעזריאל נתן לו.

שאלתיאל אחז בפתק, מרגיש את מרקם הנייר הפשוט, חפץ זר בעולם המלוטש שלו. קול חד וקר, קולו של סילאס, של ההיגיון העירוני, לחש לו: "אל תעשה את זה! זו מלכודת! זו הזמנה לחזור אל הכלא הקטן ההוא, אל השיפוטיות, אל הציפיות! לקרוא את זה, זה להודות שהם צדקו, להודות בכישלון!". ידו כמעט השליכה את הפתק בחזרה אל חשכת המגירה.

אבל אז, עלתה מול עיניו דמותו הלועגת של צוריאל, ומולה, פניו הכואבות של עזריאל כפי שראה אותו בפעם האחרונה, מושיט לו את הפתק בשתיקה. הוא נזכר במבט ההוא, שלא היה בו שיפוט, רק כאב וגעגוע, ובעיקר - אמת. התמונה הזו עמדה בניגוד מוחלט לדמות המזויפת שפגש זה עתה בהיכל התהילה.

הוא חש צורך להתחבר, ולו לרגע אחד, אל האמת הזאת. האמת של פעם. לגעת במשהו שלא זויף, שלא תווך, שלא הונדס. הוא הבין שהכאב שבשקר הפך לבלתי נסבל, והוא זקוק נואשות,

כמו אוויר לנשימה, לטעום את טעמה של האמת, כמות שהיא.
גם אם זה יכאב.

שאלתיאל התיישב על קצה מיטתו, בחדר המפואר שבלב
ממלכת הזיוף שלו, והביט בפתק. זה לא היה רק נייר, זו היתה
בחירה. להמשיך לברוח, או להתחיל, אולי בפעם הראשונה,
לחפש תשובה. ידיו רעדו קלות כשפרש לבסוף את הנייר. הוא
החליק את הקמטים, הביט בכתב ידו המוכר אך הזר כל כך של
אחיו, והחל לקרוא.

המוצג האחרון

הימים במאפייה נמתחו לכדי שגרה של עבודה קשה ושקט פנימי, אך את הגעגוע של עזריאל לאחיו - מאומה לא הצליח להשקיט.

מאז אותו לילה במאפייה, שבו פגש לרגע את השקט ההוא, ניסה עזריאל שוב ושוב לשוב אליו - אל המתקוות, אל החיבור, אל השלווה והאוויר שהרגיש כשאלומת האור עטפה אותו. הוא כבר ידע: הכניסה לשם מחייבת שחרור מוחלט של השליטה, נכונות להפקיד את הדאגות בידי של המלך, והסכמה להיות רק צינור לרצונו.

וכאן, טמון היה הקושי האמיתי.

משום שההבנה המהפכנית שחוה באותו ערב שינתה אמנם את התפיסה שלו, אך לא הפכה אותו לאדם אחר. הוא מעולם לא היה אדם פסיבי. כל חייו נמדדו במעשים ובתוצאות. אפילו געגועיו לשאלתיאל לא היו געגועים שקטים - הם היו דחף מתמיד לחפש דרך, להציל, לתקן. כעת, לפתע, נדרש ממנו לחדול מהמאבק, להפסיק לרדוף אחרי התוצאה, ולהניח את כל היעדים בצד.

שעת האימון הלילי שלו, נשאה כעת אופי של תרגול יומיומי ב'מסירת המשא' הזו.

היו לילות שבהם הצליח. הוא היה עוצם את עיניו, מזהה את הדאגות, ומוסר אותן בשקט לידי של המלך. באותם רגעים, היה חש איך הדלת נפתחת, ואותה שמש פנימית ממלאה אותו בשלווה עמוקה. בלילות כאלה, היה נרדם עם חיוך על שפתיו.

אך היו גם לילות אחרים. לילות שבהם העייפות גברה, או שהגעגוע היה חד במיוחד. בלילות כאלה, הוא היה מנסה 'למסור', אך מוצא את עצמו נאחז בכוח בדאגה, מתווכח איתה, נלחם בה כבעבר. אז, היה פוקח את עיניו, והחושך היה מרגיש קר ומאיים מתמיד.

הוא למד לקבל את שני המצבים. הבין שעליו לעבור כברת דרך, שלא ניתן לצלוח ביום אחד. שהמסירה האמיתית אינה פעולה חד פעמית, אלא חזרה יומיומית אל אותו מקום של נכונות לוותר על השליטה ולהיות צינור. המאבק האמיתי, עליו לא סיפר לאף אחד, כבר לא היה מול המחשבות עצמן - אלא מול הוויתור על הצורך לנצח אותן.

מדי פעם, בשעות אחר הצהריים המאוחרות, כשהעבודה דעכה - היה יוצא מהסמטה הצרה ופוסע ברחובות העיר אל עבר הקונסרבטוריון. לא כדי לפגוש את שאלתיאל, אלא רק כדי להיות קרוב. הוא דמיין שהנוכחות השקטה שלו, אי שם ברקע, שולחת לאחיו חוט דקיק של אנרגיה, של זיכרון, שאולי יום אחד יחדור את חומות הניכור שבנה סביבו.

באחת השוטטויות הללו, מצא את עצמו עומד מול אתר בנייה עצום, מגודר כולו. מנופי ענק נעו בשקט מופתי על רקע השמיים, מניפים קורות פלדה אדירות. מאחורי הגדר, ראה עזריאל את שלדיהם של גורדי שחקים חדשים מטפסים מעלה בקצב מסחרר - מונומנטים של עוצמה שבנתה העיר לכבוד עצמה.

המחזה היה מהפנט ודוקר בו זמנית. הוא עמד מרותק מול אתר הבנייה, צופה בסימפוזיה האדירה של היצירה, והבין לפתע: זו היתה סימפוזיה של יהירות. המנופים נעו כזרועות של אלים מכניים, והשלדים של גורדי השחקים טיפסו מעלה בביטחון עצמי מוחלט, כאילו אין כוח בעולם שיכול לעצור אותם.

הוא הביט במנופים האדירים, והמילים של אוריאל הדהדו בו בבהירות חדשה. אוריאל לימד אותו את חוק הברזל של החיבור האישי: כדי לחוש את אורו של המלך, ולו לרגע, עליך לפנות את עצמך, לוותר על השליטה, להיות צינור. זהו התנאי לגילוי המוגבל, הפרטי, שמתרחש בתוך ההסתר.

ואז, מול העוצמה הדורסנית של העיר, ההיקש הלוגי הכה בו בעוצמה של גילוי:

אם זהו החוק לגבי הגילוי המוגבל, על אחת כמה וכמה שהוא חייב להיות נכון לגבי הגילוי המלא. אם נדרשת כניעה כדי לזכות בטיפה אחת של אור, איזו כניעה עצומה תידרש מהעולם כדי להכיל את האוקיינוס כולו?

הוא נזכר במילים של אביו, של סבו, המילים שעליהן גדל: "המלך הבטיח שיחזור". לרגע אחד, ההבטחה הזו הרגישה שברירת בלתי אפשרית מול העוצמה הדורסנית של העיר. השאלה פרצה ממנו כמסקנה הגיונית ומצמיתה: "איך המלך יוכל לחזור? איך ההבטחה תתגשם בעולם שכל מהותו היא מלחמה עיקשת נגד התנאי היחיד לקבל אותו?".

השאלה הזאת לא היתה עוד הרהור אישי אודות מאבקו הפרטי. היא נשאה כובד של דורות, משקל של הבטחה עתיקה מול מציאות אטומה.

עזריאל חזר למאפייה כשהשמש החלה לשקוע. אחרי שסיימו לנקות את שאריות היום, הוא ואוריאל נעמדו זה לצד זה לישעת המלך האישית שלהם. זה היה רגע של שקט, אי של אמת בתוך

אוקיינוס ההמולה. אבל גם השקט הזה לא הצליח לשטוף ממנו את כובד המחשבות.

כשסיימו, התיישב עזריאל על שרפרף העץ הפשוט, כתפיו שמוטות, מבטו אבוד.

“אוריאל”, אמר, וקולו היה דחוף, מיואש. “ראיתי אותם היום מרימים בנין אל לב השמים, והבנתי. הם סוגדים לכוח, אוריאל. הם מאמינים בשליטה. וכל מה שלמדתי ממך הוא שהדרך אל המלך היא בדיוק הדרך ההפוכה: היא מחייבת כניעה, התמסרות, נכונות להרפות ולהיות צינור. אז איך שני המסלולים הללו ייפגשו? איך ההבטחה של המלך, שהוא יחזור, תוכל להתקיים בעולם שכל כולו צועק הסתר?”.

אוריאל הקשיב לדבריו בשקט, ובמבטו ניכרה הבנה עמוקה. הוא זיהה מיד שהנער עבר שלב, והשאלות שלו כבר אינן עוסקות רק בכאבו האישי, אלא בתמונה השלמה, הרחבה יותר. הוא בדיוק סיים לנקות את שולחן העץ הגדול, וכעת ניגש לברו, רחץ את ידיו מהבצק, וניגב אותן לאט בסינרו.

ישנן שאלות, עזריאל, אמר לבסוף, וקולו היה שקט ועמוק, “שתשובה במילים רק תקטין אותן. צריך לראות את התשובה, לחוש אותה”.

הוא הביט בפניו המוטרדות של עזריאל, והבעה החלטית פשטה על פניו שלו. “מחר”, אמר, “נסיים את העבודה מוקדם. יש מקום בעיר שאני חייב להראות לך. מקום שיעזור לך להבין”.

זיק של תקוה ניצת בעיניו של עזריאל. הוא סמך על הזקן. באותו הלילה, כששכב ער בפינתו, והשאלה הקיומית בעלת הפרספקטיבה האינסופית מהדהדת בליבו, מעורבת בציפייה דרוכה לקראת המחר, לקראת התשובה שלא תבוא במילים.

למחרת בבוקר, הם עבדו בהרמוניה שקטה. תנועותיהם היו מהירות ומדויקות, כל אחד מהם שקוע במלאכתו, מונעים מתחושת מטרה משותפת. כשסיימו לאפות את לחם השחר, והמדפים התמלאו בכיכרות מהבילות, לשו את הבצק הבא והניחו אותו לתפוח בקערות מכוסות בד. לאחר מכן, פשט אוריאל את סינרו המקומח, רחץ את ידיו, ואמר בפשטות: "הגיע הזמן, ילד. בוא. אנחנו הולכים".

עזריאל הנהן, ליבו פועם בהתרגשות דרוכה. הוא הרים את מבטו אל הזקן ושאל: "לאן?".

"למקום שמספר את הסיפור כולו," ענה אוריאל, וחיוכו נשא ניחוח של סוד.

הם יצאו מהמאפייה אל אוויר הצהריים. המסע אל לב העיר, בחברתו של אוריאל, היה שונה מכפי שעזריאל חווה אותו אי-פעם. ככל שהתרחקו מהסמטה השקטה, והרעש וההמולה גברו - תחושת הדריכות של עזריאל התעצמה. הוא התבונן בעוצמה הדורסנית של העיר, אך כבר לא היה זה מבט של ייאוש, אלא מבט של מי שעומד מול חידה שעומדת לבוא על פתרונה.

לבסוף, הם הגיעו אל מתחם ענק, בנוי כסדרה של אולמות זכוכית מודרניים המחוברים ביניהם בגשרים.

עזריאל זיהה את המקום מיד. "מוקד הרוח", מלמל, וקולו היה מלא חשד. "אוריאל, למה אנחנו פה? המקום הזה... הוא זיוף. הוא הופך את המלך ואת כל מה שאנחנו מאמינים בו למוצר, להיסטוריה, לפריט של אספנות רוחנית".

חיוך סבלני עלה על פניו של אוריאל. "בדיוק," אמר בשקט. "ובלי להתכוון, הוא גם מספר את האמת הגדולה מכולן. בוא".

הזקן הוביל את עזריאל דרך השבילים המטופחים, חולף על פני האולמות שבהם התקיימו הרצאות על 'חשיבה חיובית' ו'עושר

רוחני, מנווט את דרכו אל מרכז המתחם, שם ניצב אותו בניין מרשים במיוחד שעליו התנוסס השלט: 'מוזיאון המלך'.

עזריאל עצר והביט בחזית הבניין, זוכר את הגעגוע החם והמטעה שהרגיש כשראה לראשונה את דגם הארמון, ואת הצריבה הקרה של האכזבה שבאה מיד אחריו. "אני לא מבין," אמר. "איזו אמת אפשר למצוא במקום שלוקח את ביתו של המלך ומציב אותו בכלוב של זכוכית?" תהה בקול.

"בוא," חזר אוריאל, "בוא ותראה בעצמך".

הוא הוביל את עזריאל אל דלתות הזכוכית הגבוהות. הן נפתחו בחרישיות, מפנות את הדרך אל אולם כניסה עצום ומואר. הקיר המרכזי היה עשוי שיש שחור ומבריק, ועליו, באותיות כסף חרוטות, הופיע טקסט ארוך.

"קודם כל, תקרא את זה," אמר אוריאל. "חשוב שתבין מה הם **חושבים** שהם עושים כאן".

עזריאל התקרב וקרא את המילים:

"ברוכים הבאים למוזיאון המלך".

"לאורך ההיסטוריה, חברות אנושיות התמודדו עם השאלות הגדולות של הקיום: מהי תכלית? מהו סדר? מהי משמעות? בניסיון לענות על שאלות אלו, הן יצרו מערכות אמונה, מיתוסים ואידיאלים רבי עוצמה.

"תערוכה זו מתמקדת בתופעה התרבותית העשירה והמתמשכת ביותר שידע הכפר הקדום: 'אמונת המלך'. במשך דורות, היוותה דמותו של המלך ציר מרכזי, נקודת ייחוס שמולה הוגדרו כל תחומי החיים.

"מוזיאון זה, בוחן את מערכת היחסים המורכבת שהתפתחה בין 'אמונת המלך' לבין תפיסות עולם אחרות שקראו עליה תיגר

לאורך הדורות. כל אולם מוקדש להתמודדות אחרת: המפגש עם כוחות הטבע, עם שחר ההיגיון המדעי, עם המחשבה הפילוסופית ועם התנועות החברתיות הגדולות.

"זהו מסע היסטורי אל תוך התפתחותה של תודעה. דרך בחינת המאבקים וההשפעות ההדדיות בין הרעיונות הגדולים של העבר, נוכל להבין טוב יותר את המקום שבו אנו עומדים כיום".

עזריאל סיים לקרוא, וחש צמרמורת קרה. "הם... הם מדברים עליו כאילו... כאילו הוא איננו. כאילו הוא שייך לעבר," לחש.

אוריאל הניח יד על כתפו. "בדיוק," אמר. "הם באמת חושבים שהוא שייך לעבר. הם מציגים את כל זה כמסע חיפוש של האדם, אבל הם מחמיצים את האמת הגדולה מכולן: כל מה שנראה פה, עזריאל - אלו לא באמת אלטרנטיבות למלך. אלו אופני הסתר **שהמלך בעצמו יצר**, כדי לאפשר את הבחירה החופשית. בוא, נגלה יחד מה קרה לכל אלו שבחרו בהסתר על פני הגילוי".

אוריאל הוביל את עזריאל בתוך הבניין. שרר בו שקט של מוזיאון - דממה כבדה, מהדהדת, שבה כל צעד נשמע רועם. האוויר היה קריר ומעובד, נטול ריח.

הם נכנסו לאולם הראשון. זה היה חלל עצום וחשוך, והעין התקשתה להתרגל לאפלה. במרכז האולם, מוארים בזרקור אור דרמטיים, ניצבו פסלי ענק מרשימים. פסל של שור אדיר עשוי בזלת שחורה, שריריו מתוחים כמו לקראת זינוק; פסל של נשר ענק בעל כנפיים פרושות, עשוי אבן חול מוזהבת; ופסל של נחש מתפתל עשוי נחושת מבריקה. הם היו יפים ומאיימים בו זמנית.

עזריאל הביט בפסלים בהשתאות מהולה ברתיעה. "אלו האלילים מהסיפורים העתיקים," לחש, "אלו שאנשים ניסו להציב כתחליף למלך".

"נכון מאוד," אמר אוריאל. הוא ניגש אל שלט ההסבר הקטן והמואר שניצב ליד פסל השור, וקרא בקול שקט ואירוני: "עידן החלופות: בתקופות קדומות, ייחסה התרבות הכפרית הקדומה תכונות אלוהיות לכוחות הטבע, בכדי לייצר אלטרנטיבה לתפיסת המלך האחד".

אוריאל הרים את מבטו אל עזריאל. "אתה מבין? הם לא קוראים לזה חטא. הם לא קוראים לזה מרד. הם קוראים לזה 'אלטרנטיבה'. הם מציבים את האלילים הללו, מעשה ידי אדם, כאלטרנטיבה לגיטימית למלך - אותו הם מציגים כ'תפיסה', אחת מני רבות".

הוא הצביע על פסל השור האדיר. "תראה אותו, עזריאל. פעם, אנשים רעדו מפניו. הם הקריבו לו את היקר להם מכל, האמינו שהוא שולט בחייהם ובמותם. הוא היה הכוח. הוא היה האל שלהם. ואיפה הוא כיום?".

אוריאל השתהה, מניח לשאלה להדהד בחלל החשוך. "הוא מוצג מאובק מאחורי חבל קטיפה. הוא חסר חיים, כפי שהיה, בעצם, תמיד".

הם עמדו שם בשתיקה, מביטים בפסלים הדוממים, חסרי החיים. "זה הרמז הראשון לתשובה שאתה עומד לקבל לשאלתך," אמר אוריאל לבסוף. "ההסתר מרגיש נצחי כשאתה בתוכו. אבל הוא חולף. תמיד חולף. בוא, יש עוד מה לראות".

הם חצו גשר זכוכית קצר, תלוי מעל חלל ריק, והגיעו לאולם הבא. אם האולם הקודם היה חשוך ופרימיטיבי, האולם הזה היה ההפך הגמור: עגול, גבוה, ושטוף באור לבן, צלול וקר. במרכז ניצב דגם עצום ומורכב של מערכת השמש, עשוי גלגלי שיניים מוזהבים וזכוכי בדולח. המנגנון נע בדממה ובדיוק מתמטי מושלם. זה היה מחזה מהפנט של סדר והיגיון טהורים.

"היכל החכמה," אמר אוריאל בשקט, והכוורת על השלט אישרה את דבריו: "עידן התבונה: גילוי הסדר המושלם של היקום".

"אני מבין," אמר עזריאל. "הם מראים את מורכבות יצירת הפאר של המלך".

"לא," ענה אוריאל, וקולו היה מלא עצב. "הם מראים משהו אחר לגמרי. הם מראים את התקופה שבה אנשים האמינו שהם פיצחו את הסוד. שהם הבינו את כל החוקים, ושהיקום הוא בסך הכול מכונה גדולה ומדויקת".

הוא השתהה, וחיוך קל עלה על פניו. "אבל התיאוריה הזו פשטה את הרגל. החכמים הגדולים ביותר גילו בעצמם שגם ההיגיון המושלם ביותר חייב להתחיל ממשהו שאי אפשר להוכיח. מאקסיומה. הם הבינו שהמכונה לא יכלה להתחיל את עצמה".

פניו של עזריאל אורו. "אז הם הבינו! הם חזרו להכיר במלך!".

"הלוואי, ילד. הלוואי," אמר אוריאל, והעצב בקולו העמיק. "האמת היא, שאף פעם לא היה אכפת להם באמת מהשאלה האם המלך ישנו או איננו. הם רק רצו לחמוק מהמחויבות כלפיו. לכן, כשהניסיון להתכחש לקיומו של המלך כשל והתיאוריה קרסה, הם אמנם נאלצו להודות שהמלך קיים, אך הם מצאו דרך מתוחכמת יותר להתכחש למחויבות שלהם כלפיו". הזקן הניד בראשו לכיוון היציאה מהאולם.

הם יצאו מהיכל החכמה ונכנסו למסדרון ארוך ושקט, שהרגיש כמו ספרייה. האור כאן היה רך יותר, והאוויר עמד דומם. לאורך הקירות ניצבו בשורה פסלי ראש עשויים שיש לבן וקר, דמויותיהם של 'ההוגים הגדולים'. כל אחד מהם הציג הבעת פנים רצינית ושקועה במחשבות.

מול כל פסל, על כן מואר, הונח ספר אחד, פתוח בעמוד מלא בטקסט צפוף.

"גלריית הפילוסופיה," הקריא אוריאל את השלט. "השאיפה אל המופשט: ניסיונות ראשונים להגדיר את מושג ה'מלוכה'".

עזריאל הביט בפסלים הקרים, ואז באוריאל. "אז אחרי שהניסיון להתכחש למלך כשל," אמר, מנסה להבין, "הם פשוט... התחילו לכתוב עליו ספרים?".

"בדיוק," אמר אוריאל. "וזה היה מהלך גאוני ומסוכן הרבה יותר. הם לא ניסו עוד להילחם בו; הם ניסו להסביר אותו".

הוא הצביע על אחד הספרים הפתוחים. "הם הפכו את המלך החי והנוכח, זה שנותן ברכה בלחם ומקשיב לשיח הלב שלנו, ל'מושג'. ל'רעיון'. ל'אידיאה'. הם לקחו את הנשגב, והפכו אותו לתיאוריה. הם עשו לאמונת המלך את הדבר הנורא מכל: הם הפכו אותה ללא רלוונטית".

הזקן הביט סביב, על האולם השקט והסטירילי. "האנשים האלה היו חכמים, עזריאל, וזה בדיוק מה שהיה נורא כל כך. הם השתמשו בחוכמתם כדי לבנות סביב המלך חומות של מילים והגדרות, עד שכבר לא ניתן היה להרגיש אותו יותר. הם כלאו אותו בתוך הראש שלהם, במגבלות ההבנה שלהם. זו היתה צורת הסתר מתוחכמת יותר, וילון ארוג ממילים, שהמלך איפשר למי שחפץ בתירוץ אינטלקטואלי כדי לחמוק ממחויבות".

אוריאל נעצר מול פסל של הוגה בעל מצח גבוה ומבט נוקב. "הם לא רצו מלך שמחייב אותם למשהו. הם רצו מלך שאפשר להבין אותו, לנתח אותו. רעיון שאפשר להתווכח עליו. אבל בסופו של דבר, גם הדרך הזו הובילה למבוי סתום".

עזריאל הביט בפסלים הקרים. "אני לא מבין, אוריאל," אמר לבסוף. "אם הם הצליחו להפוך את המלך ללא רלוונטי, אז הם ניצחו, לא? למה הדרך שלהם הובילה למבוי סתום?".

אוריאל חייך. "זו שאלה מצוינת, והיא נוגעת בלב הכישלון שלהם. הם אכן הצליחו במשימתם להרוס, אבל נכשלו כישלון חרוץ במשימה לבנות משהו במקום".

הוא שתק לרגע, מניח לעזריאל זמן לעכל, ואז המשיך: "ההוגים, הותירו אחריהם ריק. חלל עצום. הם לקחו מהאדם את המלך החי, ולא נתנו לו בתמורה דבר - מלבד ויכוחים עקרים. אבל טבע האדם אינו סובל ריק, עזריאל. נפש האדם צמאה למשמעות, למשהו להיאחז בו".

"החלל הזה שהם יצרו", המשיך אוריאל וקולו הפך רציני, "היה האדמה המסוכנת ביותר. כי אל תוך הריק הזה פרצו כוחות חדשים, חזקים ומסוכנים הרבה יותר. הדרך שלהם פינתה את הבמה לאסון הבא. הם לא נכחדו כי מישהו נלחם בהם; הם נכחדו כי איש לא רצה להישאר איתם בתוך הריק".

הוא הניח יד על כתפו של עזריאל. "בוא. נותרה עוד תחנה אחת, המסוכנת מכולן".

מהמסדרון השקט והקר של הפילוסופיה, אוריאל הוביל את עזריאל אל האולם האחרון. נשימתו של הנער נעתקה.

החלל היה עצום וגבוה, בנוי כמו קתדרלה מודרנית. במקום חלונות, קירות הזכוכית הכהים השקיפו על העיר, כך שהמבקרים הרגישו כאילו הם מרחפים מעליה. מהתקרה הגבוהה השתלשלו דגלי ענק, כל אחד מהם מייצג 'אידאה' אחרת, ומתחת לכל דגל ניצבה ויטרינה מוארת. האווירה היתה של כוח אדיר, של יראה.

"אגף האידאות", קרא אוריאל את השלט. "עידן האדם: הולדת התנועות הגדולות".

"מה זה?" לחש עזריאל, המום מהעוצמה שבחדר.

"אמרתי לך שזו התחנה המסוכנת מכולן, וכעת גם תבין מדוע," הסביר אוריאל, קולו רציני. "אל תוך הוואקום שהותיר אחריה הפילוסופיה, פרצו התנועות האלה. המשותף לכולן, שהן לא ניסו להתווכח עם המלך או להתעלם ממנו. הן עשו משהו מסוכן הרבה יותר: הן ניסו **לחקות אותו**".

"כל אחת מהתנועות הללו," המשיך אוריאל, "היא בעצם 'מלך-מתחזה'. היא מציעה מערכת ערכים שלמה וחדשה שמחקה את דרכו של המלך, באופן מעוות, והופכת את הערכים האמיתיים של המלך למיושנים. היא מציבה 'מלך' חדש במרכז - בין אם זה העם, המדינה או האדם עצמו; היא דורשת נאמנות מוחלטת; והיא מבטיחה גאולה כאן ועכשיו. לכן התנועות הללו היו מסוכנות כל כך. הן לא נלחמו באמונה; הן הציעו אמונה חלופית. בוא, תראה בעצמך".

הוא הוביל את עזריאל אל הדגל הראשון, דגל אדום שעליו סמל של פטיש וגלגל שיניים. "זו 'תנועת האחוה והשוויון'", אמר אוריאל. "היא הבטיחה לאנשים גן עדן עלי אדמות, עולם ללא עניים ועשירים, שבו כולם שווים. היא דרשה מהם למסור לה את הכול - את רכושם, את משפחתם, את חייהם. היא הפכה להיות המלך החדש". הוא הצביע על הוויטרינה שתחת הדגל. "כל מה שנשאר מההבטחה הגדולה הזו", אמר, "הם כמה מדים בלים של פועלים, וספרי תכנון כלכלי שהצהיבו".

הם המשיכו אל הדגל הבא, דגל שחור עם סמל של הר מוזהב. בווטרינה שלמרגלות הדגל, הוצגו כרזות תעמולה ישנות וסרט זרוע אחד, דהוי. "זו 'תנועת האדמה והדם'", המשיך אוריאל. "היא אמרה לאנשים: 'האדמה שעליה צמחתם, היא הדבר הקדוש ביותר. העם שלכם הוא המלך'. היא לימדה אותם לשנוא את כל מי שאינו חלק מהעם שלהם, וציפתה מהם לבטל את דעתם בפני רצון המנהיג, כלפיו היא דרשה נאמנות טוטאלית, עיוורת".

לבסוף, הם נעמדו מול דגל תכלת צלול, שעליו סמל של מחוגה וסרגל, ומתחתיו ויטרינה ובה שרטוטים ארכיטקטוניים של עיר מושלמת, ותקנון קהילה נוקשה. "תנועת ההיגיון הטהור", אמר אוריאל. "היא האמינה בשכל האדם. היא הבטיחה שאם רק נתכנן את החברה שלנו בצורה מושלמת, לפי חוקי ההיגיון, נוכל

ליצור עולם נטול סבל, נטול כאוס, נטול טעויות. היא דרשה מהאדם לוותר על יצריו ועל רגשותיו לטובת התכנון המושלם.

הם עמדו במרכז האולם העצום, מוקפים בדגלי הענק ובווטריות הדוממות. "התנועות הללו היו חזקות, עזריאל", אמר אוריאל. "הן סחפו מיליונים. הן בנו צבאות, שינו את פני העולם. כל אחת מהן היתה בטוחה שהיא התשובה הסופית, שהיא התחליף המושלם למלך".

הזקן הסתובב לאיטו, והמשיך: "אולם איפה הן כיום?" הוא הצביע על הדגלים, על הווטריות, על המדים הבלויים ועל כרזות התעמולה שהצהיבו. "הן תלויות כאן, דוממות. אבק של היסטוריה. הבטחות גדולות שהופיעו, דרשו את הכול, ובסוף נכשלו והפכו למוצג במוזיאון".

"אתה יודע למה כולן נכשלו, עזריאל?" הוסיף אוריאל בקול שקט. "למרות שהן נראו שונות כל כך, לכולן היתה אותה טעות קטלנית. כל 'מלך-מתחזה' דרש קורבן, אבל הם לא דרשו מהאדם לוותר על גאוותו או על רצונו לשלוט, כמו שדורש המלך האמיתי. הם דרשו ממנו לוותר על האנושיות שלו".

הוא הצביע על הדגל האדום. "האחוזה" דרשה מהאדם להקריב את ליבו - את אהבתו למשפחתו ולילדיו - על מזבח הקולקטיב".

הוא הניד בראשו לעבר הדגל השחור. "האדמה" דרשה ממנו להקריב את מצפונו, את היכולת להבחין בין טוב לרע - ולהחליף אותם בנאמנות עיוורת למנהיג".

לבסוף מבטו נח על דגל התכלת. "ההיגיון" דרש ממנו להקריב את נשמתו - את כל עולם הרגש - לטובת התכנון המושלם והקרבן".

"אף אחת מהתנועות הללו לא יכלה לשרוד", סיכם אוריאל, "כי כולן ניהלו מלחמה מול טבע האדם. הן דרשו קורבן שהנפש לא היתה יכולה לתת, לפחות לא לאורך זמן. לכן הן התפוגגו ונעלמו מהעולם".

עזריאל עמד דומם, מעכל את משקל דבריו של הזקן. אוריאל הניח יד על כתפו. "בוא," אמר בשקט, "נשארה רק עוד ויטרינה אחת".

הוא הוביל את עזריאל אל קצה האולם, שם ניצבה ויטרינת זכוכית ענקית וריקה. על לוחית קטנה בתחתיתה נכתב במילה אחת: "העתיד".

"היא ריקה," אמר עזריאל.

"היא לא ריקה," תיקן אותו אוריאל בשקט. "היא פשוט מחכה למוצג הבא".

"כל מה שראינו כאן, עזריאל," אמר, "כל המוצגים הדוממים האלה - הם היו פעם וילונות מפוארים. וילונות הסתר שהמלך בעצמו טווה, כדי לאפשר לעולם להתקיים, למראית עין, בלי נוכחותו. כדי לתת לאדם את הבחירה האמיתית. כל דור קיבל את וילון ההסתר שהתאים לו, ובחר האם להסתנוור ממנו או לנסות להציץ מבעדו".

הוא הצביע דרך קיר הזכוכית הגדול של המוזיאון, אל נוף העיר הסואנת שנפרש מולם במלוא עוצמתו, והמשיך:

"המוצג האחרון, המסוכן מכולם, נמצא שם, בחוץ. זוהי 'תנועת האני העליון'. האידיאולוגיה שאומרת לאדם: 'אין לך צורך במלך, אין לך צורך באחוזה, משום שאתה המלך. הרצון שלך הוא החוק העליון'. זוהי האמונה של העיר הזאת, עזריאל. זו האמונה שלכדה את אחיך".

"אתה מבין?" המשיך בשקט, והצביע סביבו על הדגלים הדוממים שבאולם, "כל אלה היו פעם ההווה. כל אחת מהתנועות הללו היתה בטוחה שהיא נצחית, אך כולן הפכו למוצגים. העיר הזו, מבטו שב אל הנוף שבחוץ, "היא המוצג הבא בתור, והוויטרינה הזו, הקיש קלות על הזכוכית, "מחכה לה".

"העיר תיפול, עזריאל", אמר אוריאל, ומבטו נדד אל העיר שבחוץ, "אבל לא בחרב או במלחמה. היא תטרוף את עצמה, עד שלא יישאר ממנה דבר.

"אתה מבין?" המשיך, "העיר לא יוצרת כלום. היא מכונה אדירה שיודעת רק לקחת חומר גלם אמיתי - כישרון, כאב, אמונה - לרוקן אותו מנשמתו, ולארוז אותו מחדש כמוצר נוצץ. היא ניזונה מהאמת, אבל מייצרת רק אשליות.

"אבל מנגנון כזה לא יכול להתקיים לנצח. בסופו של דבר, אחרי שהעיר תטרוף את כל מה שאמיתי, לא יישאר לה עוד מה לאכול, ובסוף - היא תטרוף את עצמה. ביום שזה יקרה, כל הקסם, כל הזוהר, כל ההבטחה - יתפוגגו באחת. כל מה שיישאר ממנה הוא שלד ריק של בטון וזכוכית, עדות אילמת לרעב שלא ידע שובע."

עזריאל הביט בעיר, ואז בחזרה באולמות המתים של המוזיאון. לפתע, כבר לא ראה את העיר ככוח אדיר ובלתי מנוצח, אלא כמציאות זמנית, בת חלוף, שסופה ידוע מראש. מבין, שההסתר הנוכחי אינו סוף הסיפור, אלא רק הפרק הנוכחי, האחרון, שזמנו קצוב.

הם חזרו למאפייה בשתיקה. אבל זו היתה שתיקה אחרת מזו שליוותה אותם בדרכם אל המוזיאון. לא שתיקה של ייאוש, אלא שתיקה של שלוה והבנה.

כשנכנסו בחזרה אל החלל החם והמוכר, עזריאל ניגש היישר אל שולחן העבודה, לקח מהקערה הגדולה גוש בצק שתפח בהיעדרם, והחל ללוש אותו. ידי נעו בקצב בטוח ורגוע.

הייאוש נעלם, ובמקומו הופיעה סבלנות חדשה, עמוקה. היא לא נבעה עוד מחובה או מאמונה עיוורת, אלא מידיעה ברורה שנולדה ממה שראה במו עיניו.

השאלה שכל כך הציקה לו - איך הבטחת שובו של המלך תוכל להתגשם בעולם שמנסה בכל כוחו לשלוט - קיבלה מענה. היא

תתגשם, לא מפני שמישהו ינצח את העיר, אלא מפני שהעיר, כמו כל האידאות שקדמו לה, תיכשל ותקרוס אל תוך עצמה.

לא נותר לו אלא להמשיך בדרכו, להחזיק באמת שלו, ולחכות בסבלנות של מי שכבר יודע את סוף הסיפור: העיר תתפוס את מקומה הראוי בוויטרינה הריקה, ואז, אורו הבהיר של המלך יזרח שוב.

פרק כ"ד:

סממת התנור

שאלתיאל ישב על קצה מיטתו, בחדר המפואר שהפך לכלוב מוזהב. השקט שאחרי הסערה היה כבד, רווי במילים שלא נאמרו ובאמיתות שהוטחו בעוצמה כואבת. הוא הביט בפיסת הנייר המקומטת שהחזיק בידו, והמילים הכתובות בכתב ידו של אחיו נראו כמו שגרירות מעולם אחר, עולם שנשכח כמעט.

"שאלתיאל אחי, רק רציתי שתדע שאני פה, בעיר, אם אי פעם תצטרך אותי. הכתובת שלי היא 'מאפיית אוריאל' בסממת התנור. אני מחכה. אני מתגעגע, אבל אמשיך לחכות בסבלנות, תמיד. עזריאל".

הוא קרא את המילים שוב ושוב, והפשטות שלהן עמדה בניגוד מוחלט לסערה שהתחוללה בנפשו. לא היתה שם תוכחה, לא דרישה, לא שיפוט. רק געגוע, וכתובת.

השעות נקפו, והלילה העמיק סביבו. שינה לא באה אל עיניו. הוא שכב ער במיטתו, בוהה בתקרה, בעוד הקרב האמיתי מתחולל בתוכו. קול אחד, ציני ומריר, קולו של 'שאולי', לחש לו ללא הרף: "הוא ישפוט אותך. אם אפילו צוריאל, איש הפשרות, ראה את הזיוף, מה יגיד עזריאל, איש האמת הטהורה? הוא יביט בך ויראה רק את הקליפה הריקה שהפכת להיות. אחרי

הכול, המטרה שלו היא להחזיר את הבן האובד לחיקו של אבא, כמנחה למלך!".

המחשבה הזו גרמה לו להתכווץ. הוא נזכר במפגש הראשון ההוא, מאחורי הקלעים במופע הבכורה, בזעם ובתוכחה שבקולו של עזריאל. הפחד מפני מפגש נוסף כזה היה משתק.

אבל אז, עלתה מול עיניו התמונה של אותו עזריאל, כפי שראה אותו בפעם האחרונה, מושיט לו את הפתק בשתיקה. העיניים שלו היו... שונות, והמילים שבפתק הזה שיקפו את השינוי בחדות. לא היתה בהן תוכחה, רק המתנה שקטה. ברגע הזה, רגע של בדידות מוחלטת, שאלתיאל הרגיש שאולי האחוה הזו, האהבה הפשוטה והלא-תלויה-בדבר הזו, היא הדבר האמיתי היחיד שנותר לו בעולם.

עם שחר, כשהאור האפרפר הראשון חדר מבעד לחלון הענק, שאלתיאל היה מותש, חיוור, אך ההחלטה כבר התגבשה בליבו. הוא ילך. לא על מנת לחזור לכפר. בפירוש לא. רק כאח ההולך לפגוש את אחיו. הוא יסיים את יום האימונים בקונסרבטוריון, ימלא את חובותיו כ"שאולי", ואז, אחר הצהריים, ישים את פעמיו אל סמנת התנור.

למחרת, כשצללי אחר הצהריים החלו להתארך, יצא שאלתיאל מהקונסרבטוריון. הוא עצר מונית בקצה הרחוב, הגיש לנהג את פיסת הנייר שעליה הכתובת, ובמהלך הנסיעה צפה בעיר חולפת על פניו מבעד לחלון.

הרחובות הסואנים והחנויות הנוצצות עדיין פיתו אותו בצבעוניותם ובקצב הבלתי פוסק, אך כעת, אחרי המפגש עם צוריאל, הפיתוי כבר היה מהול בתחושה חדשה, חריפה, של גועל. כמו ממתק יפהפה שמשאיר טעם לוואי מר. הוא הביט בזוהר, אך כבר לא יכול היה להתעלם מהריקנות שמאחוריו.

לאחר מספר רגעים של נסיעה, המונית הותירה מאחור את מבצרי הזכוכית והפלדה של חייו החדשים, ופנתה אל שכונות הפועלים של העיר, שם הפאר פינה את מקומו לפשטות ישנה ועייפה. לבסוף, האטה ונעצרה בפתחה של סמטה צרה.

“זה כאן”, אמר הנהג בקול ענייני. “סמטת התנור”.

שאלתיאל שילם, ויצא אל תוך עולם אחר.

השקט היה הדבר הראשון שהיכה בו. אחרי הרחש הבלתי פוסק של העיר, הדממה כאן היתה כמעט פיזית. פסיעותיו הדהדו בין קירות הלבנים המתקלפים, בעודו צועד לאורך הסמטה. תחושת חוסר שייכות אחזה בו; לבושו המהודר זעק זרות בתוך הפשטות האפורה.

עיניו סקרו את החזיתות הדוממות, עד שלבסוף, בקצה הסמטה, נעצר מול מבנה ישן מלבנים אדומות. מעל דלת עץ כבדה וסגורה היה תלוי שלט קטן שעליו נכתב: “מאפיית ברכת המלך”. הוא הצמיד את פניו אל חרך קטן בדלת, מנסה להבחין בתנועה כלשהי, אך ראה רק חושך.

ידו נשלחה אל הדלת, אך היא היתה נעולה. נקישה קלה, ואז חזקה יותר, נותרו ללא מענה. הדממה היתה התשובה היחידה. אכזבה חריפה, משפילה, הציפה אותו. “כמובן”, לחש הקול הציני בראשו. “מה חשבת? שהוא באמת יחכה לך? שישב פה ימים שלמים בתקווה שאולי תואיל בטובך להופיע?”.

שאלתיאל הרגיש מטופש. כל הדרך לכאן, דמיין את המפגש, את המילים שיאמרו, אך לא העלה בדעתו את האפשרות הפשוטה: שלא ימצא איש.

עזיבה מיידית לא באה בחשבון; היא הרגישה כמו הודאה סופית בכישלון. הוא חצה אפוא את הסמטה והתיישב על מדרגת אבן קרה מול המאפייה, דמות זרה ומפוארת בנוף האפור. “אחכה”, החליט, “רק עוד כמה דקות”.

השמש המשיכה לשקוע, צובעת את קצה הסמטה בכתום עמום. איש לא הגיע. השקט אישר את חששותיו. "די," אמר לעצמו לבסוף. "זה היה רעיון מטופש". בתנועה חדה קם על רגליו, ניער אבק בלתי נראה ממכנסיו היקרים, והסתובב כדי ללכת.

אולם בדיוק אז, כשהסתובב והתכוון לשוב אל עולמו, נשמעו צעדים בקצה הסמטה. שתי דמויות הופיעו, צלליות ארוכות על רקע השמש השוקעת. שאלתיאל קפא במקומו. הוא זיהה מיד את היציבה המוכרת, את בגדי הפשתן הפשוטים. זה היה עזריאל. לצידו, צעד איש זקן, לא מוכר שנשא על פניו הבעה של שלוה עמוקה.

מבטם נפגש לרגע אחד ארוך, דרוך, ואז, באינסטינקט טהור, עזריאל החל לרוץ לעבר אחיו, פניו מוצפות בהקלה ובשמחה. אלא שבעבור מספר צעדים, כשקלט את מבטו של אחיו, את חומת המגן שהתרוממה ביניהם, הריצה הנלהבת דעכה במבוכה להליכה איטית, מהוססת. הוא ניסה להיראות טבעי, והתקרב לאט, מאופק.

עזריאל נעצר במרחק צעד אחד משאלתיאל. לא היה חיבוק, לא היו דמעות. רק שקט עמום. "שאלתיאל," אמר לבסוף, וקולו היה מלא געגוע. "הגעת!".

האיש הזקן, אוריאל, ניגש אליהם בשקט, מפתחות ברזל ישנים בידו. הוא העביר את מבטו מפניו הסוערות של שאלתיאל אל אלו הכואבות של עזריאל, והבין הכול ללא מילים. "קר בחוץ," אמר בחיוך, וקולו השקט שבר את המתח, "בואו ניכנס פנימה". הוא פתח את מנעול הברזל הכבד, ודלת המאפייה סבה על צירה בחריקה עמומה, משחררת לאוויר ריח עדין של שמרים ולחם שהתקרר.

הם נכנסו אל החלל החמים והאפלולי. אוריאל הדליק נורה אחת, שהטילה אור צהבהב ורך על שולחן העץ הגדול ועל התנור שכבר הספיק להתקרר. הוא הביט מבעד לחלון אל

השמיים שהלכו והאדימו. "השמש כמעט שקעה," אמר. "הגיע הזמן ל'שעת המלך'".

עזריאל הביט באחיו בהיסוס. "תרצה להצטרף?" שאל, והשאלה נותרה תלויה באוויר. אוריאל מיהר להוסיף בטון רך: "רק אם תרצה, אתה לא מוכרח".

שאלתיאל, מבולבל מהסיטואציה, מתוך כבוד לזקן שאירח אותו, הנהן קלות. הוא נעמד לצידם, מול התנור הדומם. כשעצמו את עיניהם והרכינו את ראשם, גופו נע מכוחו של הרגל ישן ומושרש. המילים המוכרות עלו בזיכרונם, אך הן היו הד רחוק מעולם אחר, שפה שכבר כמעט שכח. הוא עמד שם כזר, גוף נוכח בטקס שנשמתו נעדרה ממנו, והפער בינו לבינם הרגיש עמוק וצורב.

לאחר הטקס, השתררה במאפייה דממה. זו לא היתה דממה ריקה; אלא כזו שטעונה במשקל שנצבר בחודשים ארוכים.

אוריאל היה הראשון לעשות מעשה. הוא ניגש לכיור, מילא קומקום חשמלי ישן והפעיל אותו.

בעוד המים מתחממים בזמזום עדין, הציב שלושה ספלי חרס פשוטים על שולחן העץ הגדול. עזריאל התיישב מול אחיו, מבטו מהוסס. שאלתיאל אחז בספל הריק, אצבעותיו רועדות קלות, עיניו נעוצות בשולחן.

כשהקומקום רתח, יצק אוריאל מים חמים על צרור עלים שהניח בתחתית כל ספל, וריח מרגיע של מנטה מילא את החלל. הוא הגיש לכל אחד מהאחים את ספלו, ותפס את מקומו בראש השולחן, כמארח שקט.

דקות ארוכות חלפו בדממה. אף אחד מהאחים לא ידע איך לפתוח, איך לגשר על פני התהום שנפערה ביניהם. השקט הפך מכבד למעיק, כמעט בלתי נסבל.

לבסוף, היה זה אוריאל ששבר את השתיקה. הוא פנה אל שאלתיאל, וקולו היה רך ונטול שיפוטיות. "עזריאל סיפר לי שהופעת ב'היכל התהילה', אמר.

שאלתיאל קפא לרגע, ואז הרים את מבטו מעל שפת הספל. הוא הביט בעזריאל, שניסה לשווא להסתיר את מבוכתו. המחשבה שאחיו, החי את חייו הצנועים במאפייה הנידחת הזו, עוקב אחר הקריירה הנוצצת שלו בעיר, היתה... מוזרה. חלק אחד בו הרגיש חשוף, כאילו עינו הבוחנת של אחיו הגדול עדיין משגיחה עליו מרחוק, שופטת אותו. אך חלק אחר, עמוק יותר, חש צביטה בלתי צפויה של... משהו דמוי נחמה. הוא לא נשכח לגמרי.

הוא הרים את מבטו בחזרה אל אוריאל, מנסה לשמור על ארשת פנים נינוחה. "כן", אמר, וקולו היה שקט.

"זה בוודאי היה מרגש מאוד. ספר לי קצת על זה," עודד אותו אוריאל בעדינות.

שאלתיאל נדרך. הוא ציפה לכל דבר מלבד להתעניינות כנה בעולמו החדש. תחילה סיפר בהיסוס, מנסה לתאר את החוויה במילים שהזקן יוכל להבין: את הרגע שבו אלפי אנשים ישבו בדממה מוחלטת, תלויים בצלילים שבקעו מתחת לאצבעותיו; את תחושת הכוח המשכרת כשהצליח לגרום להם לעצור את נשימתם.

עזריאל התכווץ בכיסאו. הוא קיווה שאוריאל ינצל את הפתח כדי לשאול על הכפר, על הבית, על משהו אמיתי שיסדוק את חומת הניכור. במקום זאת, שמע אותו נותן במה בדיק לדבר שממנו צריך היה להציל את אחיו - ההצגה, הזוהר, ההצלחה המזויפת של העיר.

התסכול היה מר. "זה מה שאוריאל מצא לנכון לשאול אותך?" הרהר עזריאל בליבו, אך נשך את שפתו ושתק, מכריח את עצמו לתת אמון בדרכו של הזקן.

בעוד עזריאל נאבק בתסכולו, מבטו השקט והסבלני של אוריאל, שלא שפט ולא דרש דבר, איפשר לשאלתיאל להמשיך ולהעמיק. קולו, שהיה בתחילה מהוסס ותיאר רק את חווית הכוח, הפך אישי יותר. החיוך הקטן שנלווה לתיאור ההצלחה התפוגג לאיטו, ובמקומו הופיעה הבעה של כאב. הוא השפיל את מבטו אל הספל. "זה היה... גדול", המשיך בשקט, מחפש את המילים, "אבל משהו קרה שם. משהו ש... קלקל הכול".

אוריאל המתין בדממה, מניח למילים את הזמן למצוא את דרכן. "ראיתי משהו בקהל", אמר שאלתיאל לבסוף, וקולו נשבר קלות. "את צוריאל...".

הוא השתתק לרגע. עזריאל עצר את נשימתו. אוריאל, שכבר שמע מעזריאל על דמותו ומעלליו של שומר המגילות, לא הופתע. הוא המתין מעט, מאפשר לשאלתיאל את המרחב להחליט אם ברצונו להמשיך ולשתף.

שאלתיאל לקח נשימה רועדת, והמשיך.

"צוריאל", הסביר, "הוא שומר מגילות מהכפר שלנו. איש מכובד מאוד". שאלתיאל השפיל את מבטו. "לפני שעזבתי, כשהרגשתי חנוק וחיפשתי תשובות, שוחחתי איתו. חשבתי שהוא איש אמת, אך במקום אמת - ראיתי את הבית המפואר שלו, את חייו הכפולים. הוא ניסה לשכנע אותי שאפשר להיות 'גם וגם'... גם נאמן למלך, וגם להיות חלק מהעיר".

"ברגע ההוא", קולו של שאלתיאל התחזק מעט, "הבנתי שעלי לבחור בין שלוש דרכים: להמשיך להיחנק בכפר כמו שאני, להפוך לצבוע כמו צוריאל, או לעזוב הכול וללכת. שתי הדרכים הראשונות, נראו לי בלתי נסבלות. נותרה רק זו השלישית, ובה, בסופו של דבר, בחרתי".

שאלתיאל הרים את מבטו, ובעיניו נשקף כאב חשוף. "אחרי המופע, צוריאל הגיע אל מאחורי הקלעים. הוא אולי ניסה

להחמיא לי כשאמר שהיכולת שלי לקחת את הכאב מהכפר ולהפוך אותו למופע מלוטש היא 'אמנות בפני עצמה'; סיפר וקולו נשבר, "אך אני לא יכולתי לשאת את המחמאה הזו. הסתחתי בו את האמת על הזיוף המפואר שלו, אבל גם הוא לא שתק... הוא טען, שהזיוף שלי פשוט נוצץ יותר משלו, והאמת? המילים שלו הצליחו לבלבל אותי... אני כבר לא יודע מי אמיתי, מי מזויף, ומה אני בכל הסיפור הזה".

המילים האחרונות של שאלתיאל, נותרו תלויות באוויר הטעון של המאפייה. הן היו וידוי חשוף, קריאה נואשת לעזרה.

הווידוי הזה היה עבור עזריאל כמו מפתח. הוא שמע בו את הסדק שחיכה לו, את הפתח שדרכו יוכל סוף סוף להכניס את האור. תחושה של דחיפות, של שליחות, הציפה אותו. לרגע שכח את כל מה שלמד מאוריאל על סבלנות ועל הקשבה, ורק רצה להראות לאחיו את האמת שגילה זה עתה.

עיניו ברקו בלהט כשרכן קדימה. "אתה לא מבין, שאלתיאל?" קרא, וקולו היה נרגש. "זה לא רק צוריאלי! זו העיר כולה! זה בדיוק מה שאוריאל הראה לי היום במוזיאון. כל מה שאתה מרגיש, הבלבול, הזיוף... זו לא בעיה אישית שלך, זו המהות של המקום הזה! הם בנו עולם שלם שמבוסס על שקר, על החלפה של המלך ב...".

עזריאל היה שקוע כל כך בלהט דבריו, עד שלא הבחין בשינוי שהתחולל בהבעת פניו של אחיו. הוא לא ראה כיצד האור הקטן שנדלק בעיניו של שאלתיאל, כבה. כיצד הפתיחות השברירית נעלמה, וכיצד גופו נשען לאחור, מרחיק את עצמו מהשיחה.

הסדק שרק החל להיווצר נסגר באחת, מתחלף בחומת מגן קרה ובלתי חדירה.

בתנועה חדה, הניח שאלתיאל את ספלו על השולחן בנקישה, וקם בפתאומיות, הודף את כיסאו לאחור.

"אתה לא מבין כלום!" התפרץ, וקולו היה מלא כאב וכעס. "אתה לא רואה? אנחנו שונים! אתה טיפוס של 'שומר מגילות', תמיד היית יכול להיות כל החיים שלך עם התפוזים והמלך, וכלום לא היה חסר לך. אבל אני לא אתה! אני חייב ליצור! אני חייב להרגיש שאני חי! והעיר הזאת, עם כל הזיוף שלה," קולו נשבר, "היא המקום היחיד שגורם לי להרגיש חי!"

הוא הביט בעזריאל, ואז באוריאל, שחיך חיוך עצוב. עזריאל השפיל את מבטו, מובס. "אני... צריך ללכת," מלמל, והמילים יצאו חנוקות. הוא הסתובב בחדות, צעדיו מהירים ונוקשים, ויצא מהמאפייה אל תוך חשכת הסמטה.

טריקת דלת העץ הכבדה הדהדה בחלל הקטן והחם - צליל סופי ואלים.

דממה כבדה נפלה על החדר. ריח הלחם המתקרר שעדיין ריחף באוויר, נמהל במשהו אחר - טעם מר של החמצה. "הרסתי את הכול," לחש עזריאל, וכיסה את פניו בידיו. "הוא היה פתוח, והרסתי הכול."

אוריאל ניגש אליו והניח יד על כתפו. קולו היה רך, אך חד כתער.

"לא הרסת כלום, ילד. רק למדת שיעור. היית כל כך נלהב מהאמת שגילית, שרצית להאיר איתה את החושך של שאלתיאל. אבל האור הזה היה האור **שלך**, עזריאל. המילים שיצאו מפך היו המילים **שלך**, התובנות **שלך**. אלו לא היו המילים של המלך. ברגע המכריע ההוא," אמר אוריאל בעדינות, "שכחת להיות צינור."

הזקן השתהה מעט, מניח למילים לשקוע. "זה המבחן הקשה ביותר. להשתיק את הרעש של התובנות **שלנו**, את הלהט של האגו **שלנו** שכל כך רוצה להיות צודק, כדי שנוכל לשמוע את המילים שהמלך רוצה שנאמר באותו רגע. לפעמים, המלך רוצה שנאמר מילה של חוכמה, אבל לפעמים," הוא הביט בעזריאל

במבט נוקב, "המלך רוצה שרק נשתוק ונציע תה חם. להיות צינור זה קודם כל לדעת להקשיב, עזריאל. להקשיב לכאב שלפניך, ובעיקר: להקשיב למלך".

דבריו של אוריאל, היו עבור עזריאל כמו מפתח שפתח דלת נעולה בזיכרוננו.

לפתע, בבהירות מצמיתה, הוא שוב היה שם, בכיכר הכפר, רגע לפני שעזב. לנגד עיניו הופיעו פניה של אמו, ולחש קולה הדחוף הצטלצל באזניו בבהירות: "דבר איתו קודם על הלב שלו. תשאל אותו מה כואב לו. לפעמים, נשמה צריכה ניגון, לפני שהיא יכולה לשמוע את קולו של המלך".

הוא הבין. הוא לא רק שכח להיות צינור למלך; הוא הפר את ההבטחה שהבטיח לאמו. הוא נכשל ביישום אותה אמת פשוטה וטהורה שהגיעה אליו משני כיוונים שונים כל כך - מחוכמת ליבה הרגיש של אמו, ומעומק תבונתו של אוריאל. ההבנה הזו, היתה כואבת לא פחות מהכישלון עצמו.

"אל תתייאש, ילד," חדר אל ליבו לפתע קולו של אוריאל, שהשיב לרחשי ליבו כאילו שמע את המתחולל בתוכו. "הזרע נזרע. עצם העובדה שאחיק הגיע לכאן, ודיבר - זה כבר המון. עכשיו צריך סבלנות. המון סבלנות. צריך לבקש מהמלך, שישים בליבו את המחשבות הנכונות, ולא פחות חשוב: שייתן לנו את הכוח לחכות!".

עזריאל הרים את מבטו. הדמעות שנצצו בעיניו לא היו דמעות של תסכול, אלא של הבנה. הוא הבין שנכשל, לא מפני שלהט האמת בער בו, אלא מפני שלא עצר להקשיב לקולו של המלך, ולברר איזו אמת נדרשה באותו רגע. הטעות היתה ברורה לו, וגם עומק הדרך שעוד נכונה לו - עד שילמד להקשיב.

הוא הנהן בראשו, מקבל על עצמו את השיעור. הוא לא הרס הכול; רק התחיל ללמוד איך להיות צינור אמיתי. הוא הביט

בדלת העץ הסגורה שדרכה יצא אחיו, וכבר לא ראה אותה
כסמל לכישלון, אלא כתחילתה של המתנה ארוכה וסבלנית,
המתנה השקטה שבה ינסה, פשוט...

להקשיב.

הרהורים

בעוד העיר סוערת סביב הצלחתו של 'שאולי', בבית משפחתו שבכפר שרר שקט מסוג אחר. זה כבר לא היה שקט כבד או מאיים, אלא שקט שפשוט 'היה'. שקט שהפך לחלק מהאוויר, מהקירות, מהאבק ששקע על רהיטים שלא זזו.

אלישיב ניסה להמשיך בשגרת יומו, מוצא מפלט במגילות העתיקות ובשתיקה. אך המילים המוכרות, שתמיד היו לו למקור נחמה, התקשו כעת לגעת בכאב הקבוע, העמום, שהתיישב בליבו, נוכח תמיד, כמו צל פנימי. הוא המשיך להאמין באמונה יוקדת שהמלך ישיב לו את בניו, אך כעת, אמונתו לא היתה עוד הצהרה קולנית, אלא אחיזה עיקשת ושקטה בחבל דק, בלב ים סוער.

עבור בשמת, שגרת האפייה היומית עבור שמריהו - עדיין היתה העוגן הרגשי, אולם ככל שנקפו הימים, הרגעים שבהם לא היה די בשגרה הזו כדי להאיר את החשיכה שבלב - הפכו תכופים יותר. הכאב חדר כעת דרך הכול, צובע כל פעולה פשוטה בגוון של אובדן. בשמת נעה בבית כמו צל, עיניה כבויות, עדות דוממת לחלל שדבר לא יכול היה למלא.

באחד הערבים, כשאלישיב ישב לבדו בסלון הדומם, מבטו נדד על פני החדר, ולבסוף נח על הפסנתר הגדול שניצב עדיין בפניה, עטוף בסדין לבן כמו מצבה דוממת. הוא כמעט יכול היה לשמוע, מבעד לדממה, את הצלילים שהיו בוקעים ממנו בערבים, מנגינות מלאות כאב וכמיהה, שנבעו היישר מליבו הרגיש של שאלתיאל.

הפסנתר הזה הצית בו זיכרון ישן, חד וצורב. הוא ראה לנגד עיניו את עצמו, צעיר יותר, עומד נבוכ במכולת של יחזקאל. לצידו עמד שאלתיאל, ילד בן עשר, עיניו בורקות ונעוצות בקטלוג העבה של ההזמנות מהעיר, שהיה פתוח בעמוד המציג פסנתר צד שחור.

"הילד רוצה פסנתר, יחזקאל", אמר אז בקול מהוסס, "אבל אני... אני לא בטוח. הפסנתר הזה, הוא כלי מהעיר! האם יש לזה בכלל מקום בעולמו של המלך?" שאל.

יחזקאל לא ענה מיד. הוא רכן מעל הדלפק, מבטו עבר ממנו אל שאלתיאל. הוא הביט בידי העדינות של הילד, ואז החזיר את מבטו אליו. "אלישיב", אמר לבסוף, וקולו היה שקט ועמוק, "המלך נותן לכל אחד מאיתנו כלים אחרים. לך הוא נתן מעדר, ולי הוא נתן משקל. אולי לבן שלך הוא נתן את הפסנתר הזה? תסתכל בעיניים שלו, אלישיב. האם אלו עיניים של מי שרוצה צעצוע, או עיניים של נשמה שמחפשת את השפה שלה?".

הזיכרון חלף. אלישיב ישב בכורסתו, המום מעוצמתה של ההבנה המאוחרת.

רק כעת הבין, בכאב צורב, את עומק טעותו. הוא אמנם לא התווכח עם יחזקאל, ויעיד על כך הפסנתר שבפינת הסלון... אך הוא קיבל את הדברים בצורה שטחית. ראה בפסנתר 'כלי עבודה' לגיטימי של המלך, כלי נוסף בארגז הכלים של הכפר, ובשאלתיאל - ראה רק מישהו שיודע להפעיל את הכלי הזה. כמו שנהג מפעיל טרקטור.

רק עכשיו, בדיעבד, כשהמילים הצטלצלו בראשו, הבין באמת את מה שיחזקאל ניסה לומר לו אז: הפסנתר אמנם היה 'כלי', אך לשאלתיאל - המלך נתן **מתנה!** ועם המתנה הזו, הוא העניק לו גם **תפקיד ייחודי!** הנגינה, עבורו, לא היתה עוד משימה שולית, אלא מהות מרכזית בתוך עבודת המלך, מהות מיוחדת שמתאימה לנשמה מיוחדת.

ההבנה הזו הכתה בו, והכאב שחש שלח אותו בחזרה אל זיכרונות נוספים, אותם ראה לראשונה באור חדש שטלטל את עולמו.

זיכרוננו שב אל הערב ההוא, הערב האחרון. שאלתיאל ניגן אז בסערה, כאילו כל הכאב שבתוכו מתפרץ דרך הקלידים. כשקם מהפסנתר לבסוף, עיניו ברקו, נשמתו עדיין רטטה מהצלילים. הוא יכול היה ממש לשמוע את עצמו אומר לו: "זוהי זכות להיות צינור לקולו של המלך", ולראות כיצד האור בעיניו כבה למשמע המילים הללו, כאילו נאמר לו שאינו חשוב, אלא רק כלי חסר משמעות.

הזעקה החנוקה של שאלתיאל: "אני לא צינור של אף אחד!" עוד הדהדה באזניו. אז, באותו הרגע, המילים נשמעו לו כקריאת תיגר. אך כעת, בדממת הבית הריק, הוא שמע אותן אחרת. הבין שזו לא היתה קריאת תיגר, אלא זעקת כאב. וגם הבין, שהמילים שלו, מילות האמונה שאמר, הן אלו שגרמו לכאב הזה.

בחודשים האחרונים שחלפו מאז, השאלה קרעה אותו מבפנים לא פעם, מהדהדת בחדרי ליבו הריקים. כיצד ייתכן שהאמת הברורה, האמונה הפשוטה ביותר, היא זו שגרמה לבנו להשליך את הכול - וללכת?

אולם כעת, לפתע, נדמה היה לו שהבין. המילים שלו היו אמת, אבל אמת חלקית. ועבור שאלתיאל הן היו, בעיקר, סגירת דלת. הן ביטאו בדיוק את אותה תפיסה שטחית, שהתעלמה מהמתנה הייחודית שקיבל מהמלך.

אלישיב לא פקפק לרגע באמת עצמה. עדיין ברור היה לו, שהזכות הגדולה ביותר היא להיות צינור לקולו של המלך. אך לראשונה, עלתה בו מחשבה חדשה, מטלטלת: האם כל הצינורות צריכים להיראות אותו הדבר בדיוק?

הוא חשב על ידיו שלו, שידעו להרגיש את האדמה. על עיניו של עזריאל, שידעו להבחין בפרי בשל. אלו היו הכלים שהמלך נתן להם. ומה אם האצבעות הרגישות של שאלתיאל, הנשמה הסוערת שלו, היו הכלים שהמלך נתן לו? מה אם המנגינות שלו היו חלק מדרכו הייחודית בעבודת המלך?

כעת הבין, שטעותו לא היתה במה **שאמר**, אלא במה **שלא ראה**. הוא היה כל כך בטוח בדרך האחת שהכיר, עד שלא הצליח לראות את הדרך הייחודית שהמלך סלל עבור בנו הצעיר. הוא דרש ממנו להיות צינור כמוהו, ובכך, אולי, במו ידיו, מנע ממנו להיות הצינור האמיתי שהמלך ייעד לו להיות.

"למה," שאל את עצמו כעת בכאב, "למה לא אמרתי לו: 'אני שומע אותך, בני. אני שומע את הנשמה המיוחדת שהמלך נתן לך, והצלילים שאתה מפיק ממנה הם עבודת המלך חשובה כשלעצמה?'".

הוא צייר מול עיניו את פניו המאובקות של שאלתיאל כשהיה חוזר מהפרדס, את הידיים העדינות שלו, שלא נועדו לעבודה גסה. הוא דרש ממנו את זיעת אפו, אך לא ידע לבקש את צלילי נשמתו. "למה לא אמרתי לו: 'עזריאל ואני נדאג היום לעצים. אתה, שאלתיאל, תישאר ותעבוד על המנגינה שלך, כי גם זו עבודת המלך, העבודה שלך?'". הרהר בכאב, ולא היתה לו תשובה.

תמונה מוחשית הלכה והצטיירה בדמיונו. בתמונה, ראה את אנשי הכפר, חוזרים בסוף יום עבודה ארוך, עייפות על פניהם, זיעה על מצחם, ומחשבות על טרדות היום ממלאות את ליבם.

הוא ראה אותם מתאספים יחד בכיכר, ליבם עדיין כבד מעמל היום, ותודעתם טרודה.

ואז, דמיין את שאלתיאל, יושב ליד הפסנתר שהיו מוציאים אל מחוץ לבית. לא 'מופיע'; **מנגן**. הצלילים, אותן מנגינות מלאות געגוע, היו שוטפים את הכיכר. הם היו ממסים את עייפות היום, משקיטים את רעש המחשבות, ומעוררים מחדש בלבבות את הכמיהה הפשוטה אל המלך.

הוא הבין. המוזיקה היתה יכולה להשמיע את קולו של המלך, באמת. היא היתה יכולה לעורר לבבות, לחבר, לפוגג את עייפות הנפש. היא היתה יכולה לעזור לכל כך הרבה אנשים לעבוד את המלך לא רק בגופם, אלא גם בנשמתם.

היא היתה יכולה.

אבל הוא, במילים שלו, במבט המוגבל שלו, הרס את הכול. הוא מנע משאלתיאל בנו, להיות הצינור לקולו, המופלא כל כך, של המלך.

זו לא היתה תחילתו של משבר אמונה במלך; זו היתה תחילתה של הבנה כואבת על עצמו, על ענווה. הוא הבין שטעות נבעה מיוהרה שקטה - היוהרה לחשוב שהוא מבין את כל דרכיו של המלך.

והוא היה נחוש לתקן, אם רק תינתן לו ההזדמנות.

טריקת דלת העץ הכבדה הדהדה בסמטה הצרה, אך שאלתיאל לא שמע אותה. הוא צעד בזעם עיוור, חוצה את השכונה הישנה בחזרה אל רחוב סואן, שם עצר מונית בתנועה חדה.

הנסיעה חזרה לקונסרבטוריון היתה מטושטשת, כתם של אורות עוינים וצפירות צורמניות. הוא לא חשב; הוא רק הרגיש.

את העלבון, את הכעס, את הייאוש המר על התקווה האחרונה שהתנפצה.

גם כשהגיע לבסוף אל השקט הסטרילי של חדרו, לא מצא מנוחה. הוא הרגיש לכוד. המפגשים של היממה האחרונה הציבו בפניו מחדש, ובאכזריות גדולה יותר, את אותה צומת שממנה ברח בכפר. המחשבות התרוצצו בראשו במעגל חסר מוצא. כל דלת שניסה לפתוח בדמיונו נטרקה בפניו.

הוא נאחז לרגע במחשבה על הכפר, בתמונה של המאפייה, הריח החם, הפשטות. אבל מיד אחריה עלתה דמותו של עזריאל, עיניו בורקות בלהט, מנסה להפוך את כאבו האישי והחשוף לשיעור אידיאולוגי. שאלתיאל הרגיש שוב את קירות נשמתו נסגרים, את המחנק. לא. הוא לא יכול לחשוב על מקום שבו הכאב שלו משמש חומר גלם לאמת של מישהו אחר.

מחשבתו נדדה אל דרך הפשרה, אל צוריאל. תמונה אחרת, חדה וצורבת, עלתה בזיכרונו: צוריאל בקבלת הפנים, מחייך את חיוכו המתנשא, מנתח את הצלחתו בציניות קרה. תחושת הגועל שחש, חזרה אליו במלוא עוצמתה. לא. אפילו הלהט הכן של עזריאל היה עדיף על פני הצביעות המלוטשת של צוריאל. גם הדלת הזו היתה חסומה.

לא נותרה לו ברירה אלא להביט בדרך שבה כבר צעד. דרך העיר. הוא נזכר בשאגת הקהל, בתחושת הכוח המשכרת על הבמה. אבל מיד אחריה, נזכר בשקט הרועם של החדר הריק, בתחושה שהוא בסך הכול 'מוצר' - בובה שכל תפקידה לבדר, ושברגע שהמוזיקה מפסיקה היא נותרת דוממת וריקה. גם הדרך הזו גרועה, הבין. הדלת הזו אינה מובילה לשום מקום.

הוא הרגיש את קירות החדר סוגרים עליו. אין לאן לברוח. דרך הכפר תחנוק אותו בשיפוטיות, הפשרה תטביע אותו בצביעות, והעיר... העיר תרוקן אותו עד שלא יישאר ממנו דבר. שלוש דרכים, וכולן מובילות לאבדון.

אבל אז, מתוך הייאוש, צפה ועלתה המחשבה. זו לא היתה מחשבה של תקווה, אלא של היגיון קר. מבין שלושת הקירות שסגרו עליו, היה אחד שונה. קירות הכפר וקירות הפשרה לחצו פנימה, דרשו את נשמתו, את זהותו. הקיר של העיר, לעומת זאת, היה **אדיש**.

העיר לא התעניינה במה שקורה בתוכו. היא לא דרשה ממנו אמונה, גם לא זיוף של אמונה; היא דרשה רק את המופע שלו. היא לא ניסתה לתקן אותו; היא רק רצתה לצרוך אותו. והאדישות הזו, הסיק שאלתיאל במרירות, היתה בטוחה יותר מהצדקנות הלוהטת של אחיו ומהצביעות המתנשאות של צוריאל.

המסקנה היתה מרה, אך גם... משחררת, בדרכה האכזרית. אם כל הדרכים חסומות, לפחות יש לו את הקיר הזה להישען עליו. ההבנה התגבשה בו, קרה ונוקשה. הוא בחר מחדש באדישות של העיר, בכלוב המוזהב. הפעם, לא מתוך תמימות, אלא במודע.

אך ההחלטה המושכלת הזו, לא הצליחה להשקיט את הסערה שבתוכו. להיפך. ברגע שקיבל את גורלו - הרשה לעצמו להרגיש הכול. את הזעם העיוור על עזריאל, שלא הבין את העלבון הצורב מצוריאל, שהבין יותר מדי. ואת הגעגוע העצום, הכואב, למשהו אמיתי שאולי אבד לו לנצח. כל הרגשות הללו געשו בו, דרשו מוצא, דרשו קול.

שאלתיאל הרים את מבטו אל הפסנתר שניצב בפינת החדר, לא ככלי עבודה, אלא כשותף היחיד שנותר לו, היחיד שיכול היה להבין את השפה שמעבר למילים. הוא ניגש אליו, לא כ'שאוּל' האמן הבטוח בעצמו, אלא כשאלתיאל הפצוע, המחפש מקלט.

הוא לא חשב על תווים או על הרמוניה; הוא הניח לאצבעותיו לדבר, ומה שיצא מתוכו לא היה מבנה ארכיטקטוני של צליל. זו היתה זעקה. מנגינה גולמית, שבורה, מלאת דיסוננסים כואבים שהלכו ונפתרו למלודיות עמוסות געגוע. הוא ניגן את הבלבול, את הכעס על צוריאל, את האכזבה מעזריאל, את הבדידות

האינסופית של החדר המפואר. את כל מה שלא היה יכול לומר במילים.

זו היתה המוזיקה האמיתית ביותר שניגן מאז עזב את הכפר. לא יצירה מלוטשת, אלא זעקה חשופה. לא היה בה ניסיון לכבוש קהל, רק צורך נואש לפרוק את המשא הכבד מדי שעל ליבו.

הוא ניגן דקות ארוכות, אולי שעה, עד שהסערה שככה. כשהצליל האחרון דעך אל תוך דממת החדר, נותר לשבת ללא תנועה, אצבעותיו עדיין מונחות על הקלידים הקרירים. הוא הרגיש ריק. לא הריקנות המוכרת של השעמום, אלא הריקנות השקטה והעצומה שבאה אחרי שסערה גדולה חולפת, ולא מותירה אחריה דבר מלבד שקט ותשיות.

השחר עלה על סמטת התנור, צובע את קירות הלבנים בגוון אפרפר. במאפייה, עזריאל כבר היה ער. הוא לא היה שרוי בייאוש של אמש; תחתיו, הותיר בו הלילה שקט מהורהר. הוא ניגש אל שולחן העבודה, ידיו שקעו בקערת הקמח, והוא החל במלאכת לישת הבצק של הבוקר.

תנועותיו היו איטיות, קצובות, אך מחשבותיו נדדו. הוא לא שאל את עצמו מדוע המפגש עם שאלתיאל הסתיים בטריקת דלת ובפיצוץ כואב; על כך, אוריאל כבר נתן לו את התשובה אמש, והיא הדהדה בראשו ללא הרף: "אלו לא היו המילים של המלך... שכחת להיות צינור!".

אולם ככל שהפך במילים הללו שוב ושוב, בניסיון לפענח את מלוא משמעותן, הבין שבהן נמצא המפתח לתעלומה הגדולה יותר, זו שהטרידה אותו כבר שבועות: כיצד ייתכן שלמרות שהוא מתרגל את 'מסירת המשא', ומצליח לעיתים לחוש את 'אלומת האור' ואת אותה שלוהה שקטה בתוכה - החוויה תמיד

חומקת ממנו, בעוד אוריאל נראה כאילו הוא חי בתוך שלוה ויציבה ובלתי פוסקת?

כעת, תוך כדי התנועה המונוטונית של ידיו בבצק, הוא הבין סוף סוף את ההבדל המהותי.

הוא, עזריאל, ניהל כל הזמן מאבק. נקודת המוצא היתה תמיד הרצון **שלו** - הרצון להצליח, הרצון להציל. ואז, מתוך מאמץ אדיר, הוא ניסה לוותר על **התוצאה** של אותו רצון, למסור אותה לידי המלך. זהו ויתור בדיעבד, ויתור על משהו שכבר רצה.

אבל אוריאל... אוריאל לא נאבק, ולא היה לו על מה לוותר. נקודת המוצא שלו היתה שונה. הוא לא שאל את עצמו מה רצונו - ואז מסר את התוצאה. הוא רק שאל את עצמו מה המלך רוצה, ושם התחיל ונגמר הרצון האישי שלו.

המשימה האמיתית, הבין עזריאל כעת בעודו מעצב את הבצק, אינה רק לוותר על התוצאה, אלא לשעבד את עצם הרצון. לא לנהל את הרצון העצמי, אלא לבטל אותו.

המחשבה: "מה אני צריך לעשות עכשיו כדי לעזור לשאלתיאל?" עלתה בו שוב, מתוך הרגל. אך הפעם, זיהה את השורש ממנו נבעה. במקומה, שאל שאלה אחרת, שקטה: "מה המלך רוצה שאעשה ברגע זה?".

התשובה היתה פשוטה וברורה: "כעת, המלך רוצה שאלוש בצק".

ידיו המשיכו בתנועת הלישה, אך כעת, בפעם הראשונה, הפעולה החדגונית הזו לא היתה עוד אמצעי למטרה אחרת. היא היתה המטרה עצמה. לא היה בה געגוע לאחיו, לא דאגה להוריו, לא תכנון לעתיד. היה בה רק בצק, ידיים, ורצונו של המלך.

תחושה חדשה, שונה לחלוטין מ'אלומת האור' שחוה בלילות, החלה למלא אותו. לא היה זה חום מתפרץ, אלא מתיקות יציבה.

השמחה השקטה והעמוקה הנובעת מהידיעה הברורה שאתה עושה, ברגע זה ממש, את הדבר היחיד שחשוב בעולם: את רצונו של המלך. לא היה בזה ריגוש, אך היתה בכך שלוה. ותחושת שלמות. וזה הספיק.

זה היה הכול.

עזריאל הבין שההצלחה שנמדדה עד כה בחייו - הצלחתו בקטיף, במילוי חובותיו - היתה רק קליפה חיצונית. כאן, בלישת הבצק הפשוטה, החל המבחן האמיתי שלו; כאן היה המקום שבו באמת נדרש להצליח - לא בתוצאה, אלא בכניעה. לא בהישג, אלא בשעבוד הרצון.

תנועותיו, כשהמשיך ללוש, היו איטיות, קצובות, שקטות. הוא ידע שהתובנה אליה הגיע, היא תחילתה של עבודה פנימית קשה הרבה יותר מכפי שחשב. הוא לא ידע לאן תוביל הדרך החדשה הזו, או כמה פעמים עוד ייכשל בה.

אך הוא ידע בבירור, שהוא צועד בכיוון הנכון.

המעין שיבש

ההצלחה של שאלתיאל כבר לא היתה אירוע; היא הפכה לשגרה. הוא נע בתוך חייו החדשים במיומנות של שחקן ותיק, לובש את דמותו של 'שאולי' בטבעיות מושלמת. הוא חייך את החיוכים הנכונים, אמר את המילים הנכונות למבקרים, והתרגל למבטי ההערצה במסדרונות הקונסרבטוריון עד שכבר לא הבחין בהם.

כלפי חוץ, הוא היה בשיאו. אך בפנים, משהו השתנה באופן מהותי מאז אותו לילה סוער בחדרו. הבחירה המודעת שלו בהתבצרות, בכלוב המוזהב, דרשה ממנו מאמץ בלתי פוסק של הדחקה. הוא פעל מתוך ריקנות קרה, מתוך החלטה נוקשה להשתיק את כל מה שגעש מתחת לפני השטח.

היה לזה מחיר, כמובן, אך היה זה מחיר ששאלתיאל היה מוכן לשלם. השקט חזר אל ראשו. אותה מנגינה אחרונה, אותה זעקה של כאב, נדחקה אל פינה חשוכה בזיכרון, והוא לא שב אליה.

הוא המשיך לנגן, שעות על גבי שעות. אך הנגינה הפכה ממסע של גילוי למלאכה של שימור. הוא לא חיפש עוד צלילים חדשים; הוא שכלל את הקיימים, הופך אותם למלוטשים יותר, מדויקים יותר, אך גם דומים יותר זה לזה.

כך נמשכו הימים, בשגרה של שלמות חיצונית ושיתוק פנימי. שאלתיאל חשב שיוכל להמשיך כך לנצח, ללטש את הקיים מבלי ליצור מאומה.

אבל לעיר היו תוכניות אחרות.

הזימון למשרדו של מאסטרו סילאס הגיע בבוקר בהיר של תחילת הקיץ. שאלתיאל נכנס ומצא את המאסטרו עומד ליד חלון הענק, משקיף על העיר הפרושה מתחתיו כעל ממלכה פרטית.

“שאוּלי, שב,” אמר סילאס מבלי להסתובב, וקולו היה מלא שביעות רצון. “הדו”חות מהמופע האחרון הגיעו. הצלחה מסחררת. נראה שהעיר לא יודעת שובע ממך.” הוא הסתובב לבסוף, ועל פניו היה נסוך חיוך של מנצחים. “אבל אמן אמיתי לא נח על זרי הדפנה. הוא תמיד מחפש את הפסגה הבאה,” הוסיף.

שאלתיאל הרגיש צביטה קלה של עייפות, אך גם גל של התרגשות. עוד פסגה. עוד הזדמנות להרגיש את מה שהרגיש על הבמה. “אני מקשיב, מאסטרו,” אמר.

סילאס התיישב בכורסת העור המפוארת שלו, רכן קדימה, והניח את ידיו על השולחן המהגוני המבריק. “בעוד חודשיים,” אמר, וחגיגות ניכרה בקולו, “מתקיימת ‘תחרות העשור’ של הקונסרבטוריון. זה לא עוד מופע, שאולי. זה האירוע החשוב ביותר בעולם המוזיקה של העיר. המבקרים הגדולים ביותר, המפיקים, כל מי שהוא משהו - כולם יהיו שם. זה המקום שבו כוכבים הופכים לאגדות.”

המאסטרו השתהה, מניח למשקל הדברים לשקוע. “דאגתי לשריין עבורך מקום. אתה תהיה האמן שינעל את הערב, אבל יש תנאי אחד.”

מבטו של סילאס הפך חד. "הם לא רוצים לשמוע שוב את 'הצליל הפראי מהכפר'. הם כבר מכירים אותו, הם אוהבים אותו, אבל הם רוצים לראות התפתחות. הם רוצים לראות את האמן שהפכת להיות".

ואז הגיעה הדרישה. "אני רוצה שתגיש לתחרות יצירה חדשה. יצירה מקורית, עוצמתית. משהו שישקף את המהות שלך היום. לא את הכאב של הנער שהיית, אלא את התחכום והעומק של האמן שאתה עכשיו. אני רוצה שתראה להם מי זה 'שאולי' הבוגר".

האתגר הצית בשאלתיאל אש. הוא הרגיש את האדרנלין מתחיל לזרום. יצירה חדשה? כמובן. הוא 'שאולי'. הוא יכול לעשות הכול. בינתיים, הוא לא ידע בדיוק איזה אופי תישא היצירה שלו, אבל היה בטוח שכשישב ליד הפסנתר - זה פשוט יבוא.

הוא קם, ובעיניו זיק של ביטחון עצמי. "אל תדאג, מאסטר", אמר, וקולו נשמע יציב להפליא. "אני אגיש יצירה שהם לא ישכחו".

פניו של סילאס אורו. "ידעתי שאפשר לסמוך עליך! זו ההזדמנות שלנו להראות להם שאתה כוכב אמיתי!" אמר, והושיט את ידו ללחיצה.

שאלתיאל לחץ את ידו המושטת של סילאס ויצא מהמשרד. הוא צעד במסדרון הארוך, חיוך קטן ובטוח על פניו, מהנהן לשלום לסטודנטים שחלפו על פניו. הנחישות זרמה בעורקיו. הוא לא ייכנע לשחיקה. הוא יוכיח לכולם, ובעיקר לעצמו, שהוא עדיין שם.

חדור בתחושת מטרה מחודשת, חזר שאלתיאל לחדרו, סגר את הדלת, וניגש מיד אל הפסנתר החשמלי. הוא התיישב בביטחון, מצפה לניצוץ ההשראה, לגאונות שתפרוץ ממנו. "יצירה חדשה", לחש לעצמו בחיוך. "בוגרת. עמוקה".

הוא הניח את אצבעותיו על הקלידים והחל לנגן, מנסה לאלתר, לחפש רעיון. מה שיצא היה מיומן, מורכב, גאוני. הוא ניגן סולמות מהירים, מהלכים הרמוניים מתוחכמים שלמד מסילאס. זה נשמע מרשים. אבל כשעצר והקשיב לשקט שאחרי - משהו היה חסר.

"זה רק החימום," אמר לעצמו, מנסה להרגיע ספק קטן שהחל לנקר בו.

למחרת ניסה שוב, הפעם בגישה אחרת. הוא נזכר בדבריו של סילאס. "המהות שלך היום... 'שאולי' הבוגר". הוא ישב מול הפסנתר וניסה לחשוב: "מיהו 'שאולי' הבוגר? מה הוא מרגיש?".

שאלתיאל ניסה לתרגם את תחושת ההצלחה, את היוקרה, את התחכום של העיר - לצלילים, אך התוצאה היתה גרועה עוד יותר. המוזיקה שיצאה היתה קרה, מתימרת, חיקוי חלול של מלחינים אחרים מהעיר. היא נשמעה כמו התרברבות.

הפאניקה החלה להזדחל פנימה. בלית ברירה, ניסה לחזור למקור, אל הבאר הישנה שממנה שתה תמיד. הוא לא היה בטוח שסילאס יהיה מרוצה, אבל זה היה עדיף על פני כלום. הוא ניסה להיזכר בכעס שהרגיש כלפי אביו, בתחושת המחנק בכפר. הוא ניסה לחשוב על עזריאל, על הגעגוע. אפילו על צוריאל. אבל הזיכרונות הרגישו רחוקים, עמומים, כאילו קרו למישהו אחר. הרגשות העזים שהיו פעם הדלק שלו, כוסו בשכבה עבה של הצלחה, של ריצוי, של אדישות שנרכשה בעמל רב.

הוא ניגן, אבל אלו כבר לא היו הצלילים שלו. אלו היו צלילים ריקים. חיקויים מבריקים של המוזיקה ששמע סביבו בעיר. לא היתה בהם טיפה אחת של אמת, של כאב, של געגוע. הוא נזכר בזעקה הגולמית שניגן בחדרו זה לא מכבר, אותה מנגינה שנולדה מכאב אמיתי, וניסה לשחזר אותה. זה לא הצליח. האצבעות זכרו את התווים, אבל הלב שכח את הסיבה.

לא היתה בצלילים עוד טיפה אחת משאלתיאל. הם נשמעו כמו מכונה משוכללת שמבצעת אלגוריתם, לא כמו אמן שיוצר.

הימים הבאים הפכו לסיוט שקט ופרטי. הביטחון העצמי הראשוני פינה את מקומו לתסכול הולך וגובר.

אחרי כל יום שגרתי של אימון אינטנסיבי עם טובי המורים, שאלתיאל היה חוזר לחדרו, נחוש לפצח את המחסום, ומוצא את עצמו יושב מול הפסנתר במשך שעות, דומם.

התסכול הפך לשותפו הקבוע, אך באחד הערבים, אחרי שבוע מתיש במיוחד של כישלונות, הגיע לנקודת שבירה. הוא ישב מול הפסנתר, ניסה שוב, והצלילים שיצאו הרגישו זרים ומכניים מתמיד.

הוא קם בבת אחת, הודף את שרפרף הפסנתר לאחור ברעש צורם. לאחר מכן החל מסתובב בחדר, בצעדים מהירים ועצבניים, ידי חסרות מנוחה - פעם קפוצות לאגרופים, ופעם חופנות את פניו בעייפות מוחלטת. לבסוף נעמד מול החלון, מביט בעיר שהבטיחה לו הכול, ומרגיש שהיא בעיקר גזלה ממנו, את הדבר היחיד שהיה לו ערך אמיתי.

ברגע הזה, רגע של ייאוש מוחלט, הגיעה ההבנה.

היא לא הגיעה כמחשבה חדשה, אלא כתחושה מטרידה שהלכה והתבהרה: הוא לא סתם חווה מחסום יצירתי. משהו מהותי יותר קרה. הבעיה לא היתה בהשראה, אלא במקור שלה. המעיין הפנימי שממנו נבעה המוזיקה שלו - יבש, משום שהנשמה היתה זו שהזינה אותו, והיא... כבתה. המנגינה השקטה שתמיד התנגנה בתוכו, דממה.

שאלתיאל לא חשב על זה במונחים של 'העיר' או 'סילאס'. התחושה היתה אישית יותר, כאילו מישהו כיבה את האור הפנימי שלו והשאיר אותו בחשכה.

הוא הרגיש כמו נוכל, וידע שבקרוב כולם יגלו את האמת. המחשבה הכתה בו באכזריותה הפשוטה: 'שאולי', הכישרון הגדול, הוא לא יותר מאשר שחקן עם זיכרון טוב.

המצב הלך והחמיר. השיעורים הפרטיים עם מאסטרו סילאס, שפעם עסקו בליטוש הטכניקה, שינו את אופיים. כעת, כל שיעור היה נפתח באותה שאלה קרה: "יש חדש, שאולי?".

סילאס היה מניח לשאלה להדהד בחלל, כאיום שקט, לפני שהיה ממשיך בתרגילים הטכניים, מבהיר לשאלתיאל שערכו תלוי כעת אך ורק ביכולתו לייצר את היצירה החדשה.

כשהימים חלפו ושאלתיאל המשיך למלמל תירוצים, נימת קולו של סילאס הפכה קרה וחסרת סבלנות יותר ויותר. לבסוף, כשבוע לפני המועד האחרון, הגיעה ההזמנה למשרדו.

שאלתיאל נכנס, וסילאס אפילו לא ביקש ממנו לשבת. "אני לא שומע ממך על התקדמות, שאולי", אמר, וקולו היה חד. "התחרות לא תחכה לך. אם אין לך משהו להציג, עלי לדעת את זה עכשיו".

האולטימטום הונח על השולחן, קר וסופי. שאלתיאל עמד מול סילאס, חשוף, מפורק מנשקו. המחשבה על כישלון, אחרי שכבר טעם את טעם התהילה, היתה בלתי נסבלת. הוא הרגיש את החבל מתהדק סביב צווארו.

"תהיה לי יצירה", לחש לבסוף, וקולו היה חלש, נשבר. "אני מבטיח, מאסטרו".

סילאס בחן אותו, מבטו קר, ואז הנהן קלות, בלי צל של חיוך. "אני שמח לשמוע", אמר בקרירות, והסתובב אל החלון, מאותת שהשיחה הסתיימה.

המפגש הזה היה צליפת השוט הסופית. שאלתיאל יצא מהמשרד בדממה, לא מרגיש הקלה, אלא רק את כובד ההבטחה שנתן.

הוא חזר אל הפסנתר השותק, אל הייאוש. לעיני רוחו ראה את כל מה שבנה - המוניטין, ההצלחה, דמותו של 'שאולי' - מתפוררים לאבק אם לא יעמוד במילתו.

בלילה שלפני המועד האחרון, הוא ישב מול הפסנתר, מובס. הוא ידע שהבאר לא תתמלא בנס. אין לו יותר מה לחפש בתוכו. ואז, מתוך הייאוש, עלתה בו החלטה קרה, נטולת רגש. אם אינו יכול ליצור אמנות, הוא יהנדס אותה.

שאלתיאל ניגש למלאכה כמו טכנאי; לא כמו אמן. הוא לא חיפש השראה; הוא חיפש פתרונות. לקח את כל הכלים והטכניקות שסילאס לימד אותו, ופירק אותם לגורמים על קלידי הפסנתר.

היצירה נבנתה לבנה אחר לבנה, מתוך חישוב קר. התחילה במהלך הרמוני מורכב ומפתיע, כזה שהמבקרים יאהבו. שילבה קטע גאוני, מהיר ומסחרר, כזה שיגרום לקהל לעצור את נשימתו. וסיימה באקורד סוחף ודרמטי, שנועד לעורר תשואות.

שאלתיאל ניגן את הקטעים האלה שוב ושוב כל הלילה, מחבר ביניהם, מלטש את המעברים. לא היתה בתהליך הזה טיפה של שמחה או גילוי, רק עבודה קשה ומדויקת של זיוף.

כשהאור הראשון של הבוקר עלה, היתה לו יצירה שלמה. היא היתה מבריקה, מתוחכמת, ומרשימה. והיא היתה שקר מוחלט. הוא לא הרגיש אליה דבר, מלבד תחושת גועל קלה.

למחרת בבוקר, נקרא למשרדו של סילאס.

מיד כשנכנס, התיישב ליד הפסנתר, וחש כאילו הוא עומד בפני כיתת יורים. "נו, שאולי?" שאל סילאס, קולו חסר סבלנות. בלי לומר מילה, שאלתיאל הניח את אצבעותיו על הקלידים, והחל לנגן.

הוא ניגן את היצירה המהונדסת שלו במלואה, בדיוק טכני מושלם. כשסיים, השתררה דממה. הוא לא העז להרים את מבטו.

"איך קוראים לזה?" שאל סילאס, וקולו היה שקט ומלא מתח.

שאלתיאל בלע את רוקו. הוא בחר שם בלילה, שם יומרני ומתאים ליצירה הקרה שיצר. "ניצחון", ענה בקול חלש.

סילאס הביט בו לרגע, ואז פרץ בצחוק נלהב ובמחיאות כפיים סוערות. הוא נעמד על רגליו, ועל פניו הבעה של התרגשות אמיתית.

"שאוּלִי! 'ניצחון'! זה בדיוק זה!" קרא, כאילו השם הוא חלק מהאסטרטגיה. "אתה מבין את המשחק! זו לא סתם יצירה, זו הכרזת מלחמה! הם יעופו על זה! אתה הולך לנצח בתחרות, שאוּלִי. לנצח!"

שאלתיאל הרים את מבטו, ומלמל: "תודה, מאסטרו!", למרות שמילות השבח של סילאס הרגישו כמו חומצה על עורו. הוא הבין ברגע אחד של בהירות מצמיתה: סילאס, העיר, הקהל - הם לא רוצים את האמת שלו. הם רוצים את השקר המבריק הזה. והוא, מעתה, יהיה זה שיידרש לספק להם אותו.

הוא יצא ממשרדו של סילאס כשמילות השבח מהדהדות באוזניו כמו זמזום זר, ועשה את דרכו אל חדרו, מהנהן במכניות לסטודנטים שחלפו על פניו במסדרונות השקטים, צופה מהצד בהצגה שבה הוא עצמו השחקן הראשי.

רק כשדלת חדרו נסגרה מאחוריו בנקישה, הרשה לעצמו להתפרק. הוא נשען על הדלת, ומה שהחזיק בפנים פרץ החוצה באנחה ארוכה ורועדת. תחושת הגועל העזה, שהדחיק מול סילאס, הציפה אותו כעת. הוא הביט בידיו, אלו היו הידיים שניגנו את השקר. הוא הרגיש זר לעצמו, והתחושה הזו היתה בלתי נסבלת.

הוא היה חייב לברוח, מעצמו. הכאב בחזהו הלך והתחדד. זו לא היתה רק ההבנה שהמעייץ יבש; זו היתה ההבנה הנוראה מכל, שהוא דומה כל כך לזיוף - עד שאיש לא הבחין בהבדל. אפילו סילאס, המאסטרו הגדול, הריע לשקר.

באופן אוטומטי, ידו נשלחה אל מגירת השולחן, אל 'אורג החלומות'. ידו רעדה כשסובב את החוגה, מדלג על הדרגות המוכרות, מכון את החץ הקטן אל הספרה 7. הוא לקח נשימה עמוקה, הצמיד את המכשיר לרקתו, ולחץ.

זו לא היתה צלילה. זו היתה התרסקות אל תוך עולם אחר. החוויה היתה טוטאלית, אלימה בעוצמתה. תודעתו התפרקה. לא היו עוד מחשבות, לא היו זיכרונות. הוא לא היה 'שאול' ולא שאלתיאל. הוא היה צבע טהור, צליל מוחלט. תחושת האושר המדומה היתה כל כך מסנוורת, עד שהיא מחקה כל זכר לקיומו העצמי. זה היה השקט המוחלט שחיפש.

החזרה למציאות היתה נפילה מגובה אינסופי. הוא פקח את עיניו בבהלה, ומיד חש גל בחילה אדיר. ראשו הלם בכאב חד. הוא רעד בכל גופו, וזיעה קרה כיסתה את מצחו. החדר נראה לו לרגע זר ומאיים. כשהשפעת המכשיר התפוגגה, נותרה רק ריקנות. חור שחור. תהום של ייאוש וחרדה, עמוקה מכל מה שהכיר.

הוא הביט במכשיר הדומם שעל השולחן, ובפעם הראשונה הרגיש פחד אמיתי. אבל לצד הפחד, עלתה תחושה אחרת, חזקה יותר, מוכרת. צימאון. צימאון אדיר, גופני כמעט, לחזור לשם. לחזור אל השקט, ולו לרגע אחד נוסף.

הוא הבין. זו לא בריחה אל האושר, אלא אל האין. ובכל זאת ידע, בוודאות מצמיתה, שיעשה זאת שוב.

כי זה כל מה שנשאר לו.

ניצחון

הימים שאחרי הצגת היצירה 'ניצחון' בפני סילאס, היו מוזרים. שאלתיאל מצא את עצמו סגור בחדר האימונים שעות על גבי שעות, אך לא היתה זו עבודת יצירה. היתה זו עבודת שחזור, חיקוי של עצמו. הוא ניגן את היצירה המהונדסת שלו ושוב, עד שאצבעותיו נעו על הקלידים באופן אוטומטי, מנותקות לחלוטין מליבו. הוא היה כל כך שקוע בתנועה המכנית, בריקנות, עד שכמעט לא שמע את הצעדים הנמרצים שהתקרבו במסדרון.

דלת חדר האימונים נפתחה בבת אחת, וסילאס נכנס פנימה בפרץ של אנרגיה, חיוך רחב של מנצחים על פניו. הוא לא טרח לשאול על התקדמות. הוא בא לבשר.

"אתה לא תאמין מה קורה שם בחוץ, פתח, ועיניו נצצו בערמומיות של מהמר מנוסה. "דאגתי להדליף כמה פרטים על היצירה החדשה שלך, על 'ניצחון'. לא הרבה, אבל מספיק כדי לעורר את התיאבון". הוא חיך חיוך רחב של שביעות רצון. "הם בלעו את הפיתיון. כולם מדברים. במסדרונות, בחדרי המורים... כולם אומרים את אותו הדבר: 'שאולי' הוא המנצח הבטוח".

שאלתיאל הנהן בראשו, מנסה לגייס חיוך. כל מילה של סילאס צרבה בליבו. 'המנצח הבטוח'. הוא כמעט צחק. הוא ניצח, כן. הוא ניצח את האמת שבתוכו, הרג אותה, ובנה על קברה אנדרטה מתוחכמת של צלילים ריקים.

"אבל אל תשכח, שאולי: הם מצפים ללא פחות ממושלמות!" המשיך סילאס, ולא הבחין בסערה שמאחורי עיניו השקטות של הנער. "הם רוצים לראות את ה'ניצחון' הזה. להרגיש אותו." הוא התקרב אל הפסנתר, מביט בו כאילו היה מכונת מלחמה משוכללת.

"תמשיך להתאמן," סיים סילאס, וטפח על כתפו של שאלתיאל באבהות מזויפת. "כל תו צריך להיות מושלם. חד. נקי. בלי רגשות מיותרים. בדיוק כמו שניגנת לי. זה ה'ניצחון' שלנו!"

הוא יצא מהחדר בהליכה נמרצת והותיר אחריו את שאלתיאל לבדו, מתמודד עם שבחיו הצורמים ועם כובד הציפיות. שאלתיאל הביט בידיו, ואז בפסנתר. הוא ידע שימשיך להתאמן, יגיע לשלמות טכנית. ויספק להם את ה'ניצחון' שהם כל כך רצו.

אך הוא גם ידע, שכל תו מושלם שינגן - יהיה עוד מסמר בארון הקבורה של נשמתו.

השגרה במאפייה נמשכה, שקטה וקצובה.

הימים נפתחו בלישת בצק בדממה, והסתיימו בניחוח לחם טרי. אך עבור עזריאל, משהו במהותה של השגרה הזו השתנה. היא כבר לא היתה רק מקום מפלט או תחנת המתנה; היא הפכה למגרש האימונים שלו, לזירה שבה ניסה, יום אחר יום, ליישם את התובנה החדשה של שעבוד הרצון.

גם המנהג שסיגל לעצמו, לשוטט בשעות אחר הצהריים בסביבת הקונסרבטוריון, כדי להיות קרוב לאחיו ולשלוח לו חוט דקיק

של אנרגיה, קיבל אופי חדש. הוא לא הפסיק ללכת; רק ניסה לשנות את הכוונה שמאחורי ההליכה.

הוא זיהה כעת בבהירות כי בעבר, גם אם לא הודה בכך, ליוותה אותו תמיד תקווה אנושית נסתרת - שאולי יום אחד שאלתיאל ירגיש בנוכחותו ויצא לקראתו. כעת, בכל צעד, התאמן בויתור על התקווה הזו.

הוא ניסה להמשיך במנהגו לא מתוך ציפייה, אלא כמי שממלא את תפקידו ומבצע את 'עבודת המלך' הנדרשת ממנו. הוא נאבק יום אחרי יום, להפוך את הנוכחות שלו בקרבת אחיו למעשה טהור של שירות, מבלי לצפות לדבר בתמורה.

במהלך אחת מהליכותיו הקבועות, פנה עזריאל אל הרחובות הסמוכים לקונסרבטוריון. כאן, אופייה של העיר היה שונה. היו פחות חנויות ראווה, ויותר חנויות לכלי נגינה ותווים. האנשים שחלפו על פניו נראו אחרת; דיבורם היה שקט יותר, הבעתם רצינית. זה היה המתחם 'שלהם'. הטריטוריה השקטה של עולם המוזיקה.

הוא פסע רק כמה פסיעות בסביבה השונה, ומיד הבחין בהן. הכרזות. הן לא היו על בניין אחד; הן היו בכל מקום. על לוחות מודעות ייעודיים, על גבי חלונות הראווה של החנויות, מוצמדות לעמודי תאורה.

הן הציגו שלוש דמויות של אמנים צעירים, כל אחד עם כלי הנגינה שלו. עזריאל זיהה דמות של כנר וצ'לן, אך העיצוב לא הותיר מקום לספק. במרכז, גדולה ובולטת מהאחרות, ריחפה דמותו של 'שאולי', עיניו עצומות, פניו מלאות פאתוס דרמטי, כאילו שני האחרים הם רק לוויינים החגים סביב השמש שלו. מעל התמונה, באותיות זהב יומרניות, נכתב: "תחרות העשור ב'אולם הכתר' של הקונסרבטוריון. הערב שיקבע את פני המוזיקה".

ליבו של עזריאל החסיר פעימה. הדאגה המוכרת, החדה, הציפה אותו באחת. הרצון הישן 'לעשות משהו', להתערב, להציל - עלה בו בעוצמה. אך הפעם, הוא היה מוכן. הוא עצר, נשם נשימה עמוקה, ועצם את עיניו לרגע מול הכרזה הרועשת. במקום לשאול את עצמו מה ביכולתו לעשות, שאל את השאלה האחרת, השקטה: "מה המלך רוצה שאעשה כעת?".

התשובה לא הגיעה במילים, אלא כתחושה פנימית, ברורה ושקטה. היא לא דרשה ממנו להתערב, להציל או להטיף. היא דרשה משהו אחר, קשה ופשוט באותה מידה: ללכת אל המופע הזה, להיות שם, בתוך 'אולם הכתר', למרות שהוא רחוק מעולמו מרחק שנות אור. לא כדי ששאלתיאל יבחין בו, רק כדי לצפות באחיו ברגע השיא שלו, ולהיות נוכחות אוהבת בקהל.

בערב, כשחזר למאפייה, סיפר לאוריאל על הכרזה. "אני חושב... אני חושב שאני צריך להיות שם", אמר עזריאל, וקולו היה שקט ובטוח. "לא כדי שהוא יראה אותי. פשוט... להיות. שיהיה שם לב אחד בקהל שירגיש את שאלתיאל האמיתי, גם אם הוא לא יידע על כך".

אוריאל הביט בו, ועל פניו התפשט חיוך עדין. "אתה צודק, ילד", אמר, "אתה צריך להיות שם בשבילו". הוא ניגש אל קופת העץ הקטנה של המאפייה, פתח אותה, והחל סופר שטרות מקומטים. עזריאל ראה שהזקן מרוקן כמעט את כל תכולת הקופה. "לך תקנה כרטיס", אמר לבסוף, והושיט לו את הכסף.

למחרת, עמד עזריאל מול קופת הכרטיסים המפוארת של הקונסרבטוריון. כשהקופאי נקב במחיר, הרגיש צביטה קלה בליבו. הסכום הזה היה יכול להספיק להם במאפייה לשבוע שלם.

הוא היסס קלות, אך כשהניח לבסוף את השטרות על דלפק השיש הקר, ידע שאינו קונה כרטיס למופע; הוא משלם מחיר

כדי להיות עוגן עבור אחיו בלב הסערה, פתיל דק של אמת בתוך מקדש הזיוף. וזה מה שקיבל לידי בתמורה - לא פיסת נייר, אלא אישור למשימה: מושב יחיד, באחת השורות האחוריות והצדדיות של האולם.

יום התחרות הגיע. שאלתיאל התעורר לתוך שקט רווי מתח. מחלון חדרו הגבוה, העיר נראתה לו דרוכה, כאילו גם היא עוצרת את נשימתה לקראת הערב. הוא לא ניגש לפסנתר. לא היה עוד טעם להתאמן. היצירה המהונדסת שלו כבר היתה צרובה באצבעותיו, מוכנה לביצוע מושלם וריק.

השעות חלפו בעצליים. שאלתיאל היה כלוא בתוך המתנה לרגע, שידע שיהיה בו זמנית רגע ניצחוננו הגדול ורגע מותו הפנימי. בשעות אחר הצהריים המוקדמות, מתוך חוסר מעש, ניגש להתלבש. על מיטתו היתה פרושה חליפת המופע החדשה שסילאס שלח עבורו, עשויה בד שחור יוקרתי ומבריק. הבד הקר והחלק עטף את גופו, מרגיש כמו שריון זר.

הוא נעמד מול המראה, ו'שאולי' הביט בו בחזרה, פניו חיוורות מעט, ועליהן הבעה מאופקת. הוא נראה בדיוק כמו המנצח הבטוח שכולם ציפו לראות. תחושת בחילה עזה עלתה בגרונו.

המחשבה לעלות על הבמה, לשבת מול אלפי אנשים, להניח את ידיו על הקלידים ולבצע את השקר המבריק שלו - הפכה לפתע מתיאוריה מפחידה לאפשרות מוחשית ומבעיתה. הוא לא פחד שיזיף; הוא פחד שיצליח.

בעיני רוחו ראה כבר את התשואות, שמע את שאגת הקהל קורא בשמו המזויף, וכל גופו התכווץ. לפתע הרגיש, שאינו מסוגל לעשות את זה. זו לא היתה החלטה; זו היתה ודאות פיזית, כמו קיר שהוא לא יכול לעבור דרכו.

הוא היה חייב לברוח מהמחשבה הזו, מהדמות שבמראה. הוא ניגש אל שולחן הכתיבה שלו, פתח את המגירה והחל מחטט בה בעצבנות, מפנה הצדה עטים, דפים וחפצים חסרי חשיבות. ואז, סוף סוף, אצבעותיו נגעו במתכת הקרה והמוכרת. הוא שלף החוצה את 'אורג החלומות'.

ידו רעדה מעל החוגה. דרגה 7, היה לו ברור, כבר לא תספיק כדי להשתיק את הרעש שבראשו. הוא ידע שהספרה 10 היא טריטוריה לא מוכרת, מסוכנת. חלק קטן בתוכו צעק לו לעצור. אבל קול אחר, קול הייאוש, היה חזק יותר. בעיניים ריקות סובב את החוגה עד הסוף, בתנועה חסרת תקווה, והצמיד אל רקתו.

החווייה היתה טוטאלית, והיא לא דמתה לשום דבר שהכיר. זו לא היתה בריחה אל עולם אחר; זו היתה התפרקות. שאלתיאל הרגיש את גבולות גופו נמסים, את מחשבותיו מתפזרות לאטומים של אור. הזיכרונות, הכאב, השם שלו - הכול נמחק. הוא לא היה 'שואל' ולא שאלתיאל. רק תודעה צפה, חסרת זהות, בתוך אוקיינוס אינסופי של קולות וצבעים. לא היה שם אושר, רק היעדר מוחלט של סבל. כלום.

אך הנוראה מכל, היתה החזרה אל המציאות. היא הרגישה כמו נפילה אלימה מגובה אינסופי. שאלתיאל פקח את עיניו בבהלה, שרוע על השטיח היקר, גופו רועד ללא שליטה, ואז הגיע הכאב - פטישים שהלמו בתוך גולגולתו. הוא פקח את עיניו, ואור המנורה בחדר היה מסנוור, אכזרי. ניסה להתרומם, אך גל בחילה אדיר ריתק אותו לרצפה.

שעה ארוכה חלפה עד שהשפעת המכשיר התפוגגה לחלוטין, מותירה אותו חסר כל, אפילו בלי תחושת הריקנות המעיקה. רק תהום של ייאוש וחרדה.

הוא הרים את מבטו באיטיות. במראה שמולו, ראה דמות שבורה לבושה בבגדי שרד. ובאותו הרגע, הכתה בו ההבנה הסופית, המצמיתה: כל מה שהיה עד כה, כל ההצלחה, כל התהילה

- הכול הוביל לרגע הזה בדיוק. לרגע שבו הוא שוכב מרוסק נפשית על רצפת הכלוב המוזהב שלו. כך גמלה לו העיר על כל מה שהעניק לה.

שאלתיאל העיף מבט חטוף אל עבר השעון הדיגיטלי שליד מיטתו, ונחרד לגלות כי השעה מתקרבת. בקרוב סילאס יגיע ללוות אותו, והטקס יתחיל. הפאניקה כבר החלה לטפס בגרונו, מטפחת תחושת מחנק אמיתית, אך מתוך החוויה האיומה שחווה זה עתה - צמחה לפתע בהירות קרה.

הוא הבין, ברגע אחד, שמבחינתו - המשחק נגמר. עכשיו.

בתנועה אחת, נחושה, הוא נעמד על רגליו, פושט מעליו את החליפה המפוארת, ומשליך אותה על המיטה. היא נותרה שם, מקומטת וריקה, כמו עור נחש שהושל. במקומה, לבש את בגדיו הפשוטים, היומיומיים. לאחר מכן ניגש אל הארון, ושלף מתוכו תיק בד ישן, אותו תיק שהביא עמו מהכפר. בתנועות מהירות ומכניות השליך לתוכו כמה בגדים, לא את החליפות המעוצבות - אלא מכנסיים פשוטים וסוודר כהה.

הבא בתור להיכנס אל התיק היה הארנק, אך אז, ידו עצרה לפתע. הוא פתח אותו, ושלף מתוכו כרטיס זהב דק ומבריק. 'שאולי', שמו החדש, היה חרוט עליו באותיות יומרניות. זה היה המפתח לממלכה. לאחר מבט אחרון, בתנועה שקטה וסופית, הניח את הכרטיס על שולחן הכתיבה.

מבטו נדד אל 'אורג החלומות' שעל השולחן. הצימאון, ידע בוודאות, עוד יחזור. הוא ישתוקק אל הריק שמציע המכשיר הקסום הזה. כמעט הושיט את ידו להכניס אותו אל התיק, אך ברגע האחרון נעצר. הוא נזכר בתהום שבה היה שרוע רק לפני רגע, והבין שהמכשיר הזה, החליפה שעל המיטה, וכרטיס הזהב שעל השולחן - כולם חלקים של אותו שקר עצמו. הוא משך את ידו בחזרה, כאילו נכווה.

לבסוף, יצא מהחדר מבלי להביט לאחור, משאיר מאחוריו את כלוב הזהב, ואת המפתח אליו.

שאלתיאל צעד במהירות במסדרונות הקונסרבטוריון. איש לא שם לב אליו. כולם היו עסוקים בהכנות לאירוע הגדול. הוא לא פנה אל המעלית הראשית, אלא אל יציאת שירות צדדית, וממנה אל סמטה אחורית, אל צללי העיר.

הוא עמד שם, נושם את אוויר הערב הקריר, והביט כלפי מעלה אל הבניין העצום ממנו יצא זה עתה. אי שם למעלה, בחדרו, המתינה לו תהילת עולם, אך כל מה שרצה היה להיות רחוק ככל האפשר. הוא הפנה את גבו, והחל מתרחק, צעד אחר צעד, אל תוך הרחובות הסואנים. בלי יעד, בלי תוכנית. סתם הולך.

שאלתיאל לא ידע כמה זמן הלך. השעות נמסו זו לתוך זו. הוא צעד ללא מטרה, נסחף בזרם ברחובות האנונימיים, אך באופן מוזר, רגליו נשאו אותו שוב ושוב באותם מעגלים, לא רחוק מהקונסרבטוריון. כאילו חוט בלתי נראה קשר אותו אל מרכז הכאב שלו, מונע ממנו להתרחק באמת. הוא היה שבוי בתוך מסלול בלתי נראה, ביטוי פיזי מדויק לתחושת חוסר המוצא שבנפשו.

כשהערב החל לרדת, מצא את עצמו פונה אל פארק קטן ושקט, אי של צללים ודממה בלב העיר הרועשת. במרכז הפארק, תחת עץ רחב צמרת, עמד פסנתר רחוב ישן. צבעו היה דהוי ומתקלף, ואחד מקלידיו הלבנים היה סדוק. הוא היה ההיפך המוחלט מהכלי המבריק והמושלם שהמתין לו על הבמה ב'אולם הכתר'. הוא היה פגום, חשוף, ובעיקר - אמיתי.

שאלתיאל עצר והביט בו מרחוק, מהסס. אולם אז, הרגיש איך הוא נמשך בכבלי קסם אל הכלי הדומם, בכוח שלא הבין. הוא

ניגש לאט, בחשש, התיישב על השרפרף החורק, הניח את אצבעותיו על הקלידים המאובקים... והחל לפרוק.

זו לא היתה רק מוזיקה. זו היתה זעקה.

מה שיצא מתוכו לא היה מלוטש, לא מחושב. זו היתה מנגינה גולמית, שבורה, מלאת דיסוננסים כואבים שהלכו ונפתרו למלודיות עמוסות געגוע. הוא ניגן את הבלבול, את הכעס על צוריאל, את האכזבה מעזריאל, את הבדידות האינסופית של החדר המפואר. הוא ניגן את הבוז העצמי, את תחושת הנוכלות, ואת הכאב הצורב על מה שהיה פעם ולא עוד. הוא ניגן את כל מה שלא היה יכול לומר במילים.

עוברים ושבים מעטים שהיו בפארק בשעה זו, עצרו. הם לא שמעו את 'שאולי' הכוכב הגאוני. הם שמעו משהו אחר, נדיר בעיר הזאת: אמת. הם שמעו כאב חשוף, אמיתי, והם נותרו על עמדם, מרותקים. מעגל קטן ושקט של זרים החל להיווצר סביבו, אך שאלת־יאל לא ראה אותם.

עיניו היו עצומות. דמעות חמות, הראשונות מזה חודשים, החלו לזלוג על לחייו. הוא לא ניגן עבור אף אחד. הוא פשוט היה, בפעם הראשונה מזה זמן רב, הוא עצמו, שוקע וניצל בו זמנית בתוך הצלילים האמיתיים היחידים שנותרו לו.

אולם הכתר

הכניסה לקונסרבטוריון בערב התחרות לא דמתה לשום דבר שעזריאל ראה עד כה. רחבת הכניסה המפוארת היתה מוארת בזרקורים רכים, ומכוניות שרד שחורות גלשו בזו אחר זו אל שפת המדרכה, פולטות מתוכן אורחים בחליפות ערב מהודרות שצעדו פנימה בביטחון שקט.

עזריאל המתין בצד, נבלע בצללים, עד שהזרם הראשוני דעך. הוא אחז בכרטיס שבכיסו, שהרגיש כמו חפץ זר, והתקדם בחשש אל דלתות הזכוכית הגבוהות.

כשנכנס אל הלובי, נשימתו נעתקה. זה לא היה אולם מבואה, זו היתה הצהרה. על רצפת השיש המבריקה כראי השתקפו נברשות הענק שבתקרה הגבוהה, והאוויר היה ספוג בריח יוקרתי של בשמים יקרים ופרחים טריים. קהל האורחים נע בחלל בקבוצות קטנות, קולותיהם המנומסים מתערבבים לכדי המיה אחידה וחסרת פנים.

הוא עמד שם, בבגדי הפשתן הפשוטים שלו, והרגיש שקוף. אי של פשטות גולמית בתוך אוקיינוס של פאר מלוטש. מסביבו שמע שברי שיחות חולפות: "...ההשקעה הבאה", "...הביקורת

המושלמת“, "...המחיר של 'שאול' רק יעלה אחרי הערב הזה". כל מילה היתה כמו דקירה קטנה, תזכורת לעולם הזר שלתוכו נשאב אחיו.

מועקה כבדה התיישרה בליבו. זה לא היה רק מקום זר; זה היה המקדש של התרבות שלכדה את שאלתיאל. כל עמוד שיש, כל נברשת נוצצת, הרגישו לו כמו חלק מהמכונה המשומנת שלקחה את אחיו, את חומר הגלם הטהור, ועיבדה אותו למוצר המבריק והחלול ששמו 'שאול'. הוא עמד בלב המפעל, וחש בחילה.

הדחף הישן, האינסטינקטיבי, עלה בו בעוצמה - להסתובב, לברוח מהזיוף, מהכוח הדורסני הזה. אבל אז, עצר. נשם נשימה עמוקה, ועצם את עיניו לרגע בלב ההמולה. קולו השקט של אוריאל הדהד בזיכרונו, וההבנה החדשה שלו התייצבה מול הסערה. "המלך רוצה שאהיה כאן", הזכיר לעצמו, "לא כדי להילחם, לא כדי לשפוט, אלא רק להיות".

הוא פקח את עיניו. ההמולה עדיין היתה שם, המועקה לא נעלמה, אבל הפאניקה שככה. הוא כבר לא היה קורבן פסיבי, אלא שליח במשימה שקטה. הוא פילס את דרכו בין ההמון, הגיש את כרטיסו לסדרן, נכנס אל האולם העצום, טיפס במדרגות אל היציע העליון, ומצא את מושבו הבודד - באחת השורות האחוריות והצדדיות. משם, הבמה נראתה רחוקה, קטנה. כתם של אור זר בים של חשכה. הוא התיישב, מבלי שאיש יבחין בקיומו, והמתין.

כשעה לפני תחילת המופע, עשה מאסטרו סילאס את דרכו במסדרונות השקטים של הקונסרבטוריון אל חדרו של שאלתיאל. לקראת אירוע בסדר גודל כזה, ידע, נדרש רגע אחרון של מיקוד ועידוד כדי להבטיח שהכוכב שלו יעלה לבמה חד

ומרוכז. הוא דפק קלות על הדלת, מצפה לשמוע את קולו של שאלתיאל. דממה. הוא דפק שוב, הפעם חזק יותר. עדיין שקט.

תחושה מטרידה, זרה, החלה לחלחל בו. זה מעולם לא קרה. שאולי, למרות כל סערות הנפש שלו, היה תמיד אחראי. הוא הרגיע את עצמו במחשבה שהנער כנראה שקוע באימון אחרון ומרוכז בחדר האימון.

הוא חזר לאזור הבמה ההומה של אולם 'הכתר', וסימן בניע יד לעוזר האישי שלו לגשת. "שאולי לא בחדרו", אמר בקול שקט וענייני. "לך תמצא אותו בחדרי האימונים. תגיד לו שאני רוצה לראות אותו כאן, מיד". בליבו, כבר רשם לעצמו הערה חמורה על חוסר המשמעת הזה. הוא יסגור עם שאולי את החשבון הזה, אבל רק אחרי הניצחון הבטוח בתחרות.

הדקות נקפו. הקהל כבר החל למלא את האולם, וההמיה הרחוקה הפכה לרחש ממשי. העוזר חזר, פניו חיוורות. "הוא לא שם, מאסטר. הוא לא באף אחד מחדרי האימונים".

הפעם, סילאס כבר לא יכול היה להתכחש לקור שהחל להתפשט בחזהו. "שלח את כולם", פקד בקול נמוך וחד. "כל איש צוות פנוי. תסרקו את כל הבניין. עכשיו. תמצאו אותו!". הפאניקה החלה להתגבר, אך המאסטרו שמר על חזות קפואה ומקצועית.

האורות באולם התעמעמו. מנגינת הפתיחה החגיגית של התזמורת החלה להתנגן, והצלילים חדרו אל מאחורי הקלעים כמו פעימות של שעון עצר שזמנו הולך ואוזל. בדיוק אז, הופיע בריצה איש אבטחה. "מאסטרו סילאס", אמר, מתנשם. "השומר ביציאת האמנים הצדדית... הוא אומר שראה את שאולי יוצא לפני כמעט שעה. לבד. עם תיק".

לרגע אחד, המסכה שעטה סילאס על פניו נסדקה. פניו התקשחו, וזעם קר הבליח בעיניו. הוא הביט בבמה המוארת, שמע את מחיאות הכפיים כשהמנחה עלה, ואז פנה אל מנהל הבמה שעמד לידו, ממתין.

“ההצגה ממשיכה,” פקד סילאס בקול שקט ומצמית. “כרגיל. אל תעשה שום דבר חריג.”

הוא הסתובב ונעלם אל בין הצללים של מאחורי הקלעים, משאיר את המוזיקה והקהל מאחור. הוא לא ידע איפה הנכס היקר שלו, אבל הוא ידע דבר אחד בוודאות: מישוהו ישלם על זה. ביוקר.

אורן של נברשות הענק החל לדעוך, והחשכה בלעה את האולם. עבור עזריאל, שישב במושבו הרחוק, זו היתה תחושה של שקיעה איטית. ההמון הנוצץ סביבו נעלם אל תוך הצללים, והוא נותר לבדו עם פעימות ליבו הכבדות, שהדהדו לפתע בעוצמה בחזהו.

המיית שיחות הקהל דעכה באחת והתחלפה בדממה דרוכה, כאשר אלומת אור בודדת נדלקה במרכז הבמה, ודמותו של המנחה הופיעה בתוכה, חליפתו מבריקה, חיוכו מקצועי ורחב. קולו, מוגבר וצלול, מילא את החלל. “ערב טוב, קהל נכבד,” פתח בחגיגות, “וברוכים הבאים לרגע לו חיכינו כולנו - תחרות העשור של הקונסרבטוריון!”

האמן הראשון היה כנר צעיר, כשרון-על, ללא ספק. הוא ניגן יצירה מורכבת ומהירה בדיוק טכני עוצר נשימה. כל צליל היה נקי, כל מעבר היה מלוטש.

עזריאל הקשיב, העריך את המיומנות, אך לא הרגיש דבר. המוזיקה היתה קרה כמו הזכוכית והפלדה מהם עשוי היה הבניין, יצירה מבריקה שנוצרה על ידי השכל, בלי כל מעורבות של הלב.

בסיום, הקהל הריע במחאות כפיים מכובדות, מחיאות כפיים של הערכה, לא של התרגשות. עזריאל הביט בקהל המנומס.

הם העריכו את השלמות, את הטכניקה. אבל זה לא נגע בהם. הוא הבין שלכנר, מוכשר ככל שיהיה, אין סיפור. הוא היה רק גן - מרשים, אבל לא יותר מזה.

האמן השני היה צ'לן, שהיה ההפך הגמור מהכנר. הוא ניגן קטע דרמטי וסוחף, גופו מתנועע בפאתוס, פניו מעוותות ברגש עז. הוא ניסה בכל כוחו להראות לקהל כמה הוא 'מרגיש'. חלק מהקהל אכן נסחף בהצגה, אך עזריאל, שהכיר כאב אמיתי מהו, זיהה את הזיוף. "הם רוצים להאמין לדרמה," הרחרר לעצמו, "הם צמאים לרגש, גם אם הוא מזויף".

ואז הוכרזה הפסקה קצרה לפני המופע האחרון, המופע שלשמו כולם באו. כשהאורות נדלקו, האוויר באולם השתנה. ההמתנה המנומסת הפכה לציפייה דרוכה ורוחשת. אנשים רכנו זה אל זה, והשם 'שאל' ריחף באוויר בלחישות נרגשות.

עזריאל הביט סביבו, ופתאום הבין את ההבדל העצום בין שני המתחרים הראשונים לבין אחיו שעמד לעלות על הבמה. האנשים שהתאספו באולם הזה, לא חיכו רק למוזיקה; הם חיכו למיתוס. הם לא ציפו לעוד גן, אלא לגאון פראי מהכפר. הם באו לחוות את הסיפור שכבר סיפרו לעצמם. "שאלתיאל," חלחלה ההבנה למוחו של עזריאל, "הפך למותג. למיתוס, שנועד להשביע את התיאבון של העיר לריגוש מסעיר".

ההפסקה התארכה. עשר דקות הפכו לחמש עשרה, ואז לעשרים. רחש של אי-שקט החל להתפשט בקהל. אנשים הביטו בשעוניהם, החליפו מבטים תוהים. עזריאל הרגיש את הדאגה המוכרת מתחילה לנקר בו.

לבסוף, עלה המנחה בחזרה אל הבמה, בהליכה מהוססת. הוא התייצב מול הקהל, אך החיוך המקצועי שלו נעלם, ואת מקומו תפסה הבעה רצינית ומתנצלת. הוא הרים יד כדי לבקש שקט, למרות שהאולם כבר היה דומם למדי - שקט של ציפייה מתוחה.

”רבותי,“ פתח המנחה, וקולו, ללא החגיגות הרגילה, נשמע שטוח וטכני, ”אנו נאלצים להודיע כי עקב נסיבות אישיות ובלתי צפויות, האמן ’שאול’ לא ישתתף בתחרות הערב“.

לרגע אחד, השתררה דממה של הלם מוחלט. ואז, היא התנפצה. גל של אכזבה, של מלמולי כעס ותסכול, שטף את האולם. אנשים קמו ממקומותיהם, קולותיהם מתערבבים לרעש רוטן. השמועות החלו להתפשט במהירות של אש בשדה קוצים: ”הוא חולה“, ”הוא ביטל ברגע האחרון“, ”שמעתי שהוא נעלם“.

עזריאל ישב קפוא בכיסאו, והרעש שסביבו לא חדר אליו. בראשו הדהדו רק המילים שאמר המנחה: ”נסיבות אישיות ובלתי צפויות“. הוא הבין מיד. לא מדובר בתקלה, או בביטול מסיבה טכנית. אם שאלתאל לא הגיע לתחרות, מדובר בקטסטרופה.

עזריאל נותר לשבת בכיסאו עוד דקות ארוכות, בעוד האולם סביבו מתרוקן אט-אט בהמולה של תסכול ורכילות. לבסוף, פילס את דרכו החוצה, נע כרוח רפאים דרך נחיל האורחים המאוכזבים, שקוע כולו במחשבותיו. הוא שמע את המילים סביבו - ”שערורייה“, ”חוסר אחריות“, ”בזבוז של כישרון“ - אך הן לא נגעו בו. הן היו רעש חיצוני וחסר חשיבות.

כשיצא אל אוויר הלילה הקריר של העיר, הרחבה שלפני הקונסרבטוריון עדיין היתה מלאה באנשים שהתקשו להתפזר, מתווכחים ומנתחים את מה שלא היה. עזריאל התרחק מהם ומצא פינה שקטה בצל אחד העמודים.

רק שם, בשקט היחסי, נחתה עליו ההבנה במלוא כובדה. תחושה חדשה, קרה ומפחידה, החלה מזדחלת אל ליבו.

עד לאותו רגע, הדאגה שלו לאחיו היתה דאגה רעיונית. הוא פחד שאחיו שבוי בעולם של שקר, שהתרחק מדרך המלך. אבל

כעת, לנוכח ההיעלמות הפתאומית בערב החשוב ביותר בחייו, פשטה בו חרדה מסוג אחר, פשוטה ואנושית הרבה יותר. הוא כבר לא פחד שאחיו שבוי; הוא פחד שאחיו נתון בסכנה.

הדאגה לנשמתו של שאלתיאל התחלפה בדאגה פשוטה לשלומו. עזריאל לא חשב עוד על אידיאולוגיות, אלא על אחיו הבודד והשבור, שאבד אי-שם במבוך האדיש של העיר. הוא הבין שהבריחה הזו היא זעקה של ייאוש, שמצביעה על קריסה פנימית, ובליבו הדהד הפחד שאחיו נמצא במצוקה אישית עמוקה, ואולי הוא פשוט... לא בסדר. הוא דאג לשלומו, לגופו ולנפשו.

ברגע הזה, הבין בבירור שעליו לעשות מעשה. ההמתנה והסבלנות היו התשובה הנכונה, כל עוד אחיו היה שבוי במערכת. אבל אח שנמצא בסכנה, אח שזועק לעזרה - דורש משהו אחר.

היה לו ברור שהמלך אינו מצפה ממנו כעת לשבת במאפייה ולחכות, אלא לעשות מעשה, גם אם אינו יודע כיצד המעשה הזה יועיל. להתחיל לחפש, בלי קצה חוט. לא להמתין, אלא לצאת לדרך, מיד.

תחושת דחיפות עוצמתית הניעה אותו. הוא התנער מהמקום שבו עמד והחל ללכת, לא עוד בצעדים מהורהרים של שוטטות, אלא בצעדים מהירים ונחושים. לא היתה לו שום תוכנית, והוא לא ידע לאן עליו לפנות. הוא רק ידע שעליו לעשות את שלו - ולחפש.

עכשיו.

ניגון הנריחה

ההמון המאוכזב התפזר אל תוך הלילה, מותיר אחריו את עזריאל לבדו על המדרכה, מול אורותיה האדישים של העיר. המשימה שלו היתה ברורה.

הוא החל ללכת. לא היתה לו תוכנית, לא היה לו כיוון; הוא צעד אל תוך המבוך המואר של העיר, מניח לרגליו לשאת אותו, חולף על פני כיכרות שעדיין המו אדם, חוצה רחובות בהם גלשו מכוניות נוצצות, ופונה לסמטאות צדדיות ושקטות יותר.

אך ככל שהשעות נקפו, זוהרה של העיר החל דועך. ההמון התפזר, והרחובות התרוקנו. כעת, מבטו סרק את פניהם של דיירי הלילה הבודדים - פועלי ניקיון, שומרים, קומץ צעירים שיכורים - מחפש בכל מקום צללית מוכרת, תנועת יד.

הוא לא ידע מה הוא מחפש, רק ידע שעליו להמשיך. לפתע, צפו ועלו בזיכרונו מילותיו של אביו, שנאמרו אז בכאב, בבית. "מחט בערמה של שחת".

אז, המילים הללו נשמעו לו כמו ייאוש; כעת, בלב האדישות האינסופית של העיר, הבין שאביו אפילו המעיט בגודל האסון.

העיר לא היתה ערימה של שחת; היא היתה אוקיינוס של בטון ואספלט. ואחיו, הבין בבהירות מצמיתה, לא היה מחט - אלא טיפה אחת שאבדה בו.

הייאוש החל לכרסם בעזריאל. הוא עצר, נשען על קיר אבן קר בסמטה צדדית, והניח לראשו לצנוח. הוא הרגיש את גודלה האינסופי של העיר, את אפסיות סיכוייו. לרגע אחד, נשבר. תחושת חוסר האונים איימה להכריע אותו.

אבל אז, מתוך ההבנה החדשה שסיגל תחת הדרכתו של אוריאל, עלתה בו מחשבה אחרת, מתקנת.

עזריאל הבין פתאום שהייאוש הזה, שתוקף אותו כעת, נובע שוב מאותו רצון ישן לשלוט בתוצאה. הוא מתייאש, משום שאינו 'מוצא'. "אבל זו לא המטרה!" הזכיר לעצמו, וקול פנימי, שקט ויציב יותר, החל להתבהר: "המלך אינו מצפה ממני להצליח. הוא רק מצפה ממני לחפש!".

הוא נשם נשימה עמוקה. הפאניקה לא נעלמה לגמרי, אך היא שככה מעט. הוא כבר לא היה ילד אבוד שמחפש את אחיו, אלא שליח שממלא את תפקידו. לא אחראי לתוצאה, רק למעשה.

עזריאל נשאר כך לרגע, עומד דומם בלב העיר, ולפתע חש דחף בלתי מוסבר לחזור אל המקום שבו הכול התחיל, אל סביבת הקונסרבטוריון. הוא התנער ממקומו, והחל צועד בצעדים נחושים. כשהגיע לרחוב צדדי ושקט יותר, וחלף על פני כניסה חשוכה לפארק שקט, משהו עצר אותו.

לא היה זה מראה, אלא קול.

הקול, לא דמה לרעש המכוניות או למלמול רחוק של המון. הוא היה משהו אחר. אלו היו צלילים. צלילי פסנתר.

הם היו חלושים, כמעט נבלעים ברעש הכללי, אבל היתה בהם כנות, שלא שמע בשום מקום אחר בעיר. לא היתה בהם דרמה

מזויפת; היתה בהם אמת. מנגינה שבורה, מהוססת, מלאה בכאב צרוף.

עזריאל נעצר במקומו, מטה אוזן אל החשכה, מוודא שאינו מדמייך. הצלילים, חלושים אך ברורים, אכן הגיעו מלב הפארק.

דריכות חדשה, מהולה בתקווה זהירה, החליפה את הכובד שחש בליבו. הוא פנה אל השביל המוביל אל תוך הפארק, נמשך אל המנגינה, אל קול האמת הבודד שנשלח אליו מתוך החשכה.

ככל שהתקרב והמנגינה התבהרה, תחושה מוזרה החלה לחלחל לליבו של עזריאל, כאילו הוא מכיר את הצלילים הללו, גם אם לא במודע.

היה להם הד רחוק של כאב מוכר, געגוע עם ניחוח של בית. הוא לא הצליח להסביר מדוע, אך ידע, בוודאות שגברה מרגע לרגע, שהוא חייב להמשיך ללכת.

ואז, מבעד לעצים, זיהה את מקור הצלילים. תחת אורו הצהוב של פנס רחוב בודד, במרכז של רחבת אבן פשוטה, נוצר מעגל קטן של אנשים. הם לא דיברו, לא זזו; הם עמדו מרותקים, צלליות דוממות סביב פסנתר רחוב ישן.

ליבו של עזריאל הלם בחזהו. הוא התקרב עוד צעד, נבלע בצללים, ומבטו ננעל על הדמות הכפופה שרכנה מעל הקלידים. הוא לא היה צריך לראות את פניו. הוא זיהה את תנועת הכתפיים, את הדרך שבה הראש היה שמוט, כאילו משקל העולם כולו מונח עליו.

שאלתיאל.

גל אדיר של הקלה שטף את עזריאל, חזק כל כך עד שברכיו כשלו לרגע, והוא נאלץ להישען על גזע עץ קרוב כדי לא לקרוס. המחשבה היחידה שהדהדה בראשו, פשוטה וטהורה, היתה: "הוא לא נעלם! הוא לא בסכנה! הוא כאן!"

אבל אז, כשההקלה הראשונית חלפה, התפנה להקשיב באמת. הוא לא שמע רק את המנגינה, אלא גם את מה שהסתתר בין הצלילים. זו לא היתה רק מוזיקה, זה היה קולה של נשמה חשופה. הוא זיהה את הכאב בכל אקורד שבור, את הייאוש בכל רגע של שקט, והבין שזו הזעקה האמיתית; זו שהתחבאה מאחורי פרצי הכישרון שהפגין אחיו מאז שהגיע לעיר.

הדחף הראשוני של עזריאל היה לרוץ מיד אל אחיו, לחבק, לנחם, לתקן. אך הוא בלם את עצמו. הזיכרון הכואב של הכישלון במאפייה צף ועלה, ועימו, בבהירות גמורה, שב קולה של אמו: "דבר איתו קודם על הלב שלו... לפעמים, נשמה צריכה ניגון, לפני שהיא יכולה לשמוע את קולו של המלך".

הוא הבין שזו ההזדמנות שלו, אולי האחרונה, לתקן. לא רק מול אחיו, אלא גם מול עצמו. הוא לא יכול להרשות לעצמו לחזור על אותה טעות. הפעם, לא יבוא עם מילים, עם טיעונים, או עם להט האמת שלו. הוא יבוא רק עם נוכחות שקטה. יניח לניגון להסתיים, וימתין עד שהלב יהיה פתוח.

אך כשהמשיך לעמוד שם, בחשכה, הבין עד כמה ההחלטה הזו קשה ליישום. הרצון שלו להציל, לפעול - עדיין בער בו בעוצמה. הוא הבין שהדרך היחידה להיות נוכחות שקטה באמת, הדרך היחידה להצליח להמתין מבלי להתפרץ, היא רק אם יצליח להשתיק את הרצון הזה.

עזריאל נשאר בחשכה בין העצים, ממתין. בעוד עיניו עצומות, בתוך ההמולה הפנימית שיצרו הדאגה, האהבה והרצון העז - חיפש את השקט. את הנקודה שבה הרצון שלו נדם, ורק רצון המלך נותר.

כשזיהה את התחושה הזו, ידע שביכולתו לעשות את הצעד הבא.

בצעדים מהוססים החל להתקדם מבין הצללים אל מעגל האור, פסיעותיו איטיות ושקטות. האנשים שהתאספו סביב הפסנתר הבחינו בו מתקרב, ובאופן אינסטינקטיבי פינו לו דרך. משהו בנחישות שלו, בביטחון שהקרין, גרם להם להבין שהוא חלק מהסיפור הזה, הסיפור שסיפרו הצלילים בלי מילים.

שאלתיאל עצמו, עדיין לא הבחין במאומה. עיניו היו עצומות, וכל כולו שקוע בזעקתו הפנימית. עזריאל הגיע מאחוריו, ונעצר. הוא הרים את ידו, ולאחר היסוס קל, הניח אותה בעדינות על כתפו הרועדת של אחיו, שנרתע קלות. צליל צורם נפלט מהפסנתר, אך הוא לא עצר. הוא המשיך לנגן, ומגע היד החמה על כתפו היה כמו עוגן בתוך הסערה.

עזריאל נותר עומד שם, ידו מונחת על כתפו של אחיו, ואז, בקול נמוך, בלחישה שנבלעה בין הצלילים, אמר שתי מילים בלבד: "דאגתי לך!".

שאלתיאל לא הגיב. הוא המשיך לנגן, אך משהו בנגינה השתנה. היא הפכה שברירית עוד יותר, כאילו המילים חדרו דרך חומת הצלילים ונגעו בעצב חשוף. הם נותרו כך למשך רגע ארוך, שני אחים בתוך אי של מנגינה כואבת, עד שקול אחר, חד וסמכותי, קרע את דממת הפארק.

"שאוּלִי?!"

זה היה סילאס. הוא עמד בקצה רחבת האבן, דמותו זקופה ומהודרת, ועל פניו מסכה קפואה של זעם. הוא לא היה לבד. מאחוריו עמדו שני עוזריו. כעת, צעד לעבר האחים, כל צעד מדוד, כמו חיות טרף המתכננת את הזינוק על קרבנה. ידו של עזריאל התהדקה באופן אינסטינקטיבי על כתפו של אחיו. לא מתוך מחשבה, אלא מתוך דחף טבעי, להגן.

סילאס התעלם לחלוטין מקיומו של עזריאל. מבטו היה נעוץ בשאלתיאל, שהסיר באיטיות את ידיו מהקלידים, והצלילים דממו.

"אתה מבין מה עשית?" סינן סילאס, וקולו היה שקט וארסי. "הרסת הכול! את המוניטין שלך, את המוניטין שלי! גרמת לי להיראות טיפש מול כל העיר!"

שאלתיאל, שעדיין הרגיש את חום ידו של אחיו על כתפו, הרים את מבטו אל סילאס, ומשהו במבט שלו היה שונה. הוא הגיע למקום שבו כבר לא היה לו מה להפסיד, ומשום כך, גם לא ממה לפחד. הוא נעמד על רגליו, ולראשונה, הביט לסילאס ישר בעיניים. קולו היה חלש אך יציב, כשהכריז:

"אני לא שאולי. קוראים לי שאלתיאל".

ההצהרה הזו, הפשוטה והסופית כל כך, נותרה תלויה באוויר. סילאס הביט בו לרגע, ואז צחק. צחוק קצר, קר ונטול שמחה.

"שאלתיאל?" אמר בבוז. "אני לא מכיר אף שאלתיאל. אני הכרתי את 'שאולי', והוא, כפי שאתה בוודאי מבין, סיים את דרכו הערב". סילאס נעץ בשאלתיאל מבט אחרון, מלא בוז. "הדלת של הקונסרבטוריון סגורה בפניך. כל דלת בעיר הזו סגורה בפניך. אתה לא קיים יותר!" קבע בקול קפוא.

במשך כל הזמן הזה, ידו של עזריאל נותרה מונחת על כתפו של אחיו. הוא הרגיש את הרעד הקל שעבר בגופו, והביט בדמות השבורה שלפניו. לפתע, הוא ראה. לא רק את שאלתיאל, אלא גם את הצעיר ההוא מ'מוקד ההזדמנויות', שפניו כבו כשעל המסך הופיעה המילה הקרה: 'לא מתאים'; הוא ראה את יאיר, איש טוב לב שנאלץ למכור זיוף של כפר כדי לשרוד, ואיבד בדרך את ילדיו; הוא ראה את צוריאל, מחליף זהויות כפי שמחליפים בגדים, משתמש באמת וזורק אותה בהתאם לצורך.

הוא הבין. זו דרכה של העיר. היא לוקחת משהו אמיתי וטהור - נשמה של אמן, תקווה של צעיר, אמונה של איש טוב - בוחנת אותו, משתמשת בו, וכשאינו משרת אותה - משליכה הצידה, ככלי חסר ערך.

זו לא היתה מחשבה של כעס, אלא של צער עמוק. עזריאל קלט לפתע, שאחיו לא היה קורבן של אדם אחד רע, אלא של שיטה שלמה, של עולם שלם שסוגד לקליפות ריקות.

אך מבעד לצער, הדהדו בראשו של עזריאל שוב ושוב המילים הפשוטות והאמיצות שאמר אחיו לסילאס: "אני לא שאולי. קוראים לי שאלתיאל", וגל של שמחה טהורה הציף אותו, ממלא את ליבו באושר. הוא ידע, שהמילים הללו היו האמת, האמת שהיתה שם כל הזמן, בסתר ליבו של אחיו, וברגע הקשה ביותר, מול הלחץ האדיר ביותר - פרצה החוצה.

לא היה לו ספק. דרכו של שאלתיאל חזרה עוד תהיה ארוכה וקשה, הוא עוד ייפול ויקום פעמים אינספור עד שישוב להיות הוא עצמו. אבל הוא גם ידע, בוודאות מוחלטת, שהצעד הראשון והקשה מכולם - נעשה זה עתה, כאן, ליד הפסנתר הישן, בלב החשכה.

עזריאל ושאלתיאל לא הסירו את מבטם מסילאס, שכעת סב על עקבותיו ועזב, כשהפמליה שלו צועדת אחריו כמו צל.

הם עקבו אחר דמותו הזקופה שחצתה את רחבת האבן בצעדים נחושים, וראו כיצד היא הולכת וקטנה ככל שהתרחקה, הופכת לצללית מטושטשת, עד שלבסוף נבלעה בחשכה. רק אז, כשנעלמה סופית, נשבר המתח. המעגל הקטן של האנשים שהתאסף סביבם התפזר במבוכה ובשקט, והם נותרו לבדם, תחת אלומת האור שהפיץ פנס הרחוב.

ברגע הזה, האדרנלין אזל מגופו של שאלתיאל באחת, מותר אותו ריק לגמרי. הוא צנח בכבדות על השרפרף החורק של הפסנתר, כתפיו שמוטות, גופו רועד קלות. עיניו בהו בקלידים הסדוקים, אך לא באמת ראו אותם. ההבנה הכתה בו: הוא איבד

הכול. את הקריירה, השם, החלום. הדלת נטרקה בפניו, והוא נותר בחוץ.

עזריאל עמד לצידו, מנסה להעניק רק נוכחות חמה ויציבה. הוא לא אמר דבר. לא הציע נחמה, וגם לא שאל "מה תעשה עכשיו?". רק היה שם. הוא הביט באחיו השבור, שישב ליד הכלי היחיד שאי פעם הבין אותו, והבין שהמילים תהיינה כעת חסרות משמעות. הדרך היחידה לגשר על פני התהום בפניה ניצב אחיו, היא באמצעות השפה היחידה שהיתה באמת שלו.

הוא רכן לעברו, וקולו היה שקט, לוחש. "שאלתיאל... אני זוכר... כשהיינו ילדים, ישבנו יחד בפרדס, ואתה ניגנת בחליל העץ הפשוט מנגינה חדשה שהמצאת. 'המנגינה של הזריחה' קראת לה. אתה זוכר?".

שאלתיאל לא הגיב. שריר בפניו לא זע. הוא נותר לשבת, דמות שבורה ודוממת. לרגע חשב עזריאל שהמילים התפוגגו מבלי לחדור את חומת הכאב. אך אחרי הרגע הזה, לפתע, לאט לאט, ידיו של שאלתיאל שרעדו קלות, התרוממו וריחפו מעל הקלידים, מהססות.

הוא הניח את אצבעו על קליד אחד, ואחריו על רעהו, וצליליה הנקיים והשבריריים של מנגינת הזריחה החלו מרחפים באוויר הלילה השקט של העיר.

לחם חם

הצליל האחרון רעד באוויר הלילה ונמוג, מותיר אחריו שקט. לא השקט הדרוך של אולם הקונצרטים, אלא דממה פשוטה של פארק עירוני בשעת לילה מאוחרת. המולת העיר, שהיתה תמיד ברקע, חזרה לפתע לקדמת הבמה, רחש אדיש של מכוניות חולפות וסירינה רחוקה.

שאלתיאל נותר רכון על הפסנתר, אצבעותיו עדיין מרחפות מעל הקלידים. לרגע הן נותרו כך, ואז צנחו ידיו בכבדות על ברכיו. שריר קטן רטט בזווית עינו. לפתע, בלי אזהרה, חלפה בגופו צמרמורת עזה. הוא התכווץ קדימה, חופן את פניו בידיו, וכתפיו החלו לרעוד. לא בקע ממנו קול, רק רטט אילם של גוף שהגיע לקצה. בכי שקט, עמוק, מטלטל, של אדם שכל חומותיו קרסו באחת.

עזריאל עמד לידו, המום מכאבו החשוף של אחיו, ולא אמר מילה. רק נשאר עומד שם, נקודה שקטה ויציבה בתוך המערבולת המתפרקת של שאלתיאל. נוכחות איתנה שלא דרשה דבר, לא שפטה, ולא ניסתה לתקן. רק חיכה, מציע במבטו את הדבר היחיד שהיה לו לתת: את עצם היותו.

הדקות נקפו. הבכי שכך והפך ליבבות חרישיות, ואז לדממה רועמת של תשישות מוחלטת. שאלתיאל נותר כפוף, פניו עדיין חבויות, נשימותיו קצרות.

רק אז, אל תוך השקט הזה, נכנס קולו של עזריאל, נמוך ורך. הוא לא שאל "מה קרה?", וגם לא אמר "ידעתי שזה יקרה". הוא רק אמר את הדבר היחיד שהיה נכון לאותו רגע: "אתה בטח רעב, שאלתיאל. בוא איתי".

המילים הפשוטות נותרו תלויות באוויר השקט של הפארק. תחילה, שאלתיאל לא הגיב. אולם לאחר דקות ארוכות, הרים את ראשו באיטיות.

פניו היו חיוורות ורטובות מדמעות. הוא הביט באחיו, ובעיניו, שהיו ריקות כל כך, הבליוח זיק. הוא הנהן קלות, הנהן כמעט בלתי נראה.

עזריאל הושיט לו יד. שאלתיאל אחז בה, ביד קרה ורועדת קלות. הוא נעמד על רגליו, ובבגדיו הפשוטים, שהיו כעת מקומטים ומאובקים, נראה שבור, אבוד, צל של הנער שהיה עד לפני שעות מספר.

וכך, הם צעדו יחד, עזריאל תומך קלות במרפקו של אחיו. הם חצו את הפארק החשוך ויצאו אל הרחובות הריקים למחצה. אורות הניאון של העיר החליקו על פניהם, צובעים את תשישותו של שאלתיאל ואת נחישותו השקטה של עזריאל. כל פסיעה שקטה על המדרכה היתה צעד נוסף במסע חילוץ איטי וכואב, בחזרה אל מקום מבטחים.

לבסוף, הגיעו אל סמטת התנור השקטה. דלת המאפייה הכבדה היתה סגורה, אך אור צהבהב וחם בקע מהחלון הקטן. עזריאל פתח את הדלת בחריקה עמומה, וגל של חום וריח מוכר קידם את פניהם. ניחוח עשיר וחי של לחם שיצא זה עתה מהתנור.

אוריאל ישב ליד שולחן העץ הגדול, ספל תה מהביל בידו. הוא לא נראה מופתע. הוא הרים את מבטו, העביר אותו על פניו השבורות של שאלתיאל, וחייך חיוך עדין.

"היתה לי הרגשה שתבואו", אמר בשקט. "ושתהיו רעבים, הוסיף, והחיוך שלו התרחב.

הזקן קם, לקח כיכר לחם מהבילה מהמדף, הניח אותה על קרש עץ ופרס ממנה כמה פרוסות עבות. האדים שעלו מהלחם נשאו ריח של בית, של פשטות, של אמת. הוא מזג מעט שמן זית ירוק ועשיר לקערית קטנה, והניח אותה במרכז השולחן, בין שתי צלחות קרמיקה פשוטות שעליהן סידר את פרוסות הלחם.

שאלתיאל התיישב בכבדות. הוא לקח את פרוסת הלחם בידי הרועדות, בצע ממנה חתיכה קטנה והגיש אל פיו. החום התפשט בכפות ידיו, והטעם... הו, הטעם. היה ללחם הזה טעם של געגוע. טעם שלא טעם חודשים ארוכים. טעם נקי. אחרי חודשים של מזון מהונדס, של יצירות קולינריות קרות - הטעם הזה היה כמו מים חיים על נפש עייפה. הוא המשיך לאכול לאט, בשקט, וכל חתיכה נשאה טעם של בית.

כשהצלחת התרוקנה, שאלתיאל הניח את ידיו על השולחן. הוא הרים את מבטו, וקולו היה חלש, שבור.

"זהו. הכול נגמר", אמר. "נשארתי בלי כלום."

עזריאל ואוריאל שתקו, מקשיבים.

"הייתי טיפש", המשיך שאלתיאל, והמילים נשפכו ממנו כעת, מונעות מכוחו של הצורך לפרוק. "נתתי להם הכול. את המוזיקה שלי, את השם שלי, את הנשמה שלי... ומה נשאר לי? כלום. כלום אחד גדול. הם השתמשו בי, סחטו ממני כל טיפה... הכול היה שקר". קולו נשבר. "הם אף פעם לא רצו אותי, לחש, והמילים יצאו שבורות. "הם רצו את 'שאולי', וברגע שלא יכולתי להיות 'שאולי' יותר, פשוט... לא נשאר לי מקום".

אוריאל הניח לכאב להדהד בשקט. הוא לא אמר מילים ריקות של נחמה. במקום זאת, קם ממקומו.

“בוא רגע החוצה, שאלתיאל”, אמר בעדינות.

הם יצאו אל פתח הסמטה, ועזריאל הצטרף אליהם. חשכת הלילה היתה סמיכה, אך העיר לא נרדמה.

באופן, התנוססו גורדי השחקים, מגדלים של אור שחתכו את קו הרקיע. אורות המכוניות זרמו בעורקיה החיים של העיר כמו דם מלאכותי.

“אתה לא טיפש, ילד”, אמר אוריאל, ומבטו היה נעוץ במגדלים. “אתה פשוט נפלת במלכודת הגדולה, זו שכולם נופלים בה. תראה את העיר הזאת. היא נראית כל כך חזקה, כל כך יוצרת. אבל האמת היא, שאין לה שום דבר משל עצמה. היא יודעת רק לקחת.”

הוא הצביע על מגדל קרוב יחסית, שראשו נשק לעננים. “אתה רואה את הבניין הזה? הוא נבנה מהחלומות של אלפי אנשים שעבדו עד כלות כוחותיהם. העיר לקחה מהם את הזמן שלהם, את הכוח, את השאיפות, ובתמורה נתנה להם כסף, כדי שהם יוכלו לקנות ממנה את מה שהיא לקחה מאנשים אחרים.”

מבטו של אוריאל חזר אל שאלתיאל, והפעם היה בו צער עמוק. “היא לקחה ממך את המנגינה שלך, את הכאב האמיתי שלך, ארזה אותו יפה, ומכרה אותו כ'ריגוש'. בכסף שהיא הרוויחה, היא תמצא אמן צעיר אחר ותקנה גם את החלום שלו. היא לוקחת מאחד ומוכרת לאחר, ובדרך, היא רק גדלה ומתעצמת, בונה עוד ועוד אנדרטאות ריקות לעצמה.”

“העיר מוכרת אשליה”, סיכם אוריאל. “היא כמו שוק גדול שבו כולם מוכרים לכולם סחורה גנובה, בלי לדעת שהם עצמם נשדדו רגע קודם. ואתה יודע למה היא חייבת לקחת? כי כדי לתת, צריך שיהיה לך משהו משלך. ולה, אין כלום.”

בעוד אוריאל מדבר, תמונה חיה עלתה בזיכרוננו של עזריאל. הוא נזכר בביקור ההוא ב'מוקד ההזדמנויות', קצת אחרי שהגיע אל העיר, ובפניו החלקלקות של אותו סוכן, איתמר שמו, שהציע לו למכור אשליות.

הוא נזכר כיצד הסביר לו ביהירות שקטה: "האנשים כאן בעיר לא מחפשים את האמת. הם מחפשים אשליות, והם מוכנים לשלם עליהן!". הוא נזכר ב'אומץ בצנצנת', בספר שהבטיח להפוך כל אחד לאמן. אז, זה נראה לו כמו הונאה פשוטה, 'לופט געשעפט', כפי שכינה זאת סבא שלו.

אך כעת, הבין את המשמעות העמוקה יותר, המצמיתה. איתמר לא היה סתם רמאי קטן; הוא היה התגלמות מהותה של העיר כולה. העיר, בדיוק כמו איתמר, אינה יוצרת דבר. היא רק סוחרת באשליות, ומרוויחה על הדרך. היא לוקחת שאיפות אמיתיות, כאבים עמוקים, תקוות נסתרות, ומשלמת בתמורה בהבטחות ריקות. היא לא עושה את זה כי היא רעה, אלא משום שאין לה דבר אחר להציע.

מבטו של אוריאל עבר משאלתיאל אל העיר ובחזרה. "אתה יודע, שאלתיאל?" אמר בשקט, חיוך של הבנה עתיקה על שפתיו, "יש רק מישהו אחד שיכול לתת באמת. מישהו אחד שבאמת יש לו הכול, והוא אינו זקוק למאומה מאף אחד".

הוא לא היה צריך לסיים. שאלתיאל ידע.

"המלך", לחש, והמילה, לשם שינוי, לא נשמעה זרה על שפתיו.

הם עמדו שלושתם בשקט בפתח הסמטה הצרה, מביטים באורות המרצדים.

שאלתיאל הביט בנוף, שכבר לא היה נוף חייו, ולא ראה עוד הבטחה או איום. הוא ראה רק ארכיטקטורה מבריקה של אשליות גדולה. הכעס והאשמה העצמית לא נעלמו לחלוטין,

אך הם החלו לשקוע, ובמקומם הופיעה בהירות קרה, כואבת. מתחתיה, לראשונה מזה זמן רב, התגלה ניצוץ זעיר של שקט.

הוא לא ניצח, ולא נכשל. הוא פשוט... התעורר. והמסע חזרה, כך הרגיש, החל זה עתה.

שתיקה ארוכה השתררה. שאלתיאל נותר לעמוד, רועד קלות מצינת הלילה ומהטלטלה הרגשית. הוא לא ידע מה לומר או לאן ללכת. המילים של אוריאל הדהדו בראשו, אך גופו עדיין הרגיש אבוד, חסר בית.

היה זה עזריאל ששבר את השתיקה, לא במילים, אלא במבט ששלח אל אוריאל - מבט טעון בשאלה דוממת. אוריאל הבין מיד. הוא ניגש אל שאלתיאל והניח יד חמה על כתפו.

"הלילה קר, שאלתיאל," אמר הזקן בפשטות, "והדרך עוד ארוכה. אתה לא צריך לצעוד בה כעת. יש לנו לחם חם, ויש פינה לישון בה מאחורי התנור. זה לא ארמון, אבל זה מקום בטוח, לפחות בינתיים".

שאלתיאל הרים את מבטו, ובעיניו ניכרה הכרת תודה עמוקה. הוא לא היה מסוגל לדבר. הוא רק הנהן.

באותו הלילה, לראשונה מזה חודשים, הוא לא נרדם במיטה רכה בחדר מפואר המשקיף על אורות העיר. הוא נרדם על מזרן פשוט על רצפת אבן קרירה, כשריח של שמרים ואמת עוטף אותו, וקול נשימותיו השקטות של אחיו נשמע לא רחוק ממנו בחשכה.

קרוב רחוק

האור הראשון של הבוקר, למחרת, היה אפרורי ומהוסס. הוא חדר דרך החלון המפויח של המאפייה, לא דומה במאומה לאור השמש הנקי והבהיר של הכפר. אור עירוני עייף, שעבר דרך שכבות של אבק ופיח.

הריח במאפייה, לעומת זאת, היה חי וטהור. ניחוח של שמרים מתחילים לתפוח, של תנור לבנים שמתעורר לחיים.

עזריאל התעורר מוקדם, כהרגלו. תנועותיו היו שקטות, מכווננות לקצב של המקום. הוא קם והעיף מבט אל הפינה האחרת, שם, על מזרן שאלתר אוריאל בלילה, ישן אחיו, מכורבל בתוך עצמו, שינה עמוקה ותשושה של אדם שגופו ונפשו קרסו יחד. לבושו העירוני נראה זר כל כך על רקע הפשטות הכפרית של המאפייה.

עזריאל התבונן בו לרגע, והניח לו.

כעבור שעה קלה, כשריח הבצק הראשון שתפח החל להתערבב בניחוח העדין של התנור המתחמם, התעורר גם שאלתיאל. הוא התיישב בבת אחת, עיניו נפקחו בבהלה קלה, מבטו תועה בחלל, מנסה להבין היכן הוא נמצא.

זיכרונות הלילה הקודם - הפסנתר בפארק, ההתפרקות, ההליכה האילמת ברחובות - חזרו אליו בגלים, מותירים אותו המום ושקט. הוא נותר לשבת על המזרן, בוהה נכחו בקיר הלבנים החשוף. במבטו היתה ריקנות עצומה, של מי שמנסה להרכיב מחדש את שברי עולמו.

אוריאל ניגש אליו והושיט לו ספל חם, ממנו עלה ריח מרגיע של קמומיל.

“שתה, ילד,” אמר הזקן בעדיניות. “זה יחמם אותך”.

שאלתיאל לקח את הספל בשתיקה, ידי רועדות קלות. הוא הגיש אותו אל שפתיו, והריח המוכר, ריח של בית, עלה באפו. “תודה,” לחש, והמילה יצאה חלושה, כמעט בלתי נשמעת.

כשהגיעה העת, נעמדו אוריאל ועזריאל זה לצד זה מול התנור הדומם, כפי שעשו בכל בוקר. הם לא אמרו דבר, לא הזמינו את שאלתיאל. הם פשוט החלו ב‘שעת המלך’ שלהם. אולם אחרי רגע של היסוס, שאלתיאל קם ממקומו, ובתנועה איטית נעמד לצידם, מעט מאחור. עוצם את עיניו, משחזר בזיכרוננו את המילים העתיקות.

היתה זו בעבורו נוכחות שקטה בטקס שכבר מזמן שכח את משמעותו, היענות ראשונית ושברירית לקול מהעבר.

כשסיימו, החלה שגרת הבוקר. אוריאל ועזריאל פעלו בהרמוניה שקטה, כל אחד יודע את תפקידו. קול לישת הבצק, חבטות קצובות של ידיים על שולחן העץ, רחש הקמח הנשפך לקערות - זו היתה הסימפוניה הפשוטה והאמיתית של המקום.

שאלתיאל התיישב על שרפרף בפינה, בידיו ספל התה שכבר התקרר בינתיים, וצפה בהם. הוא ראה את התכלית שבכל תנועה, את היצירה שנולדה מתוך עמל, והמחזה הזה רק העמיק את תחושת הזרות שלו. כמו צופה מהצד בחיים שמזמן כבר לא היה חלק מהם.

השתיקה נמתחה, כבדה ממשקל המילים שלא נאמרו. לבסוף, היה זה שאלתיאל ששבר אותה. קולו היה חלש, נבלע ברחש הלישה.

"אני לא שייך לפה," אמר, יותר לעצמו מאשר אליהם.

עזריאל ואוריאל עצרו, ומבטיהם נפגשו מעל קערת הבצק.

"אבל אני גם לא שייך לשם יותר," המשיך שאלתיאל, מבטו אבוד בחלל. "אני מרגיש כמו רוח רפאים. בלי בית, בלי כלום."

הוא הרים את מבטו, ובעיניו נשקף ייאוש צלול. "איך אפשר לחזור ממרחק שכזה?" שאל את עצמו בקול, והשפיל את מבטו אל ידיו, ידי פסנתרן שכבר מזמן לא נגנו את האמת. "זה מרחק... שאי אפשר לחצות".

אוריאל עצר את עבודתו, הניח את גוש הבצק הגדול בחזרה בקערה, ובתנועה איטית, שקולה, התיישב על השרפרף מול שאלתיאל. הוא לא התווכח עם הכאב שבקולו של הנער, אלא נתן לו מקום.

"הטעות שלך, שאלתיאל," אמר לבסוף ברכות, "היא במילה 'לחזור'. אתה חושב שהמלך נמצא רק בכפר, ושעליך לעשות את כל הדרך הארוכה בחזרה אליו. אבל בכך, אתה טועה".

הוא הביט בידיו, שעדיין היו מאובקות בקמח לבן, ואז הניד בראשו לעבר התנור הגדול והדומם. "תראה," אמר, וקולו הפך אישי יותר, "בכל בוקר אני קם, לש את הבצק, מכניס לתנור, ומוציא כיכרות לחם מדיפות ניחוח. קל לחשוב שאני, ביד, זה שעושה את הלחם. אבל זו מחיצה של הסתר! זו אשליה מתוקה שהמלך מאפשר לנו, כדי שתהיה לנו הזכות לגלות את נוכחותו בעצמנו, את אבק המלכות שהוא מפזר סביבנו!".

הזקן רכן מעט קדימה, ועיניו נצצו. "האמת היא, שהמלך הוא זה שנותן לחיטה את כוחה לצמוח, למים את יכולתם להרוות,

ולאש את חומה. ידי הן רק הצינור שבאמצעותו מחבר המלך את כל אלו, כדי שיהפכו לכיכר של לחם מבורך. אתה מבין? המלך הוא שנותן ללחם את טעמו ואת הברכה שבו. הוא רק מסתתר מאחורי המעשים שלנו, כדי שיהיה לנו העונג לחפש ולמצוא אותו בכל כיכר לחם!”.

אחרי רגע של שקט, הרים הזקן את מבטו והצביע דרך החלון אל העיר שבחוץ, שרעשיה הרחוקים חדרו עמומים פנימה. “זה בדיוק אותו הדבר שם בחוץ”, אמר. “גורדי השחקים, המכוניות המפוארות, ההצלחה הנוצצת - כל אלו הם רק סוג אחר של בצק, סוג אחר של תנור. הם מחיצות הסתר רועשות ומסנוורות יותר, אבל העיקרון הוא אותו עיקרון. המלך נמצא גם שם, מאחורי כל הרעש והזיוף”.

הוא סיים במילים ברורות, חוזר לשאלתו של שאלתיאל: “המשימה שלך אינה ‘לחזור’ אל המלך, כאילו הוא רחוק. המשימה היא לחזור מבעד לחומות ההסתר, וללמוד למצוא את המלך כאן, במקום שבו אתה נמצא ברגע זה. לגלות שחיכה לך כל הזמן, ועדיין מחכה”.

שאלתיאל הקשיב לדברים, והם היו שונים מכל מה ששמע אי-פעם. המילים חדרו אליו, אך מתוכן, היתה מילה אחת, מילה בודדה, שננעצה בליבו כמו קוץ.

הוא הרים את מבטו, וקולו היה מהוסס. “אמרת... צינור?” שאל בלחש, “שוב המילה הזאת”.

אוריאל עצר, מבטו הבוחן נח על פניו של הנער. “המילה הזאת כואבת לך, שאלתיאל”. זו לא היתה שאלה, אלא קביעה שקטה.

שאלתיאל משך בכתפיו. “אבא שלי... הוא תמיד אמר שאני צריך להיות צינור לקולו של המלך. הרגשתי שהוא רוצה למחוק אותי. שכל מה שאני עושה, הנגינה שלי, הצלילים שאני יוצר, הם בעצם... לא שלי. רק משהו שעובר דרכי”. הוא הרים את

מבטו, ובעיניו ניכרה השאלה האמיתית: "זה... זה לא קשה לך? לראות את עצמך רק... כצינור?".

חיוך עדין, מלא חמלה, עלה על פניו של אוריאל. "שאלתיאל, אתה שואל את השאלה הלא נכונה. השאלה אינה אם קשה להיות צינור. השאלה שונה לגמרי: האם אתה מבין מה זה אומר שהמלך בחר בכך להיות הצינור שלו?".

הוא רכן קדימה, וקולו היה שקט ועוצמתי. "להיות צינור זה לא להפסיק להיות אתה. בדיוק להיפך. זה להבין שכל מה שאתה - האצבעות הרגישות שלך, הנשמה הסוערת, היכולת לשמוע תווים שאף אחד אחר לא שומע, כל אלה הם כלים שהמלך נתן לך, ורק לך.

"המלך לא בחר בידים שלי כדי שינגנו, ולא באצבעות שלך כדי שילושו בצק. הוא בחר בכך להיות הצינור לקול שלו, להעביר את יופי הנגינה אל עולמו; ובחר בי ללוש את הבצק הזה ולהעביר את ברכתו אל הכיכרות המבורכים. להיות צינור, שאלתיאל, זה לא להיות כלי ריק. זה להיות הנבחר. זה להיות מיוחד. וזו, הזכות הגדולה ביותר שיכולה להיות!".

המילים נחתו על ליבו של שאלתיאל, לא רק כתשובה - אלא כגילוי. הוא חשב לרגע על הערב הקודם, על סילאס שהשליך אותו הצידה ברגע שהפסיק להיות שימושי, על עולם שלם שהתייחס אליו כאל מוצר נוצץ עם תאריך תפוגה. הוא נזכר בתחושת הריקנות המוחלטת, בהבנה שהיה בסך הכול כלי חסר חשיבות בידה של מכונה אדירה וחסרת רחמים.

ואז הביט באוריאל, ושמע שוב את המילים שאמר. לפתע, המילה 'צינור' לא נשמעה לו עוד כמחיקה, אלא בדיוק להפך - כהכרה. העיר ראתה בו מוצר שניתן להחלפה; ואילו דוקא כאן, במקום שראה אותו כ'צינור', הוא היה ייחודי, והחזיק בידו מתנה שניתנה רק לו.

הדברים התיישבו על ליבו של שאלתיאל, אולם דווקא משום כך, תסיסה פנימית החלה לגעוש בתוכו. הוא הרים את מבטו מאוריאל והעביר אותו אל אחיו, שעמד בצידו השני של השולחן והמשיך ללוש את הבצק בתנועות קצובות ושקטות. דמותו של עזריאל, שלמה כל כך, בטוחה כל כך בדרכה, רק העצימה את התסכול שלו.

"אני מבין הכול," אמר שאלתיאל במרירות שקטה, ובעוד המילים מופנות לאוריאל, מבטו היה נעוץ באחיו. "אבל יש כאלה שיותר קל להם. כאלה שהמחיצה שלהם דקה יותר, שתמיד היו קרובים יותר למלך".

אוריאל הביט בו, ואז בעזריאל, וחיוך עדין, רב הבנה, עלה על פניו. "כך זה נדמה, ילד," אמר. "אבל האמת היא, שאין דבר כזה. אף אחד לא יכול לשבור את המחיצה בלי מאבק, בלי כאב. כל אחד והמסלול שלו".

הזקן הקיש קלות על הבצק שתפח בקערה. "ראה: דווקא משום שהבצק דורש מאמץ, הוא מזכיר לי בכל יום מחדש לא לקחת אותו כמובן מאליו. ההתמודדות הזו היא שמכריחה אותי לחפש את מי שנמצא מאחורי ההסתר של הבצק הזה. אלמלא המאבק, אולי הייתי שוכח לחפש. אף אחד לא יודע מה עובר על חברו, שאלתיאל, אבל שיהיה לך ברור: כל אחד, בדרכו שלו, מתמודד כדי לגלות את המלך".

"באמת?" התריס שאלתיאל, וקולו היה מלא כאב ישן כשהצביע אל עבר אחיו, "איזה מאבק כבר יש לו? אף פעם לא היו לו מחיצות! תמיד הוא ראה את המלך, תמיד היה נאמן לו... אתה רוצה להשוות את המאבק שלו, למאבק שנדרש ממני?".

עזריאל עצר. ידיו, שהיו שקועות בבצק, קפאו במקומן, והוא הרים את עיניו אל אחיו. כעת, לראשונה, זיהה בהן שאלתיאל משהו שלא היה בהן מעולם. לא עוד הביטחון השקט והבלתי מעורער, אלא דבר מה אחר: צל של זיכרון כואב. עזריאל ניגב את ידיו, הקיף את השולחן, ורכן על ברכיו לצידו של אחיו.

"אתה חושב שרק לך יש מחיצות, שאלתיאל? הרשה לי לומר לך, שאתה טועה. גם לי יש, ותמיד היו. רבות מכפי שאתה מעלה בדעתך. למען האמת, רבות אפילו מכפי שאני העליתי בדעתי פעם... עד שהגעתי אל העיר, ראיתי את עצמי כמי שנאמן למלך בכל איבריו וגידיו... אולם כאן, בעיר, גיליתי את האמת. לא רק על העיר, אלא בעיקר על עצמי".

הוא השפיל את מבטו, אוסף את המילים. "חשבתי שבאתי לעיר כדי למצוא אותך, שאלתיאל. אבל האמת היא, שבאתי לעיר ומצאתי את **עצמי**. גיליתי שגם אני מועד לזיוף, שאני יכול ליפול בדיוק כמו כולם". הוא סיפר בקול נמוך, בלחישה, על הפשרה הראשונה שלו, כשהגיע לעיר והתפתה לעבוד ב'אסיף המלך', ועל תחושת הגועל שהתעוררה בו כשהבין שהפך בעצמו לחלק מההצגה של העיר.

"רק כאן, בעיר," המשיך עזריאל, "גיליתי כמה ארוכה הדרך, וכמה מחיצות של הסתר מפרידות ביני ובין המלך. אבל בכל פעם שנכשלתי, בכל פעם שהתייאשתי, בכל פעם שטעיתי - שברתי עוד מחיצה קטנה של גאווה, עוד חומה של הסתר שהפרידה ביני לבין המלך. שברתי את החומות הללו בכאב, במאבק, ועדיין - דרך ארוכה לפני".

עזריאל הרים את עיניו אל אחיו, וקולו היה כעת מלא חום, כדבר אח אל אח. "גם אתה יכול לשבור את החומות שלך, שאלתיאל. ליתר דיוק: **רק אתה** יכול לשבור אותן. זה לא יהיה קל, אני בטוח, אבל תתעודד: אתה לפחות מזהה את המחיצות שלך... אני, בהתחלה, גם בזה לא הצלחתי!".

הוידוי של עזריאל שבר את המחיצות. לראשונה מאז שנפגשו בעיר, שאלתיאל לא ראה מולו את 'האח המוצלח', או את הדמות השופטת, אלא שותף למסע. אדם שנאבק בדיוק כמוהו.

השתיקה שנפלה במאפייה לא היתה מתוחה עוד; היא היתה מלאה בהבנה שקטה, כבדה אך מרפאת.

אוריאל ועזריאל חזרו לעבודתם בשקט, מניחים לשאלתיאל את הזמן לעכל את מה ששמע. שאלתיאל מצידו, נותר יושב על השרפרף, מבטו נעוץ ברצפת האבן. הוא הביט בידיהם המקומחות של השניים, בתנועה הקצובה של הלישה, בעשייה הפשוטה והאמיתית שהיתה זרה כל כך לעולמו. ולפתע, אחרי דקות ארוכות של שקט, קם ממקומו.

הוא לא אמר מילה. רק ניגש אל שולחן העבודה, אל הקערה הגדולה שבה תפח הבצק, הביט בידיו של עזריאל, ואז, בתנועה מהוססת, מגושמת, הושיט את ידיו שלו, לקח חתיכה קטנה של בצק דביק, והחל ללוש אותה - מחקה את תנועותיו האיטיות והקצובות של אחיו.

ידיו העדינות, ידי הפסנתרן, שקעו בבצק החי. הוא עשה את הצעד הראשון, הקטן והצנוע ביותר, בדרך חזרה לעולם של עשייה אמיתית, כשהפעם, הוא מבין שאינו צועד בה לבד.

עזריאל התבונן בו, וחיוך קטן, כמעט בלתי נראה, עלה על שפתיו. הוא ניגב את ידיו וניגש אל הפינה בה היו מונחים חפציו המעטים, בתוך תיק הבד הפשוט שהביא עמו מהכפר.

"יש לי משהו בשבילך," אמר לאחיו בשקט. "משהו ששייך לך".

הוא פתח תא צדדי קטן בתרמילו, והוציא מתוכו שני חפצים: פתיל נאמנות כחול, מגולגל בקפידה, וקמיע עור קטן ודהוי. החפצים האחרונים ששאלתיאל השאיר מאחור, על מיטתו, בלילה בו עזב.

עזריאל ניגש אל אחיו, שעצר ממלאכתו והביט בו בעיניים תוהות, והושיט לו את שני החפצים. הוא לא אמר "תחזור להיות מי שהיית", אפילו לא אמר "קח". רק אמר שתי מילים: "זה שלך".

שאלתיאל הביט בחפצים המונחים על כף ידו המושטת של אחיו - סמלי זהותו הישנה. ידיו רעדו קלות כשהושטו לעברם מאליהן. הוא היסס לרגע, מחזיק בפתיל ובקמיע, מרגיש את משקלם המוכר. ואז, בתנועה איטית, החלטית, תלה את רצועת העור של הקמיע על צווארו, והניח אותו מתחת לחולצתו, קרוב לליבו. את פתיל הנאמנות המגולגל, הכניס עמוק לכיס מכנסיו.

עזריאל הביט בו, והבין את המשמעות היטב. הקמיע, שהונח קרוב ללב ונסתר מהעין, סימל את הקשר האישי והפנימי עם המלך, קשר שכבר החל נרקם שוב. אולם פתיל הנאמנות, היה ההכרזה החיצונית על הקשר הזה, והוא עדיין המתין בכיס. שאלתיאל עדיין לא היה בשל לקראתו.

מבטו התרכך בהבנה, והוא חזר ללוש את הבצק. שאלתיאל הצטרף אליו, ושניהם עבדו זה לצד זה בשקט.

בחדרי הלב, המסע חזרה כבר החל.

הדרך הביתה

היום עבר בדממה עמוסת משמעות. לא היתה זו דממה מתוחה של ניכור, אלא שקט מהורהר של עיכול. שאלתיאל, לראשונה מזה חודשים, היה נוכח. הוא עבד לצד אחיו ואוריאל, תנועותיו עדיין מהוססות, אך היה בהן רצון כן. הוא סידר את שקי הקמח, מילא מים, ומדי פעם ניסה את כוחו בלישה - לומד מחדש את הקצב הפשוט של יצירה אמיתית. הוא לא דיבר הרבה, אך מבטו איבד משהו מהריקנות שהיתה בו, ואת מקומה תפסה הבעה של חיפוש שקט.

כשהערב ירד והעבודה הסתיימה, התיישבו שלושתם סביב שולחן העץ הגדול. ריח של לחם טרי עדיין ריחף באוויר. עזריאל ידע שהשאלה חייבת להישאל, אך חיפש את המילים הנכונות, הלא-שיפוטיות.

"אז... מה עכשיו, שאלתיאל?" שאל לבסוף, וקולו היה רך. "מה בכוונתך לעשות?"

שאלתיאל השפיל את מבטו אל כוס התה שהחזיק בידיו. "אני לא יודע", לחש. "אני יודע שאני לא יכול לחזור לשם", אמר, וכולם ידעו שהוא מתכוון לקונסרבטוריון, ל"שאולי". "אבל..."

אני גם לא חושב שאני מסוגל לחזור לכפר. עוד לא". הוא הרים את עיניו, והיתה בהן מבוכה. "העיר הזאת... היא ריסקה אותי, אבל גם שינתה אותי. אני לא אותו שאלתיאל שעזב. אני לא יכול לחזור סתם כך".

הוא פנה אל אוריאל בהיסוס. "אוריאל... אני יודע שזו בקשה גדולה, אבל... אני יכול... אולי... להישאר פה עוד קצת? רק עד שאבין לאן אני הולך..."

אוריאל הביט בו בחום, ועל פניו עלה חיוך עדין. "המאפייה הזאת היא בית למי שמחפש את דרכו", אמר בפשטות. "ודאי שאתה יכול להישאר". הוא השתהה מעט, והוסיף בנימה מעשית: "נצטרך רק למצוא עוד מזרן, ראוי יותר מזה שישנת עליו הלילה..."

עזריאל הקשיב למילים, וחש איך משא כבד יורד מעל כתפיו. המשימה שלו הסתיימה. הוא הביט באחיו השבור, ואז באוריאל, וראה מולו תמונה של התחלה חדשה - התחלה שהוא כבר לא היה צריך להיות חלק ממנה. שאלתיאל מצא את דרכו, וכעת, איש אחר, חכם ומנוסה ממנו, ילווה אותו. לפתע, בחלל שהתפנה בליבו, עלתה בבהירות כואבת דמותם של הוריו, ממתנים לו בבית הריק.

"לא יהיה צורך במזרן נוסף", קטע עזריאל לפתע את דבריו של הזקן, וכששאלתיאל ואוריאל הפנו אליו את מבטם המופתע, המשיך: "עכשיו, כששאלתיאל כאן, במקום בטוח", הסביר בקול בטוח, "נראה לי שהתפקיד שלי בעיר הסתיים. אני, בעצם, מיותר פה, ובינתיים - אבא ואמא לבד, והם דואגים. אני חושב שהמקום שלי עכשיו הוא איתם".

עזריאל הביט באוריאל, מחפש אישור לדבריו, ובעיניו נצצו דמעות. "יהיה לי קשה לעזוב אותך, אוריאל. היית לי כמו אבא. והמאפייה הזאת... היא היתה לי לבית. אבל אני מרגיש שזה מה שהמלך רוצה שאעשה עכשיו".

אוריאל הביט בו בהערכה עמוקה. הוא הניח יד על כתפו. "גם לי אתה תחסר, ילד," אמר בשקט. "אפילו תחסר מאוד. אבל... אני חושב שאתה צודק. המקום שלך כעת לצידם של הורייך."

שאלתיאל, שעד כה שתק, הרים את מבטו ומבט תוהה פשט על פניו. "רגע... איך, בעצם, חוזרים לכפר?" שאל, והשאלה הפשוטה הדהדה בין קירות האבן.

"האמת היא, שאין דרך ישירה," השיב עזריאל בפשטות. "האוטובוס שמוביל מהכפר אל העיר, הוא חד כיווני. העיר יודעת למשוך אליה, אבל היא לא מתעניינת במי שרוצה לעזוב. היא דואגת להביא אליה את מי שיכול לתרום לה, אבל לא מגלה שום חמלה כלפי מי שכבר אינו חלק ממנה."

שאלתיאל הקשיב, ומצא שדבריו של אחיו אינם מפתיעים אותו. ההבנה הזו לא היתה חדשה לו; היא היתה מוכרת עד כאב. הלא הוא חווה אותה על בשרו רק אמש, כשהעולם שהבטיח לו תהילה - השליך אותו הצידה ככלי אין חפץ בו, ברגע שהפסיק להביא תועלת. מי כמוהו ידע שהעיר אינה מענישה את מי שעוזב; היא פשוט מפסיקה להכיר בקיומו. תחושת כפור עזה חלפה בו.

"אז איך אתה מתכוון לחזור?" שאל לבסוף, וקולו רווי בחשש אמיתי.

"אצא לדרך," אמר עזריאל, כמי שמציין עובדה פשוטה, "ברגל. זה יהיה מסע מפרך של יום שלם לפחות, אולי אפילו יותר. אבל אין מנוס מהדרך הזו."

דממה נפלה על המאפייה. שאלתיאל הביט באחיו, שעמד לצאת למסע קשה ומפרך, בלתי ידוע, והתעמת לראשונה מול השלכות מעשיו. הדרך הארוכה הזו של עזריאל הביתה, היתה תוצאה ישירה של הבחירות שבחר הוא עצמו. תחושת אחריות, חדשה וכבדה, החלה לחלחל לליבו.

מבלי לומר מילה, ידו של שאלתיאל נשלחה אל כיס מכנסיו. הוא שלף את פתיל הנאמנות הכחול, המגולגל בקפידה, והחזיק אותו בכף ידו, מתבונן בו.

עזריאל הביט בו, והבין את משמעותה העמוקה של המחוזה. שאלתיאל לא חגר את הפתיל למותניו; הוא עדיין לא הרגיש בשל. אך עצם ההחזקה בו, ההתבוננות, היתה הצהרה שקטה: 'אני בדרך'. זו היתה קבלה של המסע, הבטחה בלי מילים.

חיוך חם, אמיתי, התפשט על פניו של עזריאל. הוא ניגש אל אחיו והניח יד על כתפו. "אני אהיה שם כשאתה תחזור," אמר בשקט. "אבא ואמא, וגם אני. אנחנו נחכה לך, מתי שזה יקרה".

שאלתיאל הרים את מבטו, ובעיניו, לראשונה, לא היתה עוד מבוכה או ייאוש, אלא ניצוץ של תכלית. הוא אחז בפתיל לזמן מה, והחזיר אותו אל כיסו. המסע של עזריאל בחזרה אל הכפר עמד להתחיל, אבל ברגע הזה, היה ברור שגם המסע שלו עצמו - כבר יצא לדרך.

הלילה האחרון של עזריאל במאפייה היה רווי בהתרגשות שקטה. הוא שכב ער על המזרן שלו, מאחורי התנור, מקשיב לנשימותיו השקטות של אחיו. בליבו הסתחררה תערובת של שמחה על השיבה הביתה, מהולה בעצב על הפרידה מהמקום והאיש שהעניקו לו את הדבר היקר מכל: את עצמו.

למחרת, התעורר עוד לפני אור ראשון, לריח המוכר והאהוב של שמרים שמתחילים לתפוח. הוא ידע שלעולם לא ישכח את הריח הזה, ריח של בית בלב הגלות.

כשהתייחד עם אוריאל ל'שעת המלך' אחרונה, ליבו התרחב למראה שאלתיאל שהצטרף אליהם. הפעם, זו לא היתה רק עמידה מהוססת מתוך הרגל ישן. עזריאל ראה את אחיו עוצם

את עיניו, וזיהה את הריכוז השקט, את הכוונה האמיתית. זה היה חיבור ראשוני ושברירי, אך נקי מזיוף.

ארוחת הבוקר שאחרי 'שעת המלך' היתה שקטה. שלוש דמויות ישבו סביב השולחן, אך איש לא נגע בפרוסות הלחם הטרי. כל אחד היה שקוע במחשבותיו, והדממה היתה כבדה, נושאת את משקל הפרידה המתקרבת. לבסוף, הניח עזריאל את ספל התה שלו, והשקט נשבר. הוא קם והחל לאסוף את מעט חפציו, כשתחושת סופיות מלווה כל תנועה מתנועותיו.

אוריאל ניגש אל התנור שכבר התקרר מעט, ושלף מתוכו כיכר לחם אחת. היא היתה שחומה וחמה, והוא עטף אותה בבד פשתן נקי והגיש לעזריאל עם בקבוק מים. "שברכת המלך תלווה אותך בדרך!" אמר, קולו צרוד.

הם עמדו זה מול זה, הזקן והנער, והמילים נעתקו. במקומן, הרגיש עזריאל את ידי החמות והמקומחות של אוריאל עוטפות אותו. זה לא היה חיבוק של פרידה, אלא של העברה; חיבוק שבו כל החום, כל החוכמה וכל האמונה השקטה של הזקן - כאילו נמסרו הלאה, מלב אל לב.

"אל תשכח את מה שלמדת כאן," לחש אוריאל באוזנו של עזריאל. "הדרך רק מתחילה".

עזריאל התנתק מהחיבוק ופנה אל אחיו, שעמד בצד, צופה במתרחש בפנים חתומות. הם עמדו זה מול זה, והמרחק ביניהם הרגיש גדול יותר מהחלל הקטן של המאפייה. "אני הולך, שאלתיאל," אמר עזריאל בשקט. "תשמור על עצמך".

המילים נותרו תלויות באוויר. עזריאל עשה צעד נוסף קדימה, ובתנועה איטית, נבוכה, פשט מעט את זרועותיו לצדדים. לא בביטחון, אלא כהצעה שקטה. שאלתיאל קפא, עיניו ננעצו באחיו, אך אז, לפתע, כמעט באופן בלתי מורגש, גופו נטה קדימה, צעד זעיר אחד שהיה מעין תשובה.

זה כל מה שעזריאל היה צריך. הוא סגר את המרחק שנותר ואימץ את אחיו אל ליבו. היה זה חיבוק של בית. חיבוק חם, עוטף, שבו לרגע אחד נמסו כל המחיצות וכל הכעסים, ונותרו רק שני אחים בלב המאפייה השקטה.

כשנפרדו, התקשה שאלתיאל להרים את מבטו. החיבור הבלתי צפוי הותיר אותו חשוף, והמילים נתקעו בגרונו. "תגיד לאבא ולאמא..." התחיל, וקולו נשבר. הוא נאבק למצוא את המילים הנכונות, אך לא היו כאלה. "תגיד להם... בעצם", אמר לבסוף, והרים את עיניו המבולבלות אל אחיו, "אני לא יודע מה להגיד. תגיד להם אתה... מה שנראה לך נכון".

עזריאל הרכין את ראשו, מבין את גודל האחריות. זו היתה הפעם הראשונה שאחיו הפקיד בידיו דבר מה יקר כל כך - את הסיפור שלו.

הוא הסתובב, פתח את דלת המאפייה, ויצא אל המסע בחזרה. הביתה.

עזריאל הפנה את גבו אל הסמטה הצרה. אור הבוקר של העיר היה עדיין קריר וצלול יחסית, והוא שאף אותו לריאותיו, מודע לכך שזו הפעם האחרונה בה הוא נושם את האוויר הזה כשליח בגלות. על כתפו היה תלוי תיק הבד הקטן, אך בליבו נשא משא כבד הרבה יותר: משא המשימה - להביא הביתה את הבשורה המורכבת על אחיו, שאלתיאל.

ההליכה ברחובות העיר היתה שונה הפעם. עזריאל לא היה עוד תייר מבוהל, או מחפש נואש. הוא היה אדם בדרכו **הביתה**. הוא חלף על פני אותם בניינים ואותן כיכרות שהיו פעם זירות בלבול ופחד, אך כעת כבר לא ראה בהן אלא תפאורה ששימשה אותו במסעו. הוא הלך בצעדים קצובים ובטוחים, מתוך תחושה של שלמות פנימית, משוכנע שהוא עושה את הדבר הנכון.

כשהגיע לקצה העיר, אל הכביש הראשי שהתפתל כנחש אפור אל בין הגבעות, עזריאל לא היסס. הוא פנה בדרך המובילה לכיוון הכפר, והחל צועד על השוליים המאובקים. השמש טיפסה במעלה השמיים, והוא ידע שהדרך שלפניו ארוכה ומפרכת.

במשך שעה ארוכה עזריאל הלך, נחוש. מכוניות חלפו על פניו במהירות, מותרות אחריהן שובל של רוח ואבק, כל אחת מהן עולם סגור וממוזג. הוא לא ציפה שיעצרו. בעולמה של העיר, לא היה מקום למחוות מעין אלו.

אולם אז, נשמע רחש של מנוע מתקרב מאחוריו, והפעם, המכונית לא חלפה על פניו בשעטה. היא החלה להאט, עד שנעצרה לידו בחריקה קלה. זו היתה מכונית לבנה, נקייה. החלון החשמלי ירד בדממה.

“עזריאל?”

הקול היה מוכר מדי. הוא נשא מבט מופתע, וברגע אחד זיהה אותו.

מאחורי ההגה ישב לא אחר מאשר **צוריאל**, לבוש בבגדי שומר המגילות המכובד מהכפר.

הוא לא נראה המום אלא מודאג, מגלם היטב את תפקיד המנהיג האחראי שפוגש במקרה את אחד מבני קהילתו במצוקה. חיוך רך, מכיל, היה נסוך על פניו. “מה אתה עושה פה, ילד, הולך לבד בשמש? בוא, תיכנס! אקח אותך הביתה!” אמר.

עזריאל קפא על מקומו. הזיכרון האחרון שלו מצוריאל היה של ויכוח מר, של דלת נטרקת, של אכזבה צורבת. האינסטינקט הראשוני שלו היה למלמל ‘תודה’ בנימוס קריר ולהמשיך ללכת. המחשבה להיכנס לרכב הזה, להיות כלוא בחלל אחד עם האיש שגילם את דרך הפשרה ממנה סלד כל כך, עוררה בו רתיעה.

אך אז, הכה בו ההיגיון הקר. הוא הביט בכביש הארוך שנמתח לפניו עד לאופק. לפניו יום שלם של הליכה, אולי יותר, תחת השמש הקופחת. הוא חשב על הוריו, הממתנים לו, הדואגים, והבין שגאוה, במקרה הזה, היא בגדר מותרות שאינו יכול להרשות לעצמו. ההצעה של צוראל תקצר את דרכו באופן כה משמעותי, עד שלא ניתן לסרב לה.

זהו מבחן נוסף, הבין. מבחן של ענווה.

אחרי רגע של שתיקה, הנהן. צוראל, בחיוך של שביעות רצון, פתח את הדלת הקדמית מבפנים. "טוב שפגשתי אותך," אמר, משווה לקולו נימה של רצון טוב. "בוא, תיכנס!".

עזריאל נכנס והתיישב. הדלת נסגרה בטריקה קלה, צוראל שילב הילוך, והמכונית החלה לגלוש חזרה אל הכביש הראשי.

הנסיעה החלה בדממה מתוחה.

צוראל אחז בהגה, עיניו נעוצות בכביש, מנסה למצוא את המילים הנכונות כדי לשבור את הקרח. עזריאל הביט החוצה, בנוף הגבעות שהחל להזכיר לו את הבית, ולא התכוון לעזור לו.

לבסוף, צוראל לא יכול היה להתאפק. הוא כחכח בגרונו, כאילו מכין את עצמו, ואימץ את קולו המכיל והאחראי, קולו של 'שומר המגילות'.

"אז..." פתח, וקולו היה מהוסס, "מצאת אותו?".

עזריאל הפנה את מבטו מהחלון והביט בדמות שישבה במושב הנהג. לא היה בעיניו כעס, אפילו לא שיפוטיות, רק שלוה קרה, מפוכחת. הוא חשב לרגע, בוחר את מילותיו בקפידה.

"הוא מצא את עצמו, צוראל," אמר לבסוף בפשטות, "אני רק הייתי שם כדי לחכות לו". הוא השתהה מעט, ואז הוסיף, וקולו היה שקט אך חד כתער: "לפי מה ששמעתי, היה לך חלק לא מבוטל בזה".

המילים נחתו בחלל המכונית כמו אבנים באגם דומם. צוריאל לא ידע למה בדיוק מכוון עזריאל. האם התכוון לשיחה ההיא, שניהל עם שאלתיאל לפני שעזב, השיחה שעזריאל עצמו יזם? האם שמע בדרך כלשהי על המפגש הקצר והארסי ביניהם מאחורי הקלעים? או שאולי היתה זו האשמה כללית יותר, על עצם קיומם של החיים הכפולים שניהל?

צוריאל לא היה זקוק לתשובה. מבטו הקפוא של הנער שמולו היה כתב אישום כולל. הוא פתח את פיו כדי לענות, אולי להסביר, אולי להצטדק, אך סגר אותו מיד. לא היה לו מה לומר. לבסוף, החזיר את מבטו אל הכביש, ואחזתו בהגה התהדקה. למשך שעה ארוכה לא הוציא עוד מילה מפיו.

השתיקה שירדה על המכונית לא היתה עוד שתיקה מביכה; היא היתה שתיקה רועמת, כבדה, מלאה בכל מה שלא נאמר. כל קילומטר שעבר רק העמיק אותה. צוריאל אחז בהגה בחזקה, עד שפרקי אצבעותיו הלבינו. הוא העיף מבטים חטופים לעבר עזריאל, שישב בשלווה והביט מהחלון. נראה היה שהנער כלל אינו מודע לסערה שמתחוללת בליבו של שומר המגילות שלצידו.

לבסוף, כשלא יכול היה לשאת עוד את המתח, צוריאל שב וכחכח בגרונו. "עזריאל..." פתח בקול צרוד, בלחישה, מבלי להסיר את עיניו מהכביש.

עזריאל הפנה אליו את מבטו בשקט, ממתין.

צוריאל בלע את רוקו. הוא ידע שאין טעם בתירוצים. עזריאל ראה יותר מכפי שניתן להסביר. הדבר היחיד שנותר לו, הוא לבקש חמלה.

"אני... אני מבקש", גמגם, ולפתע, הסמכות נעלמה כליל מקולו. "אני יודע מה ראית. ואני יודע מה אתה חושב. אבל... אם תספר... אם ידעו בכפר... זה לא ייתן כלום לאף אחד. רק ימיט על ראשי

חרפה שאני לא אוכל לשאת. הם... הם יסלקו אותי מחברת שומרי המגילות. חיי יסתיימו“.

עזריאל הביט בו, ובמבטו לא היה כעס, רק עצב עמוק. הוא לא ענה. רק החזיר את מבטו אל נופי הכפר שהחלו להתקרב, מותיר את צוריאל לבדו, תלוי בין תקווה לייאוש, עם שתיתקנו הרועמת.

כשהגיעו לכפר, צוריאל עצר את המכונית ליד שביל הכניסה לביתו של עזריאל.

”תודה“, אמר עזריאל, והמילה נשמעה זרה ורשמית. הוא פתח את הדלת, וכשרגלו האחת כבר היתה בחוץ, עצר והוסיף בשקט: ”אל תדאג. אני לא אגיד שום דבר לאף אחד, צוריאל. זה לא התפקיד שלי לשפוט. זה בינך ובין המלך“.

צוריאל, נאנח לרווחה בהקלה עצומה. הוא הרים את מבטו המושפל אל עזריאל, וכל מה שהצליח להוציא מפיו היה לחש חנוק: ”תודה“.

עזריאל הנהן קלות, טרק את דלת הרכב והחל צועד בשביל המוכר. הוא שמע את מנוע המכונית הולך ומתרחק, אך לא הפנה מבט לאחור.

המעגל הזה נסגר. כעת, נפתח מעגל אחר, קשה לא פחות. מחד, כל צעד על שביל העפר המהודק הרגיש כמו חזרה הביתה, אל עצמו. הוא הביט בעצים המוכרים, בצבע השמיים שהיה שונה כל כך מזה של העיר, והרגיש איך שכבות של מתח וניכור נושרות ממנו.

אולם מאידך, כשהביט בבית שעמד בקצה השביל, דומם, לבו החסיר פעימה. כאן, בין הקירות האלה, המתינו לו אבא ואמא. כאן הוא יצטרך למצוא את המילים כדי לספר להם הכול.

עזריאל נעמד מול דלת העץ של ביתו, אותה דלת שממנה יצא אחיו בסערה ואותה עזב הוא עצמו בשליחות. הוא לקח נשימה

עמוקה, נושא עליו את מלא כובד המשימה, והניח את ידו על הידית.

הדלת נפתחה אל הסלון השקט. אלישיב ובשמת היו שם. הוא - ישב בכורסתו, מגילה פתוחה על ברכיו אך מבטו אבוד בחלל. היא - עמדה ליד החלון, מלטפת עלה של עציץ שכבר מזמן לא פרח. כשראו אותו, מופיע מבעד לדלת, קפאו במקומם. לרגע אחד, איש לא זע, כאילו הזמן עצר מלכת. המבט על פניהם שיקף תערובת בלתי אפשרית של הלם, אי-אמון ותקווה נואשת.

ואז, המציאות חלחלה. בשמת היתה הראשונה. אנקה חרישית פרצה מפיה, והיא רצה אליו, עוטפת אותו בחיבוק של הקלה שחודשים ארוכים של געגוע דחוסים לתוכו. "עזריאל", לחשה אל כתפו, "חזרת".

אלישיב ניגש לאט, רועד קלות. הוא לא אמר מילה, רק הניח את ידיו הגדולות על כתפיו של בנו, ומשך אותו אליו, לחיבוק אבהי חזק. כך עמדו שלושתם דקות ארוכות - מעגל שקט של דמעות, שלושה לבבות סוערים והומים. אלישיב ובשמת לא שאלו דבר. הם רק החזיקו בו, מוודאים שהוא אמיתי, שהוא כאן. שבאמת חזר.

עם שוך ההתרגשות הראשונית, התיישבו כולם סביב שולחן העץ במטבח. בשמת מיהרה להכין תה, ידיה עדיין רועדות. הם דיברו על דברים של מה בכך - על מזג האוויר, על השכנים - מילים קטנות שנועדו לגשר על פני תהום של חודשים. אבל עזריאל ידע שהשאלה האמיתית, זו שלא נאמרה, מרחפת באוויר, כבדה ונוכחת.

הוא חיכה לרגע של שקט, ואז הביט בהוריו, בפניהם החרושות דאגה, וידע שעליו לבחור את מילותיו בקפידה.

"הוא בסדר", פתח, וקולו היה יציב. "מצאתי אותו".

הקלה עצומה, נראית לעין, חלפה על פניהם של ההורים.

"הוא עבר מסע קשה", המשיך עזריאל, והפעם קולו היה רך יותר. "העיר... היא כמעט בלעה אותו. הוא איבד את דרכו, אבל מתחיל למצוא אותה מחדש. זה תהליך של ריפוי ושל חזרה לעצמו. הוא יצטרך זמן, כרגע הוא נמצא עם איש יקר, במקום בטוח, בדרך הנכונה. אין לי ספק שיחזור", הוסיף, והדגיש את המילה האחרונה, "אבל צריך לתת לו את הזמן. צריך לחכות לו. בסבלנות".

השקט שירד על המטבח היה שונה. אור המנורה נראה חם יותר, והצללים בפינות החדר נסוגו. החשכה של החודשים האחרונים לא נעלמה, אך נסדקה.

בשמת קמה ממקומה, לא יכולה עוד לשבת בחוסר מעש. היא ניגשה אל ארון המטבח, ידיה נעות כעת בביטחון מחודש. היא הוציאה קמח, והתחילה להכין בצק - כאילו עצם הפעולה של יצירת חיים חדשים יכולה למלא את החלל. אלישיב לא חזר אל המגילה שלו. היא נותרה סגורה על ברכיו. עיניו היו נשואות אל עזריאל, שותות בצמא כל תנועה, כל הבעה, כאילו מנסה לוודא שאינו חלום.

הוא היה כאן. בבית. השמחה היתה גדולה, אך לא שלמה. מבטם של שני ההורים נדד, מבלי משים, אל הכיסא הריק שעמד לצד עזריאל. הם לא אמרו מילה, וגם לא היה בכך צורך. כולם ידעו. המסע עוד לא תם.

הם ימשיכו לחכות, כעת יחד, עם כוח מחודש, עד שגם שאלתיאל יחזור.

כשיהיה מוכן.

תחילתו של תיקון

באותו הלילה, אלישיב שכב ער במיטתו, לא מצליח לעצום עין. אך זו כבר לא היתה ערות טרופה של דאגה. הוא הקשיב לדממה, ולראשונה מזה חודשים היא לא היתה ריקה. הוא ידע שבחדר הסמוך ישן בנו בכורו, וגל של הקלה עצומה שטף אותו שוב ושוב. הוא חזר. הוא היה כאן, בבית, בטוח. התקווה שזרע בליבם - שגם שאלתיאל בדרך הנכונה - החלה להכות שורשים. כמו אור ראשון של שחר אחרי לילה ארוך וסוער, אור שעדיין לא מבטיח יום בהיר, אך לפחות מצהיר שהחשכה החלה לסגת.

הבוקר שעלה על הבית חיזק את התחושה הזו. לראשונה מזה חודשים, חזרו אל הבית קולות הבוקר הרגילים, צלילים קטנים ופשוטים שכמעט נשכחו: רחש צעדיו של עזריאל במסדרון; קול מים זורמים בכיור המטבח; נקישה עדינה של כפית על ספל זכוכית, ושיחה חרישית בין אם לבנה. הבית חזר לנשום.

אך דווקא מתוך ההקלה הגדולה הזו, צפה ועלתה סערה מסוג חדש.

כשהפחד המיידני נסוג, התפנה מקום להתבוננות פנימית, שהחזירה את אלישיב, במלוא העוצמה, אל אותן שעות ארוכות

של חשבון נפש מול הפסנתר הדומם. הוא נזכר בהבנה הכואבת שהכתה בו אז: הוא היה כל כך בטוח בדרך האחת שהכיר, עד שלא הצליח לראות את הדרך הייחודית שהמלך סלל עבורו. הוא דרש ממנו להיות צינור כמוהו, ובכך, אולי, מנע ממנו להיות הצינור האמיתי שהמלך ייעד לו להיות.

עד כה, התובנה הזו היתה בגדר חרטת עקרה, וידיי שקט על בן שאבד. אבל עכשיו, כשעזריאל חזר והביא עמו תקווה, היא הפכה למשהו אחר. היא הפכה לדרישה. אם שאלתיאל נמצא, אם יש עוד סיכוי, אז הוא, אלישיב, חייב לתקן את מה שקלקל. באותו הבוקר, כבר לא היתה זו התלבטות, אלא וודאות שקטה, חובה פנימית שלא ניתן היה עוד להתכחש לה. אלישיב ידע מה עליו לעשות.

כשחזרו מ'שעת המלך' וישבו לארוחת הבוקר, אלישיב המתין לרגע של שקט. הוא הניח את כוס התה שלו, הביט באשתו, בשמת, ואז בבנו, עזריאל. קולו היה נחוש: "אני נוסע אליו, לעיר," הכריז.

בשמת הרימה את מבטה, ובעיניה ניכרה דאגה, אך גם הבנה עמוקה. היא לא שאלה דבר.

"אני לא נוסע כדי להחזיר אותו," הוסיף אלישיב, כאילו עונה לשאלה שריחפה באוויר. "עזריאל צודק, הוא צריך את הזמן שלו. אני נוסע כי יש משהו שאני חייב לומר לו. משהו שיושב לי על הלב כבר זמן רב, משהו שאני חושב שקלקלתי, ואני חייב לתקן." הוא פנה אל בשמת והוסיף: "זה משהו ביני לבינו. תיקון שאני, כאביו, חייב לעשות בעצמי."

"אני אקח אותך אליו, אבא," אמר עזריאל, ומיד יצא לארגן את אחד מהרכבים השיתופיים של הכפר. כעבור דקות ספורות, כשכבר המתין עם הרכב בחוץ, יצא אלישיב מהבית. הוא לא לבש את בגדי העבודה הרגילים שלו, אלא חולצה לבנה פשוטה ומכנסי בד כהים, הבגדים המכובדים ביותר שהיו לו. היתה בו

הדרת כבוד שקטה, כשל אדם היוצא למשימה שאין חשובה ממנה.

בשמת עמדה בפתח הבית, מלווה אותם במבטה, ידיה שלובות על סינרה. היא צפתה במכונית הלבנה מתרחקת במורד הרחוב, נושאת עמה את בעלה ואת בנה אל הלא נודע, עד שנעלמה בעיקול. רק אז, נאנחה אנחה חרישית, וחזרה אל השקט של הבית הריק.

בינתיים, במכונית עצמה, אלישיב ישב לצד עזריאל, שקט ומהורהר. הוא צפה מבעד לחלון במראות האחרונים של הכפר החולפים על פניהם - המוסך של יקותיאל, שדרת עצי האקליפטוס, הבתים הנמוכים בעלי גגות הרעפים האדומים. אך הפעם, השלווה המוכרת של המראות הללו לא הצליחה לחדור אל ליבו; היא עמדה בניגוד חד לכובד המשימה שלשמה יצא לדרך.

כשהמכונית עזבה את הכפר ועלתה על הכביש הראשי, הנוף התחלף בשדות ובפרדסים שנפרשו משני צידי הדרך. אך גם הם התפוגגו, ולבסוף הופיעו שכונות המגורים של העיר, ים אינסופי של בתים צפופים וזהים למראה. אלישיב הביט בהם, ותהה בליבו איך נשמה יכולה לנשום במקום כזה; איך אפשר למצוא פינה של שקט בתוך הכוורת האנושית הזו.

ככל שהתקדמו, הבתים פינו את מקומם למגדלי זכוכית ופלדה, והרחש השקט של הפרברים התחלף בנהמה הרועמת של לב העיר.

הרעש היכה באלישיב מיד. לא רעש של טרקטורים או של בעלי מלאכה, אלא נהמה מתכתית, בלתי פוסקת, של אלפי מכוניות, צפירות חסרות סבלנות, ומלמול המון אדיש. גורדי

השחקים העצומים נראו לו כמצבות זכוכית ופלדה, מסתירים את השמיים, מטילים צל קר על הרחובות הסואנים.

הוא חשב על שאלתיאל, בנו הרגיש, וחש בגל של חמלה. לראשונה הבין, באופן חושי, את גודל הגלות שבתוכה היה שרוי, את הבדידות הנוראה שבוודאי חווה במקום הזה.

אך אז, העיף מבט חטוף בבנו שישב לצידו, עזריאל, וגל אחר, של פליאה והערכה, הציף אותו. הוא הביט בפנים השקטות של בנו, שהתבגר כל כך, וניסה לתפוס איך הצליח לשרוד כאן חודשים ארוכים. לא רק לשרוד, אלא להישאר נאמן לעצמו, להמשיך לחפש, ולא להתייאש. הוא הבין שעזריאל עבר כאן מסע משלו, מסע של התמודדות ובגרות שהוא, כאביו, עדיין לא שמע עליו דבר.

"איך", פנה לבסוף אל עזריאל, כמעט לוחש, "איך אפשר לשמוע את קולו של המלך בתוך כל הרעש הזה?"

עזריאל המשיך להביט בכביש, מנווט במיומנות בין נהרות המתכת. "קשה", ענה בשקט. "אבל הוא שם. צריך רק לדעת להקשיב".

התשובה הפשוטה הזו הדהדה בשתיקה שנפלה ביניהם, כבדה ורבת משמעות. אלישיב החזיר את מבטו אל העיר שבחוץ, רואה אותה כעת, לראשונה, דרך עיניו של בנו.

כשהתקרבו, המכונית הלבנה האטה, מתמרנת בזהירות בסמטאות הצרות. לבסוף, נעצרה בפתח סמטת התנור. הנהמה הרועמת של העיר נותרה מאחור, ובמקומה ירד עליהם שקט מסוג אחר, שקט של קירות אבן ישנים וזמן שעצר מלכת.

עזריאל דומם את המנוע. "הגענו, אבא", אמר.

אלישיב לא מיהר לצאת. הוא הביט מבעד לחלון, במורד הסמטה הצרה. שם, במרחק מה, הבחין בה - דלת עץ פשוטה, מוארת באור חלש. הדלת שהפרידה בינו ובין בנו. כל הדרך הוא היה נחוש, חדור תחושת שליחות, אך כעת, מול המראה הזה, חזר אליו החשש. לא היה זה חשש מהעיר או מהבלתי נודע, אלא פחד עמוק ואישי יותר: הפחד לטעות שוב, הפחד שלא ימצא את המילים הנכונות.

עזריאל צפה באביו, מבין לליבו. הוא יצא מהרכב ראשון והמתין בשקט.

לבסוף, יצא גם אלישיב, יישר את גבו, שאף שאיפה עמוקה, והחל לצעוד אל תוך הסמטה, צעדיו איטיים ושקולים. עזריאל הלך צעד אחד אחריו, משמש לו כמשענת שקטה. כל כובד המשימה, התקווה והחשש, התרכזו כעת בהליכה הדוממת הזו, אל עבר הדלת שמולם.

כשעמדו מול הדלת, נעצרו לרגע. היסוס של שבריר שנייה, מבט שהוחלף במהירות, ועזריאל הניח את ידו על הידית ופתח את הדלת.

ריח חם של שמרים ולחם טרי קידם את פניהם - ריח של בית.

המאפייה היתה שקועה בעבודת הבוקר. אוריאל עמד ליד התנור, מוציא מקרביו כיכרות זהובות, ואילו שאלתיאל עמד ליד שולחן העבודה הגדול, מנסה את כוחו בעיצוב הבצק שתפח. תנועותיו היו מגושמות, לא דומות במאומה לביטחון שבו נעו ידיהם של אוריאל ועזריאל, אך היה בהן ריכוז עמוק, מאמץ כן של מי שלומד שפה חדשה.

רחש הדלת הנפתחת גרם לשאלתיאל להרים את מבטו. תחילה ראה את אחיו. על פניו חלפה הבעת פליאה, ובליבו תהה מדוע חזר. אך אז, מבטו נדד אל הדמות הגבוהה שעמדה מאחורי עזריאל, והוא קפא לפתע. גוש הבצק החליק מאחיזתו ונחת

בחבטה עמומה על השולחן המקומח. פיו נפער קלות, והוא בהה באביו, נשימתו נעצרת.

אלישיב הביט בבנו, ובבת אחת, כל המילים שהכין, כל התוכניות לתיקון, התפוגגו. הוא ראה מולו את שאלתיאל שלו, לבוש בבגדי עבודה פשוטים, ידיו מכוסות קמח. הוא ראה את המאמץ ואת השבריריות שבתנועותיו, אך יותר מכל, ראה את הכאב השקט, העמוק, שעדיין ניבט מעיניו. הוא הבין שהדרך חזרה עוד ארוכה.

אוריאל, שעמד ליד התנור, צפה במתרחש. מבטו פגש בעיניו של אלישיב, והוא הבין מיד מי האיש שעומד מולו. לרגע התלבט האם לגשת ולהציג את עצמו, אך לבסוף החליט כי אין זה הזמן המתאים. "אני רק הולך להביא עוד שקי קמח מהמחסן," אמר בקול שקט, ויצא דרך דלת אחורית, מניח לאחים ולאביהם את המרחב שהיו זקוקים לו.

גם עזריאל, נסוג צעד אחד לאחור, נצמד אל קיר הלבנים הפשוט. הוא הבין שאין לו תפקיד ברגע הזה, מלבד לגשר בנוכחות שקטה בין שני העולמות שנפגשים לראשונה מזה זמן כה רב.

השקט במאפייה היה כבד, טעון במשקלם של חודשים ארוכים. לא היו קריאות התלהבות או חיבוקים, כמו בסיפורי אגדות. רק שני גברים, אב ובנו, שעמדו זה מול זה, מביטים זה בזה מעבר לתהום שנפערה ביניהם.

לבסוף, אלישיב היה הראשון לשבור את השתיקה. הוא צעד צעד אחד קדימה, וקולו היה שקט ויציב. "לא באתי להחזיר אותך הביתה, שאלתיאל," אמר. "באתי, כי הייתי חייב לומר לך משהו."

הוא עצר, בוחר את מילותיו בקפידה. "אני חשבתי הרבה, המשיך, ומבטו היה ישיר וכנה. "חשבתי על הלילה שעזבת, על מה שאמרתי לך ליד הפסנתר. מה שאמרתי אז... זו היתה

האמת. זו עדיין האמת. הזכות הגדולה ביותר היא להיות צינור לקולו של המלך“.

שאלתיאל התכווץ קלות למשמע המילים המוכרות, מצפה להמשך.

”אבל“, הוסיף אלישיב, וקולו נסדק מעט, ”זו היתה רק חצי אמת. החצי שלי. לא אמרתי את הדבר החשוב ביותר... שהסיבה שאתה יכול להיות צינור, היא בגלל שהמלך בחר להעניק לך מתנה נפלאה, שאלתיאל. מתנה שלא רבים זכו לה“.

אלישיב רכן מעט קדימה, ובעיניו נצצה התובנה הכואבת. ”הנגינה שלך, היא הדרך שהמלך סלל במיוחד בשבילך, ואני... אני לא השארתי לה מקום. בדרך המחשבה הצרה שהיתה לי אז, הייתי בטוח שכל הצינורות של המלך צריכים להיראות אותו הדבר. ראיתי רק את הדרך שלי, ולא הצלחתי לזהות את הדרך היקרה שהמלך נתן לך“.

הוא לקח נשימה עמוקה, כאילו אוסף כוח לווידוי האחרון. ”אחרי שעזבת“, אמר בשקט, ”הצלילים שניגנת באותו ערב המשיכו להדהד בבית הריק. רק אז, בשקט הזה, שמעתי אותם באמת. שמעתי את הכאב, אבל שמעתי גם את היופי, את המתנה, והבנתי. כל כך חिकיתי לרגע שבו אוכל לומר לך את זה, ולכן באתי היום“.

שאלתיאל הקשיב, נשימתו עצורה. הוא שמע את אותן המילים בדיוק, כמעט מילה במילה, רק אתמול, מפיו של אוריאל. המחשבה שאביו, בכפר, במרחק עולמות ממנו, הגיע בכוחות עצמו לאותה הבנה מדויקת - הכתה בו בתדהמה. זה לא היה עוד שיעור; זה היה סימן. לראשונה, לא שמע את אביו מטיף לו אמת חיצונית, אלא מתוודה על אמת אישית וכואבת משלו.

ובאותו רגע, נשברה המחיצה.

שאלתיאל הרים את מבטו אל אביו, ובפעם הראשונה הוא באמת **ראה** אותו. את הקמטים החדשים שנחרצו סביב עיניו, את השיבה שזרקה בשערו, את העייפות הכבדה שהעיבה על יציבתו הזקופה. הוא ראה אדם שהזדקן בטרם עת. המראה הזה הכה בו בעוצמה של אגרוף. ברגע אחד של בהירות מצמיתה, הבין את המחיר שאביו שילם על הצעד שהוא בחר לעשות.

הוא לא יכול היה עוד. דמעות חרטה חמות החלו לזלוג על לחייו. "אבא..." לחש, משפיל את מבטו, "אני מצטער".

אלישיב התקרב אליו והניח יד על כתפו. "העיקר שאתה בדרך חזרה," אמר ברוך, "העיקר שטוב לך. אני רגוע עכשיו". דמעה אחת, איטית, זלגה גם מעינו שלו.

שאלתיאל, בהיסוס, עשה את הצעד האחרון שנותר, ולפתע, בלי שתכנן זאת, הניח את ראשו על כתפו הרחבה של אביו.

אלישיב לא היסס. הוא עטף אותו בזרועותיו החזקות, מאמץ אותו אל ליבו, ובאותו הרגע, כל החומות, כל ההגנות ששאלתיאל בנה סביבו בחודשים האחרונים, התמוטטו. הוא הרגיש את החום המוכר, את הביטחון של ילד שחוזר לחיקו של אבא. הם עמדו כך, אב ובנו, דוממים, בחיבוק שהיה בו הכול: סליחה, געגוע, ותחילתו של תיקון.

דיין וחשבוץ

החיבוק בין אלישיב לשאלתיאל היה ארוך, שקט, תיקון של חודשים ארוכים של מרחק וכאב. כשנפרדו לבסוף, הדממה בחדר היתה רכה, כבר לא מאיימת. היה זה אוריאל ששבר אותה, כשחזר מהמחסן. "אני חושב", אמר בקול חם, "שזה זמן טוב לכוס תה".

ההצעה הפשוטה הזו היתה בדיוק מה שהם היו צריכים. היא העניקה רגע לנשום, לעכל.

הבנים ואביהם התיישבו סביב שולחן העץ הגדול, ואוריאל הגיש להם ספלי חרסינה ובהם תה מהביל. האווירה היתה עדיין שברירית, כל אחד נזהר במילותיו, אך מתחת לפני השטח פעם זרם חם של התחלה חדשה.

"סלח לי שאני שואל", פתח אוריאל לאט, וקולו היה מהוסס. "אבל יש בך משהו... שמזכיר לי חבר יקר, אדם שלא ראיתי עשרות שנים... עוד מהכפר. האם ייתכן ששם אביך הוא אליקים?".

אלישיב, שכל כולו היה שקוע עדיין בבנו, הרים את מבטו בתדהמה. שמו של אביו, שנזרק פתאום לחלל המאפייה הזו

בלב העיר, היכה בו כרעם. "כן", אמר בלחש. "זה היה אבי. איך... איך הכרת אותו?".

חיוך עמוק, מלא געגוע וזיכרונות, פשט על פניו של אוריאל. "הכרתי אותו? אליקים היה ידיד נפש שלי. גדלנו יחד. שמי אוריאל, בנו של יחיאל".

עתה היה זה תורו של אלישיב לקפוא על מקומו. השם 'אוריאל' היה חלק מסיפורי ילדותו - הסיפור על חברו הטוב ביותר של אביו, שעזב את הכפר בפתאומיות לפני שנים רבות בעקבות משבר משפחתי שאיש לא דיבר עליו. "אוריאל..." מלמל. "אבי דיבר עליך כל כך הרבה".

הבנים, עזריאל ושאלתיאל, הביטו במתרחש, המומים. המאפייה הקטנה, שהיתה עד כה מקום מפלט זר, הפכה פתאום לשלוחה רחוקה של הבית, צומת של דורות וסיפורים שנפגשו מחדש.

שאלתיאל היה שקט, מביט באדים שעלו מהספל שלו. הווידוי של אביו, שנאמר דקות ספורות קודם לכן, עדיין הדהד בו בעוצמה. המילים ההן היו נכונות, הוא כבר ידע זאת. אוריאל כבר העניק לו את ההבנה הזו, על המתנה ועל הצינור, והיא הרגיעה את הסערה שבינו לבין המלך. אבל לשמוע את זה מאביו... זה היה משהו אחר... זה היה פתח. לראשונה, עלתה בו המחשבה שאולי, בעצם, יש לו לאן לחזור. שאולי ה'בית', ה'כפר', כבר אינם המקום החונק שממנו ברח.

ובכל זאת, הספק עדיין קינן בו. האם אביו באמת מבין? או שאולי רק למד לומר את המילים הנכונות? הוא היה חייב לדעת. להעמיד זאת במבחן.

הוא פנה אל אביו, וקולו היה כעת שקט אך חד. "אבא... מה שאמרת על המתנה... אתה באמת חושב שיש לי תפקיד מיוחד? איך יכול להראות, התפקיד הזה, בכפר? מה אני אמור לעשות שם?".

אלישיב הביט בבנו, והבין מיד שהוא עומד למבחן. הוא לא נבהל, אלא השיב מתוך הוודאות השקטה אליה הגיע בכאב רב.

"אין לי ספק, שאלתיאל", אמר בחום. "המלך נתן לכל אחד מאיתנו מתנה אחרת ודרך אחרת לעבוד אותו. לי ולעזריאל הוא נתן ידיים שמבינות אדמה. לך הוא נתן את היכולת לנגן ולגעת בנפש".

הוא רכן קדימה. "איך זה ייראה? אני לא יודע עדיין את כל הפרטים. אבל אני יודע דבר אחד בבירור: כשתרגיש שאתה יכול לחזור, אנחנו נמצא יחד את הדרך. אולי הניגון שלך יעיר את הלבבות של אנשי הכפר? נצטרך לחשוב ביחד... מה שחשוב הוא שתדע, שהמתנה שלך, הייעוד שלך - יש להם מקום של כבוד בבית שלנו ובכפר כולו".

התשובה הזו, המפורטת, המעשית, היתה בדיוק מה ששאלתיאל היה צריך לשמוע. הוא הבין שאביו לא רק חזר בו מטעותו; הוא כבר החל חושב על הפתרון. למשך זמן מה שתק, מעכל את הדברים, ואז, בהיסוס, הרים את מבטו ואמר: "אני חושב... שאולי... אולי אני יכול לנסות".

האווירה הלכה והפשירה. מכאן ואילך, גלשה השיחה לנושאים פשוטים, יומיומיים, על דא ועל הא. כל הנוכחים נזהרו שלא לגעת בנקודות כואבות מדי.

אולם תוך כדי השיחה השקטה, עזריאל הבחין במשהו אחר: אוריאל, המארח החם, היה נראה לא נינוח. הוא קם, הסתובב במאפיה, סידר כיכר לחם על המדף, וחזר לשבת. מבטו נדד שוב ושוב אל השעון הישן התלוי על הקיר.

כשקם בפעם השלישית, ופסע אל עבר אל התנור בלי צורך ממשי - עזריאל ניגש אליו בשקט. "הכול בסדר, אוריאל?" שאל, "אתה נראה מוטרד".

אוריאל חיך חיוך מאולץ. "זה שום דבר, ילד. אתה זוכר שסיפרתי לך על הבן שלי, זה שבשבילו אני נמצא כאן בעיר? אז... הוא אמור להגיע, היום, לביקור... זה לא כל יום, ואני... קצת מתרגש".

הבעת פליאה פשטה על פניו של עזריאל. "הבן שלך... הוא מגיע לבקר? מוזר... כבר חודשים שאני פה, ואף פעם לא פגשתי אותו!".

אוריאל השפיל את מבטו. "כן... מדי פעם..." מלמל. "הוא הגיע תמיד כש... כשלא היית".

לפתע, ברגע אחד, עזריאל הבין. הוא הבין שבמשך חודשים ארוכים, באמצעות תכנון מדוקדק, אוריאל יצר חיץ בלתי נראה, מוודא שהעולמות לא יתנגשו. אולי חשש שהוא, עזריאל, יתפרץ בלהט ויאמר מילה שאינה במקומה, מילה שתקדים את זמנה, ותפרום את הפתיל הדקיק שחיבר בין הבן לאביו.

עזריאל בלע את רוקו במבוכה. כעת הבין, שאוריאל לא רק נרגש, אלא בעיקר חושש מהמפגש הבלתי נמנע שעלול להתרחש בכל רגע.

כשחזר למקומו, ליבו הלם. החלטה נחושה גמלה בו: יהיה מה שיהיה, הוא לא יגיד מילה מיותרת. הוא לא יסכן, בשום מחיר, את הקשר שאוריאל שמר עליו בקנאות כה רבה במשך שנים. הוא ישתוק.

השקט המהורהר שב למאפייה. אלישיב ועזריאל החליפו מבטים מלאי משמעות. שאלתיאל שתק, אך לראשונה מזה זמן רב, שפתיו לא היו קפוצות במרירות, אלא רפויות, נינוחות. ואז, בדיוק ברגע הזה של שלוה שברירית, נשמעו שתי דפיקות קצרות ונחושות על הדלת.

כל העיניים הופנו אל אוריאל. הוא הזדקף, וניתן היה לראות את גופו הדרוך, המתוח, את הדרך שבה החליק את ידיו על סינרו. הוא נראה כמו מי שאוסף את כל כוחותיו לקראת מפגש טעון. לבסוף, לקח נשימה עמוקה, וניגש אל הדלת.

ידו הונחה על הידית, והוא השתהה לשבריר שנייה לפני שפתח את הדלת לרווחה.

בפתח עמדה דמות. דמות שלא היתה יכולה להיות זרה יותר, לא שייכת יותר, למאפייה השקטה והחמה. גבר לבוש בבגדים עירוניים הדורים, יציב, בטוח בעצמו, חיוך עייף על פניו, כאילו נכנס למקום המוכר לו בעולם.

זה היה...

דני.

דממה מוחלטת השתררה. הזמן קפא. בתוך הדממה הזו, התחולל פיצוץ אילם של הבנה בראשם של הנוכחים, כשכל אחד מהם מחבר את הנקודות מזווית אחרת.

עזריאל היה הראשון להבין. מבטו התרוצץ בין דני, הסוחר מהעיר, לבין אוריאל, האופה טוב הלב, והפאזל הבלתי אפשרי התחבר בראשו בהלם מוחלט: הבן האובד והסוחר מהעיר - הם אותו אדם.

פניו של שאלתיאל החווירו. האיש שהעניק לו את 'אורג החלומות', שהוליך אותו אל לב הפיתוי, עמד פתאום במקום הבטוח היחיד שמצא - במאפייה שבסמטת התנור. מבחינתו, זה היה כמו לראות רוח רפאים.

ואילו אלישיב, הביט באורח הלא צפוי בפליאה גמורה. דני הסוחר? כאן? במאפייה הנידחת? הוא ניסה לחפש היגיון בקשר הבלתי אפשרי הזה.

גם החיוך של דני עצמו קפא על שפתיו כשמבטו סקר את החדר וקלט את התמונה הבלתי אפשרית שמול עיניו: אלישיב ובניו יושבים במאפייה, כאילו היה זה סלון ביתם שבכפר.

לרגע, הבלבול השתלט עליו. הוא ניסה לפענח את המציאות הבלתי מובנת. אך לפני שהספיק, תחושה אחרת, חזקה יותר, האפילה על הכול - תחושת התסכול שליוותה אותו כבר ימים ארוכים, מאז ששמע ש'שאוּל' נעלם.

הוא התעלם מהמבטים הנדהמים, צעד צעד אחד פנימה, ונעץ את מבטו בשאלתיאל. "אני לא מאמין", אמר, וקולו רעד. "אני שומע את כל הסיפורים בעיר... 'שאוּל' נעלם', 'הוא לא הופיע לתחרות'. לא הבנתי כלום. חשבתי שאתה חולה, שיש סיבה. אבל מה מתברר? שאתה פה! לש בצק!". דני הצביע על ידיו המקומחות של שאלתיאל. "אחרי כל מה שעברת, אחרי שהגעת לפסגה, ככה אתה זורק הכול לפח? יכולת להיות מלך בעיר הזאת!".

עוד לפני ששאלתיאל הספיק לענות, קול שקט אך נוקב נשמע מהצד. זה היה אלישיב. הוא קם מכיסאו, ומבטו היה נעוץ בדני. "אז..." אמר לאט, וכל מילה היתה כבדה ממשמעות, "אתה ידעת איפה הוא היה כל הזמן הזה! ידעת, ולא אמרת מילה?!"

דני הסתובב אליו, מופתע מההתערבות. "זה לא עניין של..." ניסה להתגונן, אבל שאלתיאל קטע אותו. הוא הביט היישר בעיניו, ובפעם הראשונה, לא היה פחד בקולו, רק אמת צלולה וכואבת: "אתה אמרת לי שהעיר תיתן לי הכול, דני. הבטחת לי שאמצא את עצמי שם. אבל היא לא נתנה כלום... היא רק לקחה!".

האוויר בחדר נעשה סמיך. אלישיב העביר את מבטו מבנו אל דני, וההבנה החלה לחלחל. ואז, קם גם עזריאל, וקולו כעת היה חד וברור. "רגע אחד", אמר, ופנה לדני. "כשאמרת לי ב'אסיף

המלך' שאבא שלי גאה בי ורוצה שאמשיך לחפש את שאלתיאל, לא רק שידעת איפה הוא היה, אלא שאתה זה שגרמת לו להיות שם מלכתחילה?".

עיניו של אלישיב התרחבו. "מה?" פנה לעזריאל, "אני אמרתי דבר כזה? מעולם לא..."

כל המבטים הופנו כעת לדני. כל השקרים, כל המניפולציות, כל החלקים הנסתרים של הסיפור, התחברו יחד לרגע אחד והתפוצצו בחלל הקטן של המאפייה. הוא עמד חשוף, ללא מילים להגנתו. השקרים שלו נחשפו לא רק בפני אלישיב ומשפחתו, אלא, וזה היה הגרוע מכל, בפני אביו, שעמד בצד, שותק, ועל פניו הבעה של כאב שדני לא ראה מעולם.

הוא לא יכול היה לשאת את המבט הזה. מבלי לומר מילה, סב על עקבותיו ויצא מהמאפייה, טורק אחריו את הדלת בחוזקה.

טריקת הדלת הדהדה בחלל הקטן והחם, וחתמה את הסערה בדממה כבדה, רועמת יותר מכל צעקה. איש לא זע. הכול נותרו קפואים במקומותיהם, המומים מההתפרקות המהירה של הרגע.

עזריאל הרים את מבטו אל אוריאל. הוא ציפה לראות כעס, אולי אכזבה, אך במקום זאת ראה משהו שקרע את ליבו. אוריאל התיישב בכבדות על השרפרף הקרוב, כתפיו שמוטות. הוא כיסה את פניו, ונאנח. לא אמר מילה, רק ישב שם, מבטו נעוץ בנקודה ריקה על רצפת האבן. דמעה אחת, איטית, זלגה במורד לחיו חרושת הקמטים, ונעלמה אל תוך זקנו הלבן.

עזריאל ושאלתיאל החליפו מבט. ברגע אחד, ללא מילים, הם הבינו את אותו הדבר. המפגש הלא מתוכנן הזה, שהם היו חלק ממנו, יצא משליטה והפך לעימות חריף, שקרע את הפתיל הדק

שאוריאל טווה בסבלנות אין קץ במשך שנים. את הנעשה, כך נראה, כבר לא ניתן היה להשיב.

עזריאל היה הראשון להוציא מילה מפיו. "נראה לי... שכדאי שנלך," מלמל לחלל החדר, קולו שקט ומלא צער.

אוריאל לא השיב. הוא השפיל את מבטו אל הרצפה בשתיקה, מבלי לדחות את דבריו של עזריאל. גם הוא הרגיש שהוא רוצה, אולי אפילו צריך, להישאר כעת לבד עם הכאב שלו.

אלישיב הביט באוריאל השבור, ואז בבניו, והבין שנוכחותם במקום הפכה למשא. הוא קם באיטיות מכיסאו, תנועה שקטה שאישרה את ההחלטה לעזוב. עזריאל החל צועד אל עבר הדלת.

רק אז, רגע לפני שיצאו, פנה אלישיב אל שאלתיאל. קולו היה מהוסס, כמעט חושש מהתשובה. "אז... מה אתה אומר, שאלתיאל? אתה תבוא איתנו?"

שאלתיאל הרים את מבטו, והביט בדמותו השבורה של אוריאל, שישב מכונס בעצמו, עולם שלם של כאב נשקף מפניו החתומות. ברגע אחד של בהירות מצמיתה, הוא ראה את כל שרשרת האירועים מתחילה ומסתיימת בו. אמנם הוא לא היה אשם במעשיו של דני או במרד רב השנים שלו, אך חלקו בטרגדיה היה בלתי מבוטל.

הוא היה האבן שהושלכה לאגם השקט, והאדוות שיצרה הרסו הכול. המקום הזה, שהיה עבורו מקלט ומפלט, הפך בגללו לזירת ההתמוטטות של האיש שהציל אותו. תחושת אחריות כבדה, חדשה, רבצה על כתפיו. שאלתיאל הבין שהמאפייה כבר לא תוכל להיות ביתו; נוכחותו כאן רק תזכיר לאוריאל את גודל השבר.

אם היה זקוק לדחיפה קטנה אחרונה, שתעזור לו להחליט סופית לעשות את הצעד - הוא קיבל אותה כעת. הוא קם ממקומו, והצטרף אל אחיו ואביו.

הפרידה היתה קשה ומביכה. אלישיב ניגש אל אוריאל, שהיה עדיין שקוע בכאבו. "אוריאל..." גמגם, נאבק למצוא את המילים. "אין בפי מילים. אני כל כך מצטער על הצער שגרמנו לך".

אוריאל הרים את מבטו לרגע, ובעיניו היתה ריקנות עצומה. הוא לא היה מסוגל לדבר. עזריאל ניגש והניח יד על כתפו של הזקן, מחווה שקטה של השתתפות בצער. שאלת־אל נשאר לעמוד מאחור, מוכה אשמה, לא מעז להתקרב.

"אנחנו... אנחנו נלך עכשיו", אמר אלישיב לבסוף בשקט, והם פנו אל הדלת, צעדיהם כבדים. כשיצאו מהמאפייה אל אוויר הערב הקריר, השאירו מאחוריהם את אוריאל יושב לבדו, דמות שקטה בלב השבר הגדול של חייו.

ניגון של שיבה

המכונית הלבנה נכנסה אל הכפר בשעות אחר הצהריים. השמש, שכבר נסתה מערבה, צבעה את גגות הרעפים האדומים ואת צמרות עצי האקליפטוס בגוונים עמוקים של זהב וארגמן. השקט של הכפר, אחרי הרעש הבלתי פוסק של העיר, היה כמעט מוחשי, עוטף את השבים כמו שמיכה ישנה ומוכרת.

הם עצרו ליד הבית. עזריאל דומם את המנוע, ולרגע איש לא זע, כאילו כל אחד מנוסעי הרכב מעכל בדרכו את סופה של הנסיעה הטעונה הזו. לבסוף, פתח עזריאל את הדלת ויצא. אלישיב היה הבא אחריו. שאלת־אל ירד מהרכב אחרון, באיטיות, צעדיו מהוססים על אדמת הכפר.

דלת הבית נפתחה, ובשמת יצאה אל המרפסת, מנגבת את ידיה בסינרה. היא שמעה את רעש המנוע המתקרב, וידעה שאלו הם. ליבה החל להלום בחוזקה, לא מתוך ציפייה לבלתי אפשרי, אלא מתוך תקווה דרוכה לשמוע בשורה, ולו הקטנה ביותר, על בנה האובד.

תחילה, הבחינה בבעלה, צועד לצידו של עזריאל. אולם אז, לפתע, מאחוריהם, היא ראתה אותו.

את שאלתיאל.

לרגע, קפאה על מקומה, לא מאמינה למראה עיניה. אולם כעבור חלקיק שנייה, ההלם התחלף בפרץ רגשות עזים כל כך - עד שנדמה היה שיקרעו אותה מבפנים. אנקה חרישית פרצה מפיה, והיא זינקה במדרגות בריצה, בסערה של אם שקיבלה את בנה בחזרה.

כשהגיעה אל שאלתיאל, אחזה בזרועותיו, ומשכה אותו אליה בחיבוק נואש, טומנת את פניה בכתפו. בכי סוער טלטל את כל גופה, בכי של הקלה, של שמחה, אליו התנקזו חודשים ארוכים של לילות ללא שינה, ושל כאב עצור שסוף סוף מצא פורקן. "חזרת", לחשה שוב ושוב, "חזרת הביתה".

עם שוך ההתרגשות הראשונית, נכנסו ארבעתם אל תוך הבית. בעוד הוריו ועזריאל עדיין עומדים בסלון, נרגשים ומתקשים לעכל שכולם שוב ביחד, שאלתיאל הרגיש דחף בלתי נשלט מניע את רגליו מאליהן. הוא לא אמר מילה. רק פנה והלך במסדרון המוכר, אל חדרו הישן.

הדלת נפתחה בחריקה קלה. אותו ריח ישן של עץ ואבק פגע בנחיריו, ריח של ילדות. הוא עמד בפתח, מביט במיטה, בשולחן, בארון. ואז, מבטו נפל על בבואתו שנשקפה אליו מבעד למראה הישנה. הוא זיהה את דמותו, לבושה בבגדים הזרים של העיר, והרגיש גל של גועל. זו היתה תחפושת. מסכה.

בתנועות מהירות שאלתיאל פשט מעליו את בגדי העיר. הבד הסינתטי, החלקלק, הרגיש פתאום צורב על עורו, והוא לא היה מסוגל לשאת את התחושה אפילו רגע אחד נוסף. הוא לא טרח לקפל את הבגדים. פשוט הניח להם ליפול על הרצפה, ערימה חסרת חיים של מישהו שהוא כבר לא היה.

מיד לאחר מכן, פתח את דלת הארון הישן, והריח המוכר של בגדי הפשתן הנקיים, ריח של שמש ובית, עטף אותו. הוא לבש

את הבגדים, וידו נשלחה מאליה אל כיס המכנסיים שפשט, שהיו מושלכים על הרצפה. פתיל הנאמנות נשלף, והוא חגר אותו למתניו, מהדק את הקשר. היתה זו תחושה של שיבה הביתה, של נשימה עמוקה אחרי שהייה ארוכה מדי מתחת למים.

רק אז, הרשה לעצמו להביט שוב במראה, והפעם, הביטו בו פניו שלו. פניו של שאלתיאל מפעם. האמיתי. זה שתמיד היה שם, מאחורי המסכה הריקה של 'שאולי' הנוצף.

שאלתיאל יצא מחדרו בשקט וחזר אל הסלון. הוריו ואחיו, שישבו ודיברו בשקט, הרימו את מבטם כשנכנס, והבחינו בו. הם ראו אותו עומד שם, לבוש בבגדי הפשתן הפשוטים והמוכרים ופתיל הנאמנות הכחול חגור שוב על מותניו, וההבנה הכתה בהם בעוצמה: זו לא היתה עוד תחפושת... זה היה הוא!

דמעות עלו שוב בעיניה של בשמת, דמעות של שמחה שלמה. אלישיב הביט בבנו הצעיר, ועל פניו עלה חיוך רך, שלא נראה עליהן מזה חודשים ארוכים. עזריאל הרגיש גל של חום מציף את ליבו. הוא הביט באחיו, שאלתיאל, ולראשונה מאז שעזב הרגיש, שהמסע הארוך והמפרך שלו הגיע סוף סוף אל תחנתו האחרונה.

בדיוק אז, הרים אלישיב את מבטו אל החלון. "השמש שוקעת", אמר בקול שקט. "הגיע הזמן ל'שעת המלך'". הוא הביט בשאלתיאל, ובמבטו שאלה שקטה, הזמנה.

תשובתו של שאלתיאל, לא הגיעה במילים. הוא פשוט צעד צעד אחד קדימה, והצטרף אליהם. כך, הם יצאו ביחד אל הכיכר, ארבע דמויות צועדות בדמדומי הערב.

הופעתו של שאלתיאל בכיכר, לבוש כבן הכפר, שקט ומהורהר, עוררה התרגשות שקטה. אנשים שהכירו אותו כל חייו הביטו בו, תחילה בהפתעה, ואז בחיוך חם. טפיחות קלות על שכמו, לחישות של 'ברוך שובך'. הוא הרגיש את חום הקהילה עוטף

אותו בקבלה פשוטה, ללא תנאי, שהיתה זרה כל כך לעולם ממנו שב.

כשהגיע הרגע, ושקט ירד על הכיכר, שאלתיאל עצם את עיניו. המלמול החרישי שעלה מהקהל עטף אותו, והפעם הוא לא נשמע כרחש חיצוני ומעיק, אלא כהמיה חמה ומנחמת, קול של שורשים עתיקים שהוא שב ונטמע בהם. המילים העתיקות, שאותן מלמל בעבר מן השפה ולחוץ, כבר לא היו לו זרות. הן בקעו כעת מתוך ליבו. אולי לא היו שלמות, אולי מעט מהוססות, אך לראשונה, הן היו שלו. רוחו לא שוטטה עוד אל האופק הרחוק. היא נחה במקומה, כאן, בכיכר, עטופה בשקט של הבית.

כשחזרו מהכיכר, שאלתיאל ניגש אל הפסנתר הגדול שבסלון. הוא הסיר מעליו את הסדין המאובק, התיישב, הניח את אצבעותיו על הקלידים המוכרים...

והחל לנגן.

זו לא היתה מנגינה מתוכננת, אלא התפרצות - ניגון שסיפר, לראשונה בכנות, את הסיפור כולו.

הוא פתח בצלילים נמוכים, מהוססים, מלאי כאב ובלבול - צלילי הכפר כפי ששאלתיאל חווה אותו לפני שעזב: תחושת המחנק והגעגוע למשהו אחר.

אולם אז, המנגינה השתנתה באחת. היא הפכה מהירה, נוצצת, סוערת - מנגינת הפיתוי של העיר, ההבטחה לגדולה, ההצלחה המסחררת של 'שאולי'. אך הזוהר היה קצר מועד. הצלילים הפכו טכניים, ריקים, עד שלבסוף התרסקו לתוך אקורד צורם אחד, בודד, זעקה של שבר.

ומתוך הדממה שאחרי השבר, החלה לעלות מלודיה חדשה. היא היתה פשוטה, טהורה, מהוססת בתחילה, אך הולכת ומתחזקת. ניגון של געגוע אמיתי, ניגון של שיבה הביתה. המשפחה כולה

עמדה סביבו והקשיבה בדממה, ונדמה היה כי רק כעת הבינה עד תום, ללא מילים, את עומק המסע שעבר.

דני הניע את המשאית בזעם, צמיגיה חורקים על אבני הסמטה. הוא נהג שעות, חסר מטרה, נסחף בזרם התנועה האינסופי של העיר. ההשפלה צרבה בו. הם חדרו למקום היחיד שהיה שלו ושל אביו, המקום הבטוח, והפכו אותו לזירת משפט.

השמש החלה לשקוע, צובעת את קצוות גורדי השחקים בכתום, והעיר הדליקה את אורותיה. הוא חלף על פני מרכזי הקניות הנוצצים, ראה את גורדי השחקים נוגעים בשמי הלילה. אורות הניאון החליקו על פניו, וההמולה המוכרת של העיר לחשה על אזנו שתחושת המרמור שבליבו מוצדקת. הוא, שניסה בסך הכול להציל את שאלתיאל מעתיד אפור של עבודת פרך, הואשם לפתע בכל חוליי העולם.

אך מתחת לכל הכעס, ריחפה תמונה אחת שלא הרפתה ממנו - תמונתו של אביו, עומד במאפייה, שותק, ועל פניו הבעה של כאב עמוק ומטלטל. המבט הזה רדף אותו, צורב יותר מכל האשמה שהטיחו בו האחרים. זה לא היה רק התסכול על כך שסודותיו נחשפו; זו היתה ההבנה המרה שאכזב את האדם היחיד שדעתו היתה חשובה לו באמת.

ואל תוך השקט המעיק הזה, כשההמולה שבחוץ כבר לא הצליחה להשתיק את הרעש שבפנים, חדר קול אחר, שקט וצורב. קולו של שאלתיאל: "אתה אמרת לי שהעיר תיתן לי הכול... אבל היא רק לקחה".

היא רק לקחה.

המשפט הזה החל לכרסם בו, מהדהד בשקט שבין צפירה לצפירה. הוא הביט בידיו האוחזות בהגה, ידיים של איש עמל

שהצליח. הוא חשב על הדירה המפוארת שלו, על הכבוד לו זכה בין מכריו. כל אלה, היו סמלי הניצחון שלו.

אבל לראשונה, עלתה בו שאלה חדשה, מטרידה. אם העיר לקחה משאלתיאל את כישרונו, מה היא לקחה ממנו, מדני? הוא ניסה להיזכר בדני של פעם, הנער שעזב את הכפר עם חלומות גדולים, אך הזיכרון היה חמקמק, רחוק, כמו סיפור על אדם אחר.

הוא הבין פתאום, בבהירות מצמיתה. העיר לקחה כל פיסת 'דני' שהיתה אי פעם, והחליפה אותה בדמות אחרת, דמות שעסוקה במרדף בלתי פוסק אחרי עוד הצלחה, עוד עסקה, עוד ריגוש.

החייבוטים קרעו אותו. צד אחד בתוכו רצה לדרוך על דוושת הגז, להגביר את המוזיקה, ולחזור לשגרה. להתעלם, ולשכנע את עצמו שהכול בסדר. הצד השני כבר לא יכול היה לברוח מהשאלה שנולדה בו. הוא הבין שהעיר לא נתנה לו עושר; היא נתנה לו תיאבון בלתי פוסק לעוד. היא לא נתנה לו שלווה; רק סיפקה לו הסחות דעת. הריקנות, שתמיד הסתתרה מתחת לרעש, החלה לצוף כעת במלוא עוצמתה המאיימת.

הוא חלף על פני מסעדת היוקרה שבה נהג לבקר מדי פעם, כשיכול היה להרשות לעצמו. זו שבה כל מנה נראתה כיצירת אמנות. הוא נזכר בתחושת העליונות שהרגיש כשישב שם, אפוף ביוקרה מצועצעת. אך כעת, לפתע, צץ לנגד עיניו החשבון שהוגש תמיד בסוף... "בשביל שעתיים של הנאה מתנשאת," הרהר, "הייתי צריך לעבוד שבוע, לרדוף אחרי כסף... העיר נתנה לי ארוחה, אבל לקחה את שלווה הנפש שלי! אז היא נתנה או לקחה?".

בהמשך הדרך, כרזת ענק הבזיקה מולו באורות ניאון. אמן צעיר חדש, 'הדבר הגדול הבא', הביט בו מהכרזה במבט דרמטי. דני נזכר בהתרגשות שליוותה אותו בעת שעקב אחרי בנייתו של

המותג 'שאולי', ולפתע הבין שהוא היה בסך הכול צרכן של ריגוש. חלק מהקהל, ששימש כניצב בתפאורה שהעיר היתה זקוקה לה כדי לטפח את הרכש החדש שלה. הקהל, היה המכונה שלכדה את שאלתיאל, והוא היה חלק ממנו. הדלק - לא הנהג. "אז העיר נתנה או לקחה?" לא הצליח להתאפק מלשאול את עצמו.

לבסוף חזר אל דירתו הריקה. הוא עמד מול חלון הענק, משקיף על אורות העיר. הספות המעוצבות נראו לו קרות ומנוכרות. המטבח המשוכלל לא הציע חום, רק פונקציונליות אדישה. הוא הבין שבמשך שנים כה רבות שימש כצרכן מושלם, בעיר של צרכנים, שנועדו כדי להעצים את כוחה של העיר. כאן, בשקט המצמית של הכלוב המוזהב שלו, התשובה כבר היתה ברורה לו עד כאב: "העיר רק לקחה!".

התשובה היתה חדה וברורה, אך לא הביאה עמה נחמה. כי אם העיר היא שקר, מהי האמת? הכפר? הוא זכר היטב את תחושת המחנק, את הציפיות, את המסגרת הנוקשה. "גם הכפר לוקח", לחש לעצמו בניסיון נואש להצדיק את בחירותיו, "הוא לוקח את החירות, את השאיפות, את הייחודיות, ומה הוא נותן בתמורה?".

אבל אז, מבעד לסדק שנוצר בחומה שבנה סביב ליבו, חדרה דמותו של אביו. איש של הכפר בכל איבריו וגידיו, אך שלם, שקט, שליו ומאושר כל כך. האושר הזה לא היה תיאוריה; הוא היה עובדה חיה, הוכחה מכרעת שהפריכה את כל מה שניסה לספר לעצמו. אבא שלו קיבל מהכפר משהו, שהוא, דני, אחרי עשרות שנים בעיר, לא יכול אפילו לחלום עליו.

לרגע אחד, ההגנות שלו קרסו. הוא הרגיש את כובד האמת מאיים לרסק אותו. האם ייתכן שכל השנים האלה... הוא פשוט טעה? שהאושר הזה, שתמיד זלזל בו, הוא בעצם הדבר האמיתי, האוצר שהוא עצמו ויתר עליו? המחשבה היתה בלתי נסבלת. היא איימה להפוך את כל חייו, את כל הצלחותיו בעיר, לבדיחה עצובה, לבזבוז טראגי.

אולם אז, מתוך הצורך הנואש להיאחז במשהו, להצדיק את דרכו, דני מצא את הפרצה, את ההסבר היחיד שאפשר לו להמשיך ולעמוד על רגליו. "כן", אמר לעצמו בהקלה מסוימת, כמי שנאחז בקרש הצלה, "אבא מאושר כי הוא לא מכיר דרך אחרת. הוא מעולם לא טעם את מה שיש לעיר להציע, ולכן הוא יכול להסתפק במעט שהכפר נותן".

אך ההקלה היתה רגעית בלבד. הוא נאחז בקרש ההצלה הזו, אך ידע היטב שהעץ רקוב. המילים הציעו לו נחמה של שקר, אולם ליבו סירב להשתכנע. בתוך תוכו הבין, שההצדקה הזו לא תוכל להחזיק מעמד זמן רב.

דני מצא את עצמו תלוי בחלל הריק שנוצר אחרי הקרב הפנימי, מותש ומבולבל. הגבולות היטשטשו. העיר, שפעם היתה האמת הברורה שלו, התגלתה כשקר מבריק. הכפר, שתמיד היה בעיניו שקר מתוק ותמים, נשא פתאום ניחוח של אמת אפשרית. כל הוודאיות שעליהן בנה את חייו התמוטטו, והוא נותר אבוד במבוך של הצדקות סותרות, לא יודע עוד להבחין בין האמת שחש לרגע, לבין השקר שהיה זקוק לו כדי לשרוד.

באותו הלילה, שאלתיאל ישן באמת. לא שינה טרופה ורדופה של בריחה, כמו בחודשים האחרונים בעיר. זו היתה מנוחה פשוטה, עמוקה, של גוף ונפש שסוף סוף מצאו את מקומם. השקט של הכפר חדר אל חלומותיו והרגיע אותם.

עם אור ראשון, התעורר שאלתיאל לקול ציוץ הציפורים, צליל כה פשוט וזר עד שכמעט גרם לו לבכות. אחרי 'שעת המלך' של הבוקר, התיישבה המשפחה כולה לארוחה שקטה. כל פרוסה מהלחם הטרי שאפתה בשמת, היתה בעלת טעם של ברכה, טעם נקי ואמיתי, ושאלתיאל הרגיש שהוא ממלא את את כל החללים שהעיר פערה בנפשו.

הטעם הפשוט הזה הזכיר לו, ללא מילים, מהו הצעד הבא שעליו לעשות. הוא הרים את מבטו אל אביו.

“אבא,“ אמר בשקט, “אתמול במאפייה, אמרת... שכשאחזור, נמצא יחד את הדרך...”.

אלישיב הרים את מבטו, ובעיניו נצץ אור שלא נראה בהן זמן רב, אור של תקווה שהפכה לתוכנית. הוא הניח את המגילה, וסימן לבנו לשבת לידו. “חשבתי על זה כל הלילה, שאלתיאל,“ אמר, וקולו היה מלא חום. “אנשי הכפר שלנו... הם אנשים טובים, עובדי המלך. אבל לפעמים, מתוך שגרה, העשייה מאבדת את נשמתה, והלב נרדם מעט”.

הוא רכן לעבר שאלתיאל. “המתנה שלך, הניגון שלך... הם יכולים להעיר את הלבבות האלה מחדש. אני הייתי מציע, לקיים ערב מיוחד, ‘ערב התעוררות’ לנשמה. לא בשביל תשואות, אלא בשביל המלך. כדי לעורר את הנשמה לקראתו, להזכיר לכולנו בשביל מה ולמה אנחנו, בעצם, עובדים”.

שאלתיאל הקשיב, והרעיון הכה בו בעוצמה. לא עוד הופעה שנועדה למכור, אלא נגינה שנועדה לתת. הוא הבין פתאום, בבהירות חדשה, את מה שאוריאל ואביו אמרו לו שם, במאפייה. הוא הפנים לעומק את מהות המושג ‘צינור’.

המילה הזאת, שפעם חנקה אותו, קיבלה לפתע משמעות חדשה, משחררת: היא כבר לא הרגישה כמו מחיקה של ה’אני’ הפנימי, אלא דווקא הדגשה שלו, באופן השלם והטהור ביותר. השתוקקות עזה התעוררה בו להיות הצינור הזה, להעביר את קולו של המלך - באמצעות המתנה הייחודית שנתן לו.

“אני מוכן,“ אמר בשקט, וזו היתה יותר מהסכמה. זו היתה הצהרה.

ההצהרה השקטה הזו נותרה תלויה באוויר לרגע. אלישיב הביט בבנו בגאווה בלתי מוסתרת, ואז פנה אל כולם. “אם כך,“ אמר,

וקולו היה עליז, "נעשה זאת. לא משהו גדול או מפואר, הוסיף, "אלא משהו פשוט ואמיתי, כמו שאנחנו". עיניה של בשמת, שישבה בצד והקשיבה בשקט, הצטעפו בדמעות. "אני אכתוב את המודעות," אמרה, וקולה היה מלא בהתרגשות. "ואני אתלה אותן," השלים עזריאל.

ההכנות היו צנועות, מלאות באהבה שקטה. בשמת ישבה ליד שולחן המטבח, ובידה חרושת הקמטים, כתבה בכתב ידה הנאה כמה מודעות פשוטות על דפי נייר.

עזריאל לקח את הדפים, ויצא אל רחובות הכפר. הוא תלה אותם במקומות המרכזיים - על לוח המודעות הישן שליד הבאר, ועל דלת העץ של המכולת של יחזקאל.

היוזמה המפתיעה עוררה שיח שקט; אנשים עצרו ליד המודעות, קראו, והחליפו ביניהם מבטים של פליאה ועניין. הרעיון ששאלתיאל, הנער האבוד, לא רק חזר, אלא עומד לנגן עבורם, נגע בליבם. רחש של ציפייה חמה החל לעבור בכפר.

שאלתיאל, מצידו, לא התכונן כלל. לא ניגש לפסנתר כדי לערוך חזרות. הוא ידע שכל ניסיון לתכנן, יהרוס את האמת של הרגע.

במקום זאת, יצא להליכות ארוכות בפרדס, נושם את ריח ההדרים והאדמה הלחה. הוא הקשיב לרוח, לציפורים, לשקט. הניח למנגינה של הכפר למלא אותו מחדש, בידיעה שכשהרגע יגיע, הניגון הנכון יפרוץ מתוכו.

למחרת, הגיעה משאיתו החדשה של דני לכפר. זו היתה נסיעת עבודה שגרתית, אך הוא היה מתוח, מקווה לסיים את המשלוח במהירות מבלי להתקל באף אחד מבני משפחתו של אלישיב. הוא החנה את המשאית ליד המכולת של יחזקאל, וירד כדי לפרוק סחורה.

בזמן שהניח את הארגזים ליד פתח החנות, עיניו נפלו על דף נייר פשוט שתלוי היה על דלת העץ. הוא התקרב וקרא את המילים, שהיו כתובות בכתב יד פשוט וברור: "ערב של ניגון והתעוררות הנשמה יתקיים ביום חמישי בערב בכיכר, בהשתתפות שאלתיאל בן אלישיב. הציבור מוזמן".

הוא קרא את השם 'שאלתיאל' פעם, ועוד פעם. המילים הפשוטות האלה פערו סדק עמוק ביסודות עולמו. כל ההצדקות שבנה לעצמו, כל התיאוריות על כך שהכפר הוא מקום חונק וחסר השראה, התנפצו לרסיסים מול המודעה הזו. התברר, שדווקא בכפר, השכילו להפוך את הנגינה של שאלתיאל, זו שהוא, דני, זיהה ככרטיס כניסה לעולם הגדול - למשהו עמוק ואמיתי הרבה יותר. 'התעוררות לנשמה'.

דני סיים את עבודתו באופן מכני, מוחו מרוקן ממחשבות, נפרד מיחזקאל וחזר למשאתו. בכיסא הנהג, ישב דקות ארוכות מבלי להתניע, מבטו בוהה קדימה אל הרחוב הריק.

סערה התחוללה בתוכו.

תחילה, היתה זו סקרנות פשוטה. הוא ניסה לדמיין את המעמד: שאלתיאל, 'שאולי' לשעבר, מנגן בכיכר הכפר. לא על במה נוצצת, לא עבור מבקרים חשובים, אלא עבור חקלאים ובעלי מלאכה. הרעיון היה כל כך זר, כל כך הפוך מכל מה שהכיר, עד שהוא הרגיש דחף פשוט להיות שם, לראות במו עיניו את המחזה הבלתי אפשרי הזה.

אך מיד אחרי הסקרנות, הגיע הפחד. המחשבה להגיע לערב הזה, להסתכן במפגש נוסף עם אלישיב ובניו אחרי העימות במאפייה, עוררה בו חלחלה. הוא דמיין את המבטים שלהם, את השתיקה המאשימה, וכל גופו התכווץ. "עזוב את זה", לחש לו קול ההיגיון, "אין לך מה לחפש שם. זה רק יכאב יותר".

אלא שמול הפחד, התייצבה שאלה אחת, נוקבת ודחופה. הוא כבר ידע שהעיר היא שקר; כעת, הוא היה חייב לברר האם הכפר

הוא האמת. האם האושר השקט שראה על פניו של אביו הוא אכן אוצר אמיתי, או רק אשליה תמימה של מי שלא טעם עולם אחר? כי אם העיר היא שקר, אבל הכפר גם הוא אשליה - הרי שבין שתי אשליות, הוא יוכל להסתפק בכך שבחר לפחות בזו הנוצצת.

דני הבין שהתשובה לשאלה הזו לא תימצא במחשבות או בתיאוריות. היא תימצא שם, בכיכר, מגולמת בנגינתו של שאלתיאל.

הנער הזה הלא היה התוצר הטהור ביותר של הכפר, שהגיע אל הפסגה הזוהרת ביותר של העיר. הוא טעם את שני העולמות במלואם, ולכן, הוא זה שמחזיק בידו את התשובה לשאלה שקרעה אותו מבפנים. התשובה לא תיאמר במילים; היא תתנגן. המוזיקה שתפרוץ ממנו בערב הזה, אחרי כל מה שעבר, תחשוף את האמת כולה: האם מצא אוצר אמיתי בכפר, או שמא הוא בסך הכול החליף אשליה אחת באחרת.

זה כבר לא היה עניין של סקרנות. זה היה צורך קיומי. הצורך לדעת, גם במחיר ההשפלה, היה חזק מהפחד.

כך, אחרי רגע של התלבטות, הוציא דני מתא הכפפות יומן קטן ומהוה, ופתח אותו בתאריך המיועד - יום חמישי הקרוב. ידו רעדה קלות כשהחזיק בעט. הוא הביט בדף הריק, ואז, בתנועה חדה, כתב לאורכו מילה אחת, החלטית וסופית:

"תפוס"

מעגל שנסגר

הימים שקדמו לערב המיועד היו טעונים במתח שקט. שאלתיאל המשיך בהליכותיו הארוכות בפרדס, מתחבר מחדש למנגינה הפנימית שלו, אך ככל שהתקרב המועד, ניכרה בו דריכות עצורה. זו לא היתה חרדת במה של אמן העתיד לעמוד בפני קהל, אלא חשש של נשמה חשופה העומדת בפני מבחן האמת.

במקביל, במרחק שנות אור משם, ישב דני במשרדו והביט ביומנו. המילה 'תפוס', שכתב הוא עצמו, נראתה לו זרה, כמו החלטה של אדם אחר. הוא נאבק בעצמו, משנה את דעתו עשרות פעמים. אך כשיצא לבסוף, ביום חמישי אחר הצהריים, והתניע את משאיתו - ידע, בניגוד לכל היגיון, שפניו מועדות אל הכפר.

הערב ירד ברכות, צובע את השמיים בגוונים של סגול עמוק. פנסים בודדים נדלקו לאורך הכביש הסלול, ואור חם בקע מחלונות הבתים. האוויר היה קריר ונקי, נושא עמו ניחוח של פריחה לילית וצמחי תבלין מהגינות המטופחות.

בכיכר המרכזית, ליד באר האבן הדוממת, שררה אווירה של ציפייה דרוכה. אנשים החלו להתאסף לאיטם, ברחש שקט של

קהילה המתכנסת אל תוך עצמה. הם ישבו על ספסלי האבן, על שפת הבאר, וחלקם הביאו כיסאות מתקפלים מבתיים. במרכז הרחבה, מואר באור רך שנשפך מפנס סמוך, עמד הפסנתר הישן שנלקח מביתו של אלישיב, ממתין.

שאלתיאל הגיע, מלווה באביו, באמו ובאחיו. הוא היה לבוש בבגדי הפשתן הפשוטים של הכפר, ופתיל הנאמנות היה חגור למותניו. הוא לא נראה כמו 'כוכב' שעולה לבמה, אלא כבן הקהילה שהגיע למלא את תפקידו. הוא בירך לשלום את שכניו, החזיר חיוך מהוסס לילד שנופף לו, וניגש אל הפסנתר. משפחתו התיישבה בסמוך לו, מלווה אותו במבטים מלאי התרגשות וחשש.

הוא התיישב, הניח את אצבעותיו על הקלידים, ועצם את עיניו. ברגע זה, לא חשב על תווים, וגם לא על הקהל שהקיף אותו. הוא חשב רק על הדרך שעבר. ועל המלך.

הצלילים הראשונים שבקעו מהפסנתר היו פשוטים ומוכרים, מנגינה עתיקה של הכפר שכל אחד מהנוכחים זמזם פעם בליבו. שאלתיאל ניגן אותה ברכות, באיפוק, מניח לצלילים המוכרים לחבר את כל הלבבות יחד.

אך אז, המנגינה החלה להשתנות. היא הפכה עמוקה יותר, מורכבת יותר. שאלתיאל שזר בתוכה צלילים של חיפוש, של כמיהה, של שאלות נוקבות על משמעות העבודה והשגרה. ולבסוף, מתוך התהייה והחיפוש, בקעה מנגינה חדשה, עוצמתית ומלאת אור. זה כבר לא היה ניגון של כאב או געגוע, אלא ניגון של התקרבות. ניגון של התעוררות, של הודיה, של שמחה פשוטה על הזכות לעבוד את המלך.

הנוכחים בכיכר לא הכירו את סיפורו של שאלתיאל. הם לא יכלו לדעת על מאפיינה בסמטה שקטה, או על עימותים כואבים מאחורי הקלעים של היכלי תהילה. אבל הם הבינו את שפת הלב.

ליבם הרגיש את המסע, המסע שלהם. הניגון של שאלתיאל לא סיפר להם סיפור זר; הוא העיר את הסיפור שהיה חבוי בלב של כל אחד מהם.

כשהצליל האחרון דעך אל תוך השקט, איש לא מחא כפיים. הכיכר כולה היתה שרויה בדממה עמוקה, רוטטת. הניגון לא הסתיים; הוא רק עבר מהפסנתר אל תוך ליבם של אנשי הכפר.

בדיוק כשהצליל הראשון בקע מהפסנתר, המשאית של דני הגיעה אל הכניסה לכפר. הוא החנה אותה במרחק מה מהכיכר, במקום חשוך בו לא יבחינו בה, וירד אל תוך הדממה. הוא נע בין הצללים, כצופה זר, מתגנב חרש אל עברו שלו. לבסוף, נעמד בקצה הכיכר, מאחורי גזעו הרחב של עץ אקליפטוס, והקשיב לצלילים. הוא לא בא לחפש נחמה; הוא בא לקבל תשובה.

זיכרון ישן, חד וצורב, עלה בו. לעיני רוחו ראה את עצמו כנער צעיר, עומד מול אביו, אוריאל, ומכריז שהוא עוזב. הוא זכר את המבט הכואב שקיבל בתגובה, מבט שאמר בלי מילים: "אתה טועה, ילד. אתה מוותר על האוצר האמיתי".

מאותו הרגע ואילך, הבין לפתע, כל חייו בעיר, כל הצלחה, כל הישג, נועדו לשמש תשובה לאותו מבט. הם היו ניסיון בלתי פוסק להוכיח, בעיקר לעצמו, שהוא בחר נכון.

דמותם של אלישיב ובניו תמיד ערערה את הביטחון הזה. הוא ראה בהם אושר שקט, שלם, והקנאה כרסמה בו. כששמע לראשונה את נגינתו של שאלתיאל, זיהה לא רק כישרון, אלא הזדמנות - הזדמנות בעבורו, להכריע את הוויכוח הישן והאילם שניהל מול עברו. אם יצליח לקחת את התוצר הטהור ביותר של הכפר, ולהוכיח שיפרח באמת רק באדמת העיר - זו תהיה ההוכחה הניצחת.

הצלחתו של שאלתיאל, הבין דני בדיעבד, לא היתה מטרה כשלעצמה; היא נועדה להיות ההוכחה הפרטית שלו, לכך שבחר נכון.

אך כעת, כשהביט בכיכר, נחשפה לעיניו תמונת ההפסד שלו. הוא ראה את שאלתיאל יושב ליד הפסנתר, והבין שזה כבר לא האושר התמים והמיושן של אביו; זה האושר של נער שהוא עצמו הוביל אל הפסגה הנוצצת ביותר של העיר.

הנער הזה, שהחזיק בידיו את כל מה שדני האמין בו, בחר להשליך את הכול ולחזור לכאן, אל כיכר האבן השקטה - מתוך הבנה שכאן נמצא משהו בעל ערך רב יותר.

הנגינה ששטפה את הכיכר לא היתה סתם מנגינה יפה. עבור דני, היא היתה פסקול התבוסה. כל תו היה הוכחה ניצחת לכך שאביו צדק - והוא טעה. שיש לכפר, ותמיד היה לו, משהו שהעיר לעולם לא תוכל להציע. משהו שלו, לעולם לא יהיה.

הוא לא נשבה בקסם; הוא התרסק אל תוך אמת שלא יכול היה עוד להכחיש. חומת ההצדקה העצמית שבנה סביב ליבו במשך עשרות שנים התנפצה לרסיסים. הוא מצא את עצמו נשען על גזע העץ המחוספס, גופו רועד, ודמעות חמות - הראשונות מזה שנים - החלו זולגות על פניו.

לא דמעות של עצב, אלא דמעות צורבות של קנאה, של חרטה, ושל געגוע עמוק לחיים אחרים, חיים שהוא עצמו השליך מאחור.

דני נותר מאחורי העץ, קפוא, לא מזיז שריר. הוא הקשיב לנגינה עד לצליל האחרון, מכריח את עצמו לחזות בתבוסתו עד תום. הוא צפה בדממה הרוטטת שאחרי, שקט שהיה שונה כל כך מהריקנות השקטה שאחרי מופע בעיר.

לנגד עיניו ראה אנשים שמחוברים למקור של אושר אמיתי. הוא זיהה את השלווה על פניו של שאלתיאל, שלווה אמת של מי שמצא את מקומו. הוא ראה את הגאווה השקטה על פניו של אלישיב, גאווה של אב שרואה את בנו צועד בדרך הנכונה.

הוא ראה מולו עולם שלם של משמעות, של תכלית, והבין שכל ההצלחה שלו בעיר היא רק תחליף ריק ונוצץ לדבר האמיתי הזה.

הקנאה היתה תחושה פיזית, חלל קר שהתפשט בחזהו. קנאה על מה שהיה להם, ולו לא. להם היתה אמת להיאחז בה, ואילו לו? היתה דירת פאר... הוא הבין בבהירות מצמיתה, שעשה את העסקה הגרועה ביותר.

אחרי שאחרוני אנשי הכפר התפזרו, ואלישיב ובניו החלו לאסוף את הכיסאות - דני עזב את מקום המסתור שלו, חוזר על עקבותיו בדממה בין הצללים. הוא לא מיהר לשום מקום. פשוט הלך ברחובות הריקים של הכפר, והתמונות שראה בכיכר הדהדו בראשו. הריקנות שבתוכו לא היתה עוד בגדר חשד; היא היתה וודאות כואבת.

הוא חזר למשאית שלו, התיישב בכיסא הנהג, ובהה דרך השמשה הקדמית. השאלה כבר לא היתה "מה העיר נתנה לי?", או "האם יש אושר אמיתי בכפר". את התשובה על השאלות הללו כבר גילה בבהירות מצמיתה. השאלה היחידה שנותרה היתה, "מה עכשיו?".

היה ברור לו, שאינו יכול לחזור אל הדירה הנוצצת אך הריקה שלו. הוא לא היה מסוגל לחזור למרדף הבלתי פוסק. היתה רק נקודה אחת בעולם, הבין, שבה אולי ימצא מזור לנפשו, גם אם זה יהיה כרוך בכאב.

הוא התניע את מנוע המשאית, ובלי מחשבה נוספת, סובב את ההגה אל הכביש הראשי המוביל בחזרה אל העיר. היעד שלו היה ברור: סמטת התנור.

כשהגיע אל המאפייה, העיר כבר היתה שרויה בשקט העמוק שלפני עלות השחר. הרחובות היו ריקים, הפנסים הפיצו אור כתום וקר. הוא עמד מול דלת העץ, אותה דלת שממנה ברח בבושת פנים זה לא מכבר, והיסס.

לבסוף, דפק בעדינות.

כעבור רגע, נשמע רחש מבפנים, הדלת נפתחה בחריקה קלה, ואלומת אור חמה נשפכה אל חשכת הסמטה. אוריאל עמד בפתח, עיניו מצומצמות, מנסה להבין מי העיר אותו בשעה כה מאוחרת.

ואז, מבטו נפל על הדמות שמולו. לרגע אחד, העולם עצר. העייפות נעלמה מפניו, והתהייה התחלפה בתדהמה דוממת.

זה היה דני. אבל לא דני כפי שהיה בעשרות השנים האחרונות, הסוחר הבטוח בעצמו, אלא דני אחר, אדם שבור שכל חומותיו קרסו. פניו היו חיוורות, עיניו ריקות, וכל יציבתו היתה זעקה אילמת לעזרה.

אוריאל לא שאל דבר. הוא רק פתח את הדלת לרווחה, ופינה לבנו את הדרך פנימה.

הם התיישבו ליד שולחן העץ הגדול, תחת אורה של הנורה הבודדת שהאירה את המאפייה. תחילה, דני לא הצליח להוציא מילה מפיו. הוא רק בהה בכפות ידיו שהיו מונחות על השולחן. לבסוף, הרים את מבטו אל אביו. "הייתי שם הערב," לחש בקול שבור. "בכפר".

אוריאל הניח לו את הזמן למצוא את המילים.

"הם ערכו ערב התעוררות, בכיכר הכפר, ושאלתיאל, הוא... הוא ליווה את הערב הזה בנגינה שלו," המשיך דני, וכל מילה כאילו שקלה טון. "ראיתי אותו... מנגן. וראיתי אותם... את כל אנשי הכפר... מקשיבים. ואת אלישיב, אביו, יושב שם, ועל פניו מבט כזה... מבט של שלוה, של אושר".

דני עצר, בולע את רוקו. "כל השנים האלה, אבא... סיפרתי לעצמי סיפור. שהם טועים ואני צודק. שהכפר חונק, והעיר משחררת. אבל הערב... הערב ראיתי משהו אמיתי. משהו שלם. התבוננתי בהצלחה שלי, בכל מה שבניתי בעיר, והרגשתי... שזה כלום. שזה ריק".

דמעה אחת, איטית, זלגה על לחיו. "אני... אני טעיתי, אבא," אמר דני, ובכי סוער פרץ לפתע וטלטל את כל גופו.

אוריאל קם ממקומו באיטיות, הקיף את השולחן, נעמד מאחורי בנו, והניח יד חמה ויציבה על כתפו הרועדת. "הדרך חזרה תמיד קיימת, בני," אמר בשקט, וקולו היה מלא ברגש. "העיקר הוא הרצון האמיתי ללכת בה. לפעמים, דווקא הדרך הארוכה והמפותלת ביותר, היא זו שמביאה אותנו הביתה בסוף. העיקר שחזרת," לחש.

הוא אחז בכתפו של דני ועזר לו לקום, ואז, בתנועה טבעית ופשוטה, משך אותו אליו לחיבוק עז. חיבוק של אבא. עשרות שנים של המתנה וגעגוע שנדחסו לרגע אחד, שקט ומרפא.

הם עמדו כך דקות ארוכות, אב ובנו, מחובקים בדממה. כשנפרדו, הוביל אוריאל את בנו אל השולחן. "שב, דני," אמר ברכות. "נראה לי שזו הולכת להיות שיחה ארוכה".

הזקן ניגש להרתיח מים לתה, ואחרי שהגיש את הספלים המהבילים, הם החלו לדבר. דני החל לפרוק את כל מה שהצטבר בו במשך שנים, את הריקנות, את האשליה, את הכאב; ואילו אוריאל - הקשיב, לא שופט, רק נוכח. אב מאושר שבנו חזר סוף סוף הביתה, גם אם הבית הזה היה מאפייה קטנה בלב הגלות.

אור ראשון של בוקר חדר דרך חלון המאפייה המפויח, מצויר פסי זהב על שולחן העץ הגדול. דני ישב מול אביו, ספל התה,

שהתקרר מזמן, נשכח בין ידי. הם דיברו כל הלילה, בונים גשרים של מילים מעל תהום של שנים.

כשהשחר עלה, ירדה עליהם שתיקה. לא שתיקה מביכה, אלא שתיקה של מיצוי, של הבנה.

עיניו של אוריאל התכסו לפתע בברק לח, ודמעה אחת, איטית וכבדה, זלגה על לחיו חרושת הקמטים. "עשרות שנים, לחש, וקולו נשבר. "עשרות שנים שאני מחכה כאן, בעיר, לרגע הזה... שתחזור".

הווידי השקט הזה, הכאב החשוף של אביו, היכה בדני בעוצמה שלא ציפה לה. הוא לא ראה מולו אב חזק, אלא אדם שנשא משא של שנים, משא שהוא, דני, הניח על כתפיו. תחושת אשמה אדירה הציפה אותו. לפתע הבין, כי את מחיר חייו בעיר, את מחיר הצלחותיו המדומות, אביו היה זה ששילם.

הוא לא ידע איך להכיל את הרגש הזה. המחשבה היחידה שהצליח לגבש במוחו המותש היתה מחשבה של תיקון, של שחרור. אם המשימה של אביו הושלמה, אם ההמתנה הארוכה והמייסרת נגמרה, אז חובתו כעת היא לשחרר אותו.

"אז מה עכשיו, אבא?" שאל לבסוף בקול שקט, קול של אדם שבור שמנסה לעשות את הדבר הנכון היחיד שעולה בדעתו, "תחזור הביתה? לכפר?".

אוריאל הביט בו, ובעיניו היה עצב. "הלוואי, דני. הלוואי". הוא נאנח קלות. "אתה אמנם חזרת, והסיבה העיקרית שבגללה נשארתי כאן... היא כבר לא כפי שהיתה. הקשר בינינו יוכל להשתמר גם משם, מהכפר". הוא השפיל את מבטו.

"אבל המאפייה הזאת..." המשיך, "היא כבר הפכה להיות יותר מסתם מקום. היא שגרירות של הכפר בעיר הזאת. נקודת אור אחרונה למי שמחפש את הדרך. אני לא יכול לנעול את הדלת וללכת. אי אפשר להפקיר את העמדה".

דני הקשיב, ולראשונה הבין שאביו ויתר בשבילו על חלומו, על הכפר שאהב כל כך, אולם מתוך המטרה הזו - צמחה תכלית נוספת, שכבר עומדת בזכות עצמה. שליחות, שהוא לא יוותר עליה.

לפתע, גמלה בו ההחלטה. הוא הרים את מבטו אל אביו, וקולו היה נחוש כשהכריז:

“אז תחזור, אבא. אני... אני אמלא את מקומך”.

אוריאל הביט בו, המום, לא מאמין למשמע אוזניו.

“אני לא אומר את זה מתוך איזה פרץ של נדיבות”, המשיך דני במהירות, וקולו היה מפוכח. הוא השפיל את מבטו אל ידיו, שהיו מונחות על השולחן, ידיים של איש עסקים, זרות כל כך לעולם של בצק וקמח. “אבל אני... אני כבר לא יכול לחזור לכפר. גם אם ארצה, אני כבר לא אדע איך לחיות שם. מצד שני, אני גם לא יכול לחזור אל החיים שהיו לי כאן. הכול מרגיש לי ריק, חסר משמעות”.

הוא הרים את מבטו שוב אל אביו, ובעיניו הופיע ניצוץ של תכלית חדשה. “אני ממילא נשאר בעיר, אבא. אין לי מקום אחר. אז לפחות... תן לי לעשות משהו אמיתי. תן לי להמשיך את מה שבנית פה. תן לי להגשים את החלום שלך לחזור, בזמן שאני מנסה, אולי, להתחיל לכפר על הטעויות שלי. אני לא יודע אם אני ראוי”, סיים, “ואני לא יודע אם אצליח. אבל אני רוצה לנסות. תן לי להמשיך את השליחות הזאת... בשביל שנינו”.

אוריאל הניח לדמעות לזלוג בשקט, ומבטו נח על בנו - על הנער שלשובו ייחל כל השנים. לראשונה, זיהה בעיניו לא רק כאב, אלא גם נכונות.

“הדרך שאתה מציע... היא אולי הדרך הקשה מכולן”, אמר בקול שקט, בוחן את פניו של בנו. “להישאר כאן, בעמדה הזאת, זה לא

רק ללוש בצק. זה להחזיק לבד פתיל דק של אמת בעולם של שקר! אתה בטוח שזה מה שאתה רוצה לעשות?”.

דני לא היסס. קולו היה יציב כשהשיב: “כן, אבא. אני בטוח”.

אוריאל הביט בבנו, אך עדיין, לא מיהר להסכים.

“לפני שאתה מחליט,” אמר, “אתה חייב להבין עד הסוף מה טיבה של המשימה שאתה לוקח על עצמך. המאפיינה הזאת היא לא עסק. היא עמדה. ומי שעומד בעמדה הזאת, הוא נציג של הכפר. הוא חייב לחיות את האמת של הכפר, ולא רק למכור אותה”.

מבטו של אוריאל התמקד בבגדיו של בנו, בנעליו המצוחצחות, בכל מה שסימל את העיר. “זו לא משימה שאפשר לעשות בזהות חצויה. אי אפשר להיות שגריר של הכפר, כשאתה עדיין לובש את מדיה של העיר. זה דורש ויתור מוחלט. בחירה בצד אחד, ורק בו”.

דני הקשיב, והבין את משקל הדברים. הוא הביט בבגדיו, ואז בפניו של אביו, שהיו מוארות באור שקט של אמת בלתי מתפשרת. הוא ידע שהשינוי הפנימי, האמיתי, עוד רחוק ממנו. הוא עדיין מחובר בעבותות לעיר. אך גם ידע שהדרך היחידה בשבילו, להתחיל במסע הארוך הזה – היא דרך המעשה. “אני מבין, אבא, ואני בוחר,” אמר בקול נחרץ, מתחייב למעשה החיצוני, בתקווה שייגיע היום, והאמת הזו תחלחל מן החוץ פנימה.

חיוך רחב עלה על פניו של אוריאל, חיוך ששטף ממנו עשרות שנים של דאגה. “אם כך,” אמר, “ברוך הבא למשמרת. אני אהיה המורה שלך”.

בימים הבאים, אוריאל לימד את דני את סודות המקצוע. זו לא היתה הדרכה טכנית, אלא העברת מורשת. דני, איש המסחר,

למד לראשונה לגעת בחומר, להרגיש את הבצק החי, להבין את שפת התנור. הוא למד את הקצב הפנימי של יצירה שיש בה ברכה, והשקט והריכוז החליפו את הרעש והחיפזון שאפיינו את חייו הקודמים.

מספר ימים לאחר מכן, יצא דני לבדו אל הכפר. הפעם, לא בא לקחת סחורה או לחפש תשובות; הוא בא להכין את הקרקע.

הוא חזר לבית אביו, הבית בו גדל, ונעמד מולו למשך דקות ארוכות. הבית היה שמור, אך דומם. עשבים שוטים צמחו בין אבני השביל, והתריסים היו מוגפים, כמו עיניים עצומות שישנות שנת ישרים ארוכה. הוא פתח את הדלת בחריקה עמומה, וריח של אבק עמד באוויר.

דני החל לעבוד. הוא פתח את כל התריסים, והכניס אל הבית אור ושמש אחרי שנים של חשיכה. הוא איבק את הרהיטים, טאטא את הרצפות, וכיסח את העשבים בחצר. כשהיה משוכנע שהבית מוכן לקראת שובו של אביו, חזר אל העיר.

כשחזר למאפייה בשעת ערב מאוחרת, היה מותש אך נחוש. אוריאל הרים את מבטו, והבחין באבק שעל בגדיו, ובעיקר בהבעה החדשה שעל פניו. "הבית מוכן, אבא," אמר דני בשקט, בלי הקדמות מיותרות. "ניקיתי הכול. הוא מחכה לך".

דמעות עלו בעיניו של הזקן.

"מתי תרצה לחזור אל הכפר?" שאל דני ברכות, וחיוך של שלושה סגירת מעגל עלה על פניו של אוריאל. "מחר," אמר, "מיד כשאסיים את עבודת היום במאפייה, בפעם האחרונה".

למחרת, בשעת צהריים, עמד אוריאל בפתח המאפייה, לבוש בגדי פשתן פשוטים ונקיים שהחליפו את בגדי העבודה היומיומיים שלו, ונראה שליו. מעט חפציו כבר היו ארוזים בתיק בד ישן. הוא הביט בדני שעמד לצידו, ואז שלף מכיסו צרור מפתחות ישן, והושיטו לבנו. "הם שלך כעת," אמר.

דני לקח את המפתחות, והמתכת הקרה הרגישה כבדה ובעלת משמעות בכף ידו. "אני לא יודע אם אהיה טוב כמוך, אבא," אמר בכנות, "אבל אעשה כל מה שאני יכול כדי לשמור על העמדה הזו," הוסיף בחיוך.

אוריאל הניח יד על כתפו. "אל תנסה להיות כמוני, דני. תהיה אתה. המאפייה מעולם לא היתה שלי. היא שייכת למלך, ואתה השומר שלה עכשיו. כל עוד תזכור זאת, תמיד תדע מה לעשות," אמר, ושניהם טיפסו אל תא הנוסעים במשאית.

הנסיעה אל הכפר, היתה שקטה. לא היה זה שקט מתוח או מנוכר, אלא שקט של הבנה, של התרגשות מתוקה. כשהרכב עצר לבסוף ליד הבית, אלישיב, בשמת, עזריאל ושאלתיאל הגיעו לקבל את פניהם.

הם נכנסו כולם ביחד פנימה, אל הבית הנקי והמואר, והתיישבו בסלון. תחושה של שלמות, של מעגל שנסגר, אפפה את החדר. אוריאל הביט סביבו, על ביתו, על בנו שישב לצידו, ובעיניו נצצו דמעות של הכרת תודה.

היתה זו תמונה שלא ניתן היה לדמיין רק שבועות ספורים קודם לכן: אלישיב ובשמת, עזריאל ושאלתיאל, אוריאל ובנו דני, כולם יחד, באותו חדר, והשקט ביניהם אינו שקט של כאב, אלא של שלווה עמוקה.

אלישיב הביט באוריאל, ואז בדני, שישב בצד, מכונס בעצמו. קולו היה מלא התפעלות שקטה. "זה מופלא לראות איך הדברים קשורים זה בזה," אמר לפתע. "אתה, אוריאל, פתחת את ביתך

כדי להיות צינור של חסד עבור הבנים שלי, והמעשה הזה עצמו הוא שפתח את הצינור שדרכו המלך החזיר אליך את בנך שלך”.

דממה של הבנה ירדה על החדר. מבטו של אלישיב נדד אל החלון, שם שמי הערב החלו להאדים. “הגיע הזמן”, אמר בשקט, “לצאת אל הכיכר, ל’שעת המלך”.

כולם קמו, אך דני נותר לשבת, מבטו מושפל. “אני... אני לא חושב שאני יכול”, לחש. “עם הבגדים האלה... אני לא שייך לשם”.

אוריאל ניגש אל ארון עץ ישן שעמד בפינת החדר, פתח אותו, והוציא מתוכו חבילה עטופה בבד פשתן לבן. הוא הניח אותה על ברכיו של בנו. “הבגדים האלה חיכו לך הרבה זמן”, אמר ברוך. “הבגדים של ‘דניאל’”.

דני הרים את מבטו אל אביו, ואז פתח את החבילה. היו שם בגדי פשתן פשוטים ופתיל נאמנות, מקופלים בקפידה. הוא קם, נכנס לחדר הסמוך, וכשיצא כעבור רגע, כבר היה אדם אחר. בגדי הפשתן הבהירים היו מונחים עליו באופן טבעי, ופתיל הנאמנות היה חגור למותניו.

זו לא היתה תחפושת. זו היתה הצהרת כוונות. הוא ידע שאינו חוזר הביתה, אל עצמו, ברגע אחד; הוא ידע שהנפש שלו עדיין לובשת את מדי העיר; אבל המעשה הזה, לבישת הבגדים הפשוטים וחגירת פתיל הנאמנות - היה הצעד הראשון וההכרחי במסע הארוך בחזרה הביתה.

כך, הם יצאו יחד מהבית, קבוצה שקטה בשלוות דמדומי הערב. כשהגיעו לכיכר, היא כבר היתה מלאה באנשי הכפר. רחש של פליאה שקטה עבר בין המתאספים למראה אוריאל, דניאל, אלישיב ובניו, שהופיעו יחדיו. עד מהרה הצטופפו הנוכחים, ופינו להם מקום במעגל.

הם נעמדו כולם, זה לצד זה. שאלתיאל מצא את מקומו בין אביו לאחיו. אוריאל עמד לצידו של אלישיב, ודניאל, לראשונה מזה עשרות שנים, הצטרף גם הוא, לא מפני שליבו כבר היה שלם, אלא מתוך החלטה נחושה להתחיל ללכת בדרך שאולי, יום אחד, תהפוך אותו לכזה.

כשהדממה ירדה, והמלמול החרישי של 'שעת המלך' החל - עזריאל הרגיש את עוצמת הרגע. הוא פקח את עיניו והביט סביבו: על המעגל השלם של קהילת הכפר, ובתוכו, על התמונה המופלאה שנוצרה כמו יש מאין: אחיו, שאלתיאל; הוריו שלווי הנפש; ואוריאל ובנו דניאל - שהשלימו את המעגל.

הוא הרים את מבטו אל מעבר לכיכר, אל צלליתו המוכרת של הארמון הנטוש על הגבעה, שקיבלה צבע ארגמן עמוק באור אחרון של שקיעה. הניגוד היה חד וברור: כאן, למטה, המעגל היה שלם, חי ונושם, מוכן. שם, על הגבעה, הארמון השומם עדיין המתין.

באותו הרגע, הבין. הם עשו את שלהם, השלימו את המסע שהוטל עליהם.

וכעת, לא נותר להם אלא לחכות למלך. **עד שישוב.**

אפילו

זה קרה פתאום.

העיר, אותה מכונה אדירה שידעה ללבוש צורה, להבטיח הבטחות ולסנוור בזוהר - קרסה לפתע אל תוך הריק של עצמה, בדממה.

כלפי חוץ - דבר לא השתנה, אך צלמה של העיר אבד. היא לא מתה; היא נחשפה. הקסם, הפיתוי, ההבטחה שהיו טמונים בכל נים מנימיה - התפוגגו והיו לאין.

הנהמה הקבועה שליוותה אותה תמיד, מקרינה עוצמה וחיים תוססים, נשמעה לפתע אחרת. היא לא דממה. הרעש נותר באותה עוצמה, אך איבד את צלמו. במקום 'המולה', אנשים החלו לשמוע, לראשונה בחייהם, את מה שהיה שם תמיד: גלי קול בתדר כאוטי, שהתנפצו על עור התוף ועוררו תחושה של אלימות ריקה וחסרת פשר.

בראש מגדל הזכוכית הגבוה ביותר, סוחר הביט מבעד לחלון הפנורמי. עיניו תרו לאורך קו הרקיע, מחפשות את אותה תחושת כוח ושאיפה שתמיד קידמה את פניו למראה גורדי השחקים. אך הוא לא מצא אותה. הוא מצמץ, ניסה להתמקד

שוב, אך כל מה שראה היה מסה אדירה של בטון ופלדה הלוחצת על האדמה, אילמת וחסרת תכלית, מעוררת תחושה של כובד מייאש וחסר טעם.

במסעדת היוקרה הסמוכה, סועד הביט במנה שהונחה לפניו, יצירת אמנות קולינרית. הוא חיפש את הציפיה לטעם המתוחכם, אך לנגד עיניו הוא ראה רק חומרי גלם יקרים שעברו תהליך מורכב, מסודרים באופן מלאכותי על צלחת חרסונה. התיאבון נעלם; נותרה רק תחושה מטרידה של רעב ביולוגי.

ברחוב הסמוך, איש עסקים עשיר עצר ליד חלון הראווה של סוכנות רכבי היוקרה, מצפה לחוש את פרץ ההתרגשות המוכר למראה מכונית הספורט הנוצצת. הוא התקרב, הטה את ראשו, מנסה לתפוס את האור בזווית הנכונה, אך ראה רק פח מעוות, מנוע וגלגלי גומי, שעוררו תחושה של אדישות קרה.

בכיכר העיר, קהל עמד מול מסך הענק, שהציג פעם את פניו של כוכב. הם ציפו לראות את דמותו הקסומה, אך הם לא ראו עוד דמות. הם ראו, לראשונה, את מה שהיה שם תמיד: מקבץ מהבהב של נקודות אור צבעוניות, אדומות, ירוקות וכחולות, מסודרות ברשת צפופה. המראה הטכני והמפורק הזה עורר בהם תחושה של זיוף קר ומביך.

אנשים הסתובבו ברחובות המוכרים, מנסים למצוא נקודת אחיזה, שריד של העולם שהכירו, אך הרגישו זרים. הם היו מוקפים בעולמם, אך התחושה היתה - כאילו התעוררו ליקום אחר, שאת שפתו לא הבינו.

הם נותרו גופים פיזיים בעולם פיזי, והבינו לראשונה, באימה שקטה, שזה כל מה שהיה שם תמיד - - -

זה קרה פתאום.

הארמון שעל ראש הגבעה, שעמד נטוש מדורי דורות, שערי נעולים, עד שאיש מזקני הכפר לא הכיר מי שראה אותם פתוחים אי פעם - הואר לפתע באור יקרות. אור מסוג חדש, שלא נראה כמוותו מעולם.

אור רך, זהוב, עוצמתי, שמילא את הכול בנוכחות שקטה. אור ממשי, מוחשי, מתוק, שחדר פנימה. אור שלא נלחם בצללים; אלא רק הבהיר שהם מעולם לא היו יותר מחלום. החושך לא הובס; הוא התפוגג. כמו זיכרון רחוק של סיוט ברגע הראשון של בוקר - בוקר שתמיד היה שם.

האור הזה היה תשובה. הוא לא ענה במילים; הוא היה התשובה בעצמה. שאלות של חיים שלמים, של דורות, תהיות, לבטים, אי הבנות - הכול נמס ונעלם בתוך הבהירות המוחלטת הזו. לא היו עוד ספקות. נותרה רק ודאות אחת, שלווה ומוחלטת: המלך כאן. הוא היה תמיד, הוא יהיה תמיד, והוא אחד ואין בלתי.

העולם עצר את נשימתו באחת. ציפור לא צייצה, הרוח דממה. איש לא הוציא הגה. עיניים נקרעו בהשתאות, לבבות החסירו פעימה. ואז, פרצה הלחישה. היא החלה כהמיה שקטה, מפה לאוזן, מבית לבית. זקנים הזילו דמעות התרגשות, וחיוך של וודאות עלה על פניהם של הצעירים. "הוא חזר", לחשו איש לרעהו. "ידעתי", הדדהה התשובה, "תמיד ידעתי". "אמרתי לכם!" קרא משהו שלישי, קולו רועד, "אמרתי לכם שהוא ישוב!".

אנשי הכפר החלו יוצאים מבתיהם, נמשכים אל מקור האור. כשהרימו את עיניהם אל הגבעה, ראו את מה שחיכו לו חיים שלמים: הארמון, שהיה תמיד צללית חשוכה ואילמת, קרן באותו זוהר שאין לתאר. והשערים... השערים, שהיו נעולים וחתומים במשך דורות, עמדו פתוחים לרווחה.

הם יצאו לקראתו, לקראת המלך ששב.

בתחילה היו אלו אחדים, ואז עשרות, שהפכו למאות. דבוקה אחת, גוש של מאמינים, של נאמנים, של אלו שחיכו תמיד, שידעו שהמלך יגיע. רגליהם נשאו אותם במעלה השביל אל הארמון, אל האור המזמין, אל המתיקות הבלתי נתפסת, אל המלך, שסוף סוף - - -

חזר.

- - - הם נותרו גופים פיזיים בעולם פיזי, אבודים, לכודים בתוך הבטחה שמעולם לא היה בה דבר. לא היתה עוד מטרה, לא היתה שאיפה. רק הריקנות נשארה.

ואז, אל תוך החלל הזה, חדר האור.

הוא לא הגיע כהבזק, אלא כגאות שקטה. שוטף את הרחובות, לא כדי להאיר את הבניינים חסרי הצלם, אלא כדי למלא את הריק שהותירו. הוא לא הבטיח דבר; הוא רק היה. נוכחות בהירה, חמה, מוחשית ומתוקה.

כשהאור הזה נגע בהם, עיניהם נעצמו מאליהן. לא משום שהיה מסנוור, אלא משום שהם לא יכלו עוד להישיר מבט. בתוך הבהירות השקטה הזו, הם הבינו. שהמלך חזר. שהוא היה שם תמיד. שהם טעו, לאורך כל הדרך.

לא היה צורך במילים. הוודאות היתה שלמה, מוחלטת, והיא לא הותירה מקום לכעס או לייאוש, אלא רק לגעגוע עמוק וטהור, למשהו שמעולם לא הכירו. למישהו שהתכחשו לקיומו. למי שחיכה להם תמיד, עד בוש.

ואז, הם החלו ללכת.

אחד, ואחריו עוד אחד, ועוד, עד אינסוף. תנועה שקטה, בלתי נשלטת. הם לא דיברו, לא תיאמו. הם פשוט נמשכו, כולם יחד,

אל מקור האור, בלי לדעת אפילו לאן. הם יצאו מהמשרדים הריקים, מהחנויות חסרות הקסם, מהבתים הקרים, והצטרפו לנהר אנושי שקט שזרם החוצה מהעיר, מפנה את גבו אל השקר וצועד אל עבר האמת.

הם זרמו במעלה השביל, נהר אנושי שקט, דבוקה אחת של נאמני המלך. בראש, צעדו שומרי המגילות, ובעקבותיהם כל אנשי הכפר. הם הגיעו אל השערים הפתוחים ונבלעו בתוכם בקלות, מתמזגים באור המופלא.

אלישיב ובשמת הגיעו אל הסף, וחצו אותו ביחד, מתוך שלווה עמוקה, על פניהם הכרת תודה של מי שזכו לראות בהתגשמותה של הבטחה עתיקה. מאחוריהם, זה לצד זה, צעדו עזריאל ושאלתיאל. כשהגיעו אל המפתן, שאלתיאל נעצר. הוא הביט מעבר לשערים, והחשש צף ועלה בו: האם הוא ראוי? האם אחרי כל מה שהיה, הוא עדיין זכאי להיכנס פנימה?

עזריאל, הבחין בהיסוס שעלה על פניו של אחיו. הוא הפנה אליו מבט של עידוד שקט, אומר בלי מילים: "אתה יכול, שאלתיאל. אתה ראוי". שאלתיאל עצם את עיניו, עשה צעד אחד קדימה, וחצה את המפתן, מתמזג אל תוך האור. רק אז, חייך עזריאל חיוך שליו, ועבר גם הוא את הסף.

ואז, הגיע צוריאל. קומתו זקופה, צעדיו בטוחים, ובליבו תחושת ודאות של מי שידוע שמקומו מובטח. הוא עבר את מפתן השער, ונרתע באחת לאחור כמי שנכווה ברותחים.

הבהירות המוחלטת שבארמון, צרבה את נשמתו. הכאב היה חזק מכפי שנפשו יכלה לשאת. כל שכבות ההגנה, כל התירוצים, כל השקרים, שעטה על עצמו כל השנים - קרסו באחת, וחשפו את האמת הפנימית שלו במערומיה. אידיאולוגיית ה'גם וגם' כבר

לא נראתה כפילוסופיה מתוחכמת, אלא כשקר עלוב שנועד לשרת את היצרים השפלים ביותר. הוא נסוג בבעתה בחזרה אל מחוץ לשער.

וכך הוא נותר עומד שם, רועד, מעבר למפתן, לא מעז עוד לנסות ולהתקרב. האור לא דחה אותו; האמת היא שהדפה אותו החוצה.

בזמן שעמד שם, מושפל, זיהה צוריאל את דני, הולך ומתקרב, לצידו של אוריאל אביו. מבטו היה מושפל, צעדיו מהוססים. ככל שהתקדמו אל השערים, כך רעדו ברכיו, כמעט כשלו. הם שוחחו בלחש, וניכר היה שאוריאל מנסה לנסוך בבנו אומץ. צוריאל הספיק לשמוע את המשפט האחרון שנלחש: "הלב שלך, דניאל, כבר בחר באמת. הוא היה נאמן למלך".

דני נעצר במרחק מה מהמפתן, לא מעז להתקרב יותר. אביו נעמד מאחוריו, נוכחותו שקטה ותומכת. ואז, הרים דני את מבטו, לקח נשימה רועדת, ועשה את הצעד הראשון. רגלו האחת חצתה את הסף, ואחריה, בהיסוס, השנייה. הוא נבלע בשער, מתמזג באור. חיוך שליו פשט על פניו של אוריאל, וגם הוא חצה את הסף בצעד קליל, מצטרף אל בנו.

בדיוק אז, נהר האנשים מהעיר הגיע אל הגבעה. הם אפילו לא ניסו להיכנס. ברגע הגילוי, לאחר שחומות האשליה שלהם קרסו, הם הבינו את המרחק העצום, את הפער שכבר לא ניתן היה לגישור. הם עמדו שם, מחוץ לשערים, המוני צלליות דוממות, קרוב ככל שיכלו אל האור, והבינו, בוודאות מוחלטת וסופית, את מה שהחמיצו, לנצח.

בשולי ההמון, עמד יאיר. לא חלק מהעיר, וגם לא חלק מהכפר. הוא לא היה לבדו; לצדו, עמדו בשקט ילדיו הבוגרים, פניהם מבולבלות וריקות. הם נצמדו אליו, אך הוא הביט מעבר לראשיהם אל השערים הפתוחים, אל האור העוצמתי שקרן מתוכם, והיסס.

לבסוף, כאילו קיבל החלטה, החל ללכת. צעד אחד, איטי, ואחריו עוד אחד. בני משפחתו צעדו אחריו, נגררים אחר נחישותו השקטה, עד שנעצרו כולם יחד, במרחק פסיעה מהמפתן.

יאיר הביט בילדיו, וברגע אחד, מצמית, הבין. הם לא יוכלו לעבור איתו. הם שייכים לעולם שבחוץ, העולם שהוא עצמו הציג בפניהם. ליבו יצא אליהם בכאב שאין לו סוף. בליבו חש השתוקקות להישאר איתם, לעטוף אותם, לא לעזוב אותם לבדם. אבל האור שקרן מהארמון היה חזק יותר. היתה בו וודאות פנימית, צלולה וכואבת, שאינו יכול להישאר איתם. הוא חייב לנסות לעבור.

וכך, על סף השער, הם נפרדו.

הוא חצה את השער בהיסוס, ורגע לפני שהאור עטף אותו ברכות - הספיק להעיף מבט אחרון אחורה, אל ילדיו שנותרו בחוץ. לא היה זה מבט של געגוע, כי בתוך אורו של המלך לא היה מקום לשום רגש אחר. היה זה מבט של כאב צלול וסופי. הוא ראה את ילדיו הולכים ומתרחקים ממנו, מתפוגגים אל תוך האור החיזור שמחוץ לארמון.

וכך, בתוך הארמון, התמזגו נאמני המלך עם האור; בחוץ, על הגבעה, חנו כל השאר מול השערים; ועל סף המפתן, נותרה דמות אחת, בודדה - דמותו של שומר מגילות מזויף, שלא יכול היה לעמוד מול האמת של עצמו.

האור הגדול המשיך לזרוח, מאיר על עולם חדש.

עולם בלי מחיצות, עולם בלי הסתר. עולם בו המלך נוכח בגלוי, וכל נתיניו כורעים לפניו ברך. עולם שלם, עולם של אור, עולם של אושר ושלווה. עולם של שמחה מתפרצת.

עולם בו שאיפה אחת ויחידה פועמת בלב כולם, מתוקה מאין כמותה: להתחבר אל המלך. להתמזג בו. להתבטל אל רצונו.

ובשיאה של אותה התקרבות אינסופית, להגיש לו, כולם יחד - - -

כתר מלוכה!

